

Naročnina mesečno
25 Din, za inozem-
stvo 40 Din — ne-
deljska izdaja ce-
loletno 96 Din, za
inozemstvo 120 Din

Uredništvo je v
Kopitarjevi ul. 6/III

Telefoni uredništva: dnevna služba 2950 — nočna 2996, 2994 in 2950

Izhaja vsak dan zjutraj, razen ponedeljka in dneva po prazniku

Ček. račun: Ljub-
ljana št. 10.630 in
10.349 za inzerate;
Sarajevo št. 7563
Zagreb št. 39.011,
Praga-Dunaj 24.797

Uprava: Kopitar-
jeva 6, telefon 2992

SCLOVENECE

Temelj

V času brezprimerne neznačajnosti, breznačelnosti in gonje za dobičkanosrmi mesti, na katere se skuša rešiti kakor na srečne otoke sredi morja splošne bede takozvani »inteligenti«, je ostala neporušena trdna narodna zavest našega ljudstva.

Ta narodna zavest, ki ni kakor nacionalizem liberalne dobe predprava enega sloja, ki se je meščanstvo poslužuje kot orodja v svoj gmotni prid in za nadoblast kapitala, izvira iz dna naše ljudske duše, v kateri počiva kot njegova neizčrpna pravnostna zakladnica. To narodno čuvstvo tudi nima nič skupnega z onim, ki ga v današnjih časih propovedujejo po Evropi neomejene oblasti željni vodje brez duhovne tradicije in moralnega odličja, da si množico zaslužijo, ampak temelji na verskem, moralnem in kulturnem izročilu krščanstva, to je, priznava vodstvo duha nad materijo, izpoveduje brezpogojno veljaven moralni zakon in gradi na omiki, ki že skoro eno tisočletje oblikuje našo narodno prav. Ta naš ljudski nacionalizem, ako naj ga tako imenujemo, odklanja v enaki meri kakor fašizem tudi židovski socializem Marksa, ki podreja svobodno duhovno življenje človeka in naroda nekim »železnim zakonom« gnote, gospodarstva in slepih naravnih sil ter hoče ustvariti novo družbo na osnovi živalske borbe razredov, iz katere naj se mehanično izelimi neko megleno vsečlovečansko bratstvo brez vsake korenine v našem verskem, pravnem in rodnem svetu.

Naša ljudska narodna zavest je vrednota sama v sebi, ne sme nikomur in ničemu služiti samo za orodje in ni le demagoško geslo, s katerim bi se igrali po zakonih vsa okratke konjunktura po politični moči hlepečih ljudi in stranke, ampak ta narodna zavest mora biti temelj in temelj vsakemu poštenemu političnemu delu in prizadevanju v slovenskem ljudstvu. Zakaj ta narodna zavestnost vsebuje v sebi vse, kar je vrednega, plodovitega in ustvarjalnega v naši slovenski duši: naravno poštenje našega človeka, ki se je utrilo v vztrajnem delu in boju zoper nasilje in lokavost tujih močev, ki so si v preteklosti našo zemljo lastili; našo krščansko religijo, ki je tej borbi vedno dajala najmočnejše notranje pobude in jo povzdigovala z zemlje v svet najnebesnejšega ideala; vso našo kulturno tradicijo, ki je gradila na naravnih krvnih in pravnih osebitostih našega ljudstva pa na njegovem krščanskem nazoru o svetu in človeku, na čemer je treba spoznati dalje, da naš rod ne zgubi svojega lastnega duhovnega lica in duševnega bogastva in se moralno ne izrodi po njemu tujih in čisto neprimerljivih vzorih. Nazaj k zemlji, k našemu pravu, k naši ljudski tradiciji, to je, k našemu naravni narekuje naša življenjska korist, k čemur nas pozivlja naša kri, naša zgodovina in napor naših najodličnejših delavcev in borcev za lastno izmiklo, za moralno zdravje našega ljudstva, ki mora biti vkoreninjeno samo v sebi, v svoji slovenski krščanski narodni in socialni zavesti, v nacionalizmu, ki ima, kakor pravkar bomo zelo dobro formulirano od mladinske roke, pravo slovensko širino, etično globino in socialno vsebino. Taka restavracija v najboljšem pomenu besede je danes kategoričen ukaz za našega človeka.

Zakaj to pravo narodno in kulturno zavest je treba buditi, potencirati in postaviti v središče našega življenja kot njegovo glavno smernico. Ljudstvo je dobro, duhovno in pravnostno bogato in zdravo, potrebuje pa voditelje, če naj ta pravnostni vrelci ne zažene usihati, zahteva vztrajnega dela v tem pravcu in globokega iskrenega ter od naših političnih in kulturnih delavcev zavestno neogovana slovenskega krščanskega narodnega čuvstovanja, ki naj prečine slehernega našega človeka. V krščanskem socializmu J. E. Kreka, ki ga je treba novim razmeram in potrebam primerljivo izpopolniti, imamo vse, česar nam na tleh židovskega racionalizma vzrastli socializem ne more nikoli dati. V naši krščanski ljudski kulturi imamo najmočnejši pravik zoper vsako samovladje, naj bo kapitalističnega izvora ali pa v imenu kolektivne marksistične poharvanje, in v njej je najgloblje zakoreninjena prava demokracija, ki ne zanemara načela moralne kakovosti ljudskih voditeljev in potrebne avtoritete ter prvenstva nespremenljivih etičnih smernic vodnje v narodnem življenju, ampak to prvenstvo in vodstvo naravnost zahteva, ker so osnovne svoboščine posameznika in posameznih ljudskih stanov — kakor nam zabijuje tak mož kakor je Masaryk — le v taki demokraciji moralno najboljših najbolj trdno zasigurane. In če pregledamo delo naših največjih tvorcev, vidimo, da so kljub raznim odtenkom vendarle nepretrgano do danes ustvarjali na tej naravni podlagi naše krščanske ljudske omike, na tem plemenitem demokratičnem vzoru, ki je od samega začetka našega preporoda duhovno vodilo slovenski narodni misli. Naša dolžnost je, da to narodno misel posrebljamo v tej smeri tradicije našega ljudstva in njegovih najboljših snov.

Le kar je na ta način v krvi, zgodovini in ljudskem izročilu pa v njegovih naporih za lastni obraz in izraz v okviru človečanske kulture zasidrano, more imeti trajnost, ki bo kljubovala vsem nasprotnim silam kapitala, materialistične miselnosti naše dobe, predvsem pa moralni slabosti, nepreračunljivosti in omahljivosti našega takozvanega »inteligenta«, ki odtrgan od ljudstva in odtujen njegovi duševnosti, plove po besnečih valovih naše današnje vsestranske zmede in stiske, grabi zdaj za to zdaj za ono desko in si odeva po vrsti različne pasove zdaj tega zdaj onega izmed programov, ki so nam danes v tolikem številu na razpolago. Nujna in močna reakcija na toliko desorientiranost in nestalnost ter brezkarakternost je v oživljenem in okrepljenem pokretu za našo tradicionalno slovensko narodno in krščansko kulturo — honny soit, qui mal y pense. F. T.

Nejasna slika grške revolucije

Oba tabora trdita, da zmagujeta Vsa Evropa se je začela zanimati za izid Venizelosovega upora

Belgrad, 9. marca. R. Tudi danes se ni moglo dobiti jasne slike o položaju, ki vlada trenutno v Grčiji. Vesti, ki prihajajo iz Grčije, so ali iz vladnih krogov ali pa so prešle vladno cenzuro, na drugi strani pa so brez dvoma tudi pretirana tista poročila, ki jih izdajajo uporniške čete bodisi s pomočjo radija, bodisi po trgovskih la-

jah, ki krožijo med grškimi otoki, kjer so uporniki neovirani gospodarji položaja.

Najbolj pametno bo, če v pomanjkanju zanesljivih vesti iz enega, kakor iz drugega tabora, objavimo druge ob drugih poročila vladne fronte in vesti uporniške fronte. Naj si bravec potem sam skuša ustvariti kakšno jasno podobo o stanju grške revolucije.

Poročila iz vladnega tabora

Za stališče vlade je merodajna izjava, ki jo je dal ministrski predsednik Kaldaris zastopniku »Avala« v Atenah in ki se dobesedno glasi:

Predsednik grške vlade je zastopniku Avala odgovoril, da je glede končnega izida sedanega notranjega spopada docela optimistično razpoložen. Venizelos je s tem svojim prevratniškim podvigom spravil državo v hude nevarnosti. Toda ta tragedija, ki je zadela grški narod, ga je notranje zdužila in ga še tesneje priklenila k pravim interesom svoje domovine in k zakonitemu redu. Prav tako pa so z Grčijo tudi drugi evropski narodi, zlasti pa tudi balkanski narodi, ki so po svojih predstavnikih že izrazili svoje simpatije grški vladi in tople želje, naj bi se sedanji dogodki čimprej končali. Vse balkanske in druge evropske vlade so obsojale in protizakoniti pokret in nas v tej hudi preizkušnji moralno podprle. Prepričani smo, da bo zakonita vlada končno zmagala.

Nadalje je treba v tem pogledu navesti še uradno poročilo vrhovnega poveljnika vladnih čet v Makedoniji generala Kondilisa, ki tako le označuje položaj na fronti:

Slabo vreme traja še nadalje. Piha južni veter, ki je tudi prinesel dež. Vzlic temu pa naše

letalske sile nadaljujejo svojo junaško akcijo in se jim je posrečilo obstreljevati večjo enoto upornikov v Serezu in železniško postajo. Pri tem napadu je sodelovalo 20 letal. Obenem so naše letalske sile pregledale sereško ravnico, ki je skoraj vsa pod vodo. Če bo še dalje deževalo, je pričakovati, da bo Struma še bolj narasla in povzročila povodnji največjega obsega.

Uporniške čete so v bednem stanju. Edino povodenj ovira naše pontonjerje, da ne morejo pripraviti prehodov za naše čete čez Strumo.

Morala naših čet je odlična. Storjeni so vsi ukrepi, da zagotovimo posameznim enotam počitek in premeno. Pehota se odlično drži. Prizadevanje za priprave za prehod čez Strumo in čez poplavljen ravnico se nadaljuje. Borimo se z elementi, ne pa s svojimi bednimi nasprotniki. Kondilis.

Tekom današnjega dne je vladna stran izdala tudi poročilo, da so uporniške čete v Makedoniji zaprosile generala Kondilisa, naj ustavi obstreljevanje, a se jim je odgovorilo, da se morajo preje vdati. Položaj pa da se na splošno ni spremenil, ker sneži še dalje in vedno huje, tako, da je v tem predelu padlo snega zadnje dni že pol-druhi meter visoko.

Poročila iz tabora upornikov

Iz cele vrste demantijev, ki jih je izdala danes popoldne grška vlada, sledi, kakšne vesti so razširjali uporniki o položaju. Tako vlada zaničuje, da bi bila uvedla cenzuro, ali da bi bila koga aretirala ali splošno vznemirjala opozicijo. Nadalje demantira vest, da bi bili uporniki obstreljevali mesto Solun in da je le nasprotno res, da general Kondilis noče prelivanja krvi. Ravnotako je zanižana vest upornikov, da se revolucionarne ladje obstreljevale že prestolice Atene in da bi bila Kaldarisova vlada že odstopila in da so se že začela pogajanja med predsednikom republike in Venizelosom. Zanižana je tudi vest, da je uporniški admiral v ultimatu zahteval odstop vlade, kakor tudi vest, da je večji del Grčije v rokah revolucionarjev. Iz vseh teh demantijev lahko beremo, kakšne vesti prihajajo v svet iz tabora upornikov.

Danes popoldne je prišla čez Bolgarijo vest, brez dvoma iz tabora upornikov, da so vladna letala obstreljevala mesto Demir-Hissar in da se je pokanje bomb slišalo v Bolgarijo. Uporniki kaže mobilizirajo 18 letnikov, to je vse od 21 do 38 let stare vojne obvezance in da dobivajo uporniki v Makedoniji pomoč od grških in nekih tujih ladij, ki odkladajo živje in munitione.

Renter je poročal s Kreta, da so uporniške ladje obstreljevale Atene in da je Kaldarisova vlada vsled tega odstopila, vest torej, ki jo je vlada že zanižala. Z ozirom na važnost Renterja je nemogoče njemu podtikovati lažljivosti in ostane torej kljub vladnemu demantiju odprto, kaj se je dogajalo te dni pred Atenami.

Venizelosov proglas

Rim, 9. marca. b. Jutranji italijanski listi poročajo, da je voditelj vstaje v Grčiji bivši ministrski predsednik Venizelos izdal na Kreti proglas na ljudstvo, s katerim postane Kreta neodvisna republika, ki se odcepi od Grčije. Venizelos poziva v tem proglasu ljudstvo, naj vztraja od-

ločno v borbi proti današnji vladi, ker »bo gotovo zmagalo«. Vest o proglasu Kreta za neodvisno republiko se je z bliskovito nagico razširila po vsej Grčiji, oddala pa jo je radio postaja na Kreti. Vlada Kaldarisa izjavlja, da tega nezakonitega in samolastnega postopka Venizelosa ne bo nikdar priznala.

V vsej Grčiji so vse obmejne straže pristopile k upornikom

Nevrokop, 9. marca. b. Dopisnik »United Press« poroča, da so se v vsej Grčiji priključili obmejne straže revolucionarjem. Enako je prišlo na stran upornikov šest pehotnih polkov, ki so se

Mednarodni zapletljaji?

Stališče Balkanskega sporazuma

Belgrad, 9. marca. V zvezi z zadnjimi dogodki na Grškem se je zadnje dni vršila zelo živa izmenjava misli med vsemi štirimi prestolicami držav Balkanskega sporazuma, Jugoslavije, Rumunije, Turčije in Grčije. Venizelosov upor namreč je povzročil močan odmev v kabinetih vseh štirih omenjenih držav. Na merodajnem mestu izjavljajo, da se lahko smatra, da je sporazum med vsemi štirimi zaveznicami Balkanskega sporazuma, v kolikor gre za presojanje zunanje-političnih posledic grških dogodkov, popoln. Ta sporazum namreč sloni na temeljnem spoznanju in na trdni ter odločni volji vseh držav Balkanskega sporazuma, da je treba preprečiti vsak poskus, da se sedanji politični red na Balkanu na kakršenkoli način spremeni, ali samo moti. Države Balkanskega sporazuma so v obrambo tega načela že

Predsednik grške vlade Kaldaris

nahajali na področju južno od Nevrokopa. K vstajem pa je prešla tudi konjarnica, ki jo je organiziral vojni minister general Kondilis in na katero je polagal velike nade. Razen tega razpolagajo vstasi s 24.000 dobrovoljci, ki dobivajo dnevno plačo 50 draham. Vstati napredujejo na vsej fronti kljub slabemu vremenu in prihaja njihovo napredovanje zlasti do izraza na ra njih področjih proti Solunu, vsled česar se lahko že jutri pričakuje koncentrični napad upornikov na Solun, kjer jih bo podpirala tudi križarka »Averova«. Iz vstaških taborišč odločno zanikajo vest, da je bil ob priključitvi bombardiranja Cantic ranjen uporniški vodja Venizelos.

Vstasi napredujejo

Sofija, 9. marca. b. Z grške meje se še vedno čuje topovski strelanje, streljanje iz streljane in puške. Bobnenje topov se čuje proti jugozapadu v smeri proti Solunu. Po večeršnjem grmenju topov so se menda vsi pomanjkljivi nekoliko naprej proti Solunu, ki ga hočejo obkoliti z vseh strani.

Vlada zanika

Atene, 9. marca. b. Uradno se zanikajo vse vesti inozemskega tiska, da se večji del Grčije nahaja v rokah vstajev in da so zveze med Atenami in Solunom že prekinjene. Tudi ni res, da so uporniki razbili vladne čete v dva dela in da je vodja vstaje na morju admiral Demotikov poslal vladni Kaldarisa ultimatu, v katerem zahteva odstop sedanje vlade, kar da bo drugače pričel z bombardiranjem Aten in Pireja.

storile potrebne ukrepe in so mnenja, da so dosedajni ukrepi za obrambo te označene politike popolnoma zadostni in da potemtakem končni izid dogodkov v Grčiji, kakršenkoli bi bil, ne bo mogel imeti nobenega kvarnega vpliva za označeno politiko ohranitve dozdajnjega političnega reda na Balkanu.

V kolikor tiče stališče Bolgarije k grškim dogodkom, so izjave, ki jih je dal bolgarski zunanji minister na diplomatski konferenci, ki so se je udeležili poslaniki držav Male zveze, Balkanskega sporazuma, Francije in Nemčije, vplivale pomirjevalno, ker je Batolov prinesel dokaze, da so bolgarski varnostni ukrepi na grški meji imeli samo namen, da usposobi bolgarske vojaške oblasti, da po predpisih mednarodnega prava razorožijo grške čete, uporniške in vladne, ako bi se pripetilo, da bi jih medsebojna borba zanesla na bolgarsko ozemlje.

Glas iz Nemčije

München, 9. marca. TG. »Münchener Neueste Nachrichten« poročajo iz Sofije v zvezi z zunanje-političnimi posledicami grških dogodkov, da »trdijo v političnih krogih, da bo Venizelosov upor, ki ga podpira neka tuja velsila, imel za posledico samo še tesnejše zblizanje med Jugoslavijo in Bolgarijo z jasnim ciljem, da se zaustavijo vsi napor, da velsile da bi kedaj zagospodovala na Balkanu.

Bolgari o turški mobilizaciji

Ženeva, 9. marca. TG. K pritožbi, ki jo je bolgarska vlada vložila pri Zvezi narodov proti oboroževanju Turčije na bolgarski meji, so bile z merodajnega bolgarskega mesta dane sledeče informacije. Turčija je začela oboroževati Tracijo približno pred enim letom. Med tem ko je imela Turčija preje v tej Bolgarom sosedni pokrajini samo eno konjeniško in eno pehotno divizijo, je poslala v zadnjem letu še dve nadaljni diviziji in 500 topov velikega kalibra v Lule Burgas in Skutari. Izgovarjala se je napram Bolgariji, da jih rabi za varstvo dardanelskih ožin, Letos v januarju se je zbiranje vojaštva nadaljevalo in je prišla še ena pehotna divizija tik na bolgarsko mejo. Vsa mesta in vse vasi v turški Traciji so nabiti vojaštva in pokrajina izgleda, kot da bi bila

Kako mislijo o Grčiji velesile

Pariz, 9. marca. AA. Havas poroča: Pariški jutranjiki poročajo o položaju v Grčiji in se boje, da bi utegnili priti do zapletov, če upora v najkrajšem času ne likvidirajo.

»Echo de Paris« objavlja poročilo svojega londonskega dopisnika, ki pravi med drugim, da spremlja angleški politični dogodek v Grčiji s precejšnjo skrbjo. V Londonu se boje, da ne bi morda kakšna tuja država skušala podpreti upornike.

»Journal« je takisto mnenja, da bi nepremišljeno dejanje Venizelovega utegnilo izzvati resne komplikacije, ki ne bi bile samo diplomatske značaja. Sedanji dogodki so dokazali, da je balkanski sporazum trdna stvarnost. Stališče Turčije je potrdilo, da hoče ta država izpolniti svoje obveznosti balkanskega pakta in grško-turškega pakta. List prihaja do sklepa, da bi nepričakovana izprememba režima v Grčiji utegnila izzvati dokaj hude težave. S tega stališča so zadnje vesti iz Grčije dokaj pomirjive. Vrh tega se balkanski pakt povsod pravilno izvaja. List na kraju obznanja, da so mogli ti dogodki vznemiriti tisti del Evrope, ki je bil do nedavno tega še najbolj konsolidiran.

»Journal« priobčuje dopis iz Sofije, v katerem pravi, da bi težkoče sedanjega položaja na Balkanu ne izšlo iz Bolgarske. Bolgarska želi samo

brantiti svoje ozemlje. Tisti, ki tega ne verujejo, naj vpoštevajo, s kakšnimi majhnimi vojaškimi silami razpolaga Bolgarska. To jih bo prepričalo, da so bolgarske izjave točne in iskrene.

Italija neutralna

Pariz, 9. marca. AA. V komentarjih, ki jih pooblaščen krogi potrjujejo, piše »Giornale d'Italia«, da je Italija glede dogodkov v Grčiji strogo neutralna. Tri italijanske vojne ladje so odplule sicer v grške vode samo zato, da zaščitijo interese italijanskih državljanov.

Francija in Anglija nepristranski

Pariz, 9. marca. b. V tukajšnjih uradnih krogih se z največjo pozornostjo zasledujejo dogodki v Grčiji. Po informacijah iz Londona zaslopa tudi tam stališče Francije, da mora grška meščanska vojska ohraniti značaj popolne nevtiralnosti. Niti Francija, niti Velika Britanija ne želita, da se vmešava v to meščansko vojno in da favorizirata eno ali drugo stran. Obe državi pa bosta odločno tudi prepričali, da bi se vmešavale kake druge države v to čisto notranjo grško zadevo. Niti francoski, niti britanski uradni krogi niso izrazili želje, da bi posredovali v tem sporu ali obljubili kakšno pomoč.

etapno zaledje kakšne bojne fronte. 1. marca pa je turška vlada mobilizirala še vse trške rezerviste ter jim pridružila še 25.000 rezervistov iz Istanbula in Anatolije. V Odrinu pa so oblasti prve dni v marcu zbirale neredne prostovoljce, ki jih vadijo v vojaški stroki in so namenjeni za bolgarsko mejo. Po vsej turški Traciji agitirajo proti Bolgariji, kot da bi sovražnosti bile že čisto na tem, da vsak trenutek izbruhnejo.

Dimo Kazasov izjavlja

Belgrad, 9. marca. m. Z ozirom na poročilo, ki ga je objavila tukanjska »Pravda« od svojega pariškega dopisnika, da francoski politični krogi nepovoljno tolmačijo podvzete ukrepe od strani bolgarskih oblasti na meji, je tukajšnji bolgarski poslanik Kazasov poslal »Pravdi« pismo, ki je objavljeno v nocojšnji številki. To pismo Kazasova se glasi: »V zvezi s poročilom vašega pariškega poročevalca, da francoski politični krogi nepovoljno tolmačijo na meji podvzete ukrepe od strani oblasti, naj mi bo dopušteno naglasiti, da so francoski merodajni krogi zelo dobro poučeni o značaju ukrepov na bolgarski meji. Predvsem ne obstoja nobeno prevažanje vojske na južno bolgarsko mejo, temveč je tu samo govor o obrambi meje, ki jo zahteva dejstvo, da se borba med vladnimi četami in vstaji vodi blizu bolgarskega ozemlja, ter je čisto lahko mogoče, da bi premagane enice ali ostalo prebivalstvo skušalo prekoračiti bolgarsko mejo. Bolgarija nima nikakega namera in nikake želje, da bi povečevala težave Grčiji ali pa, da bi to izkoriščala na kakršenkoli način. Izjava ministra Batolova, ki jo je dal inozemskim dopisnikom, je dovolj jasna, da bi se mogla drugače tolmačiti, kakor je bila izgovorjena.«

Napetost je polegla

Zeneva, 9. marca. c. Napetost med Bolgarijo in Turčijo se je danes popolnoma polegla. Bolgarski delegat pri Zvezi narodov je danes namreč izjavil, da bolgarska vlada preključuje svoj korak pri Zvezi narodov in izjavlja, da želi, da bi se smatralo, da sploh ni storila nobenega koraka v Zenevi zaradi zbiranja turških čet v Traciji. Danes sta grški in bolgarski poslanik skupno obiskala generalnega tajnika pri Zvezi narodov Ave-nola in mu sporočila, da smatrata obe vladi spor za končan.

Razne zmedene vesti

Atene, 9. marca. b. Položaj v Grčiji še vedno ni jasn. Borbe vladnih čet z vstajskimi se vodijo še naprej. Kakor se poroča, se splošni napad vladnih čet še ni izvršil baže zaradi slabega vremena. Potrjujejo se vesti s Krite, da je Venizelos sklenil zaenkrat proglasiti samostojnost Krite. Ministrski predsednik Caldaris je dal časnikarjem izjavo, v kateri priznava, da je položaj nejasen, poudaril pa je, da je potrebno, da se ohrani mir. Dejal je, da je general Kondilis snoči telefonično obvestil vladno, da vojnih operacij v grški Macedoniji še ni mogel začeti, ker mu nagaja slabo vreme. Poroča se o uvedbi cenzure na privatna pisma. Uradni krogi sicer to zanikajo in trdijo, da je cenzura uvedena samo na brzojavke, kar pa dovoljujejo predpisi odredbe v izrednem času. List »Kathimeri« poroča, da je ladja »Ave-rov« ustavila turško ladjo »Konias« in jo od- vlekla v Mitileno. Ladja je bila natovljena s premogom. Vlada hoče nujno nabaviti novo večjo pomorsko enoto, ki jo želi uporabiti proti upornikom. Vprašanje je samo, kje bo dobila danes kredite za nabavo vojnih ladij, ker je znano, da so finance tudi v Grčiji zelo slabe.

Atene, 9. marca. b. Zaradi naglega preobrata vremena se je začel tati sneg ter so reke v grški Macedoniji in Traciji zelo narasle. Najbolj je narasla Strumica, ki ovira vojaške operacije. Zelezniška proga, ki vodi iz Soluna v Seres, je popolnoma pod vodo, zaradi česar vladne čete ne morejo napredovati. Davi je ena eskadrila letal vrgla pri Demirhisari več bomb na položaje upornikov, med katerimi je nastala precejšnja panika. Protivzonski topovi so takoj stopili v akcijo in pregnali letala. Izid borbe še ni znan.

Uradno se trdi, da je vse pripravljeno za ofenzivo proti vstajem in da bodo sedaj nastopili pehota, konjenica in pa letala v skupnem napadu. Uradno se tudi trdi, da so vse vesti o uspehu upornikov neresnične.

Nacionalna ura

Govor ministra g. Velje Popovića

Belgrad, 9. marca. AA. Nocoj ob 20 je imel v belgradskem radlu notranji minister Velimir Popović tale govor:

Nase nacionalno edinstvo

Najvažnejši element za življenje in razvoj naroda je njegova nacionalna misel in jakost, a katero ta misel prešinja vsakega posrednika in skupno vse sinove tega naroda. Ta misel in njena moč dajeta pravico narodom do svobodne domovine. Ta misel je najzanesljivejša opora domovine tako v normalnih in zdravih časih, kakor v vseh težkih stiskah in krizah. V normalnih in zdravih časih se iz te misli črpajo življenjski sokovi za moralno strukturo in nadaljni razvoj naroda in države. Pod njenim blagodejnim učinkom se razvijajo vse sile naroda, na podlagi katerih se šele zavzame zasluženost mesto v mednarodni skupnosti. V nezdavih in hudih časih je pa zanesljiv rešilni čoln. Ta misel je steber, okoli katerega je zbran ves narod, da se ne pogubi in ne zaide in ne razcepi in ne propade pod udarci teh nezdavih časov. Zato mora biti nacionalna misel zmerom stalna in dobro izražena, sveža in čvrsta, neskaljena. Kadar ta misel omahuje, nastanejo v življenju narodov kleanja in padci in izginejo narodi z zgodovinskega prizorišča. Če je pa sveža in stanovitna, narodi niti v padcu ne klonajo, temveč naglo vstanejo odločno skozi zgodovino.

Oglejmo si samo zgodovino našega naroda. Nam je ona največje odkritje spoznanja, da je nacionalna misel božanska moč. Kako težka so bila naša trpljenja v zgodovini, toda vseeno nas zgodovina ni izbrislala. Tudi pri padcu smo zmagovali. Zakaj? Nacionalna misel je z močjo svojih sokov krepila in obnavljala strte sile z novimi napori i državo i celoto naroda tudi tedaj, ko so bili neprijatelji prepričani, da je popolnoma razkosana, razbita in izgubljena. Nacionalna misel, ki je po obliki izražena v narodnem imenu, vsebuje kolektivno zavest prebivalcev o istovetnosti in skupnosti naroda. Ona temelji na moralnih in umstvenih odlikah in vseh lastnostih in vrlinah, ki so v zgodovini ohranjale narod.

Do osvoboditve in združenja je naša nacionalna misel pod vplivom tujih režimov in drugih nenarodnih sil izseparirala tri plemena enega naroda in jih razvijala v tri narode. Toda vlie vsem tem vplivom ni prišlo do popolnega separiranja narodne misli o edinstvu in celoti. Ni prišlo deloma zaradi posameznih gibanj, narodnih akcij in velikih osebnosti pri vseh naših plemenih, po drugi strani pa zaradi zgodovinske jakavega vpliva srbskega dela naroda. Z ustanovitvijo srbske samostojne države je misel o nacionalnem edinstvu vlie vsemu zatiranju naglo rasla pri vseh naših plemenih. To delo in ta izraz svobode je prišel do veljave z razvojem in z močjo Srbije. In ta misel bi bila prišla do polnega izraza in polne moči, da ni nastal nenadoma hud mednarodni potres, čigar eden izmed vzrokov je ravno v pospešenem razvoju naše jugoslovanske narodne misli.

Avstro-ogrski ni mogla z drugimi sredstvi udušiti in zamoriti našo nacionalno misel, ki je uaglo dosegla svojo dokončno obliko in stremela k samostojnosti. In zato je hotela z vojno porušiti ustvarjanje te misli in svobodo Srbije. Iz tega mednarodnega potresa se je rodila narodna država v dobi, ko je narodna misel o edinstvu in skupnosti bila v polnem razmahu, vendar pa še ni bila popolnoma razvita. Prva dolžnost je zatorej bila, da se delo v tej smeri nadaljuje tudi v narodni državi z vsemi tistimi obziri, ki jih to koščivo delo zahteva. Toda pri obdelavi teh temeljev in najpotrebnejših elementov smo grešili že od prvega dne po ustanovitvi narodne države. Mislili so, da je z zmago nad sovražnikom in z ustanovitvijo narodne države popolnoma zagotovljena in izenačena narodna misel, da je že samo s tem vsako plemo vrglo s sebe sleherni plemensko ekskluzivnost in sprejelo splošne in skupne poteze in stremiljenja. Toda vsa tista cepanja in medsebojna trenja, ki jih je neprijatelj za svoje gospostva sistematski ustvarjal in gojil in krepil, so prešla tudi v narodno državo in v znamenju svobode so se neovirano še dalje razvijala, namesto da bi jih odstranili, iztrgali in izvrgli iz zdravega splošnega narodnega telesa.

Mesto, da so akcije glede izpolnjevanja narodne misli v naši državi pospeševale trezno in trdno, se je izgubila tako, da nekateri ljudje že danes tavajo brez vsake nade po raznih teorijah o nacionalni razcepljenosti. Pa tudi pri tistih, ki so izrečno stali na stališču narodnega edinstva, je bilo tolikšne nejasnosti in popolnoma nerazsodnih postopkov, da bi se moglo, sodeč po njihovem postopku reči, da so stremeli k popolnoma nasprotnemu cilju. Tako n. pr. so državniki, ki so smatrali narodno edinstvo za dogmo, imenovali naše narodno in državno edinstvo s »kraljevino Srbov, Hrvatov in Slovencev« in s tem uvedli trojnost. S tem so omogočili vztrajanje na podlagah plemenskega individualizma, nestrpnosti in vseh tistih strasti, ki smo jih podedovali od sovražnih vladavin. S takim imenom in s tem najbolj bitnim elementom — z imenom federativne države, so uvedli skrajni in najkratejši upravni centralistični sistem, ki je s svojimi slabimi stranmi, zlasti pa zaradi svoje slabe obdelave in brez vsakega tehničnega državnega izkustva povzročilo takšne spore in ustvarilo takšna stanja, da so se bolj razednjevali že z uradnim imenom razcepljeno nacionalno bistvo. S tem so enostavno preprečili posplošitev narodne misli, namesto na bi bili najprvo sestavili in skonstruirali enotno narodno ime v skladu z nacionalno mislijo in tej misli prilagodili upravni sistem, ki bi ustrezal razmeram in stanju v našem narodu in državi. V skladu s tem bi bili morali z vsestransko tehnično obdelavo izdelati tudi njeno vsebino v skladu s popolnim izrazom narodne misli. Kakor vidimo, so centralizirali obliko in metodo dela, bistvo in njeno pravo vsebino pa so decentralizirali. Centralizirali so zunanje in prehodne stvari na škodo zgodovinsko nepobitnih stvari. Hoteli so, naj se nacionalna misel posploši in izenači, a delali so nasprotno. To je najboljši dokaz, da je tvorba narodne države našla vse tedanje državniške in vodilne može iz vseh delov našega naroda nepripravljene. Kakšna je bila neusmerjenost in kakšno je bilo celo moralno tavanje pri nekih ljudeh, je najbolje razvidno iz njihovega beganja iz skrajnega nacionalizma v skrajni separatizem. Imamo pa tudi že take, ki dokazujejo, da so moralno popolnoma padli, ker tavaljo ne le na vseh tabojih, kamor slučajno zaidejo, temveč ker postavljajo mnogi tudi zahteve, ki grede čez meje, ker trde, da bi mogli posamezni deli našega naroda živeti tudi v drugi državi. To delazuje jasno, da je nacionalna misel nezadostno razvita celo pri tistih, ki so bili apostoli narodnega edinstva. Podobno nezdavno stanje nam odkriva tudi bivši strankarsko politični sistem. Zavest o strankarsko-političnem pripadnosti so shvatali gojili in krepili od zavesti o nacionalnega edinstva in celo na račun narodnega

edinstva. Eden naših vodilnih može je zaradi svoje velike strankarsko politične zagrizenosti in iz osebnih ozirov izrazil svoje pojmovanje o naši naciji na način, kakor mu je slučajno prijalo, ne stršeč se niti pred rušitvijo države.

Naša dolžnost je, da te napake vidimo in da jih pravočasno popravimo. Od tega, kako bom ole napake popravili in izpolnili temeljene elemente narodnega in državnega življenja bo odvisna solidnost Jugoslavije in njenega življenja v zgodovini in v stoletjih.

Zgodovinska veličina 6. januarkega dejanja leži v tem, da je med drugim ta tako važni in neposredni element za življenje narodne celote in narodne države tudi formalno uredil in ustvaril nove pogoje, da iz njega in njegove vsebine pravilno sledi. Naš narod je pojmovan z enim imenom, ki sta mu ga določila zgodovina in usoda. S tem splošnim imenom je treba posplošiti, izednačiti in dati izraza vsebini nacionalne misli, jo vcepiti v zavest naroda z vsemi dovoljenimi akcijami in z njo kakor z nitjo pretkati vsakega in vse sinove naroda. Čeprav je vodja naroda, blagopokojni kralj Zedinitelj s svojim 6. januarskim aktom opozoril tudi na to važno stran, se doslej ni storilo vse tisto, kar bi se bilo moglo in moralo zgoditi. Odtod tako pogosta kleanja in potresi celo tam, kjer bi jih bilo najmanj pričakovati. Vsako vprašanje, vsak problem in celo vsako osebno nezadovoljstvo hočejo majati naše narodno edinstvo. Iz vsega delajo nacionalno vprašanje. Vsega je krivo nacionalno edinstvo! Zakaj? Ker narodna zavest o neizbežnosti skupnosti in celote, ki bi izrazila splošni zmisel narodnega življenja, še ni zadosti splošna in krepka.

Bolgarija-Jugoslavija

Pirot, 9. marca. m. V dvorani mestnega poglavarstva se je večeraj dopoldne vršila seja mešane jugoslovanske-bolgarske komisije v zvezi sprememb in dopolnil pirotskih železniških konvencij iz leta 1925. Bolgarski delegaciji predseduje Georgijev, jugoslovanski pa dr. Ivan Mogorović, ki je po večerajšnji seji izjavil, da so spremembe in dopolnila začasnega sporazuma o prometu in tranzitu med Jugoslavijo in Bolgarsko preko obmejne postaje Caribrod sprejete. Te spremembe in dopolnila predvidevajo neomejen prehod vlakov med Caribrodom in Dragomanom. Ta novi red bo stopil v veljavo dne 15. maja t. l.

Popusti za potovanja na Oplenac

Belgrad, 9. marca. Za potovanje pokloniteljev v posebnih vlakih na Oplenac, to je do Arangjelovca, oziroma Mladenovca, je generalno ravnateljstvo državnih železnic v Belgradu na podlagi sklepa prometnega ministra dovolilo 66% popust od normalne voznine polniških vlakov pod pogojem, da se plača najmanj znesek za 400 listkov III. razreda v vsaki smeri. Za potovanje pokloniteljev i rednimi vlaki v skupinah po najmanj 50 oseb, bodo dovoljeni popusti 66% od normalne voznine do Arangjelovca, oziroma Mladenovca in nazaj pod pogojem, da se peljejo poklonitelji skupaj tako tja kakor nazaj. Prošnje za ta popust je treba poslati komercialnemu oddelku generalnega ravnateljstva državnih železnic v Belgradu.

Osebnosti

Belgrad, 9. marca. AA. Premešeni so pri ravnateljstvu državnih železnic v Ljubljani: za višja kontrolorja v 6. skupini Stanislav Likar in Janez Andoljšek, kontrolorja v 7. skupini, in za kontrolorja v 8. skup. Bruno Borštink, upravni uradnik v 8. skupini.

Za načelnika gradbenega oddelka pri direkciji drž. železnice je postavljen Vladimir Zakič, dose danji načelnik gradbenega oddelka pri ljubljanskem železniškem ravnateljstvu.

Belgrad, 9. marca. m. Z redom belega orla 5. stopnje je odlikovan kapetan fregate Ivan Levce, z medaljo za vojaške vrline pa poročnik fregate Matija Podkrajšek.

Šahovski turnir v Moskvi

Moskva, 9. marca.

Dosedaj je bila končana iz prejšnjih kol tudi partija Löwenfisch—Čehover iz XIV. kola v kateri je osvojil Čehover kvalifeto in zmagal. Iz XV. kola je partija Lilienthal—Romanovski končala remis in partija Bogatirčuk—Botvinik je pa končala z zmago ukrajinskega prvaka Bogatirčuka. Danes so bile odigrane prekinjene partije. Alatorcev je prekinjen partiji s Kanom in Bogatirčukom remisiral. V partiji Rjumin—Lilienthal, v kateri je imel pred prekinitvijo Rjumin že mnogo boljše pozicije, toda je pozneje pogrešil, je zmagal Lilienthal. Flohr je premagal danes Romanovskega in tako dosegel Botvinika. Partija Stahlberg—Alatorcev je bila remis. Partiji Lisic—Kan in Lisic—Goglidze nista bili končani. Stanje po XVI. kolu: Botvinik in Flohr 1½, dr. Lasker 10½, Löwenfisch 10, Capablanca 9½, Rogozin in Spielmann 9, Lilienthal in Romanovski 8½, Kan 8 (4), Alatorcev in Rjumin 7½, Lisic 7 (2), Goglidze 7 (1), Stahlberg 6½, Bogatirčuk in Pirc 6, Čehover 5, Mensikova 1½.

Jutri je prost dan, v ponedeljek pa igrajo v 17. kolu sledeči pari: Spielmann—Romanovski, Rabinovič—Löwenfisch, Flohr—Rjumin, Lilienthal—Botvinik, Čehover—Alatorcev, Bogatirčuk—Goglidze, Lasker—Lisic, Kan—Rogozin, Pirc—Stahlberg in Capablanca—Mensikova.

Mensikova je igrala v Moskvi simultanko s šahistinjami in je dosegla mnogo boljše uspeh, kot preje Capablanca in Flohr s šahisti.

KOT VEDNO

nudimo velik izbor trenchcoatov, spomladanskih plaščev, v trnih jopičev, sportnih oble in vsa druga oblačila za gospode po najnižjih cenah

DRAGO SCHWAB, Ljubljana

Dunajska vremenska napoved. Nadaljno zvišanje temperature, na zapadu še jasno, oblačnost nestalna.

Zagrebska vremenska napoved: Oblačno s padavinami.

Angleško-nemška politična hripa

Mesto da bi sprejel Simona, pojde Hitler v bavorske gore

Berlin, 9. marca. c. Danes je nemški zunanji minister von Neurath povabil k sebi angleškega veleposlanika v Berlinu in mu sporočil, da je kancelar Hitler sicer okrevl, toda je po zdravniškem nasvetu moral za 15 dni odpotovati v bavorske gore. Zato se obisk sira Johna Simona v Berlinu ne bi mogel vršiti pred koncem meseca marca.

Ta vest je bila seveda potrjena še prej, nego je bilo treba. Kancelar Hitler se je namreč snoči s posebnim vlakom odpeljal iz Berlina in prispel danes zgodaj jutraj v Bayreuth. Dasi se uradno izjavlja, da je še bolan, je vendar Hitler zapustil vlak in prisostvoval danes pogrebim svečanostim za bivšim bavorskim prosvetnim ministrom.

Iz Londona se poroča, da je ta vest vplivala precej neugodno. Vendar pa se pričakuje, da bo Hitler koncem meseca že tako okrevl, da se bo lahko sir John Simon odzval njegovemu vabilu in ga prišel obiskat v Berlin. Pač pa se sedaj ponovno potrjuje že večeraj sporočena vest, da bo lord Eden koncem meseca obiskal Varšavo in Moskvo. To potovanje se bo izvršilo popolnoma neodvisno od potovanja sira Johna Simona v Berlin.

Podonavski pakt

Rim, 9. marca. b. Predvečerašnjim sta italijanski in francoski poslanik v Berlinu izročila nemški vladi noto, v kateri italijanska in francoska vlada odgovarjata na vprašanje v zvezi s podonavskim paktom. Odgovor vsebuje tri točke. Najpreje se bavi z vprašanjem medsebojnega nevmesavanja ter poudarja, da se v smislu italijansko-francoskega komuniqueja z dne 7. januarja t. l. pod medsebojnim nevmesavanjem ne smatra samo jamstvo za neodvisnost in teritorialno integralnost vseh držav, ki so podpisale pakt, temveč tudi

Lord Eden v Moskvo in Varšavo

London, 9. marca. b. Po zadnjih dispozicijah britanske vlade bo lord Eden odpotoval čez Kopenhagen v Varšavo in Moskvo koncem tega meseca in sicer popolnoma neodvisno od eventualnega obiska sira Johna Simona v Berlinu. Poudarja se sicer v političnih krogih, da obisk lorda Edena ne bo samo informativnega značaja, temveč da bo dobil vsa pooblastila od svoje vlade, na podlagi katerih bo lahko sklepal tudi sporazume pri svojem obisku v Varšavi in Moskvi. V ta namen bo ostal na potovanju celih 5 dni, kar je neobičajno dolgo. Kljub temu sklepu angleške vlade pa bi angleški politični krogi pozdravili, če bi bilo mogoče, da se obisk sira Johna Simona v Berlinu izvrši še pred odhodom lorda Edena v Varšavo in Moskvo. Če do tega potovanja sploh ne pride, ne bo krivda na strani Anglije, temveč predvsem na nemškem državnem kancelerju Hitlerju, ki je omogočil obisk angleškega zunanjega ministra in odstopil celo tudi od tega, da bi njegov zaupnik von Ribbentrop pripravil vse potrebno za eventualni drugi obisk.

Italija in Francija dajeta zahtevana pojasnila Nemčiji

svečana obljuba, da te države medsebojno ne bodo vršile ali podpirale kakšne agitacije ali propagande, ki bi šla za tem, da povzroči spremembe politike ali socialnega režima v eni izmed držav, ki so podpisale predmetni pakt. Dalje se v italijanski noti navajajo države, ki bodo pozvane, da se priključijo podonavskemu paktu. Tu sem spadajo predvsem Avstrija in vse sosedne države, torej tudi Nemčija, dalje Francija, Poljska, Rumunija in končno vse one države, ki se bodo hotele paktu naknadno priključiti.

Francija-Jugoslavija

Pariz, 9. marca. AA. Snoči so v velikem amfiteatru na Sorbonni priredili svečano proslavo 700-letnice rojstva sv. Save. Proslavo sta organizirali »Združenje prijateljev Jugoslavije« in »Jugoslovanska kolonija na Francoskem«. Predsedoval je minister brez portfelja Louis Marin, poleg njega je bil pa jugoslovanski poslanik v Parizu dr. Spalajković. Med prisotnimi osebnostmi so opazili francoskega poslanika v Belgradu Naggiarja. Dr. Spalajković je v svojem govoru poudaril zgodovinski pomen delovanja sv. Save in poudaril patriotsko vero kot glavni moralni izvir narodove moči sploh, predvsem pa jugoslovanske moči. Nalo je govoril o globokih prijateljskih čustvih, ki družijo Jugoslavijo in Francijo. Louis Marin je v sijajnem govoru poudaril nacionalni pomen te svečanosti in potrebo, da se še bolj okrepi tradicionalno prijateljstvo med obema državama.

Jeklene čelade se puntajo

Berlin, 9. marca. b. V zadnjem času se je opazilo, da se je zelo okrepila organizacija bivšega Stahlhelma, sedanje socialistično-nacionalne zveze bivših bojnikov. Radi tega je že po nekaterih mestih prišlo do odkritega spora med krajevnim vodstvom nar. soc. in Stahlhelmom. To je dalo merodajnim nar.-socialističnim krogom tudi pobudo, da intervenirajo pri državnem vodstvu bivšega Stahlhelma, ki je v tem pogledu izdalo nalog vsem svojim organizacijam v državi, s katerimi se prepoveduje v bodoče sprejemanje novih članov, župnim organizacijam pa se prepoveduje ustanavljanje novih krajevnih skupin.

Abesinski spor

Pulj, 9. marca. b. Koncentracija italijanskih čet na jugu Italije se še vedno nadaljuje. Od ranega jutra so prihajali danes vlaki z bataljoni gavinanske divizije iz Firenze in okolice, ki je izpolnjena z rezervisti in določena za vojni pohod v Abesiniji. V prvem vlakcu so prispeli vojak iz vse države, nato pa so prihajali vlaki z bataljoni gavinanske divizije. Ljudstvo je bilo obveščeno o prihodu teh bataljonov ter se je v velikem številu zbralo na ulicah ter prirejalo doblim vojakom velike ovacije. Zaenkrat so bili ti bataljoni razmeščeni po vojaških onih polkovnih, ki so že odšli v vzhodno Afriko. En bataljon je imel tudi polkovsko zastavo, znak, da se je v svetovni vojni odlikoval.

Nadško Diaz aretiran

Pariz, 9. marca. AA. Iz Mehike poročajo, da je mehiška vlada izjavila, da je bil nadško Diaz aretiran, ker je kršil zakon o veroizpovedi v Mehiki.

Kulturni boj v Nemčiji

Zürich, 9. marca. TG. »Neue Zürcher Zeitung« objavlja sledečo značilno vest o načinu borbe proti nemškim katolicanom: H katoliškemu duhovniku je prišel neki zastopnik katoliške tedenske revije, da ga zaprosi za pomoč pri zbiranju naročnikov. V razgovoru je župnik omenil nekaj vesti, ki jih razširja strasburska radio-postaja ter povabil tudi, kar se med ljudstvom sepeče o notranjopolitičnih vprašanjih. Takoj drugi dan je bil aretiran, ker je bil dotični »zastopnik revije« nalašč naročen policijski denuncijant, ki je policiji nemudoma postregel z vsebino svojega razgovora z dotičnim gospodom. Ščediče v Stuttgartu je župnika sedaj za to obsojilo na leto dni težke ječe.

Državna policija je prepovedala izhajanje katoliške mladinske revije »Junge Fronte«.

Kardinal Szeredy o volitvah

Budimpešta, 9. marca. c. Madjarski primas in kardinal Szeredy je danes objavil pastirsko pismo o bodočih volitvah v parlament. V tem pismu pravi, da katoliki ne morejo glasovati za tiste kandidate, ki ne nudijo dovolj jamstva za zdravo moralno in versko obnovo madjarskega naroda. Zato priporoča vernikom, da agitirajo in volijo samo one kandidate, ki nudijo dovolj jamstva, da bodo v parlamentu ščitili krščanske temelje narodnega in socialnega življenja.

Madjarske reforme

Budimpešta, 9. marca. AA. Madjarski dopisni urad poroča: V govoru, ki ga je imel po radiju, je predsednik madjarske vlade Gömbös navedel tudi glavne točke svojega reformnega načrta. Ta načrt obsega reformo javnega prava, izpolnitev regentevih atributov, reformo volivnega prava, gornjega doma, reformo tiska, veleposestev, notranjo ko'onicizacijo, reformo fidejkomisov, zaščito rodbinskih pravic, odstranitev anarhije v državi in na kraju obnovo prosvetne vzgoje.

Jugoslovanski škofje k II. evharističnemu kongresu

**Belgrajski nadškof
dr. Rafael Rodič**

Izredno tolažljiv je pojav, da se je v povojnem času razmahnilo gibanje evharističnih kongresov v drugih katoliških državah, pa tudi pri nas. To je čisto umljivo. Vsak čas ima svoje potrebe in svoje težave, katere nebeški Zdravnik vidi in jih zdravi z najprimernejšimi zdravili.

Značilnost povojnega časa pri vseh narodih je mlačnost v verskih zadevah, oddaljenost od Boga in pa vtapljanje v materialnost. Vsem tem hudim boleznim prinaša jo evharistični kongresi najučinkovitejša zdravila. To nalogo ima tudi II. evharistični kongres za Jugoslavijo, ki ga naša bela Ljubljana sklicuje letos za zadnje tri dni meseca junija. Tega kongresa se gotovo vsi katoličani od srca veselijo in trdno upajo, da bo kongres sijajno uspel in prinesel obilne sadove, ki jih Cerkev od takih manifestacij pričakuje. Zato združimo svoje molitve k ljubemu Bogu za najboljši uspeh bližajočega se kongresa.

Šibeniški škof dr. Jerolim Mileta:

Središče vse katoliške liturgije je vedno bil in je evharistični Jezus. Češčenje Evharistije je najboljši barometer moči vere članov Cerkev. Zgodovina evharističnega življenja je zgodovina moči in življenja mističnega Kristusovega telesa. In če danes z veseljem zremo v bodočnost Cerkev, je to zato, ker vidimo, kako se verniki v velikem številu zbirajo okrog bele Hostije.

Evharistični kongresi zadnjih let pri nas so tolažba našemu srcu, da se bo katoliška misel tudi v našem narodu okrepila, ker se sadovi kongresov vidno opažajo.

II. evharistični kongres za Jugoslavijo bo brez dvoma močna in prirčna manifestacija vere in ljubezni, ki jo naš narod že od pamtike goji do katoliške Cerkev, za katero je prelival tudi že svojo kri. Bo brez dvoma spontana ljubezen do Kristusa Kralja, pod čigar zastavo hočemo, da se naš narod vedno bojuje.

Prepričan sem, da bo evharistični kongres slovenskemu narodu vlil nove moči za vzvišene ideale katoličanstva, ki mora prodrati na vseh poljih, prežeti vse socialne reforme in obnoviti vsa srca.

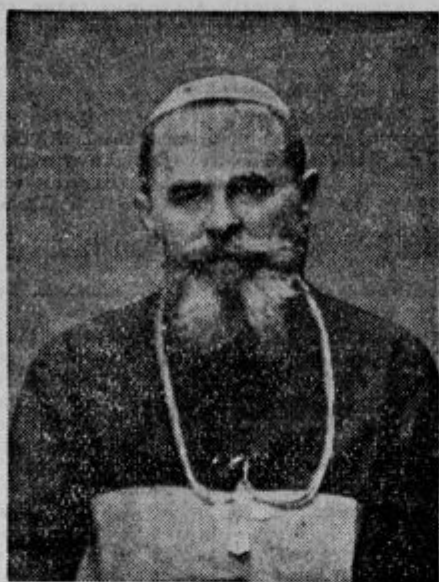
Tudi mi Hrvači se ga hočemo udeležiti v čim večjem številu, ker je to tudi naš kongres. Mi od morja bomo storili vse, da bomo

častno zastopani, da se skupno poklonimo evharističnemu Kralju, da bomo združeni v eni veri in eni ljubezni čim močnejši pri obrambi svoje vere in svojih idealov.

Pripravlja se poseben vlak iz Dalmacije, ki bo pripeljal v belo Ljubljano katoliške brate s sinjega Jadrana, da se poklonijo beli Hostiji in da se vrnejo ožarjeni s Kristusovo ljubeznijo. Ne bo nas veliko, materialne razmere mnogim tega ne dovoljujejo, a nič za to, ker bodo vsi moji verniki tiste dni združeni in zedinjeni z nami v češčenju evharističnega Kralja.

Naj Bog rosi svojo milost, da bo obilen sad.

**Grško-katoliški škof
dr. Dionizij Njaradi:**

II. evharistični kongres za Jugoslavijo bo letos v dneh 28., 29. in 30. junija v Ljubljani za vse katoličane enega ali drugega obreda v naši državi. O tem kongresu veliko pišejo vsi naši katoliški časopisi. Za sam kongres se vrše po vseh naših škofijah velike priprave.

Naša škofija je posebej povabljena, da sodeluje pri tem kongresu. Vabim že sedaj vse, ki se morejo udeležiti kongresa, naj se pripravljajo in sporoče svojo udeležbo župnemu uradu. Župni uradi bodo sporočili številu udeležencev škofijski pisarni, ki bo dajala nadaljne informacije.

Pozivam vse svoje vernike, da z molitvijo, z dobrimi deli in raznimi žrtvami, žrtvajo vse to za dober uspeh kongresa, priporočajo, da bo proslava Kristusa Odrašenika v presv. Evharistiji čim bolj dostojna in da se po njej izprosijo čim obilnejše milosti za mir na vsem svetu in za ublažitev materialne in duhovne krize.

**Senjski kapitularni vikar
Ivan Vidas**

Dne 28., 29. in 30. junija bo v Ljubljani velik evharistični kongres. Namen evharističnih kongresov je, da se javno in slovesno izkaže čast in slava Jezusu v presv. oltarskem zakramentu. V tem Najsvetejšem je zdravilo proti vsem moralnim in socialnim boleznim, ki sta jih v ljudska srca in ljudsko družbo posejali verska mlačnost in brezverstvo in s tem razdrli čudovito harmonijo duhovnih in materialnih interesov.

Pridite torej in poklonite se dobremu Odrašeniku v tem presvetem oltarskem zakramentu. Resnično vam povem, da so mnogi preroki in pravični želeli videti, kar vi vidite, pa niso videli, in slišati, kar vi slišate, pa niso slišali (Mat 13, 17). Poklonite se torej in odprite evharističnemu Odrašeniku svoja srca z vsemi težavami in bolečinami in prejeli boste neizčrpno in nadnaravno tolažbo, ki vas bo tolažila, hrabrila, dvigala in navduševala na težkem potu vašega zemeljskega življenja.

Priporočam zato častiti duhovščini, da pouči svoje vernike, kako bi črpali čim večje duhovne dobrate od evharističnega kongresa. Ze sedaj naj se pripravljajo na to veliko proslavo z molitvijo, z udeležbo pri sv. mašah, s prejetjem sv. obhajila ter z raznimi žrtvami in dobrimi deli.

Prosim tudi častite dušne pastirje, da ustanove v svojih župnijah župnijske odbore, ki bodo vse potrebno pripravljali in vršili propagando, da bi se čim več vernikov udeležilo tega evharističnega kongresa v Ljubljani. Župnijski odbori naj redno zasledujejo informacije v dnevnem časopisu, škofijska pisarna bo pa prav tako od časa do časa pošiljala župnijskim odborom podrobna navodila.

Toda priden in delaven kot je bil, je premalo pazil na svoje že itak rahlo zdravje. Nakopal si je zavrato bolezen, kateri je podlegel star še ne 20 let. Pokojni Jože je bil marljiv, živahen, povsod dostopen in priljubljen. Bil je delaven član Kat. prosv. društva. Udeležoval se je tudi na odru. Še lansko leto, ko je že začutil, da ni več trdnega zdravja, je nastopil pri »Pasijonu« v vlogi desnega razbojnika. — Tudi »Slovenec« dopisnik je bil nad dve leti. Težko prizadeti družini — pred dobrim pol letom je namreč umrl oče — naše iskreno sožalje. Jože pa se, kakor upamo — saj je bil vedno dober in tudi dan pred smrtjo je pobožno prejel sv. popotnico — že veseli pri Bogu in uživa veselje, ki ga je Bog pripravil tistim, ki ga ljubijo.

Zimska sezona Centralna kurjava
**Radiotermalno kopališče
Dolenjske Toplice pri Novem mestu**

Izborni uspehi zdravljenja, posebno pri revmatizmu, išiasu, protinu (gibt), živčnih ter ženskih boleznih. Moderna električna terapija. Tekoča hladna in topla voda v sobah. — Na željo tudi serviranje v sobah

Zvest prijatelj nikoli ne razočara...

Pri pranju perila in čiščenju v hiši se takoj spozna po kakovosti. Pri nakupu pa po dveh vožnih znakih: imenu, »Schicht« in varnostni znamki »Jelen« na rdečem ovitku!

SCHICHTOVO
Terpeninovo milo
domači izdelek

...ampak izrečno pristno zahtevati!

Iz domače politike

Slovenski kandidati

Prekmurski kandidati. V nedeljo je bila v Crensovcih seja slavne JNS za lendavski okraj. Sejo je vodil predsednik domače JNS g. Škoberne. Na seji je poročal o svojem delu dosedanji poslanec g. Hajdinjak. »Jutro« poroča, da so bile zastopane vse krajevne organizacije. Vsi ti zastopniki so z velikim navdušenjem postavili za kandidata v lendavskem srezu g. Hajdinjaka. Bilo jih je na tej seji celih 15.

— Vse v redu. Tak sklep smo pričakovali. Na listi predsednika vlade misli kandidirati tudi g. dr. Klai, banovinski zdravnik v Lendavi.

Minister Marušič obdrži logaški mandat. Na volivnem sestanku na Rakeku je bivši minister Pucelj izjavil, da bo minister dr. D. Marušič sprejel kandidaturu v logaškem okraju. Kandidiral pa bo še v ljubljanskem in celjskem okraju, toda obdržal bo logaški mandat.

Kandidatov bo dovolj tudi iz Trbovelj na Jevtičevi listi. Par zborovanj se je že razbilo, ker so nekateri gospodje hoteli vsiliti Juvana iz Ljubljane. Sedaj bo kandidiral na Jevtičevi listi za obrtnike Rozin Miloš, namestnik menda Roš iz Hrastrnika, na NSZ pa Štruc, namestnik učitelj Pleskovič. Kandidirati še tudi misli dosedanji tuk. poslanec Pavlič.

Dame imajo nežnejši čut. Zato znajo pravilno ceniti plemeniti naravni aroma finega kakava v zvezi z neposnetim gorskim mlekom s primesjo dišave po kavi: **Kavito**. **Kavita** ne pomeni samo višek naslade za mlado in staro, temveč je tudi izredno krepilna in lahka prehrana, ki ne vpliva kvarno ne na srce in ne na živce.

»Borba« poroča, da je g. Lukačič iz Maribora izjavil, da ne bo kandidiral.

Da bo lepše zvenelo. »Delavska Politika« napoveduje volivne sestanke v Ptuj in Trbovljah. To bodo posvetovanja za sestavo socialistične delavsko-kmečke kandidatne liste. List razlaga to označbo z zatrdilom, da vlada v vseh krajih živahno gibanje in zanimanje za samostojen nastop socialistično orijentiranega delavstva, s katerim gredo tudi mali kmetje in mali obrtniki. List torej dovolj jasno pove, da gre dejansko za Topalovičovo socialistično listo, a jo na drugi strani označuje za socialistično delavsko-kmečko listo. Včasih lepo ime res koga zapelje.

»Narodna odbrana« nad strankami. Predsednik osrednjega odbora »Narodne odbrane« Ilija Z. Trifunović je vsem odborom, poverjeništvom in mladinskim starešinstvom »Narodne odbrane« izdal ukaz, da morajo od 1. marca do 10. maja upustiti vse sestanke, vsa zborovanja. Ukaz poudarja, da mora »Narodna odbrana« kot stroga izvenstrankarska, nacionalna organizacija v času volivnega boja upustiti vse manifestacije in vsa zborovanja, da bi se to njeno delo ne moglo spraviti v zvezo s kakršnimikoli strankarsko-političnimi težnjami.

Akademski odsek Narodne odbrane. »Pohode« poroča v zadnji številki, da je Omladina narodne odbrane sklenila ustanoviti na ljubljanski univerzi

svoj akademski odsek, ki bo deloval v smislu programa NO. List pripominja, da je treba prenehati z dosedanjim praksu popuščanja in opazovanja, nacionalni akademiki morajo aktivno posesti v delo, če hočejo, da dobi naša univerza zopet oni nacionalni karakter, ki ji po pravici pripada in ki ga je imela vse do ustanovitve Zveze slušateljev, ki ni bila nič drugega kot dobro premišljen manever klerikalnih akademikov, ki so mu člani sveta slušateljev ljubljanske univerze nasledili. Akademski odsek bo prinesel nov duh na univerzo kralja Aleksandra, »duh borbenosti«, pred katerim se bodo uklonili vsi tliški akademikov separatistov in komunistov. Res v akademskem slogu sestavljen program!

Kandidature drugod

Bivši zemljoradnik, a pozneje član JNS, Rista Gjokič, bo kandidiral v okraju Visoko in to na listi predsednika vlade g. Jevtiča. — Radi kandidature bivšega ministra Nikole Preke je v Mostarju nastal spor. Del organizacije JNS je sklical sestanek, na katerem so zborovalci protestirali proti kandidaturi Nikole Preke in postavili lastnega kandidata dr. Tambiča, a za namestnika dr. Grgo Andjelinoviča. Sporčili so predsedniku vlade vdanostne po-zdrave in ga prosili, naj sprejme dr. Tambiča za kandidata. Po najnovejših vestih iz Beograda bo akcija dr. Tambiča ostala brez uspeha, ker je kandidatura ministra Preke že zagotovljena. — Volivna pisarna državne liste predsednika vlade Jevtiča za savsko banovino je časosno nastanjena v saborni palači (banovina) v Zagrebu. Tako javljajo »Narodne novine«, glasilo savske banovine. — Za okraj Klanjac je bil določen za kandidaturu na vladni listi dr. Stjepan Veković, odvjetnik. — V Djakovu bo kandidiral na Jevtičevi listi Lazar Kanurica, kmet in zadrugar. — V vojniškem okraju bosta kandidirala dr. Milovan Grba in dr. Grubič. — V Karlovcu bo kandidiral poleg Nikole Badovinca tudi Nikola Petrak.

Nočejo ga več! Predsednik okrajnega odbora JNS Milan Radonjič, bivši narodni poslanec, je sklical v Sopotu velik volivni shod. Prišlo je nad 2000 ljudi. Radonjičevi pristaši so mislili, da pojde vse gladko in da bodo zborovalci viharno pozdravljali kandidaturu dosedanjega poslanca. Toda nenadoma se je shod izprevrgel v silno demonstracijo proti Radonjiču. Radonjič je skušal pomiriti množico, a mu ni uspelo. Za njim je hotel govoriti Dušan Tomić, kmetijski referent, toda niti ta ni imel sreče. Množica je ploskala Velji Milanoviču in Juriju Sekuliču, ki ju hoče imeti za kandidata na Jevtičevi listi.

Preokret v »Jugoslovanski akciji«

Poročali smo, da se je »Borba«, glasilo »Jugoslovanske akcije« v Sloveniji, navdušeno zavzela za socialnega ministra dr. Draga Marušiča in pozvala svoje pristaše, naj glasujejo zanj. Nasprotno pa je bilo na nekaterih sestankih »Jugoslovanske akcije« po državi sklenjeno, da pojde akcija volit listo D. Ljotića, vrhovnega voditelja Jugoslovanskega narodnega pokreta »Zbora«. »Jugoslovanska akcija« na Sušaku se je odločila za listo Jevtiča. Kakor kaže poročanje »Borbe«, je nastal tudi v »Jugoslovanski akciji« v Sloveniji preokret. »Borba« namreč priobčuje v zadnji številki na uvodnem mestu »Naše smernice«, to je program Ljotičevega gibanja. Med političnimi beležkami pa poroča list, da gre narodni pokret Zbor neodvisno na volitve. V »Zboru« je organizirana tudi »Jugoslovanska akcija«. Nosilec liste je D. Ljotić, ki bo izdal volivni proglas in ki ga bo »Borba« priobčila v prihodnji številki. »Borba« pripominja, da hoče D. Ljotić izvesti v državi načrto gospodarstvo in uvesti nadzorstvo nad industrijo. Po vsem tem je jasno, da bo »Jugoslovanska akcija« v Sloveniji glasovala za D. Ljotića.

Smrt nadebudnega mladeniča

Cerknica, 8. marca.

Grebenečevega Jožeta iz Cerknice ni več. Umrl je v zdravilišču Klenovniku v Hrvaškem Zagorju, kamor je šel pred dobrimi 14 dnevi iskat zdravja, pa je bilo žal prepozno. Brzojav je kratko naznanil: Jože je danes ob pol 9 umrl.

Pokojni Jože je bil rojen 21. aprila 1915 v Cerknici. Ker je bil v osnovni šoli vedno odličnjak, so mu starši dovolili obiskovati meščansko šolo na Rakeku, ki jo je tudi z odliko dovršil. Zlasti je kazal talent za risanje. Posvetiti se je hotel učiteljskemu stanu, pa je ravno takrat izšel zakon, po katerem niso mogli absolventi podočel-skih meščanskih šol biti sprejeti na učiteljske. — Poizkusil je svojo srečo še drugje, pa nikjer ni imel sreče. Ni bil sprejet ne v tiskarno, ne v podoficirsko šolo. Slednjič se je šel učiti mizarstva.

Učitelstvo slavi Masaryka

Veliko učiteljsko zborovanje

Ljubljana, 9. marca

Danes je bilo v dvorani na Taboru zborovanje učiteljev, ki je uspelo nad vsa pričakovanja lepo in veličastno. Zborovali so učitelji devetih okrajev: Ljubljana mesto, Ljubljana okolica, vzhodni in zahodni del, Logatec, Kranj, Škofja Loka, Kamnik, Litija in Laško. Učitelstvo je dvorano popolnoma napolnilo. Poleg učitelstva se je zborovanja udeležilo tudi dijaštvo učiteljske šole in pa drugi iz pedagoških vrst. Dvorana je bila Masarykovemu slavu primerno okrašena.

Zborovanje je otvoril predsednik litjskega društva g. Jože Zupančič, ki je pozdravil vse navzoče, posebej pa še častne goste, tako zastopnika g. bana prosvetnega šefa prof. Broznika, ljubljanskega župana dr. Ravniharja, češko-slovaškega konzula ing. Ševčika, predsednika Jugoslov.-češko-slovaške lige dr. Egona Stareta in odbornika nads. Govekarja, šolske nadzornike Drnovška, Škulja, Gruma, Meglerja, zastopnika prosvetne uprave Ribičiča, dalje univ. prof. dr. Rostoharja, univ. prof. dr. Ozvalda in prof. Gogala, zastopnika ravnatelja učiteljske šole prof. Vazaca, predsednika Društva meščanskošolskih učiteljev Hočevarja in druge. Nato je naglasal, da hoče tudi učiteljsko društvo praznovati 85 letnico predsednika bratske češko-slovaške republike dr. T. G. Masaryka.

Močan pevski zbor učiteljske šole je nato pod vodstvom prof. Repovža zapel jugoslovansko in češko-slovaško himno.

Zanosit slavnostni govor o življenju, delu in

pomenu T. G. Masaryka je imel učitelj g. Debeljak, predsednik škofojskega društva.

Predsednik g. Jože Zupančič je predlagal naslednje udanostne in pozdravne brzojavke, ki so bile vse sprejete: Nj. Vel. kralju Petru II., predsedniku dr. T. G. Masaryku, prosvetnemu ministru Čirihu, min. predsedniku Jevtiču in češko-slovaškemu prosvetnemu ministru Kramfu,

Pevski zbor učiteljskihnikov je nato lepo zapel znano pesem »Oj mladost ti moja«.

Učitelje sta nato pozdravila s primernimi nagovori, bodreč jih k nadaljnjemu delu za narodno vzgojo mladine in za pospeševanje ljubezni med Jugoslavlani in Češko-slovaško mestni župan g. dr. Ravnihar in predsednik JCL dr. Stare, zahvalili pa se jima je g. Zupančič.

Univ. prof. dr. Rostohar, prof. pedagogike na brnskem vseučilišču, je imel nato obsežno in globoko utemeljeno predavanje o novem načinu učenja študenta na osnovnih šolah. Predavanje je učitelstvo sprejelo z največjo pozornostjo.

Zborovanje je nato obravnavalo razne stanovske zadeve. Sprejeta je bila daljša resolucija, ki ugovarja nadaljnjemu znižanju uradniških prejemkov, premeščanju učitelstva med šolskim letom, zahteva stalnost za učitelje, večjo samostojnost šolstva brez zunanjih vplivov, zakar naj se šolstvo loči od politične uprave, dalje naglašajo potrebo novih učbenikov, toda dosedanjí razpis je bil preuranjen, dalje zahteva učitelstvo od prometnega ministra med političnimi in olajšanje izobrazbe eno brezplačno krožno vožnjo po državi. Učitelstvo zahteva svoje zastopnike v občinskih odborih, v banovinskem svetu in v parlamentu.

Pomladne dolžnosti

Ko nastopa pomlad, ima mati narava polne roke dela, ker mora vse zbuditi k novemu razvoju. Tudi to svojo pomladno dolžnost izpolnjuje narava, toda človek, ki vlada nad njo, vrši še več, tudi on pomaga naravi, kadar sama ne zmore svojega dela. Človek ume s svojim duhom izkoristiti naravo kot pomočnico, ker zna izkoristiti njeno plemenito zdravilno rastlinje za preprečevanje bolezni in podaljšanje življenja.

Mnogostevilno plemenito rastlinje se uporablja v vseh mogočih področjih, da se doseže naravni zdravilni učinek. Najpopularnejše pa je takozvano pomladno zdraviljenje s čaji iz preizkušenih planinskih zelišč. Iz takih sestojev med drugimi tudi obče znani Planinka čaj ljubljanskega lekarnarja mr. Bahoveca. Tako zdravljenje je po-

stalo tekom let v vsaki družini, rekli bi, neka pomladna dolžnost, ki jo radi izpolnjujejo, ker na udoben in naraven način dosega svoj namen: regeneracijo krvi, normalizacijo krvnega obtoka, temeljito čiščenje prebavnih organov, kot črevesja, ledvic, jeter, žolčnega mehurja itd.

Znaki nerednega delovanja prebavnih organov so v prvi vrsti: zapetost, napetost telesa, gorečica, pogostni glavoboli, tesnoba, občutki, pomanjkanje spanja, kakor tudi obolenja po sečni kislini, hemeroidi, slabost srca, kopčenje maščobe, bolezni ledvic, nervoznost in mnoge druge živčne bolezni. — V borbi proti tem boleznim in posebno že proti nastajanju istih so prej navedeni čaji izvrsten naraven in priprost pripomoček.

mladinskega doma na Kodeljevem, ker je po požaru v kinu Kodeljevo takoj brez težko in v polnem obsegu izplačala zavarovalnico. Taka zavarovalnica zasluži največje priznanje in topla priporočila.

© Zahvala! »Dobrodelna prirediteljica«, katero je priredila mestna občina Ljubljana dne 2. marca 1934 v veliki dvorani in vseh stranskih prostorih hotela »Union«, je v umetniškem, koncertnem in zabavnem delu dobro uspešna. Vsota, ki jo je ta prirediteljica prinesla mestni občini, bo prav izdatno pomagala lajšati budo brezposelnim in drugim potrebnim občanom. Da pa je ta prirediteljica tako dobro uspešna, gre zahvala vsem, ki so sodelovali pri umetniškem in zabavnem delu prirediteljice, darovalcem, ki so darovali tako v pičli, kakor v jedilnih znatne množine blaga in s tem pripomogli do čimboljšega finančnega uspeha. Zahvala gre tudi vsem sodelujočim pevcom in pevkam, nadalje orkestru in sploh vsem, ki so s svojo prisotnostjo pripomogli k lepemu uspehu prirediteljice. Izrečena naj bo tudi zahvala občinstvu, ki je s svojim posetom pokazalo, kakor opetovano, tako tudi sedaj svoje razumevanje za »Dobrodelne prirediteljice« in da razume plemenito stremeljenje mestne občine, da s takimi prirediteljicami pridobi sredstva za omiljenje bede, ki tare nekatere sloje ljubljanskega prebivalstva. Velika zahvala gre tudi našemu časopisu, ki je z objavami v časopisih istotako pripomoglo k dobremu uspehu prirediteljice. — Vsem, kateri so v kateremkoli oziru pripomogli k uspehu prirediteljice, izreka mestno poglavarstvo ljubljansko v imenu brezposelnih in mestnih revežev še enkrat najiskrenejšo zahvalo!

Drevi ob 8 vsi v »Union« na veliko evharistično akademijo, ki jo prirede gg. salezijanci s svojimi gojenci!

© Izlet v Dubrovnik. Odpotujem s Pachard-avtom koncem marca iz Ljubljane. Sprejemam tri osebe. Izrabite izredno ceno priliko. Informacije »Putnik«, Ljubljana.

© Ob štirinajsti obletnici smrti dr. Iv. Oražna bo jutri v ponedeljek, 11. marca ob 9 pri ob. frančiškanih sv. maša za pokojnim. Za vse akademike, ki uživajo kakršnokoli podporo od Oražne ustanove, je udeležba častna dolžnost.

© Zadnjičkrat ponovi drevi ob 8 »Trnovski odred«! Pevski večer, združen s spevoigro v treh dejanjih »Kovačev študent«.

© V savodu sv. Marte se dobijo dobre kuharice, hotelske sobarice, služkinje in druge zmogne delovne moči. Cenjenim gospod in gospodinjam se toplo priporoča naš zavod, Strojarska ulica 2.

© Koncert Akademikega pevskega zbora v Ljubljani se bo vršil 1. aprila t. l. v veliki dvorani Uniona. Na ta koncert, za katerega vlada veliko zanimanje, opozarjamo že danes.

© Usoda vlomilkega blaga. V noči na 7. t. m. so neznani vlomilci vdrl v čevljarstvo delavnice Gjurja Stefana na Linhartovi cesti ter odnesli več starih čevljev, deloma popravljenih, deloma pa pripravljanih za popravilo. V dveh parih čevljev so ticala še kopita. Vsi čevlji, kar so jih vlomilci odnesli, so bili vredni 700—800 Din. Druga dva dne pa so našli ljudje v Šiški ob kamniški progi na kupu gradiva skoraj vse te čevlje, poleg tega pa še dve mokri fini moški srajci, otročjo modro jopico in karirano žensko krilo. Čevlje je policija vrnila lastniku. Gotovo je, da je tudi perilo kje ukraden. Ukradeni čevlji pa pogreša le še en par čevljev.

© Dva ponesrečena. V Hrovatovi tovarni v Mostah se je včeraj ponesrečil delavec Ivan Pavlica, stanujoč v Ciglerjevi ulici 30 v Mostah. Spotaknil se je ob sekuro, ki mu je presekala žilo na desni nogi. — Ko je vozil kamenje za apnenico, je pritisnil voz 46-letnega delavca Mihaela Drnovca iz Zadrave ob Savi. Dobil je hujše notranje

Vlažno • hladno, sedaj NIVEA

Po burji, dežju ali snegu — je zlasti potrebno, da varujete Vašo kožo pred vetrom in slabim vremenom, to pa storite najbolje tako: vsak večer, predno greate spat, si nadrgnete kožo zelo natančno z Nivea Creme. Koža bo postala vsled tega mehka in gibčna, a poleg tega tako odporna, da ji niti slabo vreme ne more škodovati.

Vsled eucerita, ki se nahaja v Nivea Creme, prodre globoko v kožo, ne da bi pustila sijaj, in je istočasno krema za noč in dan.

poškodbe. Oba ponesrečena sta bila prepeljana v bolnišnico.

© Kolesa krađejo kar naprej. Naj bo zima ali poletje, v Ljubljani so stalno na dnevnem redu tatvine koles. Samo ta teden je ljubljanska policija izdala kakšnih 20 tiralic zaradi posameznih tatvin koles. K temu pa se pridružujejo še številne druge tatvine koles, ki jih prijavljajo ljubljanski policiji posamezna orožniška poveljstva z detele. Uvedba evidenčnih tablic in legitimacij ni torej nič izdala.

© Stare relikvije na ljubljanskem polju. Kdor napravi sedaj sprehod po ljubljanskem polju, vidi tam še objekte starih smodnišnic, ne daleč od njih pa stari na tratičah stare železniške vagoni, v katerih stanujejo razne revne družine. Eno kot drugo bo enkrat zginito, a nihče ne ve — kdaj! Smodnišnice so prazne in se torej ni bati kake eksplozije, vagoni bo pa zob časa — zgledal in tako bo konec »relikvij«.

© Zahvala Gospe Antonini Petrovni Frost, vdovi po blagopokojnem univ. prof. inž. Dimitriju Vl. Frostu, najiskrenejšo zahvala za poklonitev blagega darila Din 100 bednim gluho-nemim. — Učiteljica Matilda Podkrajškova.

Nove ljubljanske uniforme

Uniforme so igrale v ljubljanskem življenju vedno veliko vlogo in to ne samo pri ženah, ampak tudi pri moških svetu, ki je v tem oziru še precej bolj »plem-plem«, kakor pa ženski svet. Med uniformami je kraljevala, vsaj nekdanj, vojaška uniforma, zaničevana pa tudi ni bila uradniška. A tudi uniforme železničarjev, finančnih in policijskih stražnikov, gasilcev, orožnikov in jeniških paznikov itd. so imele svojo moč. Kdor pa si ni vedel pomagati drugače, se je vpisal med »veterane«, in spoštovano, okroglo boljše polovice mnogih še bolj spoštovanih obrtnikov so bile ob velikih praznikih silno ponosne na svoje moke, ki so paradirali po mestu s svojimi »federbusi«. Stari Ljubljančani so pa rekli starijem vojakom »Federbusch-vereine«.

Mariborske vesti:

Zaklad obešenega Stanka Pančurja 100.000 dinarjev je skril v oboku nad hlevom

Maribor, 9. marca.

Stanko Pančur počiva skupaj s svojim tovarišem Ivanom Laknerjem v grobu. Svet je že pozabil senzacijo njune nesrečne smrti na vesalih, ki je nekaj dni razburjala duhove. In morda bi se pozabila tudi zadeva z zakladom obešenega Stanka Pančurja, če ne bi po slučaju prišla na dan. — Nekaj dni pred justifikacijo, ko se je Pančur še nahajal v kaznilnici ter mu sodba še ni bila razglašena, najbrž pa je že vedel za neizbežno usodo, se je prijavil k raportu ter zahteval, da ga zaslišijo v važni zadevi. Njegovi želji so ugodili in izpovedal je na zapisnik zgodbo o svojem zakladu, ki je skril tik pred arelacijo. Pripovedoval je, da mu je njegova stara mati na smrtni postelji izročila 100.000 Din, češ, naj jih pred svojim starim očetom, oziroma pred svojimi

© Za spomenik kralju Aleksandru je nabralo žensko društvo v Mariboru 1000 Din, posojilnica Narodni dom je darovala deloma kot zavod sam, deloma po upravnem odboru, članih nadzorstva in uradnih 8300 Din. Ogotovo bi tudi ostali še v večji meri prispevali za spomenik, če bi bilo že enkrat definitivno rešeno vprašanje, kakšen naj bo spomenik. Do sedaj pa se ni nikdo ne ve, ali naj slavi spomin kralja Zedinitelja spomenik iz kamna, ali pa naj proslavlja njegove zasluge in njegova dela za narod kaka javna ustanova, ki naj bi se imenovala po njem.

© Bogoslovci mariborskega III. letnika Bogoslovja Stefan Vošnjak je umrl v petek zvečer na svojem domu v Grizah. Pogreb bo v ponedeljek ob 9 v Grizah. Večno plačilo njegovi duši, domačim iskreno sožalje!

© »Mlini pod zemljo.« Vsi, ki ljubijo mladino, gredo danes ob 17 v dvorano Zadrugne gospodarske banke, kjer vprizorijo člani stolne fanovske KA lepo versko igro iz prvih časov krščanstva: »Mlini pod zemljo«. Lepi kostimi, popolnoma novo scenerija.

— Pri pokvarjenem želodcu, vnetju v črevesju, slabem okusu, glavobolu, mrzlici, zaprtju, bruhanju in driski učinkuje že en kozarec naravne »Franz-Josef« grenčice zanesljivo, hitro in ugodno. Znameniti zdravniki za želodčne bolezni izpričujejo, da se »Franz-Josef« voda za z jedjo in pijajo preobložena prebavila izkaže kot prava dobrota.

© Pevski zbor Glasbene Matice obeta nuditi 13. marca v veliki unionski dvorani nekaj posebnega. Koncert bo prenašala tudi ljubljanska radio postaja. Opozarjamo vse, da si preskrbijo pravočasno vstopnice.

© Novi politični sestanki — novi kandidati. Včeraj in danes se vršijo v Mariboru volivni sestanki za oba mariborska okraja. Poleg ostalih poroč tudi bivši minister in član predsedstva JNS Janez Pucelj Ker je še nekaj kandidatkih mest praznih, dolajoč na teh sestankih tudi še nadalje kandidatke za troje poslanskih mest v obeh mariborskih okrajih.

© Smučarji v novo veselje. V petek je začelo snežiti kakor v največji zimi. Tudi včeraj še ni prenehalo snežiti. Zlasti mnogo snega prišča je zapadlo na Pohorju, tako, da se obeta smučarjem na koncu zime več belega veselja kakor za božič.

© Slab tržni dan je bil včeraj radi slabega vremena. Saj je že od petka naprej naletaval sneg. Slaninariji so pripeljali samo 31 voz slanine in svinjine. Na trgu je bil samo en voz jabolk. Vodnikov trg je bil popolnoma prazen, četudi je drugače tam ob tržnih dneh polno voz z raznovrstnimi kmetijskimi pridelki. Precejšnje povpraševanje je bilo po sadnih drevescih, vendar pa tudi teh ni bilo dosti naprodaj.

Uniforme tudi danes v Ljubljani ne manjka. Ker so pa uniforme precej draga stvar, nosili pa bi jih radi vsi, da se pokažejo, kaj vse da so, so si izmislili posamezni poklici in posamezna društva posebne značke, ki naj uniforme nadomeščajo.

Uniforme ali pa vsaj značke nosijo danes v Ljubljani skoro vsi stanovi in poklici in društva. Nekaj ljudi pa vendar še tava po ljubljanskih ulicah brez uniform in brez značk.

Ljubljanski »eleganti« postopajo ali »šifirirani« še ne nosijo uniform. Vprašanje je seveda, če bi jih sploh znali nositi. Toda znak »00« na kakšnih čepicah bi se jim izvrstno prilegal. S tem bi dobili Aleksandrova česta in Selenburgova ulica nov obraz in silno privlačno moč.

Za umazance, ki žemlje v javnih lokalih pač radi jedo, plačati jih pa redno »pozabijo«, bi bila pripravna značka v obliki zemlje ali kifela (na ramah), za občeznane pufarje pa majhna natakarska torbica, prišita na desnem rokavu.

Najbolj potrebni uniforme pa bi bili gosposdi kandidati, da bi jih ljudje povsod takoj spoznali in tudi primerno spoštovali. Če bi kandidati tudi nosili uniforme, bi jih bilo gotovo trikrat toliko kakor jih je in to bi bil naš ponos!

Starinarji, muzeji itd. — svetujte! Vsakakor pa bi morale biti kandidatske uniforme pisane, silno pisane!

dr. Fr. Derganc, kirurg, šef-pr. marij v p.

Spored

nocojsnje evharistične proslave v veliki dvorani hotela »Union«

1. Uvertura, svira orkester.
2. Prolog, uvodni tercet.
3. Neki človek ja napravil svatbo... koral. sprev.
4. Abraham daruje Izaka, svetopisemska slika.
5. Pastirček Pashal, melodramatična idila.
6. Velikonočne Jagnje, simbolična slika s petjem.
7. Jezusova deca, kramljanje najmanjših.
8. Zadnja večerja Gospodova, svetopisemska zgodba v sliki in glasbi.
9. Kristus kralju! aklamacije.
10. Finale, svira orkester.

Predprodaja vstopnic v Salezijanskem domu na Rakovniku (telefon 32-72); blagajna v Unionu se odpre eno uro pred prireditvijo.

Zivel Kristus Kralj! Zivel Bog med nami!

© Svetoletna procesija pri sv. Petru bo šla v nedeljo, 10. in 17. t. m. že ob pol 2 iz župnijske cerkve k frančiškani in potem v stolnico. K sv. Jožefu in nazaj v župnijsko cerkev. Vabimo k obilni udeležbi.

© Pogreb zlatomašnika Vrhovnika. Iz Kolesijske ulice spremijo pokojnika duhovniki in sorodniki, društva pa in pogrebci se zbero na trgu pred trnovsko cerkvijo. Župnika Vrhovnika prinese v cerkev, kjer opravijo mrtvaške obrede in od tam se sprostijo pogreb na pokopališče.

© Učiteljsko drž. deške narodne šole na Grabnu vabi na pogreb za pokojnim župnikom g. Vrhovnikom Jvanom. — Upraviteljstvo.

© Drevisnja prirediteljica »Unionuc«. Drevi ob osmih se vrši v veliki dvorani »Unionac« slavnostna akademija pod naslovom »Steze Gospodove«. Akademijo je kot del priprave na evharistični kongres pripravil salezijanski zavod na Rakovniku. Pevske in glasbene točke izvaja 140 članski mešani zbor rakovniških bogoslovcev, gojencev in oratorijancev, godbene pa polnoštevilni vojaški orkester. Ves spored bo prenašala tudi ljubljanska radioodbojna postaja. — Naj nihče ne zamudi te lepe prirediteljice, od katere bo brez dvoma odšel zadovoljnega srca!

ZA POMLAD SE PRIPOROČA KONFEKCIJA PAULIN

LJUBLJANA - KONGRESNI TRG 5.

Z najpriaznejšo poštežbo, najlepšimi modeli, največjo izbero in najnižjimi cenami.

© Zadnje letošnje predavanje Karitativne zveze bo v torek, 12. t. m. ob 8 zvečer v beli dvorani hotela »Union«. Predava g. prior Valerian Ušak o temi: »Pregledna slika o krščanski dobrodelnosti pri nas«. Prijatelji krščanske karitativne, pridite polnoštevilno! Vstop prost.

© Gašperček se poslavljaj! Danes ob 4 se bo do jeseni poslovil naš ljubi Gašperček od obiskovalcev lutkovnega gledališča v Vzajemni zavarovalnici. Zato vsi še enkrat h Gašperčku, ki bo igral v igri »Zlata žoga«.

© Sveta maša po pokojnem Dragotinu Verbiču bo v torek ob pol 8 jutraj v kapelici splošne bolnišnice.

© Kino Kodeljevo. Danes ob 15 »Sestra Angelika«, ob 17 in 20 ter jutri ob 20 »Sestra Angelika« in »Nevarna past« (Mady Christians, P. Hartmann).

© Najiskrenejšo zahvalo izraža Vzajemni zavarovalnici v Ljubljani vodstvo Salezijanskega

Celje

© Vse naročnike »Slovenca«, ki so včeraj prejeli list malo pozneje, prosimo, naj nam to oprostijo, ker je poneči zbolela raznašalka lista zaradi česar je tudi nastala ta majhna ramuda. Skrbeli bomo kakor doslej tudi v bodoče, da bodo vsi naročniki dobivali list čim tožnje.

© Jadranski dnevi v Celju se bodo vršili tudi letos in sicer dne 1. in 2. junija, v slučaju slabega vremena dne 13. in 15. junija. © Čakovski šahisti v Celja. Danes pridejo v Celje šahisti iz Čakovca, ki bodo odigrali s celjskim šahovskim klubom medmestno revanžno tekmo, ki bo trajala od 2 do 9 zvečer v vrtnem salonu hotela Evropa.

© Srednostni živinski in kramarski sejem bo v Celju v soboto, dne 30. marca t. l.

© Komisijaki ogled in obravnava zaradi regulacije Savinje v Celju. V torek, dne 12. in v sredo, dne 13. t. m. bo v Tremerjih komisijaki ogled in obravnava na licu mesta zaradi razlastitve potrebne zemljišča za regulacijo Savinje. K obravnavam so povabljeni vsi javni faktorji in lastniki zemljišč, ki pridejo v pošto pri razlastitvi.

© Spomladansko pometanje. Moške nogavice lepe pastel barve ali vzorčasto tiskane, par 2 Din. Stermeck, Celje.

— Pri boleznih srea in poapnenju Hil, nagnjenosti h krvavitvam in napadli, kapi zavržura »Franz-Josef« grenčica lahko izpraznjenje črevesa brez vsakega napora.

Marija z Brezja

Zaščitnica II. evharističnega kongresa za Jugoslavijo

Glavni pripravljalni odbor za II. evharistični kongres v Ljubljani je z navdušenjem sprejel predlog ljubljanskega vladike prevz. g. dr. Gregorija Rožmana, da bodi Marija Pomagaj z Brezja zaščitnica II. evharističnega kongresa za Jugoslavijo.

S tem je dobila naša evharistična manifestacija nje vredno glavo. Kakor bo srce privedlo sam Zveličar, tako bo materinska ljubezen Device oni činitelj, ki bo dobrotno bdela nad kongresom. Kakor je po Mariji stopil božji Sin v svet, da ustanovi svoje kraljestvo v človeških srcih, tako naj po Mariji naš kongres postane vrelec milosti in blagoslova za jugoslovanske katoličane.

Marija Pomagaj na Brezjah je slovenska narodna božja pot. Stotisoči, ki leto za leto hrepenijo k Njej na Brezje, se vračajo od tam pololaženi, močni, življenja veseli. Kar je Lurd Francosom, to je Brezje Slovenem: točka je na zemlji, ki si jo je Mati božja izbrala, da med nami s posebno darežljivostjo deli svojo milost in svoje dobrote. Čudovita uslišanja, katerih je bilo na stotine romarjev že deležnih, vedno znova pričajo, da je Marija Pomagaj na Brezjah budna varuhinja svojih otrok.

Alfred Hoppe, ki je l. 1914 napisal nemško knjižico o Brezjah, konča svoj popis z besedami: »Zelo je treba upoštevati dejstvo, da se je mnogo najznačilnejših ozdravljenj na Brezjah izvršilo

med sv. mašo, nekatera natančno pri povzdigovanju. Tako je Brezje tudi evharistična božja pot in spominja v tem pogledu na slavni Lurd. Daj Bog, da bi spoznavanje presv. Rešnjega Telesa vedno rastle in bi čiščenje te najvišje dobrote postalo vedno bolj iskreno ter nežno! — Kako bi bilo, če bi na Brezjah poskusili po lurskem vzoru s procesijami z Najsvetejšim?«

Kako čudno točno je ta nemški pisatelj označil bistvo čudotvornega delovanja Marije Pomagaj na Brezjah! Da, Marija Pomagaj je vedno s svojim Sinom, vedno ob Njem. In njena mogočna priprošnja ozdravlja dušne in telesne rane vsem, ki so dobri z njenim Jezusom. Marija Pomagaj bo dobra nam vsem, ki evharistični kongres pripravljamo, ki se ga hočemo udeležiti, če ga bomo pripravljali z Jezusom in z Jezusa, če bomo na kongres poromali radi Jezusa.

Slava ti, brezjanska Mati,
o Marija Pomočnica,
ti si upanje Slovencev,
ti si naših src kraljica!

Dokler bo izpod Triglava
vrela v daljni svet Savica,
bodo pela naša srca:
Slava tebi, Pomočnica!

God ljubljanskega škofa in priprava na evh. kongres

V torek 12. t. m. goduje naš nadpastir prevz. g. dr. Gregorij Rožman. Kot dobri otroci svete Cerkve se radujemo tega dne. Zelo prav bo, ako bomo na ta dan v svoje molitve vključili zadeve našega škofa.

V letošnjem letu imamo pa še prav posebno mnogo razloga, da se škofovega godu spominjamo. Saj je naš vladika prevzel na sebe odgovorno in težko nalogo pripraviti evharističnemu Kralju z II. evharističnim kongresom v Ljubljani veličastno slavnost ob sodelovanju katoličanov vse države. Pod njegovim prevladnim vodstvom in pod zaščito njegovih molitev pripravljamo res močna četa delavcev kongres, ki naj postane po škofovih besedah vir nadnaravnega življenja in blagoslov naših domovini.

Kaj lepšega bi mogli svojemu nadpastirju pokloniti za njegov god kot zagotovilo, da smo njegov poziv na kongres pravilno razumeli in da se hočemo za kongres z vso vnemo pripraviti. To pripravo moramo in hočemo usmeriti predvsem na znotraj, v naša srca. Z molitvijo, s sv. daritvijo in pogostejšim prejetjem sv. zakramentov bomo izčistili svoje duše, da bodo za kongres žarele v polnosti božje ljubezni. Pozabiti pa ne smemo, da omenja škof v svojem vabilu na kongres tudi žrtve. Brez žrtve ne more vzkliti nikjer nič velikega, zlasti nič trajno vrednega. Žrtve so ona skrivnostna sila, iz katere poganjajo velika dela plemenitosti, junaštva, zvestobe, dejavne ljubezni.

Za letošnji škofov god hočemo zlasti pomen žrtve poudariti. Po želji samega škofa, da naj bi namreč en dan v pripravah na kongres popolnoma posvetili žrtvovanju, premagovanju, proglasimo prihodnjo nedeljo 17. marca za dan premagovanja. Duhovne in gmotne sadove tega dne bomo vse namenili evharističnemu kongresu.

Kaj naj ta dan žrtvujemo? Predvsem vse ono, kar služi goli udobnosti in ugodju. Za kadilce bo žrtve, ako ta dan opustijo vsako kajenje. Prav

tako opustimo v nedeljo vsako alkoholno pijačo. Dan premagovanja naj se pozna tudi v prehrani, ki naj bo preprosta. Ves prihranek darujmo za evharistični kongres! Prosimo vse župne urade, da v svojem okolišu na najprimernejši način omogočijo zbiranje teh prihrankov in jih nato z izrecno označbo »za škofov god« pošljejo Glav. prip. odboru v Ljubljano.

Gradivo za materinske proslave z ozirom na bližajoči se evharistični kongres. Je izdala litografsko Katoliška akcija za dekleta v Ljubljani Zbirka, ki stane 10 Din, obsega več za to priliko zloženih pesmi, dramski prizor in igro, več govorov itd. Naroča se pri tajnici Eli Bartolovi, Ljubljana, Tyrševa 46 (nasproti Strojnih tovarn).

Za Evh. kongres so nadalje prispevali: Posamezniki: Goričan Janez, župnik v Špitaliču, Din 50.— in Jerman Anton, župnik na Radovljici, Din 40.—, Cerkvena darovanja: Breznica Din 470.50, Reteče Din 160.—, Boštanj Din 90.—, Poljane nad Šk. Loko Din 550.—, Košica pri Zagorju Din 64.—, Sv. Jurij ob Taboru Din 610.—, Solčava Din 400.—, Planina pri Rakeku Din 203.— in St. Peter pri Novem mestu Din 260.—, Družinske zbirke: Semič (skupno z vsemi zbirkami) Din 1.100.—, Kranjska gora (skupno s cerkv. darovanjem) Din 1.200.—, Griže pri Celju (skupno s cerkv. darovanjem) Din 370.—, Sv. Pavel pri Preboldu (skupno s šolarji) Din 820.—, Sv. Jurij ob Taboru Din 130.—, Dražgoše Din 182.—, Sv. Katarina pri Medvodah (skupno s šolarji) Din 132.—, St. Peter pri Novem mestu Din 440.—, Sv. Helena (skupno z mladinsko) Din 400.—, Razni: Dekl. Mar. dr. v Goričah Din 22.25, Marijin vrtec v Smartnem pri Litiji Din 272.50, zbirka organizacij v Retečah Din 115.—, III. red na Radovljici pri Metliki Din 24.25, šolska mladina Polje-Muljava Din 13.—, župni urad Sv. Jurij pri Grosupljem Din 609.75, šolarji v Smartnem v Tuhinju Din 91.—, žup. urad Sv. Andraž v Haložah Din 60.—, Mohorjani v Smarjeti pri Rimskih Toplicah Din 30.—, ter Družba otrok Breznadežne v Marijinem domu v Kočevju Din 50.—, Evharistični Kralj vsem poplačaj!

To morajo zdržati Vaši zobje:

15.000 poteg-ljajev s ščetko!

V teku enega leta čistite tolikokrat Vaše zobe — kolikokrat šele v celem Vašem življenju! Ali se torej ne mora storiti vse, da bo čiščenje čim prizanesljivejše?

3 PREDNOSTI

jamčijo za Sargov Kalodont:

1. blaga pena specialnega ustnega mila temeljito čisti zobe tudi tam, kamor ne doseže ščetka.
2. izredno fina sestavina prizanesljivo čisti zobno sklenino.
3. sulforicin-oleat Dra Bräun-licha odpravi polagoma nevarni zobni kamen in prepreči, da se ne naredi drug.

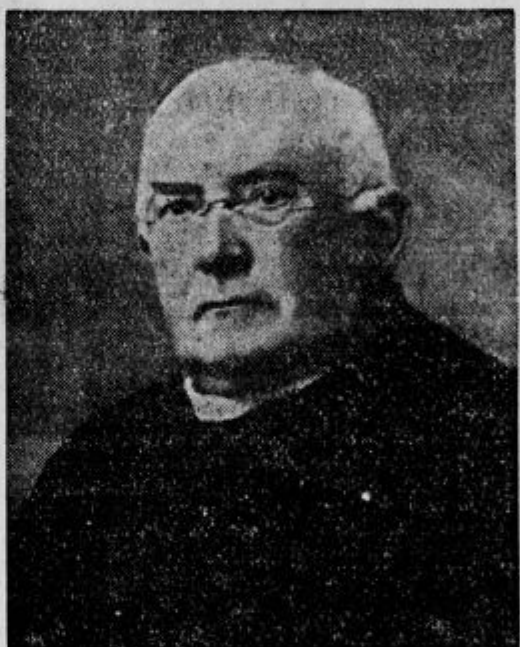
ZATO VZEMI

SARGOV **KALODONT**

PROTI ZOBNEMU KAMNU

DOMAČI IZDELEK

† Zlatomašnik Ivan Vrhovnik

V petek zvečer je izdihnil zlatomašnik Ivan Vrhovnik, bivši trnovski župnik. V zadnjem času se je njegovo zdravstveno stanje zelo zboljšalo. Zato je silno želel, da bi mogel zopet maševati. Ker se mu je sedanjí trnovski župnik g. Finžgar ponudil, da mu bo pri sv. maši asistiral, je vesel dejal: »Ti si tako dober, da mi boš pomagal vsaj vsako nedeljo maševati.« Toda v petek okrog poldneva mu je nenadoma postalo slabo, čeprav je bil prej vse dopoldne zdrav in evrst. Hitro poklicani domači zdravnik dr. Trtnik je ugotovil, da pričinja srce silno pešati. Po tej ugotovitvi je bolnik umolknil in ni spregovoril skoraj nobene besede. Ko pa je prihitel g. župnik Finžgar, se je bolnik kar v hipu razvil in zelo pobožno prejel vse zakramente za umirajoč. Potem je še rekel, da smrti ni ljuben, g. župniku Finžgarju: »Hvala Ti za Tvojo veliko ljubeznjivost! To so bile njegove zadnje besede na tem svetu. Glava mu je klonila na prsi in do smrti ni več spregovoril.

Zlatomašnik Ivan Vrhovnik je bil markantna osebnost. Kot človek je bil nepopisno korekten, bodisi v pisarni, bodisi v občevarstvu verniki in drugimi ljudmi. Čudovita je bila njegova, že kar hladna točnost, s katero je opravljal svoje dolžnosti, in pa uljudnost, katero je izpričal celo že, ko je umiral.

Po svojem kulturno-političnem naziranjju je bil z vso dušo Slovenec in Slovan. Bil je mož izza dobe šentpeterskih taborov ter je svojimi tedanjimi vzorom in nazorom ostal zvest do smrti. Iz te velike ljubezni do slovenstva se je rodila njegova ljubezen do vseh slovenskih pisateljev. Tesno prijateljstvo ga je družilo s pesnikom S. Gregorčičem, dopisoval si je tudi z drugimi, zasledoval slovensko slovstvo. Do zadnjega je prebiral slovenske knjige. Zadnje delo, katero je pred smrtjo z vso natančnostjo bral, je bila Slodnjakova slovenska slovstvena zgodovina.

Vzledna je bila njegova pridnost. Kakor čebelnica je po zapršenih arhivih v muzeju, na škofiji in na magistratu iskal drobtinice, iz katerih je sestavil zgodovino trnovske fars. Obdelano in pripravljeno je imel tudi že gradivo za zgodovino svoje rojstne šentpeterske fars, v kateri se je rodil 24. junija 1854, torej istega leta, ko so v Trnovem polagali temeljni kamen sedanji župni cerkvi, v katero je l. 1891 iz St. Ožbalta prišel za župnika.

Kot novi trnovski župnik je z bogato podporo farnega patrona, tedanjega ljubljanskega župana Ivana Hribarja, s katerim sta si bila velika prijatelja, temeljito preuredil župnišče. Ko pa je l. 1895 potres zelo poškodoval trnovsko cerkev, si je na vso moč prizadeval, da bi ohranil njeno lepoto in da bi

se popravila tako, kakršna je bila. Zal je obveljal načrt nemškega inženjerja Elbingerja, ki je stara dva zvonika zamenjal z novima, s čimer je cerkev izgubila veliko svoje prejšnje lepote.

Njegova zasluga je tudi, da je trnovska cerkev med vojsko ohranila svoj lepi veliki zvon in orgle, ki so Goršičevo najbolj odlično delo.

Z zlatomašnikom Vrhovnikom lega v grob markantna slovenska osebnost, kakršne je rodila doba slovenskega narodnega preporoda sredi 19. stoletja. Naj počiva v miru!

Ivan Vrhovnik se je rodil v šentpeterski fari v Ljubljani, kjer je bil njegov oče cerkvenik. Mladi Ivan je bil izvrstnim uspehom dovršil gimnazijo v Ljubljani ter je l. 1873 stopil v bogoslovje, 4 leta pozneje, l. 1877, pa je pel v svoji župni in krstni cerkvi pri Sv. Petru novo mašo. Od l. 1877—1881 je kaplanoval v Sori, od l. 1881 do 1885 v Naklem, od 1885—1887 v Dobu, 1887 pa je dobil župnijo v St. Gothardu, kjer je ostal do l. 1891, ko je prevzel trnovsko župnijo v Ljubljani, kjer je ostal župnik do 1918, ko je stopil v pokoj. Svojim trnovskim faranom pa je ostal zvest ves čas, saj si je v Kopaljski ulici zgradil lično hišico, v kateri je stalno prebival.

Dasi je bil ogromno delaven, je bil vse življenje skromen. Ivan Vrhovnik je bil, ki je napisal plamteč poziv za ustanovitev Ciril-Metodove družbe in šele ob 25-letnici te družbe je javnost zvedela za to njegovo zaslugo. Vsi »Vestniki« te družbe so bili prvih 25 let skoraj izključno njegovo delo. Bil je ustanovitelj in ves čas glavni urednik »Slovenskega branika«. On je bil avtor brošure »Pogled na prvo četrtstoletje DCM«.

Trajno pa se v življenje in zgodovino slovenskega naroda zapisal kot nadvse zaslužni zgodovinar. Dr. Glaser ga v svoji literarni zgodovini imenuje najboljšega in najbolj izvrstnega zgodovinarja na Kranjskem. Nešteto je njegovih zgodovinskih del. Dasi ni imel diplome iz zgodovinske znanosti, vendar so njegova zgodovinska dela popolnoma zanesljiva in izvršena s vso točnostjo znanstvene metode. Predvsem se je posvetil zgodovini Ljubljane, ljubljanskih far, pa tudi podeželskih. Izvestja muzejskega društva imajo vse polno njegovih sestavkov. V Kobljerjevi »Zgodovini far« je opisal nakeljsko, dupeljsko in gorško župnijo. V knjižnici DCM je opisal življenje prvega slovenskega romanopisca Janeza Ciglerja. Ob stoletnici Vodnikovih »Ljubljanskih novic« je izdal posebno knjižico, v kateri je podal monografijo vsega dotedanjega slovenskega časopisja. Klasični so njegovi nekrologi, ki jih je napisal svojim prijateljem: Simonu Gregorčiču, Franju Podkrajšku-Harabaki (ki je bil njegov rojak in sošolec iz šentpeterske fars), Luki Svetcu, Ivanu Bonacu, zlasti pa lepa študija, ki jo je posvetil Franju Maslju-Podlimbarskemu.

Glavno njegovo delo je bilo »Zgodovina trnovske fars«. To delo je sam založil ter je še do zadnjega plačeval stroške, ki jih je imel z izdajo tega dela. Pomembno je njegovo delo o drugem ljubljanskem zgodovinarju in njegovem sošolcu Ivanu Vrhovu, o katerem je napravil obširno monografijo ter je iz njegove ostaline priobčeval študije v »Zborniku Slovenske Matice«.

V rokopisu je njegova obsežna »Zgodovina šentpeterske fars« v Ljubljani, enako tudi zgodovina Sv. Florjana v Ljubljani.

Poleg zgodovinskih del, ki jih je še nešteto, je njegova glavna zasluga ustanovitev narodno-obrambno tako pomembne Ciril-Metodove družbe. Morda ni pomembnejšega slovenskega časopisa ali revije, v kateri naj bi pokojnik sodeloval. Mnogo tehtnih sestavkov je priobčil tudi v »Slovenec«.

Delal je ogromno, prav do zadnjega, ko ga je vrgla na posteljo bolezen. Osebnost je ves čas bil skromen, požrtvovalen in skoraj prepošten. Za denar mu ni bilo nikoli. Bil je vreden duhovnik ter je opravljal dušnopastirsko delo do konca svojih moči. S svojim zgodovinskim delom se je zapisal med pomembne sinove svojega naroda in narod ga bo ohranil hvaležno v spominu. Naj mu sveti večna luč!

Čuvajmo slovenske spomenike!

Po pravici čujemo tolikokrat povdarjati višino slovenske kulture. Mnogo dela se izvršuje dan na dan za njeno rast na vseh področjih. Naša kultura pa ni od danes ali od včera, marveč segajo njeni spomeniki v stoletja nazaj. Mnogi edinstveni primerki naših najstarejših knjig pa so ohranjeni n. pr. v tujini in do danes ni bilo preskrbljeno, da bi dobile naše domače knjižnice njih — prepise. Vsaj prepis prve slovenske knjige!

Drugače je z umetnostnimi spomeniki, kolikor jih niso uničile časovne razmere. Vsa slovenska zemlja je bogata z božjimi hrami, v njih so ohranjene dragocene stenske slike itd. Vse te dragotine so že dokaj natančno preiskane in tudi v podobah ohranjene. Prav sedaj nam jih smotno odkriva delo dr. Fr. Steléta »Monumenta artis slovenicae«. — Pa

poromaš, slovenski človek, v stiski zadnjih dni širom naše zemlje od Sela in Turnišča v Slovenski krajini, od Sv. Janeza v Bohinju in Sv. Primoža nad Kamnikom, da se zamakneš v našo umetnost pred stoletji. Mnogo je uničil čas, mnogo so skrbno očuvali in popravili, — toda ko vidiš, da so v dragocene freske tihih podružnic zabite nove podobe, tedaj se v strahu zdrzneš in vprašuješ: čemu to! Ali ni nič spoštovanja v nas do naše umetnosti, ali moramo te spomenike še danes uničevati? In čemu ti govore vodniki in opisi o njih slavi, ko ti jih pa zakriva druga podoba? Za primer: Krtna in Sv. Miklavž pri Goropcah. A nista edina. — In še to: doklej bo slava »kborova«, ki jih kaže razpadajoče zidovje okrog cerkva? Ali bi ne bilo mogoče tudi tega ohraniti? Ločan.

svetlobne umetnosti v zbirko svojih knjig, a po svoji dokumentarni vrednosti in izbrani obliki bo enako važna za umetnostnega zgodovinarja kakor za vnetega knjigoljuba in bo v okras vsaki mizi.

Izide v eni sami omejeni nakladi in je zato za vsakega interesenta važna, da si jo zagotovi pravčasno v subskripciji. Tako bo stala vstavejši poštnino samo 80 Din, ki se lahko plačajo do konca maja 1935. V poznejši prodaji, kolikor bo prišla sploh v poštev, bo stala več. Interesenti naj se prijavijo zato čim prej na naslov: Fotoklub, Ljubljana, poštni predal 278.

Ptuj

Velikodušen dar. Ekspozitna tvrška Reinhardt v Ptuj je darovala za kuhinjo ptujskih brezposelnih 65 puranov. Brezposelnih se za velikodušni dar tem potom najlepše zahvaljujejo.

Smrtna kosa. V ptujski bolnišnici je umrl komaj 18 letni mladenič Ljudevit Rojko iz Rogoznice pri Sv. Rupertu v Slov. goricah. Podlegel je pljučnici. N. v. m. o.

Slovenska fotografija

se ponaša po svojem začetniku Ivanu Puharju (1814—1864) s skoraj stoletno tradicijo in si je s tem zagotovila častno mesto v zgodovini ene najstarejših pridobitev modernega veka in najmlajše izmed umetniških panog. Bila pa je preskromna, da bi dokumentirala, kakor pri drugih narodih, svoje mesto in svojo vrednost pred kulturnim svetom. Svet je ne pozna, nešteto preplelih del, ki jih je ustvarila v preteklosti, se je izgubilo za večno ali pa jih bo treba s težavo reševati iz prahu pozabe.

Fotoklub Ljubljana pripravlja zbornik »Slovenska fotografija«, ki predstavlja prvi sistematični poskus, da bi se rešila za bodočnost vsaj nekatera izrazitejša dela sodobnih slovenskih mojstrov ter jih predstavila svetu. S članki in zapiski v petih jezikih, pred vsem pa s 60 reprodukcijami na najfinjši podlagi hoče podati približen pregled čez stanje naše umetniške fotografije po njenem stoletnem obstoju. Ta knjiga v velikem formatu, vezana v platno, bogata v svoji notranjosti in zunanjosti, bo zaslužila, da jo uvrsti vsak resen ljubitelj

Požigi v Ločici se nadaljujejo

V šestih mesecih zgorelo osem poslopij

Polzele, 8. marca.

Sinoči okrog 8 je zopet zažarelo nebo nad Polzele in tukajšnji zvon je zopet klical ljudi na pomoč. Ljudje so oddalele takoj zasuli, da gori spet v Ločici, okoličani pa so drveli v vas, kjer je že bilo gospodarsko poslopje posestnice Marije Svet v plamenih. Ljudje iz Ločice so reševali žirino, nekateri pa so hiteli po gasilno brizgalno. Le malokdo pa je spraševal o nastanku požara, skoro vsakdo je slutil, da je ta ogenj zopet delo one zločinske roke, ki je v zadnjih mesecih po-

žgala že 8 poslopij in ki je kljub skrbnemu pre-

iskovanju oročnikov doslej še neznana. Med sinočnim požarom je skušal nepošten Slo- vek izkoristiti prestrašene ljudi v Ločici, ki so bili vsi okrog požara. Spazil se je v eno izmed sosed- njih hiš in iskal vrednostne predmete. Svetil si je z električno svetiljko, kar pa je nekdo opazil in opozoril ljudi nanj, vendar jim je tat srečno ušel.

V ponedeljek je zgorelo tudi gospodarsko po- slopje last posestnika Stoparja iz Soteske pri Mo- sirju. Tam je nastal požar baje po neprevidnosti.

Ostale vesti

— Spomini na našega kralja Aleksandra I. Odboru prihaja od vseh strani dragocen mate- rial za to lepo spominsko razstavo. Že danes so nam na razpolago originalni portreti mno- gih naših odličnih umetnikov. Gledalci so po- audbe mnogih diletantov, slikarjev in kiparjev samoukov, ki so tiho, sami zase upodabljali lik svojega ljubljenega kralja-heroja, ne da bi kdaj mislili pokazati ga javnosti. V polnem raz- mevanju naše velike zamisli, nam stavijo to delo žalobnemu spominu posvečenih ur na raz- plago. Prisrčna jim zahvala. Odboru je tudi došlo na stotine sličic, amaterskih posnetkov, iz kraljevih potovanj, po Črnem morju, Jadra- nu, po raznih banovinah in z zadnjega nesreč- nega potovanja v Marsee, ter krasnih fotograf- skih posnetkov Nj. Vel. kraljice in kralja Pe- tra II. in mnogo lastnoročno podpisanih slik v dragocenih okvirih. Ponovno se obrača odbor na našo javnost za propagiranje naše razstave in za prijavo nadaljnjega materiala. Prevost in za- varovanje gre na stroške odbora. Sestanek vsako sredo ob 18 v damski sobi kavarne Ema- ne. Naslov za pisma: Gospa Fernanda Maja- ron. Ljubljana, Napoleonov trg 7.

— Pevski tečaj za veliki koncert Pevske zve- ze ob priliki evharističnega kongresa bo v pone- deljek, 11. marca. Začne se ob poldeveh v Roko- dejskem domu. Konec ob 1 popoldne. Prinesite s seboj partituro »Odrešenik svetac in »Kruh z bebes.

— Slov. kat. akad. starejšinstvo v Ljubljani bo imelo dne 19. marca 1935 ob 10 dopoldne red- ni občni zbor v dvorani Akademskega doma, Mi- klošičeva 5, s sledečim dnevnim redom: 1. Čitanje in odobritev zapisnika o zadnjem obnem zboru. 2. Poročila odbornikov. 3. Poročila revizorjev. 4. Volitve novega odbora in odsekov. 5. Predava- nje. 6. Slučajnosti. — V slučaju nespletnosti se vrši pol ure kasneje drugi občni zbor, ki sklepa ob vsaki udeležbi. Ev. predloge članov je javiti odboru pisмено tri dni prej. — Odbor.

Za nego zob
edinole

— Ministrstvo za socialno politiko in na- rodno zdravje v Belgradu je z odlokom z dne 23. februarja 1935, S. B. 3622 odredilo, da se more rešiti specializacija za psihiatrijo tudi v bolnišnici za duševne bolezni v Novem Celju kot bolnišnici I. reda. Opozorjajo se na to me- dicinski in zdravniški štazisti.

— Poziv za razstavo inozemskih grafike iz slovenskih zbirk. Klub nenamernih slo- venskih oblikujočih umetnikov v Ljubljani bo priredil v Ljubljani razstavo grafike tu- jih znanih mojstrov, ki se nahaja v posesti slovenskih zbirateljev in ljubiteljev te umet- nosti. Razstava ima namen, da pokaže odnos Slovencev do grafične umetnosti in da dviga zbirateljski interes do te dosedaj pri nas premalo upravljanje najljudnejše umetnost- ne panoge. Ta razstava naj bi bila nvo d na- slednje razstave domače grafike. Za to raz- stavo pridejo v poštev le originalni znanih inozemskih avtorjev zadnjih petdeset let. To je, signirani listi vseh grafičnih tehnik (le- sorezi, bakrorezi, radirance, litografije, mo- notipije, risbe itd.). Razstavni odbor vlnodno naproša lastnike grafik, da sporočijo svoje grafike na naslov: Božidar Jakac, Pražakova 15, Ljubljana. Ker ima razstavni odbor že lepo število del najodličnejših inozemskih mojstrov na razpolago, prosimo lastnike, da čimprej pošljejo svoje prijave.

G. dr. Ivo Rakuljič-Zelovu
specjalistu za ženske bolezni v Ljubljani

se prav priročno zahvaljujem za sijajno izvršeno težko operacijo in za vso lju- beznjivo skrb, ki mi jo je posvečal ves čas moje bolezni. Priporočam ga vsem bolnim ženskam, ki se naj s zaupanjem nanj obračajo.

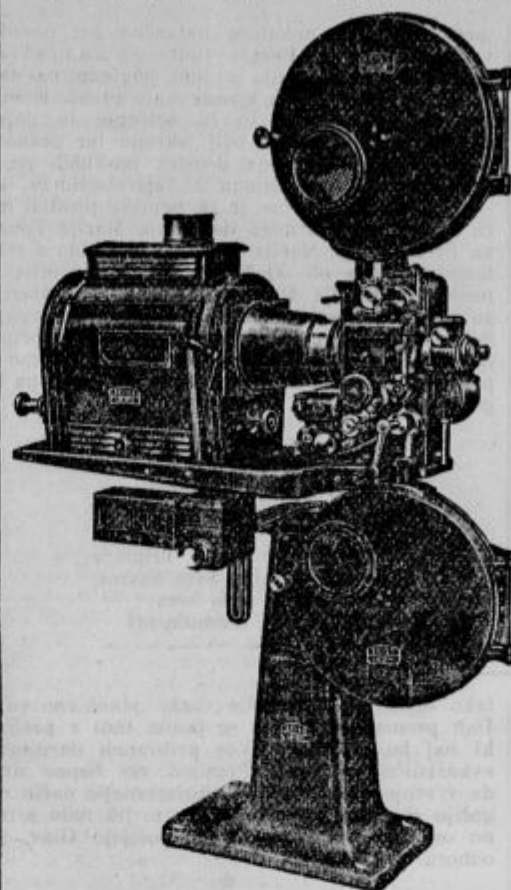
FRANCIŠKA SIRC
Moste — Kodeljevo
Slomškova št. 15.

— Praktični gospodinjski pouk na Vrhniki. Iz Vrhnike nam poročajo: Zadnji nedeljo minule- ga meseca je priredilo 22 učenc 4. razreda tukaj- šnje višje narodne šole, ki se uče praktičnega go- spodinjstva, svojim materam veselo popoldne. Na mizah, okrašenih s pomladanskim cvetjem, so jim postregle s tem, kar so same spekle in navrile. Matere so radostno opazovale svoje spretno hčer- ke in v živahnem razgovoru so hitro potekale ure. Njih delavna učiteljica, g. Pleško Marija, je po- rabila to priliko in je vrhnikiški gospodinjstvom po- jasnila, kako odločilnega pomena za življenje je praktični gospodinjski pouk zlasti za deklice, ki nehaajo pohajati v šolo. V veliko zadoščenje je bilo učiteljici hvaležnost mater in priznanje, da se njih male hčerke z največjim veseljem in spretnostjo lotijo kuhanja in vsakega gospodinjkega dela, od- kar se udeležujejo smotrnega praktičnega pouka v gospodinjstvu, ki se vrši vsak četrtek.

— Postni govor v radiju bo danes in vse postne nedele ob 9 dopoldne. Govori gosp. stolni karonik dr. Cjeka.

— Izprememba rodbinskega imena. Kralje- vska banska uprava dravske banovine je dovolila Viktoriji Lanfer, rojeni na Krasu, pristojni v Ljubljani, izpremembo rodbinskega imena v »Zmagac.

ZVOČNE kino naprave

s projektorji Zeiss-Ikon ter vsemi ojačevalnimi napravami, zvočniki itd. dobavljamo in strokovno mon- tiramo. Moderniziramo vse že ob- stoječe naprave. — Dobavljamo prvovrstne ojačevalce in zvočnike ter vse rezervne dele za projek- torje Zeiss-Ikon ter vse kino-po- trebščine, kot foto-cele, žarnice, ogelje, olje za stroje, optike i. t. d. Interesentom je na razpolago re- ferenčna li-ta 18 po nas dobav- ljenih zvočnih naprav v Sloveniji in izven nje, ki delujejo brezhibno v popolno zadovoljnost lastnikov.

Generalno zastopstvo tvrdke

za Dravsko banovino

„RADIO“

reg. zadr. z o. z.

v Ljubljani, Miklošičeva c. 7

Tel. 3190

— Prepovedan tisk. Z odlokom ministertva za notranje posle je prepovedano uvažati v našo državo in razširjati v njej knjigo »Die deutsche Bartolomäusnacht«, ki je izšla v Zü- richu izpod peresa Otto Strasser-ja.

— Telefonski promet. Prometno minist- stvo je dovolilo, da se otvori telefonski promet na progi Maribor-Scharnstein. Pristojbine za tri-minutni pogovor je 3.90 zl. frankov.

— Uredništvo »Straže« v viharju sporoča vsem naročnikom in prijateljem »Straže«, da izide šte- vilka 14 »Straže« v viharju, ki bi morala iziti dan- es, skupno a 15. številko. Dvojna, 14. in 15. šte- vilka izide še tekom tega tedna.

— Občine in kupne urade ponovno naproša- mo, da nam zaprosene podatke po vprašalnih po- lah in kontrolne sezname nujno vpošljejo. V sled komasacije občin se je izdala lekalična itak že prekomerno zakašnila. Nedostatni podatki iz ne- katerih krajev pa nam delo še nadalje znatno otežkočajo. V smislu razpisa kraljevske banske uprave v Ljubljani VIII. Nr. 357-18 in priporočil Knezoškofijskih ordinarijatov prosimo nujno ustrežbo. — Za podatke nujno prosimo tudi vse ostale interesente. — Uredništvo Kraljevskega leksikona Dravske banovine, Ljubljana.

— Pri poapnenju arterij v možganih in eru dozežemo pri vsakdanji uporabi male množine »Franz Josef« vode iztrebljenje črevesa brez hudega pritoka.

— V Službenem listu kraljevske banske upra- ve dravske banovine od 9. t. m. je objavljena »Naredba o postopku ob stavkah ali neredu na železnicah, v brodarstvu ali pri pošti, telegrafu in telefonu v kraljevinah, dalje »Zvanje veroučiteljev v osnovnih šolah« in »Objave banske uprave o pobiranju občinskih davčnin v letu 1935-36.«

— Pri slabem počutju je naravna »Franz-Josef« grenčica prijetno učinko- joče domače sredstvo, ki se z njim znatno zmanjšajo težkoče in češče zanesljivo ko- ristijo že male količine. Dopisi ženskih zdravnikov hvalijo soglasno prav milo učinkovanje »Franz-Josef« vode, ki je po- sebno izborna za nežni ustroj ženskega telesa.

— Vsebina Nedelje št. 10. O krščanskem postu (Slomškova pridiga). — Postna premišljevanja o križevem potu. — Papežovo pismo o K. A. — K. A. v Belgiji. — Katoliški državnik o veri. — Svet- li vzori slavni prednikov. — Ali je še sploh kak post? — Molitev za trpeče kristjane v Mehiki in Rusiji. — Stalno: Spoznavaj samega sebe — ozna- nila, po širnem kat. svetu, za deco, za šalo, ro- man. — Nedelja se narača v Mariboru, Koroška c. 5 in stane mesečno samo 2 Din.

— Zveza gradbenih poslovdij in risarjev kra- ljevine Jugoslavije v Zagrebu prosi vse gradbene poslovodje na teritoriju dravske banovine, da se javijo Zvezi v Zagrebu, Ilica 53, zaradi evidence. Ta je potrebna z ozirom na končno ureditev za- konitega varstva našega staleža.

— Naši današnji nakladi je priložen pro- spekt znane glavne kolekture državne raz- redne loterije A. Rein in drug v Zagrebu, ki se nanaša na XXX. kolo, čigar žrebanje se vrši dne 9. in 10. aprila letos. Kakor vse do- sedanje objave te tvrdke, tudi ta prospekt, ki je danes priložen, ne obljublja ničesar ne- mogočega, kamo-li, da bi utegnil koga dovesti v zmoto, marveč se odlikuje po svoji izvirni in moderni reklami in vsebuje samo stvarne podatke o terminu žrebanja, ceni srečk in na- činu žrebanja. V sled teh svojih lastnosti na- pravlja prospekt te tvrdke na čitatelje zelo prikopen utis, vsled česar ga vsem prav to- plo priporočamo. Ker tvrdka ne dela z agenti in prepodajalci, se morejo srečke te firme naročati samo potom direktne naročbe. — Največji dobiček, ki se je doslej dosegel z eno srečko drž. razr. loterije, je značal en in

25% popusta 25%
od
cerkvenih govorov dr. M. Opeka

dobi kder kupi
celo zbirko do 15. III. 1935
Cela zbirka obsega 24 zvezkov ter stane nevezana Din 406 — s popustom pa samo Din 349-50.

II. Ničman, Ljubljana, Kopitarjeva 2

pol milijona dinarjev. Vse štiri četrtinke te srečke je prodala omenjena kolektura drž. razr. loterije.

— Opozorjamo na današnji oglas dobro znane tvrdke Teokarovič, ki je znatno zni- žala cene vsem svojim proizvodom.

— Lov občine Domžale bo dne 13. marca t. l. na dražbi ob 9 dopoldne pri okr. načelniku v Kamniku. Izključna cena 2000 Din. — Interesenti vabljani.

— Prevede klasičnih pisateljev po izredno nizkih cenah (10 Din broš. izvod) dobite v knji- garni »Nove založbe« v Ljubljani; posebno opo- zarjamo na sledeča dela: Shakespeare-Zupantič; Beneški trgovci, Julij Cezar; Sophokles-Sovre; Kralj Oidip, Euripides-Sovre; Bratski spor. Vsi ti pisatelji so posebno pripravljeni za skupno branje v šoli. Pri isti založbi je izšla tudi odlična pesni- ška zbirka Edvarda Kocbeka: Zemlja (broš. 28 Din, vez. 36 Din), ki zasluži, da si jo preakrbi vsak ljubitelj lepe knjige.

Jed proti sklerosi — brom in fosfat
za živce — mangan za kri — magnezij
za žile in jetra — litij proti sečni
kislini — teške kovine za protoplazmo
in slezo — ogljikovo kislino za sree
in siile — kalij za ledvice — kalij
proti vnetju, katarju — žveple proti revmi — al-
kalije proti žledetni kislini —
in še mnoge druge zdravilne minerale proti na-
stajanju kamnov, krčem itd.: — vse te sestavine
vsebuje izm-d vseh mineralnih vod cele Jugoslavije
samo **RADENSKA!**
Zato je tako dobra, pitna in zdrava!

— Da boste stalno zdravi, je potrebno, da redno pijete Radensko, ki deluje proti boleznim ledvic, jeter, srca, prbi kamnom, sklerozo, sečni kislini in al. Radenska vam ohrani zdravje in mladostno svežost.

— Cena je merodajna za kakovost. Zlasti vi- dimo to pri testeninah. Jajnine na primer so naj- dražje, zato pa je njih kakovost izredno odlična. To vedo naše gospodinj, a tudi vsi oni, ki jih uživajo.

Dr. Krisper Anton

Društvena ulica 20 (Vodmat)
ordinira samo popoldne od 2. ure dalje.

— Narodne vezennine. — Na 5. gospodinj- sko-gospodarski razstavi »Zena v obrti«, ki se bo vršila za časa veleselja v paviljonu »K«, bo po- leg modne revije tudi tekma otroških, dekliških in ženskih oblek v narodnih vezenninah in čipkah. Pozivamo vse mlade deklice, žene, matere, da se te tekme udeležijo in da začno že sedaj delati obla- čila z narodnimi vezenninami. Upoštevali se bodo vsi vzorci naše lepe jugoslovanske domovine in le želimo, da se čim več žlen in deklet udeleži tekme in takoj prične z delom. Taka oblačila jim bodo v vsakdanjem življenju le v korist, ter zbu- jale bodo v njih ponos, da so zveste hčerke majke Jugoslavije, ko bodo vsemu svetu prikazale bo- gastvo narodnega duha. Prijave sprejema Zveza gospodinj od olivritve veleselja. Pojasnila se do- be v društveni pisarni Breg št. 8 vsak delavnik od 4—5 pop.

Novo mesto

Krst muslimana. Na praznik sv. Jožefa, dne 19. marca ob 10 dopoldne bo v šmihelski cerkvi krščen 23letni Melkić Mujega, hlapec pri g. Je- niču. Melkić je bil dosedaj musliman in je doma iz Bosne iz vasi Cozin pri Petrinji, kjer še živi njegov oče, kateri pa nič ne ve, za njegov sin pripravila na krst. Melkić biva že več let v Slo- veniji in je služil pri raznih gospodarjih. Že dalj časa je nosil v sebi misel, da bi prestopil v ka- toliško vero, zlasti še, ker niti v svoji veri ni bil skoro nič poučen in je čutil, kakor sam pravi, potrebo moliti Boga. O krščanskih resnicah in katoliški cerkvi ga poučuje šmihelski g. župnik Turk. Pri sv. krstu bo Melkić dobil najbrže ime Mirko. Vse gre lepo naprej in dan sv. krsta se urno bliža, le botrov ne more Melkić dobiti. Naše dobrodušne meščane naprošamo, naj se kateri oglasi in stori dobro dela.

Koledar

Nedelja, 10. marca: (1. postna nedelja). 40 mučenec; Makarij, škof.

Ponedeljek, 11. marca: Sofronij, škof; Krištof Milanaki.

Novi grobovi

† V Dobrovlju pri Braslovčah je po dolgo- trajni in hudi bolezni umrl posestnik g. Jernej Turnšek. Bil je dober krščanski mož in skrben družinski oče, povsod priljubljen in ugleden. Naj v miru počiva!

Osebnosti

— Is Uršnih sel pri Novem mestu nam sporo- čajo, da se je danes ob zgodnjih urah srečal s očetom Abrahamom naš spoštovani trgovec in po- sestnik nadaleč okoli znani g. Ivan Janko. Pozdravil ga je in mu čestital, da je s svojo marli- vostjo, nadarjenostjo in previdnostjo ustvaril lepo eksistenco, lep dom in srečno družino. Veren, ka- kor je, je zidal na božji blagoslov in ga dosegel. Udeleževal se je tudi za javni blagor pri gasilih, v obč. odboru in pri vsakem načelnstvu; zlasti pa zadnje čase pri »Boju«, katerega podpredsednik je v skupini Toplice. Zlasti pa ima nevenljivo za- sluge pri zidavi župnišča na Uršnih selih in pri popravah na cerkvi. Trudil se je toliko časa, da je dobil lastnega duhovnika na tej gorski in od- daljeni duhovniji. Je tudi dober govornik in je čes- to že nastopal pri zborovanjih. Mi sosedje in »Slovence« — čegar zvesti naročnik in bralec je — mu z Abrahamom vred čestitamo z željo, da bi z blago gospo Anico še zdrav in vesel obhajal srebrno in zlato poroko. Bog ga živi!

— Izvrševanju advokature se je odpovedal dr. Polensek Jurij, advokat v Novem mestu. Za prevzemnika pisarne je bil imenovan g. Webbe Demetrij, advokat istotam.

— Poročila sta se v Ljubljani gosp. Hauc Franjo, konceptni pripravnik pri dravski finančni direkciji, in gđ. Megla Angela, obs. lur. iz Ljubljane. Poročil ju je g. stolni župnik in kano- nik dr. Tomaž Klnar. — V Mariboru pa sta se poročila g. Srok Joško, posestnik sin iz št. Ila v Slov. goricah, in gđ. Hauc Francka iz Cer- šaka pri št. Ili v Slov. goricah. Obidno srečel.

— Poročila se danes na Brezjah gosp. Bevc Joško, dentist, in gđ. Čorne Angela, obs. i. Ljubljane.

Vojna žaloigra pred 20 leti

Smrt v mongolski stepi

Šele sedaj se je pojasnilo, kaj se je pred 20 leti zgodilo z nemškim vojaškim atašejem v Pekingu

Vnekdanjem ruskem muzeju v Harbinu je shranjen starinski mongolski meč, o katerem je ondoto rusko časopisje pred kraikim poročalo, da je bil z njim obglavljen nekdanji nemški vojaški ataše v Pekingu, stotnik Rabe pl. Pappenheim, kateri je služboval tam v začetku vojske, nato pa brez sledu izginil. Na podlagi tega poročila je sedanji zastopnik Nemčije v Harbinu začel preiskovati, kaj se je pred 20 leti zgodilo s Pappenheimom, in dognal je to-le:

Leta 1915. je nemški vojaški ataše v Pekingu Rabe von Pappenheim sklenil organizirati četo prostovoljcev, ki bi šla skozi Mongolijo in puščavo Gobi do ruske sibirskje železnice ter tam razstrelila tunel, važen most čez reko Noni in več drugih železniških naprav. Na ta način je stotnik Pappenheim hotel koristiti svoji nemški domovini, da bi Rusiji onemogočil dovoz orožja in streliva od vzhoda. Stvar je bila sicer zasnovana čisto skrivaj, vendar je za načrt zvedela ruska špijonaža.

Nekega dne je Rabe Pappenheim odrinil v družbi dveh Nemcev in peterih nemških Avstrijcev iz Pekinga. Z njimi je šla karavana 50 kamel, ki so nosile razstrelivo, srebra za 200.000 dolarjev, orožje, darila in druge stvari, s katerimi si je Pappenheim hotel kupiti naklonjenost Mongolov. Načrt, dasi od sile predrzen, je bil vendarle resen: Pappenheim je hotel za svoje namene pridobiti poglavarje nomadskih rodov, zanašajoč se na njihovo sovraštvo do Rusov. Zanesljive Mongole je hotel izuriti, kako se razstreljujejo železnice ter nato začeti »malo vojsko« proti sibirski železnici.

S te ekspedicije pa se nihče več ni vrnil. Pappenheim je s svojimi sedmerimi tovariši pred 20 leti brez sledu izginil v mongolski stepi. Sedaj, točno čez 20 let, se je šele razvedelo, kakšen je bil njegov konec.

Ko je karavana odšla iz Pekinga, je srečno prišla do šotorskega mongolskega kneza Babusdaba, kateri je Nemca gostoljubno sprejel. Pappenheim je Mongolu brez oklevanja razložil svoj načrt in knez je bil tudi takoj zadovoljen. Pappenheimu je dal s seboj celo 50 mož za stražo. Z njimi je Pappenheim odpoval proti severu; ni pa vedel, da je mongolski knez Babusdaba v ruski službi. Mongol je takoj sporočil ruskemu poslanstvu v Pekingu, da je prišla k njemu nemška ekspedicija s takimi in takimi načrti.

Rusko poslanstvo je takoj sporočilo knezu, naj ekspedicijo napade in vse člane pobije, strelivo, srebro in orožje naj kar sam obdrži za plačilo; Rusom naj odda le vse, kar je pisanega. Na podlagi tega naročila je Babugab dal sporočiti svojim vojakom, ki so odšli s Pappenheimom, kaj naj store.

Usodnega dne je ekspedicija marširala, nič hudega sluteč. Spredaj so šli Nemci in Avstrijci, za njimi dolga vrsta kamel, zadnji pa je korakal sam Pappenheim. Mongolska straža pa je jezdila ob obeh straneh. Opoldne so počivali. Osmere Evropejcev je ravno postavilo malo šotorske, ko so opazili, da so jih mongolski spremljevalci, kateri so poskakali s konj, v polkrogu obkolili. Preden so se

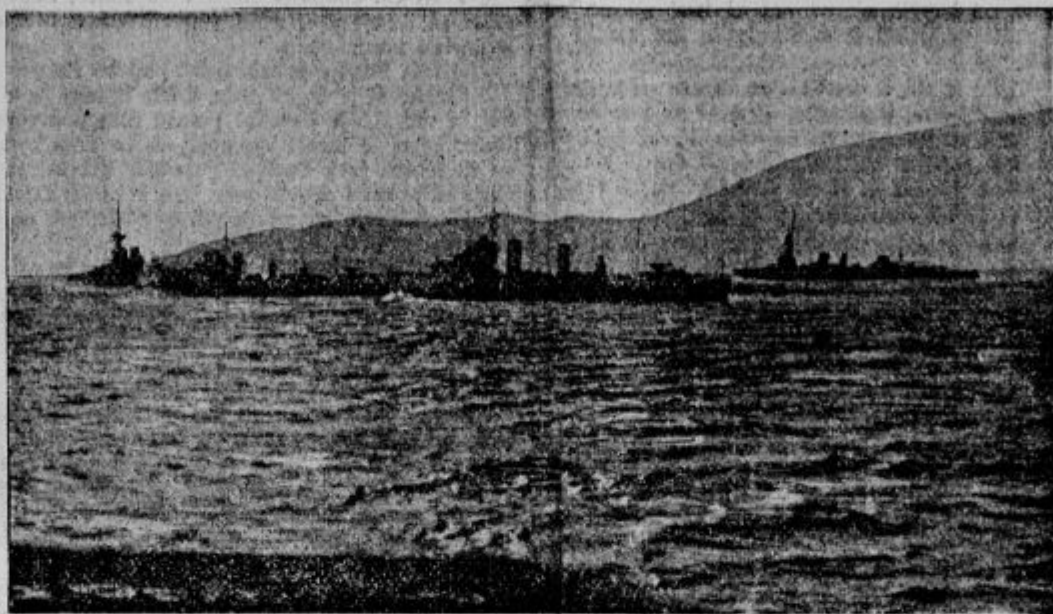
Evropci zavedeli, kaj se godi, so že začele pokati puške. Vseh sedem spremljevalcev je bilo takoj mrtvih, Pappenheim je bil ranjen, a je vendar streljal ter ranil dva Mongola. Naposled je tudi on obležal mrtve.

Mongoli so mrtva trupla najprej izropali ter jih nato sežgali na dveh grmadah. Nekaj dni kasneje pa so Mongoli pripeljali ruski straži cel tovor streliva ter nekaj knjig in zapiskov. Tako je izginila za Pappenheimom vsaka sled.

Cez 20 let je ruski častnik v Harbinu javnost spomnil na usodo nemškega vojaškega atašaja — v zvezi s starim mečem. O usodi te Pappenheimove

ekspedicije je Rus izvedel od ruskega emigranta Polikarpova, ki je tedaj bil tajnik ruskega poslanstva v Pekingu ter tudi sodeloval v tej zadevi. Ta Polikarpov je ruskega častnika seznanil tudi z nekim avstrijskim inženjerjem, kateri je leta 1915. bil v ruski službi. Ta dva sta oddaleč sodelovala v tej aferi. Pojasnila sta lahko, da Pappenheim ni bil obglavljen s tistim mečem, marveč, da je padel v boju.

Da je Pappenheim mrtve, to so Nemci vedeli. Pekinsko poslanstvo mu je že postavilo spomenik. Danes pa se natančno ve, kako je umrl v daljnih stepah notranje Azije.

Uporno grško brodovje je odplulo proti Kreti. - Nekaj teh ladij so vladna letala že uspešno poskodovala z bombami

25 let po nedolžnem v ječi

Strah, da sodišča na podlagi nezadostnih dokazov lahko koga tudi po nedolžnem obsodijo na smrt, je skoraj opravičen, kakor dokazuje naslednja zgodba:

Leta 1909. se je iz Sedmograškega izselil v Ameriko mlad kmetski sin Jožef Vendling. Naselil se je v državi Kentucky, kjer je po posredovanju nekega duhovnika dobil službo cerkovnika. Nekega dne pa so pred cerkvijo, v kateri je Vendling mežnaril, našli truplo umorjene 8 letne deklice. Vse okoliščine so kazale, da je deklico umoril Vendling, kateri pa je trdovratno tajil vsako krivdo. A vse njegovo zatiranje je bilo zaman, ker sodišče je verjelo na prvi pogled jasnim okoliščinam. Obsodili so ga na smrt in umreti bi bil moral na elek-

tričnem stolu. V zadnjem hipu pa je bil pomiloščen na dosmrtno ječo.

Doma na Sedmograškem so zvedeli, da je Vendling obsojen na smrt, niso pa zvedeli, da je bil pomiloščen. Njegovi starši so bili prepričani, da je bil njihov sin usmrčen kot hudodelec. To je očeta tako potrla, da je kmalu umrl — same žalosti.

Od tedaj je minilo 25 let. Pred nekaj tedni pa je v Ameriki umrl nekdo, ki je na smrtni postelji izjavil, da je on umoril tisto deklico pred 25 leti. Sedaj so Vendlinga spustili z ječe, v kateri je po nedolžnem prebil 25 let. Nekdanji cerkovnik je pač dobil precejšnjo odškodnino v denarju za svoje mučenje, a mož je vendar le strl. Kakor poročajo ogrski listi, se je Vendling pred kratkim vrnil v domovino, kjer njegova sivolasa mati še živi. Uboga žena je pač objela svojega sina, ni se pa mogla z njim pogovarjati, ker je reče v 25 letih pozabil svoj materni jezik. Kot jetnik je namreč živel in govoril s pazniki samo angleško, in ni nikdar slišal besedice materinega jezika, vsled česar ni čudno, da ga je pozabil.

Eskimi in meso

Nekateri znanstveniki dokazujejo, da bi človek lahko jedel le meso, češ, da Eskimi na ledenem severu jedo le meso in mast. Tem znanstvenikom odgovarjajo drugi tako-le: Prvič ni res, da bi Eskimi živeli le od mesa in masti, ampak zelo radi uživajo tudi rastlinsko hrano, kadar jo imajo. To je poleti. Zato so poleti mnogo bolj zdravi in odporni kakor pozimi, ko jedo res le meso. Drugič: Eskimi so močno občutljivi za nalezljive bolezni. Le sreča, da je podnebje tam gori na severu tako zdravo in skoraj brez bacilov. Kadar pa zaide med nje kak kitolovski pomorščak, ki ima slučajno navaden nahod, tedaj gorje vsej eskimski naselbini.

Venizelosova hiša v Kanei. To hišo, v kateri stari Venizelos vodi upor, so bombe z vladnih letal popolnoma razdrle

Tomaž More in John Fisher — svetnika

V dvorani velikega konzistorija v Vatikanu je 4. marca sv. Oče bil navzoč, ko so prebrali dekret, da sta angleška mučenika Tomaž More in John Fisher proglašena za svetnika. Te slovesnosti se je udeležilo več kardinalov, učenci cerkvenih kolegijev in zastopniki angleške kolonije. Msgr. Hinsly je prebral papežu adresu udanosti in zahvale. V svojem odgovoru je sv. Oče poudaril, da sta oba angleška mučenika proglašena za svetnika v istem času, ko se ves angleški svet pripravlja, da bi najslavesneje praznoval 25 letni jubilej vladanja angleške kraljevske dvojice. Zdi se, kakor da bi bila oba angleška mučenika povabljeni, da se teh slavnosti udeležita kot angleška svetnika, da bi angleški svet spomnila na njegovo staro vero ter bi ga opomnila, naj spoštuje krono, katero sta tudi sama spoštovala.

Baritonist pod vislicami

Ni dolgo tega, ko so v New Orleansu obesili dvakratnega morilca Kennetha Newa, ki je umoril nekega gledališkega ravatelja in nekega trgovca. New je bil znan baritonist, kateri je nastopal na odrih.

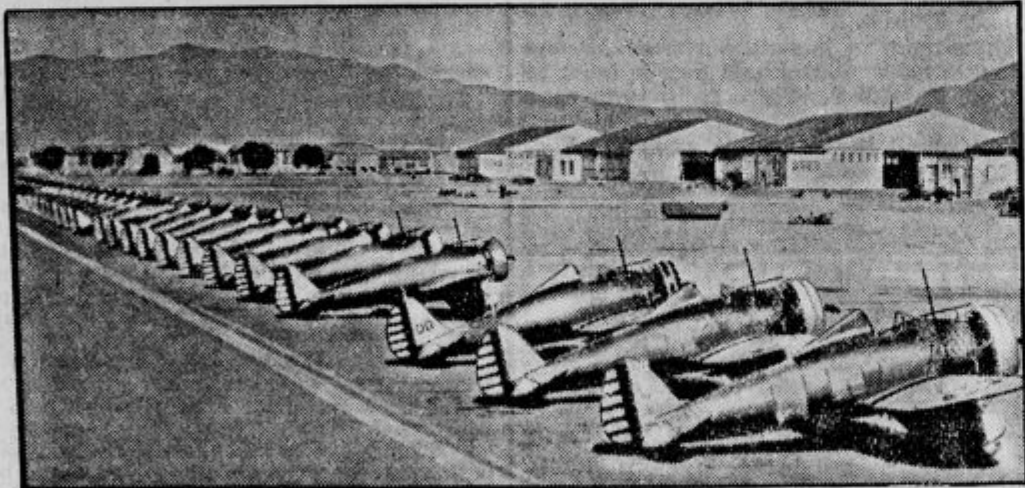
Dne 16. decembra 1934 je bil obsojen na smrt. Ko je slišal svojo smrtno obsodbo, se ni prav nič pretresel, ampak je na tihem pel svoje pesmi. Na smrt je potem čakal v svoji ječi še dolge tedne. Pa niti enkrat se ni zgodilo, da bi bil pokazal kako žalost ali potrost, ampak je veselo prepeval. Svoje dobre volje ni izgubil niti takrat, ko so mu naznanili, da bo prihodnji dan obešen. Njegov odgovor na strašno naznanilo je bil ta, da je pred sodniki zapel svojo najljubšo pesem in začel pred njimi plešati, kakor da bi bil na odru. Ko so ga vprašali, kaj je njegova zadnja želja, je rekel, da bi pred svojo smrtjo še enkrat rad pel pri službi božji v kazni. nični cerkvi, kar so mu tudi dovolili. Gredoč pod vislice je pel svojo najljubšo pesem o ljubezni v pomladnih sanjah. Pod vislicami se je poslovil od gledalcev s temi-le besedami:

»Vedno sem polnil gledališča, zato se silno veselimo, da smem še ob svojem koncu prepevati tako imenitnemu občinstvu! Svoje stare prijatelje vidim še enkrat zbrane okoli sebe. Poleg njih pa še mnogo novih, kateri doslej mojih pesmi še niso poznali.«

Po teh besedah je stopil k vešalom. Pevaje se je poslovil od navzočih in je brundal svojo pesem še takrat, ko mu je že rabelj ovil vrv okoli vratu. Bolj hladnokrvno menda ni pod rabeljevo roko umiral še noben morilec.

Tretjič: Dokazano je, da je starost Eskimov za četrtno manjša kakor pa v Evropi.

Zagovorniki mesa dokazujejo, da je Američan Vilhjarm Stefansson na Islandiji eno leto jedel le meso in mast in da zdravniki pri njem niso ugotovili nobenega večjega pritiska krvi. Ugotovili pa je treba, da je Stefansson bil mesne hrane vajen, vsled česar se škodljivost samo mesne hrane kaže šele čez več let, ne pa že čez eno leto. Nasprotniki mesa trde: Poskusite eno leto pitati le z mesom človeka, ki je doslej užival le rastlinsko hrano, pa boste videli, kaj bo z njimi! — Torej, vsakega nekaj, samo če je!

Amerika se oborožuje v zraku! Amerika je sestavila novo nasledovalno letalsko eskadro: Vsako letalo ima dve strojni puški, brezžično postajo in pripravo za metanje bomb

Roman za mlade in stare

20

EMIL IN DETEKTIVI

Spisal E. Kästner, poslovenil M. Kunčič.

»Ne gobezdaj toliko! To je vendar jasno, da moram biti zraven. Ime mi je Tomažek.«

»Meni pa Emil.«

Podala sta si roke in sta bila drug drugemu na vso moč všeč.

»Zdaj pa na delo,« je dejal Tomažek. »Če bova samo tukaj okrog postopala, nama bo falot odnesel pete. Ali imaš še kaj denarja?«

»Niti beliča.«

Tomažek je tiho zatrobil, kakor da hoče s tem dati svojim mislim pobude. Pa ni prav nič pomagalo.

»Kaj pa, če bi sklical še nekaj tovarišev?« je vprašal Emil.

»Človek božji, ta misel je sijajna!« je Tomažek navdušeno vzkliknil. »Da, tako napravim in prav nič drugače. Dirjal bom od dvorišča do dvorišča in zatrobil, pa se bo zbralo dekčkov ko lista in trave.«

»Stori tako!« je prigovarjal Emil. »Ampak kmalu pridi nazaj. Drugače nam falot pobegne. Potem moram seveda za njim. In če se potlej vrneš, bom te za tretjo goro.«

»Jasno! Opravi bom vse hitreje ko blisk! Kar zanesi se name. Sicer pa capin tamle v kavarni gotovo je tudi jajca v kozarcu in druge takšne reči. Ta bo še nekaj časa ostal. Torej na svidenje, Emil! Človek božji, meni srce kar poskakuje od veselja. To bo divji lov!«

S temi besedami je zdrvel proč.

Emilu je bilo, kakor da mu je jekleno nakovalo

padlo s srca. Če ima človek smolo, ima pač smolo. Če pa ima poleg smole tudi še nekaj vrlih tovarišev, kateri prostovoljno delijo z njim smolo, mu je to v veliko tolažbo.

Pozorno je opazoval tatu, ki se je — najbrž z materinimi prihranki — mastil in gostil kakor za stavo. Samo nekaj je Emila skrbelo: da bi malopridnež vstal in jo pobrisal. Potem bi bilo zaman vse: Tomažek in trobilo in milijon hrabrih dekčkov.

Pa mu je gospod Záhjek ustregel in ostal. Seveda: če bi le količkaj slutil, kakšna zarota se kuje proti njemu, bi si naročil najmanj aeroplan in odrčal z njim čez doline in gore. Crni oblaki nad njim so se počasi gostili...

Deset minut pozneje je Emil spet zaslišal trobilo. Obrnil se je in videl, kako mu koraka najmanj dva ducata dekčkov, s Tomažkom na čelu, po Cesarskem drevoredu naproti.

»Četa, stoj!« No, kaj se ti zdi?« je vprašal Tomažek in njegov obraz je žarel kakor polna luna.

»Ganjen sem,« je dejal Emil in ga sunil od radosti s pestjo pod rebra.

»Torej gospoda moja! Tale dekčo je Emil iz Novega mesta. Vse drugo sem vam že povedal. Tamle, glejte, pa sedi klada nemarna, ki mu je pofulil denar. Onile na desni strani ograje, s črnim loncem na buči. Če nam ta patron uide, ne zaslužimo drugega, kakor da se vpišemo v poljško vojsko, ali pa da nam jih kdo našteje petdeset po zadnji plati. Ali je tako ali ne?«

»Tomažek, brez skrbi! Ta nam ne ubeži!« je samozavestno dejal dekček z velikimi naočniki.

»To je profesor,« ga je predstavil Tomažek.

Emil mu je stisnil roko.

Potem mu je Tomažek po vrsti predstavil vso sodrgo.

»Tako,« je dejal profesor, »zdaj pa na delo! Najprej — denar sem!«

Vsak je dal, kolikor je imel. Kovanci so padali v Emilovo čepico. Celo marka je priletela med žvenkljajoči kupček. Vrgel jo je majhen, droben dekček, ki se je pisal Torgel. Od veselja je poskakoval zdaj po tej, zdaj po oni nogi. In nazadnje ga je doletela še ta čast, da je smel denar prešteti.

»Naše premožejne znaša,« je razglasil vernim poslušalcem, »pet mark in sedemdeset pfenigov. Najbolje bo, da razdelimo denar med tri tovariše. To za primer, če bi se morali kdaj ločiti.«

TOČEN ODGOVOR

Mesar je odjemalki zavil meseno klobaso in jo vljudno vprašal:

»Ali imate še kaj na arcu. gospa?«

»Da — dve kili svinjske masti!«

SENZACIJA

»Ali ste že slišali, da so lansko jesen morali v Franciji polovico pridelanega krompirja vreči v vodo?«

»Eja? To je pa strašno! Zakaj pa?«

»Nu, saj veste, da morajo kuharice krompir najprej položiti v vodo, preden ga skuha!«

TEŽKA ODLOČITEV

Peterček milo joče. Vse gorje tega sveta mu teče iz oči. Mama ga sočutno pobara:

»Za božjo voljo, ljubček, kaj ti pa je?«

»Oh, mamica, povej, kaj naj storim! Ali naj vzamem za ženo Ančko ali Lenčko? Ančko imam rajši, toda Lenčka ima tako lepega morskega prešička!«

GLEDALIŠČE NA DEŽELI

Upriporili so Hamleta. Hamlet je umrl.

Med preglušajočim krohotom. Ravnatelj je na koncu dejanja ves razkaje planil za oder in zakril nad igralcem:

»Ali ste znoreli? Kje ste pa slišali, da se je Hamlet krohotal, ko je umiral?«

Igralec je odgovoril:

»Pri taki plači, kot jo imam jaz, se človek smrti zelo veselijo!«

MLADI SLOVENEČ

Lopje Beltram:

Punčka in luna

Punčka skozi okno v sinje zre nebo, lunica se blede pogovarja z njo:

»Ej, ti drobna punčka, zvezdice preštej; koliko jih sije, mi lepo povej!«

»Ena, dve, tri, štiri...« punčka jih našteje.
»No, le dalje, dalje!« se ji luna smeje.

»Oh, jaz sem premašna, dalje še ne znam.«
Luna jo pokara:
»Sram te bodi, sram!«

Lukec Klukec in njegove prigode

Nekoč sem se vozil s čolnom po širokem morju. Najmanjšega vetra ni bilo.

Jadra so visela na jamboru kakor mrtva.

Pa sem hitro vzel trobento v roko, pihnil vanjo, da so se jadra napela kakor v vetru...

In tako sem samega sebe spihnil na kopno!

Kdo je bistroumnejši?

V nekem cirkusu sta se pripravila ravnatelj in klovn, kdo izmed njiju je bistroumnejši. »Pa se poskusiva!« je predlagal ravnatelj. »Vprašaj me karkoli, potem te bom vprašal še jaz. Kdor izmed naju bo bolje odgovoril na vprašanje, ta je bistroumnejši.«

»Dobro,« je pokimal klovn. »Začnite najprej vi!« Ravnatelj je začel:

»V sobi imam žival, katere ima štiri noge, nos, dvojne oči in gobček. Kadar stopi v sobo kakšen tujec, začne žival glasno mijavkati. Dokaži torej, da si bistroumen in povej, katera je ta žival!«

Klovn je poskočil od zadovoljstva in vzkliknil: »Ze vem! Ze vem!«

»Nak, ne veš!« ga je zavrnil ravnatelj.

»Kako da ne?« je dejal klovn. »To vendar ni prav nič težko uganiti. Ta žival je — mačka!«

»Kaj še!« je ravnatelj zamahnil z roko. »Zdaj pa že vidim, da nič ne veš.«

»Kaj?« se je začudil klovn. »Da ta žival ni mačka? Kaj pa je potem?«

»Maček!« se je zarežal ravnatelj.

Vsi so se zasmejali.

Klovn je malo pomislil, potem pa dejal:

»Pa sem vendarle bistroumnejši od vas. Na moje vprašanje pa sploh ne boste znali odgovoriti.«

»No, bomo videli,« je samozavestno dejal ravnatelj. »Kar vprašaj!«

Klovn je začel:

»V sobi imam predmet iz črnega litega železa, ki je visok in okrogel. Pozimi, ko je v sobi mrzlo, vtaknem vanj drva in premog — in soba postane topla. No, uganite, kaj je to!«

»Ze vem! Ze vem!« je vzkliknil ravnatelj.

»Nak, ne veste!« ga je zavrnil klovn.

»Kako da ne? To je — peč.«

»Kaj še! Zdaj pa že vidim, da nič ne veste,« je zmagovalno dejal klovn.

»Kaj pa naj bi bilo drugega?« se je začudil ravnatelj.

»Hehe — pečkici!« se je zarežal klovn.

Skrivnostne steklenice

Ko je mama začela prazniti veliko torbo, s katero je hodila na trg, je Pavelček nemirno škrtkljal po kuhinji sem in tja. Nestrpno so švigale njegove drobne oči po zavrtih in škrtkljih, katere je mama lepo razložila po mizi v visok kup. Blagodejen vonj se je razširil po sobi. Pavelček se je postavil na prste, pomolil nos v torbo in vohal na vso moč.

»Aha, si že zavohal...« se je zasmejala mama. Privlekla je iz torbe siv škrtklj in ga stisnila Pavelčku v roke. »To je zate,« je dejala in ga potisnila od mize.

Pavelček pa se ni dal tako hitro odgnati. Zaradi teh zaniknih sladkorčkov, ki so bili v škrtklju in od katerih njegov nos ni imel ničesar, pa še zlasti ne. Rinil je z nosom še kar nadalje k torbi.

Tedaj je mama privlekla na dan še tri srednje-velike steklenice, s pisanimi okraski na trebuhu in na glavi, in jih postavila na mizo. Pavelček bi od srca rad poduhal tudi te in dognal, kaj je v njih. Še potem, ko mu je mama povedala, da je v njih parfum, ni bil zadovoljen.

Torba je bila prazna. Mama je spravila nakupljene zavrtke in škrtklje v kuhinjsko omaro. Steklenice pa je odnesla v spalnico. Tam so stale zdaj in se s svojimi pisanimi okraski skrivnostno muzale radovednemu dečku, ki se je smukal okoli njih kakor mačka okoli vrele kaše. Škoda, da so bile steklenice zamašene. Pavelček bi tako rad zliil nekaj kapljic dišeče tekočine nase.

»Aha,« se je spomnil, »jutri jih bo mama gotovo odprla in se poskropila z dišečo vodo, ker pojde teta voščit za rojstni dan.« Tako se je tolažil in znova pobožal z nosom vse tri steklenice.

Mama pa se drugo jutro ni poskropila z dišečo vodo. Steklenice so še vedno ležale zamašene na mizi pred ogledalom. Ta dan in potem še mnogo, mnogo dni. Mama je menda sploh pozabila nanje.

Nekega dne pa je Pavelček le dočkal, kar si je že tolikanj želel.

Igra se je pred hišnimi vrati. Pa ga je nenadoma poklicala mama v kuhinjo. Tam je že stal očka v praznični obleki in se bril. Tudi mama se je pripravljala, da bi si nateknila novo obleko.

»V cirkus pojdemo,« je povedala mama presenečenemu Pavelčku. »Hitro se preobleči!«

»V cirkus?« se je na vso moč vzradostil Pavelček in plosnil z rokami. Ko je še nekajkrat veselo poskočil od tal, je hitro smuknil v nedeljsko obleko, potem pa se je šel občudovati v sobo pred ogledalo. V mislih je bil že ves pri drsiranju konjih in psih, rjovečih levih in tigrih in klovnih, ki so imeli tako čudno namazane obraze in so šale stresali kar iz rokava.

Ze se je hotel obrniti in steči nazaj v kuhinjo. Pa je kakor prikovan obstal in uprl oči v one tri steklenice na mizi. Jojmen, kako je danes dišalo po sobi! Opazil je, da je bila ena steklenica načeta. Samo tri četrtine dišeče tekočine je bilo še v njej. Previdno jo je dvignil, vzeli iz nje zamašek in vtaknil v njeno odprtino nos. Ojojmen, kako je to dišalo! Kmalu bi bil moral kihniti. Hm, hm — ga je obšla skušnjava —, kaj, če bi si prav hitro, preden stopi mama v sobo, zliil nekaj kapljic na glavo...

Položil je steklenico nazaj na mizico, se po prstih splazil k vratom in prisluhnil. Ko se je čutil varnega, je stopil nazaj k mizi, dvignil steklenico, jo krepko stresel v rokah, da se je tekočina v njej gosto zapenila. Potem pa se je začel škropiti z njo po svetlih laseh. Veselo je steklo nekaj potočkov tekočine po obrazu navzdol. Hu, kako ga je zažgečalo v oči! Zaježil je kaplje z rokami in si otrl z njimi ves obraz. Roke, glava in tudi nedeljska obleka — vse je bilo že mokro.

Nenadoma je Pavelček prebledel. Le kaj naj to pomeni? Povohal je roke. Saj sploh nič ne dišijo!

V šoli

Solski nadzornik stopi v razred.

Na vrsti je bil pravkar Tonček.

Učitelj ga je v trenutku, ko nadzornika še ni bilo v razredu, nekaj vprašal in Tonček zdaj odgovarja:

»Jaz je...«

»Dečko,« ga je prekinil nadzornik, »ne reče se jaz je, ampak 'jaz sem'. Ali si razumel? Torej povej zdaj!«

Tonček ponovi:

»Jaz je...«

»Saj sem ti pravkar dejal, da se reče 'jaz sem',«

»Jaz je...« boječje ponovi Tonček.

Nadzornik jezno zagrmil nad njim:

»Če mi še enkrat rečeš 'jaz je', boš kaznovan!«

Tonček zajecja:

»Jaz sem osebnji zaimsek.«

Trda glava

Učitelj vpraša dečka, ki je prvi prišel v šolo:

»No, kako se pa ti pišeš?«

»Kovač,« je odgovoril učenec.

»In kako ti je ime?«

»Tega pa ne vem.«

»No, kako te pokliče oče?«

»Kar zažvižga, pa pridem.«

»Tako, tako — kaj pa mama? Kako te pokliče ona?«

Molk.

In kaj je spet to? Zakričal je in prestrašeno strmel v roke. Bilo so čisto rdeče. In tudi po obleki so polzele debele kaplje in puščale za seboj velike rdeče madeže.

Tresoč se po vsem telesu, se je pogledal v zrcalo. Ječal je predse, medtem pa so mu kaplje čedalje gostejše tekale po bradi. A to niso bile več kaplje rdečega parfuma, marveč svetle, vroče solze, ki so mu vrele iz oči. Kakor kakšen Indijec je bil zdaj: bil je ves rdeč v obraz in tudi svetli lasje so se spremenili v živoročno barvo... Tulec je stal pred ogledalom. Takole je kar na lepem postal rdečelasec!

V svojem obupu je stekel v kopalnico, zaklenil vrata za seboj in si začel umivati obraz. Milnica je postala kmalu rdeča.

»Hvala Bogu,« je zabrundal, »saj bo šlo proč.«

Krepko si je drgnil roke. Rdeče milnice je bilo čedalje več. Ko je Pavelček položil roke pod vodovodno pipo, je moral ugotoviti, da so roke ostale — rdeče kot prej. Spet so ga obile debele solze. Divje si je začel drgniti roke še s krtačko. Zaman!

Nazadnje je nagnil še glavo pod pipo in jo namilil.

»Pavelček! Pavelček! Kje pa tičiš?« je zdajci zaklicala mama.

Deček ni dal nobenega odgovora. Vsa njegova glava je bila zdaj polna rdeče milnice, ki mu je škrtkljala navzdol po vratu in obleki.

»Kje si vendar? Pavelček! Odpril!«

Mama je udarjala s pestmi po vratih. Pavelček si je hitro znil milnico z glave in skril obraz v belo brisačo. Obotavljajoč se je odprl materji vrata.

Ko ga je mama zagledala, je prestrašeno zakrila z rokami, zakričala in mu planila naproti.

»Pavelček! Moj Pavelček! Za božjo voljo, kaj se je zgodilo?«

Za njo je stopil v kopalnico še očka. Tudi on se je prestrašil do smrti in zgrabil dečka za glavo in roke:

»Kaj ti je, revček? Jojmen, ves krvav je!«

Pavelček je požiral grenke solze in rdečo barvo, ki mu je tekla na ustnice, in izjecljal:

»Vzel sem... Vzel sem...«

Znova je krčevito ihtenje prekinilo njegove besede. Potem pa je zajokal na glas in spet zakril obraz z brisačo.

Tedaj se je mami nekaj posvetilo v glavi. Zadržala se je smejeti:

»O, ti bedaček! Zdaj vem vse. Odprl je steklenico, v kateri sem imela rdečo barvo za obleko... Misli je, da je parfum.«

Nam na besede se je kakor za stavbo začel smejeti še oče. Mama je z brisačo obrisala Pavelčku obraz in mu dejala:

»Vidiš, takole je, ljubček moj, če je kdo preveč radoveden in ničnuren! Kesanje je prepozno. Nekaj dni boš pač moral ostati takle, potem bo pa rdeča barva sama od sebe izginila.«

Očka pa je pristavil:

»Zaslužiš, da ti z leskovo šibo ošvrkam zadnjo plat. Pa si že sam kaznovan dovolj. Kljub vsemu pojdemo zdaj v cirkus!«

In so šli.

Drugo jutro pa je nastal v razredu, katerega je Pavelček obiskoval, velikanski trušč in hrušč, ko so učenci zagledali Pavelčkovo čudno spremenjeno glavo.

»Rdečelasec! Rdečelasec!« so začeli kričati na vse grlo in se smejeti.

Kakor kupček nesreče je sedel Pavelček v svoji klopi. Niti glave si ni upal dvigniti, kamoli da bi črnil besedico... Poslej je imel pred steklenicami, katere je prinesla mama s trga domov, velik strah. Izognil se jim je že od daleč.

»Pomisli vendar, kako te pokliče, kadar je kosilo na mizi!« mu prigovarja učitelj.

»Me nikoli ne pokliče, ker sem zmerom prvi pri mizi.«

»No, kaj pa, če bi jaz hotel kaj vedeti od tebe, kako naj bi te poklical?«

»Najbolje — sploh nič!« se je odrezal trdovratnež.

Križem kražem - nič ne lažem

GOSPOSVETSKO POLJE V RADU

Da je Gospodsvetsko polje sibelka slovenskega naroda, ste se, prijatelji mladi, gotovo že utili v šoli. Če se še niste, se pa že boste. O tem Gospodsvetskem polju vam je lani predovala v radiu neka učena gospa ali gospodična, ki pozna slovensko narodno zgodovino menda bolje ko berač svojo malho. Da učena gospa ali gospodična zgodovino svojega naroda, to je naroda slovenskega, jako, prejako dobro pozna in jo spoštuje in čeni, kakor mora vsak človek spoštovati in čeniti zgodovino naroda, katerega jezik piše in govori, dokazujejo besede, ki jih je v svojem prelepem predavanju izrekla. Takole je rekla in dejala učena in resnično ljubna gospa ali gospodična: »... na tistem Gospodsvetskem polju, kjer so nekoč ustoličevali jugoslovenske kneze...«

Kaj pravite, prijatelji mladi, ali to drži? Oni, ki bo to stvar najlepše razložil in pojasnil, dobi — dar lepo knjigo.

K. a.

STRIČKOV KOTIČEK

663. Dragi Kotiček striček! — Prihodnjič Ti napišem obširno pismo, kako sem preživel počitnice in potoval po Ljubljani, kjer sem zaman iskal Kotičkovega strička, čeprav sem bil dvakrat v uredništvu. Zakaj se nam vendar skrivaš? Saj vem, da moraš biti zelo ljubezniv, ko toliko pišeš za nas, male poredneže.

Prosim Te lepo, objavi to pismo v svojem kotičku!

Prav iskreno Te pozdravlja Rado Tram-puž, učenec II. razr. kl. gimn. v Mariboru.

Dragi Rado! — Sem Tvoje pismo po dolgih mesecih komaj, komaj iztrgal iz rok ljutemu košu, v katerem spi spanje pravičnega že na tisoče iz tisoče drugih pismen.

Zakaj se vam skrivam, me izprašujejo užaljene črke Tvojega peresa in me tako očitajoče in žalostno gledajo, da me kar srce boli. Pa res — zakaj se skrivam? Sem se že nekajkrat potipal za uhlje in zarental nad samim seboj: »Hej, hej, striček, z besedo na dan! Pa sem ostal trmoglav, in kljubovalno molčal. Čakaj, čakaj, sem si mislil, ti bom že dal! In sem zgrabil korobač, s katerim krotim krivolone svoj koš, kadar se le preveč razšopiri in zahteva od mene zvrhan koš mastnih pismen za zajtrk, zgrabil sem torej ta korobač, ga zavijtel nad samim seboj in zarobnel z grobkim glasom kakor z basom: »Pri priči mi pojasni to reč!« — »Ajsa, ajsa!« sem prestrašeno zakričal in bežal pred samim seboj iz kota v kot. Pa se nisem dal preprostiti. Tako neusmiljeno sem vjtel korobač nad seboj, da sem se nazadnje udal — in se zdajle takole opravičujem samemu sebi:

»Zakaj se skrivam, me vprašaš, preljubi moj striček? Saj mi ne bo nihče verjel, če povem po pravici in resnici. Zato se skrivam, ker se skrivam, da ne bi bil začen, da brez te prelepe igrice ne bi mogel živeti...«

Takole sem si odgovoril, vidiš. Malo čuden je ta odgovor in tudi malo smešen, resničen je pa le! Če se dandanes toliko ljudi skriva po mili domovini — ta za bleščetimi svojim imenom, drugi za frakom in cilindrom, tretji kakor pulsek za koritom, četrti za hlinjeno besedo, peti za lažjo, šesti za pustno masko, sedmi za mikrofonom, kjer brblja in besediči, kakor da je od nog do glave zlat, v resnici pa ima prazno betico in debelo kožo, itd. itd. — zakaj se ne bi potemtakem skrivati tudi jaz za svojo sivo brado, kjer se tako dobro počutim? Če se igrajo skrivalnice vsi drugi, jaz pač ne morem biti izjema! Vsi smo prav za prav otroci — s kraljem Prismodavcem v pravljeni deželi Narobešvet vred, ki na prestolu sedi in vlada in misli, da je to od silne važnosti opravilo, v resnici je pa — tudi to samo igranje...«

Boš morda dejal: »Zdajle pa vem prav toliko kot prej, zakaj se nam skrivaš, Kotičkov striček!« Upoštevati moraš predvsem, da pišem tale odgovor na pusti tork in da je človeku včasih na kakšno vprašanje tako težko dati jasen in točen odgovor, da raje odgovarja na dolgo in široko — po ovinkih. Po ovinkih sem Ti odgovoril tudi jaz. Zdaj pa uganij pravi vzrok mojega »skrivanja!« Sicer pa: kadar prideš spet v Ljubljano, se spet oglasi, pa se ti ne bom več skrtil. Toliko ti pa povem: če boš razočaran nad mojo brado, ne bom kriv jaz, ampak Ti sam. Se Ti bo brada nemara zdela premalo siva in premalo dolga, poteml boš pa zabavljajl čez mene in dejal: »No, takale brada pa res ni nič posebnega! Takole brado ima tako rekoč vsak človek...«

Daleč sem zašel. Tako daleč, da skoraj ne znam poti nazaj. Da, da, takile smo stari ljudje! Govorimo in govorimo, in nazadnje sami ne vemo, kdaj smo na koncu poti.

Prav lepo mi budi pozdravljen in kaj kmalu se spet oglasi! — Kotičkov striček.

MLADA GREDA

Berač Urh v večnosti

Po vsej vsaj znani berač Urh je umrl. Zelo so žalovali za njim otroci, ker jim je znal pripovedovati zelo lepe pravljice.

Prišel je pred nebeška vrata. Ko je pozvonil, se je skozi kukalnik prikazala čistiljiva glava svetega Petra. Ključ so zarožljali in debela vrata so se odprla. Na prag je stopil sv. Peter in vprašal Urha, odkod je in kaj bi rad. Ko mu je Urh povedal, da bi rad šel v nebesa, je sv. Peter zgnal z glavo in dejal:

»Moj ljubi Urh, za tebe pa v nebesih ni prostora. Idi dalje v vice in se tam spokori za svoje grehe! Če se boš spokoril, se te mogoče ljubi Bog usmili in ti dovoli v nebesa.«

Zalosten je Urh odkrival proti vicam. Bil pa je tako nereden, da je z mostu, po katerem je hodil, telebnil v globčino. Nazadnje se je ustavil pred vhodom v pekel. Med vrati pekla je stal sam glavar pekla. Urh ga je pozdravil in vprašal, če imajo v peklu zanj kakšno delo. Lucifer, ta je bil namreč glavar pekla, ga je poklical k sebi. Bil je sprejet v družbo peklenščkov. Star peklenček ga je odvedel v garderobo, kjer je dobil uniformo peklenščkov. Uniformiran je moral takoj na delo.

Njegova služba je bila ta, da je moral kuriti pod kotli, v katerih so se cvrle nesrečne duše. Godilo se mu je slabše kakor na zemlji. Umljivo, da je hrepenel po svojem starem poslu — beračenju. Zato mu je Lucifer na njegovo prošnjo odkazal prostor pri vhodu, kjer je pobiral od duš vstopnino. S tem denarjem je družstvo peklenščkov kupovalo kurivo, s katerim so kurili pod kotlom.

Odtod je gledal na zemljo. Videl je, da še beračev vedno primanjkuje, ker nosi vsak po dve do tri torbe. Takrat jih bo dovolj, si je mislil, ko bo imel vsak po eno malho. Zahrepenel je spet po zemlji in beračenju. Zbežal je iz pekla in skočil na zemljo.

Na zemlji se je znova oprijel beračenja. Zivel je zadovoljno in v veselje vaše otročadi. Toda Bog ni pozabil nanj.

Nekega dne je poslal po njega tetko smrt. Vse ni nič pomagalo, čeprav je smrt prosil, naj mu prizanes.

Moral je iti v vice, kjer se je dolgo vrsto let pokoril za svoje grehe. Slednjič se ga je Bog usmili in mu dovolil vstop v nebesa. Tam sedi na desnici Izakovi, uživajoč vse nebeško veselje. Kadar boste vi prišli v nebesa, se spomnite Izakove desnice in mi sporočite, ali je Urh še tam.

Kražun Zvonko, dijak, Maribor.

ZA BISTRE GLAVE

Rešitev izpolnjevalke

Na mestih, kjer ležijo črtice, bi morale stati te-le besede (rime):

Zamodrovala — joče, joče — kisl — zaspala — zbudila.

Rešitev smo prejeli 116, pravičnih pa je bilo vmes le 34. Za nagrado je bila izrečana Majda Maček, učenka I. razr. kl. gimn. v Doi. Logu pri 12. Dolenjski »Bibi, življenje deklice. Če pa to knjigo že ima, naj nam sporoči z dopisnico, da ji pošljemo drugo.

ŽENA IN DOM

Duh skupnosti

V današnjih časih, polnih skrbi in težav ter splošnega nezadovoljstva, ko zadošča iskrica, da zapali požar, je nujno potrebno, da si je vsak svest svoje odgovornosti za skupnost. Ta odgovornost pa se ne prične šele izven doma, ampak že v najljubšem družinskem krogu in je seveda, kakor vse v družini, tudi ta na materinih ramah. Ko danes že itak vidimo povsod toliko razdorov ne samo zunaj, ampak že celo v družinskih krogih, moramo na vsak način gledati, da te razdore in razdrojenosti na katerikoli način izgladimo, strnemo in jih odpravimo. Če trdimo, da zadostuje že iskrica, da zaneti požar, potem moramo paziti prav na to iskrico, to je na malenkosti. Ne bilo bi prav, ako bi te malenkosti podcenjevali, ko pa vemo, da so te malenkosti le prevečkrat vzrok velikih in težkih posledic.

Zapoved bratovske ljubezni mora stati v današnjih časih v središču vse vzgoje. Ljubezen, ki nikoli ne žali in ne povzroča bolečin, ki ima odprte oči za potrebo bližnjega, ki hitro vidi, kdaj manjka bližnjemu kruha, kdaj oblake. Ljubezen, ki ne misli, da je treba miloščno deliti iz preobilice svoje posesti, ampak da ve, da je tista dobrodelnost največ vredna, ki je zvezana z osebnimi žrtvami.

Vzgoja za duha skupnosti in za službo skupnosti zahteva od vzgojitelja najprej, da ima sam pravi socialni čut, da za vsak dan sproti ve, kaj mu je storiti ali opustiti v smislu skupnosti. Dobro mora vedeti, da ne sme med otroki postavljati družabnih meja, nego da v vsakem primeru posreduje, spravlja, razkrija vse ono, kar more koristiti za zmanjšanje splošne bede, ki ne sočustvuje samo z bedo bližnjega, ampak je tudi pripravljen to bedo nositi z onim, ki jo mora nositi v preveliki meri.

Dogaja se, da pride v šolo mati in zahteva od učitelja, naj njenega otroka uvrsti med njemu enake in kako se učitelj ali učiteljica zameri, če poudari in pouči mater, da so v šoli vsi otroci enaki in naj bo tako tudi v življenju. Prav šola mora gojiti tudi duha skupnosti in resničnega bratstva. Toliko se

danesh govori in piše o nevarnostih komunizma; toda komunisti ne rastejo šele v tovarnah, ampak jih prevečkrat že dom in tudi šola k temu vzgajata, če dovoljujeta ali celo pospešujeta razlike v stanu in pripadnosti. Ze iz vsega početka je to velika in težka napaka v vzgoji, če vzgojitelj zaničuje slabše stoječega ali celo slabše obločenega. Ali morebiti nismo vsi otroci enega očeta? Ali ni res, da morajo biti oni, ki imajo, usmiljene roke nebeskega Očeta tistim, ki nimajo?

Če otrok ne čuti lastne revščine, naj mu vzgojitelj pokaže bedo drugih. Nikoli naj mati ne brani, če si otrok izbere za tovariša revnega otroka, gleda naj le, če je tudi dober in pridren. Večkrat pa naj prav mati pouči otroka, kako težko je njegovemu tovarišu, da je dober in pridren, ker živi v tako slabih in neurejenih razmerah, koliko večja pa je prav dolžnost, da je pridren in dober, kakor njegov ubogi tovariš, da pa tudi on, ki se mu bolje godi, tovarišu pomaga in ga podpira. Mati naj ga navadi, da bo rad dal tovarišu od svojega, in sicer tudi od tega, kar ima posebno rad; drugače se ne bo vse življenje naučil biti dober in darežljiv. Vedno naj mati misli, da je usmiljenje izkazovati jako nežna zadeva in naj zato tudi otroka na to navadi.

S srcem naj da, kar da. Usmiljenje se mu mora poroditi v srcu, če gleda svojega tovariša, ki je ob malici praznih rok, dočim ima on dobro in izdatno malico. Nič novega in posebnega se mu ne bo zdelo, če prelomi svoj kos in ga da tovarišu, ki nič nima. Dokler pa se otrok sam ne zave, naj mu mati sama naloži, da da polovico svojega potrebnemu tovarišu.

Če je naš otrok spoznal tujo revščino, potem pa tudi svoje, četudi ne veliko večje blagostanje, potem ne bo treba več dosti besed, da mu bo ostal vse življenje ta vtis, ki mu bo kajpot za vse njegovo socialno čuvstvovanje in za vsa njegova dela usmiljenja.

toliko časa, da zavre, v slani vodi, jo potem sesekljaš, ne da bi jo ožela. 5 g presnega masla mešaš s 15 g moke gladko, pridenes špinačo in to kuhaš nekaj minut. Potem pridenes polovico rumenjaka, sneg enega beljaka in osminko kile mehko kuhane, ga in na kocke zrezanega telečjega mesa in s to maso napolniš pudingovo obliko in kuhaš pol ure v pari.

Pri boleznih želodca in črevesja: Jajčni sneg v vanilini omaki. Sneg dveh beljakov, 50 g sladkorne moke primesati, da je sneg zelo trd. Zavreti četrt litra mleka, zajemati z žlico sneženo maso in na čisto malem ognju (kar je zelo važno) pet minut pokrito kuhati, potem z zajemalko ali lopatico polagati žličke v stekleno skledo ter politi z vanilino omako. To pripraviti: mleko precediš, pridenes 3 g mondanina in vmešaš rumenjaka.

Tekmovanje v aranžiranju izložb

V nedeljo, 24. februarja — tako poroča »Die deutsche Frau« — so tekmovali v vsej Nemčiji trgovski vajenci in vajenke v aranžiranju izložb. Ob 10 dopoldne so v vsej državi odgnili zastore izpred izložb, da se je pokazalo, kdo izmed mladih je najbolje pogodil in pokazal svojo iznajdljivost in dekoracijo. Zanimivo je to, da se je za to tekmovalje prigraslilo izdaleka večje število deklet, kakor pa fantov. Pravijo, da zbor sodnikov ni imel lahkega dela, ko je ocenjeval vse te izložbe. Vsi in vsake do je hotel pokazati in dokazati, kaj največ zmore in premore. Ni pa bila to samo tekma med mladimi ljudmi med sabo, ampak tudi lep pouk za odrasle, kaj pri dobri pripravi in po temeljitem pouku mladi ljudje ustvarijo. Pravijo, da so se zlasti dekleta pokazala s posebno originalnimi zamisli.

Ženina ljubezen ga je rešila smrti

Te dni je doživela angleška justica redke primer pomilostitve na smrt obsojenega zločinca, ki je bil pomiločen samo nekoliko ur, preden bi moral na vešala. To se je zgodilo z zidarjem Leslie Martinom, ki je bil obsojen na smrt kot morilec neke starke v okolici londonskega letališča Croydon. Martinova žena je bila prepričana o nedolžnosti svojega moža, ki je bil osumljen zločina, ker je slučajno vprašal med potjo pozneje umorjeno staro, ali nima pri hiši dela za zidarja? Žena je sklenila storiti vse, da bi rešila svojega soproga. Zato je osebno izročila kralju prošnjo o pomilostitvi s podpisom 30 tisoč croydonskih in okoliških prebivalcev. Požrtvovalec žena je pobirala te podpise s pomočjo dvanajststorič svojih bratov in sester mesec dni in trkala na sleherna vrata. Kralj je zve del o njeni zvestobi in ganjen ugodil prošnji. Pomilostitev je dospela v ječo po polnoči, ko so že pričeli postavljati na dvorišču vislice. Martinova žena je rešila moža sramotne smrti. Zdaj je pomiločen na doživljenjski zapor. A zvesta žena trdno upa, da bo dosegla revizijsko sodnega postopanja in srečno pripeljala moža domov.

Miss Josephine Roche, odlična zagovornica Rooseveltovega gospodarskega načrta, je bila imenovana za tajnico finančnega ministrstva Združenih držav. Tako se je prvič zgodilo, da je bila na to mesto postavljena ženska.

DELA VSKI VESTNIK

Za svobodo in demokracijo

Znana je zgodba o tatu, ki je bežal pred zasledovalci in na vse grlo vpil: »Primitite tatule« čimer je pozornost ljudstva obrnil drugam in pri tem odnesel pete.

Ta zgodba prihaja človeku v spomin, ako opazuje napore fašizma in marksizma, ki skušata dokazati, da sta za svobodo in zdravo demokracijo. To vneto naglaševanje svobode in demokracije je pri obeh silno sumljivo in na las podobno vpitju: »Primitite tatule! Fašizem to krinko že deloma odklanja in odkrito priznava, da je proti svobodi in proti demokraciji, češ, da so to okosteni krščanski nazori, ki v našem času furerjev in ducejev ne pridejo več v poštev. Kjer fašizem se ni na površju, tam pa govori samo o reformi demokracije.

Marksizem je pa še bolj zvrt kot fašizem. V državah, kjer je v manjšini in v opoziciji, tam govori o svobodi in demokraciji na dolgo in široko, in se predstavlja ljudstvu kot edini in največji bорец za ljudske pravice. Kakšna je to svoboda in demokracija, in kakšne so te državljanske pravice, pa je pokazal marksizem v praksi v tistih državah, kjer mu je zapeljano ljudstvo izročilo v roke vodstvo države. Tam je marksizem pokazal, da pozna svobodo le za peščico svojih voditeljev, ki smejo svobodno izsesavati državo in delovno ljudstvo, svobodno preganjati vse drugačno misleče državljane, svobodno uničevati vero in Cerkev itd. Krvavi dokazi za to so: Rusija z milijoni umorjenih kristjanov, kjer so židovski marksisti že davno prekosili rimskega Dioklecijana. Drugi dokaz je Mehika, kjer velja svoboda za kapitalizem in marksizem, ki sta se zvezala zato, da izropata ljudstvo in državo in uničita vero in Cerkev. Enako je bilo v Španiji. V imenu svobode

in demokracije je španski marksizem navalil na španske katoličane in si hotel zaslužiti špansko državo. Toda ob pravem času sta nastopila dva moža na plan — Herera in Gil Robles — ki sta ukrotila krvoločne marksistične divjake in vrnila Španiji svobodo in demokracijo. In verujemo, da bo iz krvavega romana vraslo krščanstvo tudi v Rusiji, Mehiki in drugod, in kmalu vrnilo tudi tem deželah resnično svobodo, ki bo svoboda za vse in za vsakogar, in resnično krščansko demokracijo.

Vse to moramo zlasti zato poudariti, ker se marksizem tudi pri nas izdaja za zastopnika svobode in demokracije, dočim bi ob prvi priliki, ki bi se mu ponudila, uničil vse, kar je slovensko in katoliško in svobodno in demokracijo.

Dogme marksizma je prav točno označil veliki francoski sociolog Gustav Le Bon: »Socialistične dogme vodijo do režima nizkega suženjstva, ki uničuje vsako incitativo in vsako neodvisnost v dušah, sklenjenih pod njegovo vlado...« Enako sodi o marksizmu največji sodobni bорец za svobodo in demokracijo, predsednik češkoslovaške republike Masaryk, katerega besede tudi naši marksisti ponatiskujejo, pa ne povedo, da Masaryk marksizem odklanja in ga ne ceni ravno radi njegove židovsko-germanske mentalitete in radi nesvobodnega in nedemokracijskega delovanja tam, kjer so marksisti gospodari položaja.

Mi smo za svobodo in demokracijo. In ravno zato, ker smo za svobodo in demokracijo, odklanjamo fašizem in marksizem in se hočemo boriti proti njima vedno in povsod. Svoboda je Kristusova dediščina in borba za to dediščino je vredna vseh žrtev.

Reforma socialnega zavarovanja v Nemčiji

Blagostanja kake države ne presojamo samo po njenem premoženju, po njeni vojaški moči, temveč tudi po njeni pametni in uvideni socialni politiki. Od Bismarcka, ki je bil pod silo razmer prisiljen v Nemčiji izpeljati socialno zavarovanje, pa do najnovejšega časa je Nemčija v socialni politiki prednjačila pred vsemi državami na svetu.

Socialno zavarovanje v Nemčiji predstavlja ogromno delo, izvršeno v zadnjih 50 letih. Delo je bilo odlično izvršeno in zares prepojeno s socialnim duhom. Tudi največje katastrofe, ki so Nemčijo zalele, kot n. pr. povojna inflacija, izredno huda gospodarska kriza, niso omajale temeljev nemškega soc. zavarovanja.

V Nemčiji so vpeljane sledeče panoge socialnega zavarovanja: Bolniško zavarovanje, nezgodno, invalidno, zavarovanje nameščenecv in zavarovanje brezposelnih rudarjev. Rudarji imajo posebno zavarovanje. Nezgodno zavarovanje pa je zopet razdeljeno na poljedelsko, obrtniško in pomorsko zavarovanje. Rudarsko zavarovanje je deljeno na delavsko in nameščensko.

Bolniško zavarovanje obsega v glavnem okrožne, državne, esnafske in privatne bolniške blagajne (ki so pod državnim nadzorstvom) in pa pomorske blagajne. Pri invalidskem zavarovanju je poleg posebnih uradov za zavarovanje na državnih železnicah, rudarskih in pomorskih podjetjih, še 21 drž. zavarovalnic. Poleg Osrednjega urada, ki je edini nosilec soc. zavarovanja, obstoja še 9 privatnih blajajn.

V l. 1932 je šlo bolniško zavarovanje 18,7 milj. članov, nezgodno 24 milj., invalidsko 18 milijonov članov. Za vse te zavarovalce, všteti tudi nameščenecv, je skrbelo 7000 nosilcev zavarovanja. Dosedanji sistem soc. zavarovanja je slonel na načelu vzajemnosti in samopomoči. Močnejši naj ščiti šibkejšega. Zavarovani član je moral prispevati za bolniško in nezgodno zavarovanje 12% od svoje zaslužke. Plačal pa je za prvi dve skupini zavarovanja delavec dve tretjini, delodajalec eno tretjino, poleg tega je moral delodajalec v celoti plačati prispevek za primer nezgode.

Prispevek za invalidsko zavarovanje je znašal 5% zaslužke. Zavarovalci so morali plačati dve tretjini, delodajalec eno tretjino.

Član je imel pravico do sledečih dajatev: do zdravniškega pregleda po svobodni izbiri zdravnika, do zdravlil, prevoza v bolnišnico, sanatorij, okrevališče, do hranarine. V primeru nezgode je imel pravico do rente. Končno še do starostne rente, do rente malega človeka, kakor so jo imenovali, ki je avtomatično nastopila s 50. letom starosti, seveda le v primeru, da je bila predpisana vsota prispevkov vplačana.

Za časa republike je delavska zaščitna zakonodaja stalno napredovala in se spopolnjevala. Obklopi so imele za stvar izredno razumevanje. Vsi so se zavedali, da je lažje boleznim preprečevati, kot pa

jih zdraviti. Vzgojiti so hoteli zdrav in močan delavski stan, zdrav rod, ki na starost ne bo padel v breme državi in javni dobrodelnosti. Zato so Nemci v tem času z veliko vnemo gradili sanatorije, bolnišnice, okrevališča itd. Take delavnosti ni bilo ne prej ne poslej.

Prvi udarec je zadal soc. zavarovanju zadnji nemški kancler g. von Papen. Ta je pričel z znano demontažo soc. zavarovanja. S pomočjo slovite »zasilne navedbe« je omejil delokrog bolezenskega zavarovanja, povečal pa je število zdravnikov-zaupnikov. Le da ti zdravniki niso uživali prav nobenega zaupanja zavarovancev. Nezgodne rente so se zmanjšale pod eksistenčni minimum.

Za odzdravljenje katastrofalne gospodarske in finančne politike nemške vlade so potrebne reforme. Zdravljenje se vrši po znanem receptu — ščipanju in odtrgavanju tistim, ki imajo najmanj — delavcem.

Izvedli so sanacijo nemškega invalidskega ter nameščenskega zavarovanja. Invalidsko zavarovanje bo odslej slonelo na principu, da mora vsak zavarovalec vplačati vse prispevke, ki jih bo pozneje užival. Potrebno je bilo zvišanje prispevkov. Rente bodo podvržene rednemu zmanjševanju.

Slika sedanjega stanja soc. zavarovanja v Nemčiji bo približno takale: Velja načelo, da kolikor plačal, toliko dobiš. Prispevki za invalidsko zavarovanje se bodo zvišali pri delavcih za 33% in pri nameščenci za 10%. To je novo in silno breme. Da ne bodo delavci in nameščenci preveč obremenjeni, odreja zakon tudi reformo prispevkov. Delodajalec in delojemalec plačata prispevke v razmerju 1:1. Delojemalec naj bi tako bil nekoliko razbremenjen. V praksi je ta reč drugačna. Ko je stopil novi zakon v veljavo, so delodajalci delavcem in nameščencem takoj odtrgali od zaslužke povšani prispevek, dočim sami povška niso plačali. S povšanjem prispevka bi bili delodajalci obremenjeni za 200 milijonov mark. Tako obteženje gospodarskih krogov pa je spričo katastrofalnega gospodarskega položaja nemogoče. Treba je počakati, da se razmere zboljšajo. Resnično in žalostno je tole dejstvo: Delojemalci, ki komaj žive, morajo doprinesiti žrtve in plačati povšan prispevek; delodajalci pa ne zmorejo 200 milj. obremenitve, pa čeprav pri mnogih podjetjih dele danes večje dividende, kakor so jih delili pred vojno.

Ta pregled je zanimiv tudi za naše razmere. Pri nas je socialno zavarovanje le deloma izpeljano. Na vseh koncih pa se že oglašajo ljudje, ki zahtevajo reformo soc. zavarovanja. Tudi pri nas se je že uvedla praksa odščipavanja. Kako bo izgledala reforma soc. zavarovanja, to si lahko mislimo. Gornji zgled je poučen in za mnoge tudi vabljiv.

Slovenski delavec pa zahteva zase in svoje tovariše v svoj državi, da se socialno zavarovanje izpopolni, razširi in zlasti zahteva, da se uvede starostno zavarovanje delavcev.

to, da »Delavska politika« v isti sapi trdi, da bo za njihovo listo glasoval tudi večji del krščansko socialnega delavstva.

Kdo pa je dal gospodum marksistom to obljubo? In če nimajo od nikogar te obljube, ali je smatrati te besede za vabilo?

Ali računajo gospodje marksisti na naš slab spomin, na našo kratkovidnost, na naš čut hvaležnosti?

Kdo je bil tisti, ki je metel naše delavce iz tovarn? Poleg kapitalistov so bili to tudi marksisti!

Kdo dan za dnem blati vero in katoliško Cerkev in se norčuje iz vsega, kar je slovenskemu delavcu najsvetejše? Marksizem!

Kdo je največji tiran in diktator, kdo ubija in strelja na milijone ljudi, kdo je do tal potepal vso svobodo in demokracijo? Marksizem (v Rusiji, v Španiji, v Mehiki) in fašizem, oba sta zagovornika diktature.

In na vse to naj slovensko delavstvo pozabi. Ne, slovensko krščansko socialno delavstvo na vse to ne bo pozabilo, ker je proti vsaki bodoči marksistični ali fašistični diktaturi.

★

Kongres. V belgijskem mestu Brusel bo od 28. do 31. julija 1935 mednarodna konferenca za katoliško socialno delo. Organizirala jo bo »Union catholique internationale du service social«, kateri je duša gospodična Baera, članica predsedstva krščanske strokovne internacionale. Konferenca ima namen pregledati dosedanje svoje delo, razbistriati katoliško pojmovanje socialnega dela, poudariti pomen dela in posebiti socialni študij. Organizatorji vabijo k udeležbi vse, ki se počajo s temi problemi.

MODNE NOVOSTI

Posebnosti pomladanskih kostumov

Dijakinje - tovarniške delavke

Da bi nacionalnosocialistično skupnost med dijakinjami kolikor mogoče poudarili, so v Nemčiji v uradu za žensko delo povzročili, da so na primer v Königsbergu poslali 21 mladih delavk, ki so nujno potrebovale oddiha, na dopust, na njihovo mesto pa so postavili 21 študentk, ki bodo za dobo štirih tednov opravljale njihovo delo v tovarni. Študentke so porabile svoje semestralne počitnice za to, da se vpoznajo z delom v tovarni in tudi z vsemi okoliščinami, v katerih delavka živi. Delodajalci so pa za svoje delavke dali na razpolago tudi potrebne denarne dodatke, da bodo lahko čas svojih počitnic porabile za oddih in počitek, dočim bodo študentke v tem času pridobile marsikaj za svoj študij. Na ta način hočejo napraviti most med inteligentnim naraščanjem in delavstvom, kar naj utrdi medsebojne nacionalne sike.

Dietična kuhinja

V zdravljenju ima prehrana bolnika prav važno vlogo. Vendar je za gospodinjjo večkrat velika težava ta prehrana. To pa zaradi tega, ker gospodinja pač premalo razume o zdravljenju, zdravnik pa o kuhi. Za navadne in bolj vsakdanje bolezni ima vsaka gospodinja nekatere recepte, kjer pa je treba bolnika tedne in mesece negovati, tam pa kmalu premine ta kuharska umetnost. Za take dolgotrajne bolezni pa se mora gospodinja pripraviti ali v posebnem tečaju, ali pa s tem, da si nabavi razne kuharske knjige, ki obravnavajo prehrano v tej ali oni bolezni. Nekatere knjige imajo jako priročno navodila. Na primer:

Pri boleznih jeter ali žolčnega mehurja: Špinačni roding z mesnim vložkom. 25 dkg špinače kuhaš

„SLOVENEČ“ SVETOVALEC

Naš domači zdravnik

N. K. J. Močno potenje nog in razjedline na prstih Vas nadlegujejo navzlic mnogim zdravilnim poskusom? Kopljite si noge 1—2 krat na teden v česlovi zavreli, potečo se kožo otirajte z razredčenim formolovim cvetom, razjedline posipajte s salicilovim smukcem. Glavno vodilo pa bodi, da imate zračno in prosto obutje, morda iz irhovine za mrzlo in suho vreme, za doma in poleti pa platneno. Bolje je, da se Vam pri boji zmocijo noge od zunaj kakor da se Vam spote od znotraj.

Z. K. J. Kužne kali se ne morejo v krvi izcimiti brez okužbe. Predpisani zdravniški pregled vsakega ženska najdalje deset dni pred poroko ima namen prisiliti vsakega okuženca, da se temeljito prej ozdravi in ima od pristojnega zdravnika že zagotovilo, da se bo smel poročiti. Neokuženemu ženinu se ni bati ne ovire ne sramote.

A. B. C. Zastarela pljučna bolezen se da olajšati in nategniti na več načinov. Bolnica naj gre za nekaj časa v bolnišnico, da se ugotovi narava njene bolezni; jetika se zdravi drugače kakor zamerjena hripa ali nahuha ali dušica ali kaj drugega. Enkratni rentgenski pregled ne prinese vselej zanesljive razpoznave.

Ista. Prišč, ki se je razširil od uhlja proti nosu, menda ni »lupus«, kožna jetika. Zdi se mi, da morda preveč bežate vanj in da se zategadelj ne more umiriti in zaceliti. To nadlego Vam v bolnišnici menda odpravijo hitreje ko prvo.

I. V. M. Pečenje v stopalih pri možu, ki je bil mnogo na nogah, ni redek pojav. Kopanje — Vi pravite namakanje — nog je zmiseln, jaz bi si jih kopal v topli vodi 10—15 minut, nato obilno z mrzlo, potem krepko osušil in časih odrgnil s salicilnim cvetom. Nosite v čevljih vložke, najbolje iz koženice (slufes).

F. J. M. Igračkanje z ognjem se vselej konča z — opeklinami. Tudi tisto miselnolako opekljenje, je-li to igračkanje iz radovednosti dopustno in do katere meje, je znak samoljubne prevare. Če Vam je duševna čvrstost in telesna krepkost kaj mar, držite se načela, izražena v predznanji prošnji Ose naša, ali pa v starem reku: principiis obsta! Vse drugo »modrovanje« je smešno tudi z zdravniškega stališča.

F. S. C. Nahaš ne — recite si vsakokrat, in če skušnjava ne odjenja, obljubite jo z mrzlo vodo! Nadležni gosti ne zaslužijo obzirnosti.

C. Z. B. Bolečine v želodcu so se Vam ponovile po isti škodljivosti v hrani, »navadni salami«. Ne počite se s praznim uganjanjem, zatecite se k h kateremu zdravniku, ki jih imate v bližini več na izbiro, in ostanite v stiku z njim, da trajno okrevate.

M. L. J. Bezgavke na vratu, ki trajajo že dva, najst let in se Vam celo večajo, bi kazalo kar odstraniti; zdravljenje v bolnišnici opravite, upam, prej ko v 14 dneh. Pijte do srede velikega travna ribje olje po dve žlici na dan, potem pa se sončite po navodilih, ki jih vsako leto pridobujemo. Vztrajno sončenje doma Vam morda pomore toliko kakor večtedensko zdravljenje ob morju.

A. P. C. Zaprtje z mučnim in krvavim iztrebljanjem ni redko pri ljudeh s pljučno boleznijo. Neposredna zdravniška pomoč Vam je potrebna, če ne doma, pa v bolnišnici.

J. Z. G. Močno dolgotrajno perilo in bolečine v križu sta bržkone različna pojava iste bolezni — napačno spremenjene lege maternice ali kaj podobnega. Brez zdravnika ne pojde, pomoč je navadno lahka in trajna.

Ista. Nahod in mrzle noge? Vzročna zveza med obema je brezdvomna, nahoda ne odpravite z nobenim sredstvom, ako si poprej ne ugrejete nog za stalno. Kako se dajo noge stalno ugrejti, je bilo, odkar ste naročnica, že mnogokrat povedano. Najboljši čas za to bo kasneje, v topli letini dobi.

E. K. P. Na lasno rast, bradatost in drugotno kosmatost vplivajo neke »krvne« žleze z notranjim izločanjem, predvsem prednji del možganskega podveska, modo in predstojnica pri možu, jajčnik pri ženi. V rabi so posamični izvlečki ali pa spojki. Poudarjam pa, da učinek na dlakovitost ni edin in ne poglavitni, in da bi učinek na notranje drobne ne bil zaželen ali vreden. Pred odločitvijo se temeljito

posvetujte z večim zdravnikom, da ne bo več sitnosti kakor koristi.

Isti. Za zlato žilo je bilo nedavno naštetih več domačih zdravil. Naj omenim še, kar sem nekoč že sporočil, čaj iz bezgovega listja. Neka dobra znanca mi je zatrjevala, da je to Kneippovo sredstvo pomagalo nji in njenim prijateljicam.

J. V. Š. Krvave pikice v nočni posodi so bržkone sečnikisole, ki se v shlaženem seču rade usedajo. Točno Vam to domnevno potrdi ali zavrne zdravnik, ki seč pregleda. Druge motnje so brezpomembne.

H. F. R. Odpri nogi (prav za prav čire ali uljesa na golenih) imate že nad dvajset let, in zdaj, ko naj se zacelita — če bo le res — vprašujete, če ne bo morda radi zacelitve nastala kakšna resna škoda za splošno zdravje? Jaz bi na Vašem mestu bržkone hotel imeti gojeni celiceni, ker menim, da zdravemu človeku ni treba odprtih ran. Morda bi se pomišljali, kakor Vi, ki ste sklenili s staro boleznijo, če ne prijateljstva pa tako znanja, da Vam bi bilo težko brez njega. Glede ugodnega vpliva odprtih čir na golenih ne vem ničesar, vem pa, da je v nekih primerih bolje imeti odprto zlato žilo kakor jo zatreti. — Tista maža, ki jo omenjate, se je tudi meni večkrat obnesla. Svetujem Vam 2—3 krat na teden tople obkladke s presnim mlekom, sončenje od 5—30 minut na dan, posipanje s prahom lipovega oglja in sladkorja (vsakega pol) in redno, ne pretrano gibanje, ki najbolje ureja krvni obtok in celi rane. Sicer pa vedite, da tudi zaceljena koža še davno ne bo zdrava in utrjena.

J. D. Lj. Nočni neprostopoljni izlivi so običajni pojavi pravega zdravlja. Prirodno dogajanje ni sramotljivo, zadevo pustite v nemar.

M. S. M. Zaprtje pri dojenju je pogostna motnja, zlasti če ima otrok preskrbno mater. Ne dajte otroku prsi več ko šestkrat na dan, bolje bo samo petkrat, vsake štiri ure, en obrok naj otrok prespi (ponoči). Čistil naj otrok ne dobiva, tudi raznih »čajčkov« ne, ki več škodijo ko koristijo. Pomaganje z vlivom ali svečo ni toliko škodljivo, za večih Vam svetujem žličko manovese sirupa ali nekaj žličk vode z mlečnim sladkorjem. Vi pa uživajte vsak dan ali kaj presnega sadja ali presnih zelenjav.

M. P. B. Glede zbirke svojih boleznij hočete popisati, in sicer ali je ledvica bolna radi jetike ali kamenja, kaj je s pljuči, ki so bila tik pred jetiko, kaj s porednim srcem, ki se nagaja z utripanjem, kaj s revmatizmom v rami in po levih lahtih, kaj z bolečinami v križu in mrzloti v hrbtu, kaj z izpehavanjem iz želodca, in končno vprašanje: ali je vsa ta »gniloba« v Vas posledica revme ali skleroze (menda žilnega otrpa)? Vaša želja me tako presepeča, da se kar ne upam lotiti tolike naloge. Če že res hočete o vsem tem pojasniti, kupite si kako večjo poljudno knjigo o boleznih. Vendar Vam jaz tega ne svetujem, ker po taki knjigi se marsikdo nalez še novih boleznij in hušil, kakor so jetika, revma in skleroza, in vse te bolezni se kaj rade zapirajo v možgane, odkoder jih je težko odganjati. Jaz bi se na Vašem mestu čim manj zanimal za vsa tako »gniloba« in hvalil Boga, da se Vam godi prav za prav dobro. Kakor je imel svoj čas dober kmet vsaj tri pravde, tako treba marsikateremu človeku vsaj treh boleznij, da znosno živi, sicer gine od dolgočasia.

Ista. Obkladek s petrolejem da Vam je takoj pregnal revmatizem iz rame? Meni je ta pomoček doslej neznan, morda ga kdaj preskusim.

I. D. S. Zaresno bolezen na mehuru ali ledvica pogodi zdravnik brž, ne pa tako hitro in lahko, če Vam je bolezen iz »Slovenčevih« odgovorov zašla v možgane. Meni je ta presoja nemogoča že radi razdalje med nama.

Tri »težje« vprašave prosim potrpljenja. Vse ne more priti takoj na vrsto zavoljo omejenega prostora in časa; mnogo stvari spravljamo pod sparno blazino, da se mi medé. Tako zore odgovori prav počasi, misli mnogo prej ko splošno uporabni izrazi. Neredkokdaj se mi v glavi delajo pri tem žulji, ne zavoljo blazine...

A. S. in drugi skrivavci, oziroma brezimniki brez izkazila — kakor po navadi!

Kmetijski nasveti

Gnojenje sadnega drevja. Imam na vrtu 2 jablani, 3 hruške in 3 česplje. Ker nimam gnojila, bi rad s čim drugim pognojil okoli dreves. Bi drevju škodovalo, če bi potrosil pepel (večkrat) okoli dreves? Pepel je seveda mešan, a je vmes več bukovega kakor premočnega. Ali naj s čim drugim gnojim? M. S. L. — Tak pepel lahko trosite pod drevjem in sicer v zimskem času tako, da pokrijete celo površino zemlje pod krono dreves, ako mogoče tudi za dva prsta na debelem. Razen s tem, lahko gnojite drevje tudi z umetnim gnojilom, ki se imenuje nitrofoskal. Koliko bi dali na posamezno drevo, ni mogoče ugotoviti, ker niste opisali rasti in starosti dreves in ne zemlje. Menda bo tako pravilno, da gnojite vsako drevo do približno 20-letne starosti z 1 do 3 kg nitrofoskala vsako tretje leto. Če so drevesa pa že preko 20 let stara, potem pa gnojite vsako drevo s 4—8 kg nitrofoskala vsako tretje leto. Ako bi drevje po takem gnojenju rastle premočno, potem mu znižajte količino umetnega gnojila. Uporaba samo umetnega gnojila pa ni zadostna, zato morate od časa do časa pognojiti sadno drevje tudi s hlevskim gnojilom.

Zelenje, ki se vzpenja ob ograji. V. V. K. Za dva metra visoko betonsko ograjo želite posaditi rastlino, ki bi se vzpenjala po njej. Divje vinske trte pa ne marate. — Če hočete imeti večletno rastlino, tedaj si izberite vrtnice—lezalke, ki se vam bodo lepo ovijale ob ograji. Mnogo znana je Crimson-Rambler, dalje Meranska in druge. Lahko vzamete tudi vrtni srobot ali srobotnik. Lepo cvete glencinija, ki močno diši. Tudi kovačnik bo dobro uspeval, raste hitro, napravi goste debele liste in prijetno dišeče cvetje. Če hočete ograjo imeti hitro prekrito z zelenjem, nasadite divji hmelj, ki naglo raste.

Vplivi na toščobo v mleku. Imam tri krave, ki imajo še dovolj mleka, je pa mleko malo tolstvo. Kaj vpliva na toščobo v mleku in od česa je odvisna? Ali je res lahko krivo tudi slabo molzenje, da je v mleku malo tolshe? I. K. T.

Vzroki, od katerih je odvisna množina tolshe v mleku, so lahko dokaj različni. Tako je znano, da lahko proizlaja ena krava bolj tolstvo, druga pa manj tolstvo mleko, čeprav

molzenega mleka najmanj, a v zadnjih pa največ tolshe. Ob začetku molzenja pomolženo mleko ima večkrat le poldrug do dva odstotka tolshe, nazadnje pomolženo pa morda 6 do 7 ali več odstotkov tolshe. Ze samo to dokazuje dovolj, kako zelo neodvisna je tolsčobnost mleka od molzenja in kako važno je, da vsako kravo vedno čisto pomolžemo. Z dobrim vsakokratnim izmolženjem vimenam pospešujemo mlečnost, zvišamo pa tudi količino tolshe v mleku. Zato pa posvetite tudi molzenju največjo pažnjo in skrb ter imejte vedno pred očmi, da ne utegne nič drugega tako lahko in hitro znižati mlečno tolsčobnost kakor prav nemarno in neprimerno ali nepravilno molzenje. Tolsčobnost mleka je odvisna tudi od časa, ob katerem molžemo. Pri trikratnem dnevnem molzenju je zjutranje mleko manj tolstvo kakor večerno, opoldansko pa je najbolj tolstvo. Večkrat je v opoldanskem mleku lahko tudi dvakrat toliko tolshe kakor pa v zjutranjem. Ako molžemo le dvakrat na dan, zjutraj in zvečer, je večerno mleko navadno še tudi bolj tolstvo kakor pa zjutranje.

Zgradba nadzemjske kleti. I. Z. Z. — Hočete si zgraditi primerno klet kot shrambo za krompir, korenje, repo in peso čez zimo. Zemljišče pa je močvirno, zato bi naj bila klet iz betona. Želite vedeti, kako naj bi se taka klet pravilno zgradila, da bi varovala pridelke pred mrazom. — Tudi na močvirnem svetu se da zgraditi dobra shramba, zavarovana od spodaj proti moči, ob straneh in zgoraj pa proti mrazu in vročini. V tak moker svet morate najprej postaviti kamnite ali betonske stebre, na katerih bo slonela celotna zgradba. Te stebre morate zgoraj izolirati pred vlago s katranovo lepenco, ki prepreči, da talna voda ne more kvišku. V isto višino nasujete do 20 cm na debelo kamenja, gramoza, ki prepreči vlagoi dostop do betonske podlage. Na te stebre in kamenito podlago napravite betonsko ploščo, ki bo tvorila tla kleti. Če je zemlja okoli močvirna, je tla postaviti kakih 30 cm nad njo. — Na to betonsko ploščo zgradite zidovje iz betona ali opeke v višini nameravane kleti. V notranjosti tako zgrajene kleti postavite okrog in okrog še eno steno iz lesa, ki naj bo 10—15 cm oddaljena od betonske stene in tako visoka kakor je ta. Med obema stenama ostane 10 do 15 cm širok prazen prostor. Ta ostane lahko prazen: še bolje je, če ga sproti nalačite s kakim slabim prevodnikom toplote:

Pravni nasveti

Taksa na radio. A. M. Ako bo banovinsko takso na radio ministrstvo potrdilo, v kar ne dvomimo, se ji ne bo mogoče upirati.

Povračilo prispevkov, vplačanih v uradniški pokojninski sklad. J. M. Leto dni ste bili v državni službi. Prva plača po prevodbi v zvanika je bila pridržana za pokojninski sklad. Ker niste več v državni službi, vprašate, če bi lahko dobili prvomesečno plačo. — Nimate pravice do povračila te plače. Po zakonu o uradnikih namreč vplačevalec v uradniški pokojninski sklad nima pravice do povračila prispevkov, ki jih je vplačal v pokojninski sklad, ako mu je prestala služba pred dovršenimi petimi leti vplačevanja.

Učitelj, ki je druge vere. F. L. Uživanje državljskih in političnih pravic je nezavisno od veroizpovedanja. Dopustno je, da je učitelj ali tudi drugi šolski funkcionar druge vere, kakor otroci, ki jih učijo.

Zgradarina. S. H. Del hiše ste prodali elektrostrojni družbi. Davkarja vam pa še vedno predpisuje zgradarino, čeprav ste poljedelci. Priročili ste se, pa ni rešitve. Kaj storiti? — Zgradarina se odmerja od zgradbe, ne pa od posameznih delov. Ker vaša hiša ne služi izključno kmetovalcem za prebivanje, ko pišete, da ste del hiše prodali elektrostrojni družbi, ni oproščena zgradarine. Ker ste najbrž vi vpisani za lastnika hiše, nalogajo davek. Če del hiše uporabljajo drugi, se z njimi zmenite glede razdelitve davka, ki ga davkarja tirja od vas, dokler ste posestnik, (imešnik) hiše. Ako bi prestala davčna obveznost hiše n. pr. iz razloga, ker bi stanovali v njej izključno kmetovalci ali njihovi kmetijski delavci, bi morali takoj vložiti prošnjo, ne pa priročiti, za oprostitev zgradarine.

Gostilničarka A. B. C. Vprašate pri davčni upravi, če vam bo dala kakšne ovire pri preselitvi gostilne, ker niste plačali davkov. Upajmo, da ne.

Dediščina in kmetijska zaščita. S. J. P. Oče je padel v vojni, posestvo je pripadlo materi, vam in bratom pa je bila leta 1927 pripoznana dota ali pravilneje dedni deleži v denarju, ki ga vam ima izplačati mati. Denar sedaj rabite, mati pa se sklicuje na zaščito kmeta. Vprašate, če spada dota, ki bi se vam bila morala izplačati leta 1927, tudi pod zaščito. Ali morete zahtevati obresti? — Po uredbi o zaščiti kmetov so izvzete od zaščite terjatve, ki potekajo iz dedovanja. Če se ima del zapuščine izplačati v naravi ali nujni delež v denarju, je izvzeta denarna terjatev po tej osnovi samo tedaj, če dedič pristane, da se izplačaj po vrednosti tega dela ob času izplačila. Po tej določbi bi mogli takoj zahtevati nujni delež po vrednosti ob dnevu izplačila in bi seveda nekaj izgubili, ker je vrednost od 1.1927 gotovo padla. Tako plačevanje bo mogoče samo, če se z materjo sporazumete. Tožiti pa ne kaže, ker bi bilo računanje preveč komplicirano. V kolikor pa velja zaščita po uredbi o zaščiti kmetov, ne morete do 1. septembra 1935 od zaščitenega kmeta zahtevati nobenega plačila, ker so vsa plačila do tega dne odložena. Kaj in koliko bo pa treba tedaj plačati, pa za gotovo še nihče ne ve, ker bo do tedaj uredba o zaščiti kmetov najbrž zopet spremenjena.

Senik v gorski vasi. M. J. L. Izposlovati si morate stavbno dovoljenje županstva. Plačati boste seveda morali predpisane takse, ki pa za tako zgradbo ne bodo velike.

Invalid.narednik. M. J. L. Zaradi dodelitve za konjskega gonjača se pritožite na komando vojnega okrožja.

Kolporter in pridobnina. E. J. P. Ze novembra 1933 ste prenehali s kolportažo časopisa, pa še vedno od vas zahtevajo pridobnino. Kaj storiti? — Davčna obveznost za pridobnino prestane koncem onega meseca, ko je davčni zavezanec podjelje ali obrat dokazano odtujil, ali je podjelje, obrat, odnosno izvrševanje poklica popolnoma in trajno prestopilo. Prestanek davčne obveznosti se mora v 14 dneh javiti davčnemu oblastvu. Cisto pravilno vas je poučil finanec, da vam zato še vedno nalagajo pridobnino, ker niste prestopili davčne obveznosti prijaviti davčnemu oblastvu. Prijava pri krajnem načelnstvu ne zadostuje. Takoj pošljite prijavo davčni

s lesnim pepelom, žagovino, s suho šoto, s suhim mahom ali slamo. Tako dobite steno, ki varuje notranjost pred mrazom in vročino. — Tudi strop morate temu primerno urediti; lahko je iz betona, še bolj pa lesen, ker je bolj tople, obenem pa zračen. Nanj naložite seno, slame, strelje ali kaj podobnega, kar od zgoraj prepreči dostop mraza v klet. — Sredi stropa napravite zračnik, ki naj gre v obliki štirikotnega lesenega dimnika skozi streho. V stropu naj ima pokrov, da se po potrebi zapre. — Okna pa postavite na južni strani tako, da se dajo dobro zapreti. Naj bodo dvojna ali vsaj polknoce. Ob hudem mrazu se lahko zatlačijo še s senom ali slamo. Če ob taki nadzemski kleti prisujete ob straneh še meter visoko zemljo, bo še bolj zavarovana pred mrazom in toploto. Toda to ni neobhodno potrebno.

Branjeje travnikov po snegu. K. I. R. — Vi hočete travnike branati že sedaj, ko leži po njih še sneg. To bi bilo pač brez pomena. Čemu prav za prav branamo travnike? Da raztržemo na njih travno rušo in pod njo razpraskamo zemljo in jo zrahljamo, da pride vanjo potreben zrak. Kakor je nujvam potrebno tako travnikom brananje. Nadalje izrujemo z brano travniški plevel, zlasti mah, ki ovira trave in detelje pri rašči in jim krade hrano, zrak in svetlobo. Tudi umetna gnojila in kompost zmešamo z brano z zemljo. Končno poravnamo krtine in druge neravnosti, da ne ovirajo košnje. Iz tega lahko razvidite, da nima nikakega pomena branati travnike pozimi, ko ne morete izpolniti niti ene navedenih nalog. Travnike prevlečemo šele spomladi, ko se je zemlja odtajala in osušila, da se brez škode gre lahko z živino na njo. Tudi jeseni jih lahko branate, ker se potem tla pozimi bolj napijejo vlage in dobro premrznejo. Po snegu pa lahko travnike pognojite z gnojnicco ali z umetnimi gnojili, kakor so Tomasova žlindra ali superfosfat in kalijeva sol.

Obsekavanje spodnjih vej pri mladih smrekah. O. I. R. — Želite vedeti, ali je dobro mladim smrekam spodnje veje obsekavati, ali jih je bolje pustiti na miru, da se same otrebijo. — Mladim smrekam ne škoduje, če jim posušene veje spodaj pustimo, vendar je pozneje njih les na zunanji strani rad grčav. Zato je bolje, če jih pravilno odstranite t. j. gladko ob deblu odrežete, ne da bi njegovo lubje ali lišje količjak poškodovali. Veje torej ni sirovo posekati, temveč z dobro ostro vrtnarsko žago najprej od spodaj nazažgati, potem pa od zgoraj odžagati. To delo vršimo lahko od jeseni do konca zime, dokler drevje še ni muzevno; nikar, pa ne spomladati ali poleti, ker tedaj se začne iz mladega drevja cediti smola in les postane tamkaj manj vreden.

upravi, proti plačilnemu nalogu v roku 30 dni po prejemu vložite pritožbo, v kateri skušate dokazati, da niste izvrševali kolportiranja. Mi ne moremo za vas posredovati, ker nismo za to po zakonu upravičeni.

Dolžnik. H. P. Ker ste toženi pri okrožnem sodišču, boste morali vzeti advokata, ker pri okrožnem sodišču je zastopanje po advokatu obvezno. Samo na prvi narek greste lahko sami brez advokata. Na prvem nareku samo recite, da ne priznate tožbene zahtevke, nakar vam bo sodnik dal rok za odgovor na tožbo, ki ga mora sestaviti, odnosno podpisati advokat. Advokat bo že vedel, kaj je treba ugovarjati in zato ni potrebno, da bi na tem mestu kaj več pisali. Izida pravde pa ne moremo prerokovati. Ako bo sodišče vaše stališče usvojilo, boste morda pravdo dobili.

Zgradarina duhovniške hiše. A. S. P. Ako imate v hiši najemnika, v nobenem slučaju niste oproščeni zgradarine. V kolikor pa bi sami stanovali v hiši, vložite prošnjo za oprostitev in, če bi bila zavrnjena, se pritožite, da dobite rešitev zadnje instance. Kakšen precedenčni slučaj, ki bi bil sličen vašemu, nam ni znan in zato tudi ne stališče finančne direkcije v taki stvari.

Zastopniški stroški. L. M. R. Pri kazenski razpravi Vas je branil odvetnik, katerega ste sami najeli. Na račun ste mu plačali 150 Din; po razpravi, za 800 Din. Ker ste revni in imate zelo malo dohodkov, vprašate, če ste dolžni to plačati. — Odvetnika, ki Vas je branil, ste dolžni Vi plačati, četudi ste bila oproščena, ker se državni tožilec, ki Vas je tožil, nikoli ne sme obsoditi na plačilo stroškov kazenskega postopanja. Če se glede višine honorarja s svojim branilecem niste vnaprej dogovorili, lahko zahtevate, da sodišče določi višino stroškov.

Kdaj dolg zastara? Fr. Z. Pr. Leta 1923 ste kot čevljar po naročilu napravil par čevljev nekemu mizarškemu pomočniku. Temu ste tudi posodili nekaj denarja in Vam je še leta 1925 obljubil, da bo poravnal ves dolg. Plačal pa Vam ni niti čevljev, niti ni vrnil posojila. Vprašate, če ga lahko še sedaj prisiliti na plačilo. — Vaša terjatev za dobavljene čevlje je zastarala v treh letih, v kolikor je ni dolžnik izrečno priznal. Terjatev za dano posojilo pa zastara v 30 letih, vendar lahko obresti od posojila tirjate le za zadnja tri leta. Če dobite za sebe uobzno izpričevalo, lahko daste tožbo na zapisnik pri domačem sodišču, ki jo bo odstopilo pristojno, mi sodišču na Hrvaškem, kjer dolžnik zdaj biva in Vas bo v tem primeru pri razpravi zastopal uradni zastopnik.

Najeto stanovanje. F. S. C. Trgovec je ustmeno najel stanovanje za 1. okt. in dal are 50 lir. Dne 10. okt. Vas je obvestil, da se bo vsilil šele koncem oktobra. Vendar ga ni bilo niti naslednji mesec, ter je ostalo stanovanje 3 mesece prazno, ne da bi ga trgovec odpovedal. Vprašate, če imate pravico do najemnine za te tri mesece. — Cim je trgovec Vaše stanovanje najel, je dolžan plačati najemnino za najeto stanovanje, dokler ga v dogovorjenem ali pa v kraju običajnem roku pravilno ne odpove. Najeto stanovanje najemnik lahko uporabi ali pa pusti prazno, a najemnino mora plačati v vsakem slučaju. Imate torej pravico za ves čas, dokler ni stanovanje odpovedano, zahtevati najemnino, v katero morate seveda vrčnati tudi plačano are.

Sestrake usluge. F. S. C. Pred nekaj leti ste si izposodili od sestre večji znesek radi izplačila nujnih dolgov in se dogovorili tudi za obrestno mero, ni pa bilo rečeno, kdaj imate vrniti glavnico. Za to uslugo ste sestra podarili srebrno uro. Po dveh letih ste hoteli sestri vrniti del glavnice, pa je ona rekla, da zaenkrat ne potrebuje denarja in da boste vrnili dolg, ko bodo boljše časi. Podarili ste ji zato srebrni jedilni pribor. Letos pa Vas je tožila za vrnitev cele glavnice, tako, da Vam je napravila čez 6000 Din pravnih stroškov. Vprašate, če lahko zahtevate nazaj podarjeno uro in pribor. — Ker ni bil določen rok, kdaj morate posojilo vrniti, je lahko sestra vsak čas zahtevala povračilo glavnice. Vaša darila so bila veljavno darovana za že storjene usluge, in kar je dano, ne morete zahtevati nazaj.

ČITATELJEM ZA NEDELJO

Pripravljamo se na evharistični kongres!

Iz zgodovine sv. Rešnjega Telesa

Postojmo, premislimo!

Vsi sveti pisatelji poudarjajo v svojih poročilih, da je bilo v puščavi pri tem za najsvetejši Zakrament tako pomenljivem čudežu navzočih pet tisoč mož. Kakor bi hoteli ti ljudje povedati, da bo najsvetejši Zakrament namenjen vsem ljudem, predvsem pa možem in fantom. Može in fantje, ali ne čutite tega poudarka v svetih poročilih? In če ga čutite, povejte, kako vam je pri srcu, če vam vse govori, da ste to dejstvo doslej premalo spoštovali? Pribijmo še enkrat: pri tem za najsvetejši Zakrament tako pomenljivem čudežu je bilo navzočih pet tisoč mož!

Jezus ne deli kruha sam; učenci prevzamejo to delo. Saj bodo kmalu spoznali sorodnost tega dejstva s poznejšim naročilom: »To delajte v moji spomin.« Kakor so v puščavi delili čudežem v puščavi in med čudežem v dvorani zadnje večere. In tudi poznejši rodovi naj bi to zvezo poznali. Zato vsi evangelisti oboje teh skrivnostnih dejanj opisujejo s skoraj istimi besedami.

Jezus ne deli kruha sam; učenci prevzamejo to delo. Saj bodo kmalu spoznali sorodnost tega dejstva s poznejšim naročilom: »To delajte v moji spomin.« Kakor so v puščavi delili čudežem v puščavi in med čudežem v dvorani zadnje večere. In tudi poznejši rodovi naj bi to zvezo poznali. Zato vsi evangelisti oboje teh skrivnostnih dejanj opisujejo s skoraj istimi besedami.

In še to preudarimo: vsi so jedli in se nasitili, pa je vendar ostalo še dvanajst koscev. Ali ni s tem poudarjena neskončnost tistega čudovitega kruha, ki je namenjen vsemu svetu, vsem ljudem, vsem časom in vsem krajem zemlje? Ze nad 1900 let nam deli sv. Cerkev to nebesko jed. In še jo bo delila. Ne samo rodovi, ki so gledali apostolske dneve, ne samo do sedanjih dni: dokler bo obstajala sv. katoliška Cerkev na zemlji, toliko časa bodo v vseh krajih zemlje delili vernikom to nebesko, duhovno jed.

To pa vsi vemo, koliko časa mora obstajati sv. Cerkev, »In peklenska vrata je ne bodo premagala.« In jaz sem z vami vse dni, do konca sveta. Gospodova je ta beseda in Gospodova beseda je resnica, in resnica Gospodova traja vekomaj...

„Poberite kosce!“

Komu ni znano, kako dobri ljudje spoštujejo svoj vsakdanji kruhek!

Ce pade kruhek ti na tla, poberi in poljubi ga!

Tako uči Stritar našo šolsko mladino. Naše ljudstvo je to že davno prej delalo in znalo, preden je poslal Stritar ta dva verza med svet,

S kakšnim svetim spoštovanjem se ukvarja naše ljudstvo že z žitom, iz katerega se peče vsak danji kruh! Preden spravijo žito s plevami vred v kot, vzame gospodar grablje in z grabljami žito pokriža.

Preden hišna mati zamesi kruh, pokriža moko s prošnjo, naj bi dobri Bog blagoslovil njeno delo in vse, ki bodo jedli od tega vsakdanjega kruha. Preden gre kruh v peč, ga še enkrat z nožem pokrižajo in spet ga oče ali mati pokrižata, preden načeta hleb in ga dasta družini v hrano.

Ce pade kruh na tla, so nas včasih učili, ga je treba pobrati in poljubiti. Ce se je pri tem zamazal, da ni več za rabo, naj gre pa v pomije, da ga dobi živina. Stran se ne sme vreči. Ali živini, ali pa na ogenj! Tudi berač se ne bo kmalu bolj zamiril hišni gospodinjki kakor takrat, ko se bo kruha branil. Ali če bi ga morebiti še proč vrzel.

Skoda, da stare, lepe navade izginejo! S kakšno častjo smo nekdaj dni uživali »poprtnjak«! Poprtnjak je bil najlepši hleb, kar so jih spekli tisti dan pred božičem. Marsikdo so ga še olepšali z različnimi okraski: križ, Jezusovo ime, Jezusovo srce, venec ali kaj podobnega. Na vse tri svete večere, pred božičem, prd novim letom in pred sv. tremi kralji so ga prinesli na mizo, ki je bila pregrnjena z belim prtom. Ob kajenju in kropljenju — domača služba božja teh svetih večerov — smo ga poškopili z blagoslovljeno vodo in pokadili s kadilom.

Na sv. treh kraljev dan smo ga načeli. En kos je šel v shrambo, da ga je dobila živina, če je bila med letom bolna, ali krava, kadar je imela telčka, ali če so novo živino kupili. Ostalo so pa razdelili. Vsak član družine je dobil svoj kos. Pa tudi živina, vsaka v svoj skaf, in kuretna na dvorišču je morala pokusiti njegove drobtine.

Nekaj slovenskega je bila ta delitev... Kristus je tudi naročil tam v puščavi: »Poberite kosce!« Ni bil tisti kruh posvečen, bil je navaden kruh, in vendar ga Kristus uči spoštovati: »Poberite kosce, da se kaj ne konča.«

Koliko bolj se spoštovanje spodobi šele najsvetejšemu Kruhu! Zato sv. Cerkev zaukazuje mašnikom, ki sami zavijajo ta sv. Kruh in ga tudi drugim uživati dajejo, naj strogo pazijo tudi na najmanjše drobce posvečenega Kruha. Vsak najmanjši drobec, ki ga je mogoče s prostim očesom opaziti, je treba pobrati in poljubiti. Zakaj pa tudi ne? Saj nas neči sv. vera, da je tudi v najmanjšem kosčku sv. hostije pričujoč Jezus Kristus.

Kako je že povedal veliki Akvinec?

Ce se tudi Kruh prelomi, vse je v kosčku, nič ne dvomi, kakor v celem Kruhu je.

Glejte, angelska je hrana potnikom — sinovom dana, ne da bi jo vrgli psu!

Drago Bajt:

Služkinja Hana

Hana je samo služkinja in že zdavnaj se je sprijaznila z mislijo, da v svojem bornem življenju ne bo doživela ničesar pomembnega in velikega. Prišla je v mesto, kot je pač to hotela usoda. O, si je predstavljala tako, le življenje vse lepše. Sanjala je o tem, da bo prava mestna gospodinja, da bo nosila čevlje z visokimi petami in moderen klobuček. In če bo le mogla, pa si bo kupila še pisano svileno obleko. V mislih se je videla popolno gospodinjico, kako stopa ob visokih mestnih hišah in kako pogledujejo za njo. A sedaj je vse drugače. Nje ni zajemal buren tok življenja in ko je včasih vsaj nekoliko mislila na svet in življenje ob sebi, ni utegnila nikoli razglabljati o tem, zakaj je na svetu tako, da nekateri žive v izobilju in brezdelju, medtem ko se drugi pote pri delu in še je njih življenje težko. Tako pač mora biti, si je rekla in je bila zadovoljna, da ima za trdo opravljeno delo na razpolago tesno, nepobeljeno sobico in kos borge griljaja. Udala se je takemu življenju, ker boljšeje ni bila vajena nikoli. Kmalu je pozabila na sanje o gospodinjici in je bila sedaj samo služkinja, kot jih je tisoče po naših mestih in ki doživlja vse enako usodo.

Hana je bila pridna in poštena, zato so jo imeli gospodarji radi kot svojo. Pa se je vendar primerilo, da je krenila s te poti in pri tem doumela sebe, vso težo greha, usmiljenje in odpustanje.

Bilo pa je tako:

Nekoga večera Hana ni mogla zaspati. S šil roko razprtimi očmi je strmela v temo pred seboj in kot se nikoli je zaslužila, da se mora zdaj pa zdaj nekaj zgoditi. Obhajale so je težke slutnje. Morala je misliti na vse: na svojo mladost, na rajnega očeta, na dom, na mater. Ustavila se je ob sebi in morda prvič v življenju iskala smoter svoj bičnosti in svojemu čakanju. Take misli so težke in Hana jih je skušala odgnati, a ni mogla. Oddahnala se je, ko je začutila, da ji lega na oči spanec.

Tedaj je na vrata nalahko potrkalo. In je morala znova odpreti veke. Pomislila je, kdo da bi bil v tej pozni uri. Zazrla se je proti vratom in v temi iskala obrise podbojev. Domislila se je, da bi rekla »Noter!«, pa je bila tako trudna in usta so ji bila kot zalapljenja. Vrata pa so se kar sama odprla in na pragu je stala ona sama — Hana.

»Čudno je to,« si je dejala. »Jaz ležim tu in tam na vratih je tudi Hana...« Zdelo se ji je, da ji mora postati pri duši lažje. Saj to Hano na vratih je že davno pričakovala. In kot da bi ona na vratih uganila njene misli, je stopila k njej, čisto blizu, tako, da je Hana videla samo obraz.

»To si torej ti, Hana?« si je rekla ona v postelji in se nasmešnila. Zrla je v te oči pred seboj in si ni mogla kaj, da bi ne stegnila roke in po-

božala to trudno lice pred seboj. Ustrašila se je: saj to ni ona, Hana! To je vendar obraz njene matere. Ali ni to čudno? A Hana boža zgubano lice svoje matere, boža kot v otroških letih, ko se je v boli zatekala k temu materinemu obrazu in vselej našla tolažbo. Potem se je zgrozila. Koža na materinem licu se je udajala in videla je, da boža gole kosti. V njo je zastrmel obraz v votlinami. Kriknila je in se zavedla... V sobi je bila tema. Zunaj neke je zavijal pes in nekdo je stopal po tlaku pod njenim oknom. Nato je bilo vse tiho in kot izumrlo... Hana so prevzele težke slutnje in jutranji svet jo je našel budno.

Zjutraj je Hana prejela drobno pismo. Z okorno in neveselo roko je mati pisala, da je bolna. Nič več. Vse drugo si je Hana mislila. Vedela je, da leži njena mati prav sedaj sama na borni, poklonjeni postelji in da morda hrope v smrtnem boju. Obiskujejo jo sosedje. Ta ji prinese juhe, ona to in to. Mati tam daleč za gorami čaka, betežna in nemočna, da bo zdaj-zdaj stal na vratih poštni sel in ji izročil pismo od Hane. In bo v tem pismu denar, da si bo lahko kupila kaj za približek in bo še ostalo za zdravlila.

Hani je hudo, ko mora misliti na bolno mater. Hana je sirota, sama nima ničesar. Saj dela samo za svojo sobico, za hrano in za kak kos obleke. Denarja nima. In v mislih na mater je tega dne Hana postala fatica. Iz predala v gospojni spalnici je vzela stotak, ga brez misli na greh lepo zložila v pismo in ga tako poslala materi, tja daleč za gore...

Cutila se je olajšano. Vedela je, da bo mati vesela in je bila prepričana, da bo ozdravela. Sto dinarjev je mnogo in se z njimi, da kupiti tudi zdravje. Da, Hana ima rada svojo mater! — Zvečer je molila k Bogu za materino zdravje in za njeno

A. W. Banfiet:

Med divjaki Ngombe

Zadaj za Belgijskim Kongom južno od reke Kongo in severno od Lorange blizu ekvatorja živi na ozki progi zemlje plemo Ngombe. To deželo smatrajo tisti, ki potujejo po Srednji Afriki, za »deželo nikogar«.

Pred kratkim, ko sem potoval po Srednji Afriki, sem se ob reki Kongo vračal k zahodni obali. Na tej poti sem srečal divjake Ngombe prav na njihovem ozemlju.

Pri Uputu ob Gornjem Kongu sva krenila od glavne reke. Hotela sva skozi okraj Lorange, da bi obiskala misijonsko postajo v Bongandangi. Belgijski vladni uradnik v Lisali nama je odrekel prošnjo, ko sva ga prosila za nosilce domačine, ko je slišal, da hočeva po bližnjiški skozi tako nevarno ozemlje, kakor je Ngombe. Skušal naju je od tega načrta odvreniti.

Tudi misijonarji, ki so za naju dva dni iskali nosilce, niso mogli dobiti niti enega, ki bi hotel z nama v ozemlje tistih divjakov. Zato sva se drugi dan vrnila na pošto in tam vprašala, ali bi mogla dobiti policijsko spremstvo skozi Ngombe. Morda se naju je poveljnik naveličal in hotel iznebiti, ker nisva hotela odnehati, ne vem — a poslal je šest domačinov policistov na trg, naj tam z biči iz žilavke povodnega konja dobe toliko mož, kolikor jih morejo. Policia je pripeljala več fantov domačinov, in poveljnik jim je rekel: »S temne možmi boste šli skozi Ngombe. Srečno pot!«

Odrinili smo v čolnih, izdolbenih iz hlodov. Fantje so bili neprijazni. Čolni, naloženi z mojimi stvarmi, so bili daleč za nami. Ko so pa prišli bliže, sva z grozo videla, da so polni vode, in da najini zaboji s knjigami, obleko, živili, opremo za kampiranje itd. v njih plavajo. Večina najinih potrebin za potovanje je bila uničena. Prepričana sva bila, da jo bodo fantje ponoči pobrisali, se s čolni vrnili domov, naju pa pustili na kakšnem otoku sredi reke Kongo. Ta načrt sva jim prekrila s tem, da sva se utaborila ob bregu poleg čolnov.

Drugi dan smo krenili od glavne reke in veslali po potoku, ki je tekel skozi neprediren, temen gozd. Ves dan nismo srečali žive duše, pa tudi živali in pticev smo videli prav mako. To je duhove nosilcev pomirilo. Okoli solnčnega zahoda smo dospeli do neke vasi, kjer smo se zopet utaborili. Tisti večer sva legla z občutkom, da se nama ničesar ni bati, a motila sva se. Drugo jutro ni bilo ne fantov ne čolnov. Samo veslač, ki naju je spremljal kot sluga, je ostal. Šli smo in poklicali vsakega poglavarja. Na vsak zaboj sva položila srebrne novce, s čimer sva mu hotela pokazati, koliko sva pripravljeni plačati, da bi nama zaboje spravil do reke Lorange. Poglavar in podglavarji so vzeli svetle

dolgo in srečno življenje. Ko pa se je ozrla na razpetega moža na križu, se ji je zdel obraz Krista strog in tru, kot se nikoli. S krvavimi sragami oskropijene oči so zrla na njo strogo in očitačoče. In brez vsake misli, kar iz sebe, se je Hana zavedla. Njake, iz njenih globlin je šepetal nekdo:

»Kradla si...«

Kot v opravičilo sebi, Bogu in vsemu, kar jo je obdajalo, je skoraj kriknila:

»Odpusti, moj Bog, odpusti mi! Kradla sem. Za mater... za mojo bolno mater!...«

A Kristov obraz je isti. Sama strogost in grenko očitanje, kot da bi hotel reči:

»Hana, kaj si storila? Glej, križali so me za človeške grehe... in ti me znova pribijaš na križ...«

In se ji zdi, da vse okoli nje govori: »Kaj si storila, Hana? Glej...« A Hana se brani: »Za mater, za bolno mater...« Pa je zaman. Očitanje ne pomeha, raste in se razbohoti v šum. Hana bo znorela. Vstane in ne ve, kaj. Hipoma se nečesa domisli. Ogrne si ruto. Nato stopa po temnih sobah in obstane pred vrati gospojne spalnice. Nič ne premišlja. Z obema rokama tolče po vratih, ihti in prosi.

»Gospa, odprite... odprite Hani!...«

Ko stopi pred njo gospa, se zruši k njenim nogam in med ihtenjem izpove svoj greh.

»... za mater... ne za sebe, gospa... Vrnila bom... prav gotovo vrnem...« odshuzim...«

Gospa sirmi v dekle pred seboj. Nekaj časa razmisli. Bogue, na kaj misli? Ali ima tudi ona kje mater? Obraz se ji zjasni.

»Hana, vstani! Dam ti ta stotak. Za tvojo mater dam! Naj ti še Bog odpusti, jaz sem ti že... Druge pa najsi prosi, ne bom ti odrekla...«

Hana se je vrnila v svojo sobico. Pomirjena je sedaj zrla v razpolo in zdelo se ji je, da je tudi obraz Krista spokojen in miren. Dolgo v noč je prebдела v razgovoru s svojimi Bogom...

Tako je služkinja Hana doumela sebe, greh, usmiljenje. In še več: božje in človeško odpustanje...

novce, jih ogledovali in jih skušali pregristi, potem so jih pa položili nazaj na zaboje in šli domov. Nato smo šli na poglavarjev dom in ga prosili, naj gre z nami tja, kjer je naš tovor. Položila sva na zaboje še več denarja, štirikrat toliko, kolikor je bila navadna cena, na kar se je vendar premislil in nama obljubil. Dal nama pa je razumeti, da ni ne njemu ne njegovim ljudem dosti za denar. Zbral je tucat oboroženih mož, jim zadel zaboje na glavo in šli smo. V vasi se nam je pridružil drugi tucat.

Ze čez nekaj časa smo srečali mnogo mož v orožju. Videli smo, kako so se jih naši ustrašili, zakaj bili so Ngombeji. Telo in obraz si krase s tem, da si vrezujejo razna znamenja, kar je znano kot cikatrično delo (ponovno urezavanje v brazgotino). To jih dela zares strašne in divje.

Ko smo nato hodili skozi ur, so se naši moške ustavili. Niso hoteli več dalje. Tovore so položili na tla in videla sva, da je njih namen, nas izzvati in tako dobiti priložnost za napad. Kmalu sva bila obdana od petdesetih vojščakov. Orožja nista imela pri sebi. Puške sva skrila v enem od zabojev, zakaj vedela sva, da orožje v takih okoliščinah samo izziva. Samo ena napadna kretanja tisti trenotek, pa bi bilo po naju. Imela sva vsak svoj revolver, a kaj bi z njima ob toliki druhalji?

Ko sva videla, da jih s prošnjami samo jeziva, sva se odločila, da bova pustila vse skupaj in šla. V dveh jeklenih zabojih je bilo čez tisoč dolarjev v srebru in papirju.

Šla sva. S seboj sva vzela samo steklenico za vodo...

Najin služabnik je začel jokati. Bal se je, da se bo izgubil v gozdu, ali da ga bodo požrli divjaki.

Potovanje sva z domačinom nadaljevala v smeri, kakor sva ga začela. Od časa do časa smo prišli do kraja, kjer se je polno poti križalo in zdelo se nam je, kakor da nas vodi neka slutnja. Srečali nismo nikogar. Brez dvoma pa so bili popotniki na poti, a brž, ko so nas slišali ali videli, so se nam umaknili v temen gozd, da smo šli mimo.

Ko smo tako hodili eno uro, se je pot kar nenkrat končala v neki reki; na nasprotnem bregu ni bilo nobenega sledu o njej. Bili smo v skripčih. V kateri smeri je šla pot naprej, proti vodi ali z vodo? Nekaj nam je pravilo, da pojdemo na desno. Kar obledeli smo stopili v reko in bredili skoraj dve milj daleč. Prišli smo do otoka, kjer smo prosili, da bi nam dali kaj jesti. Zavrnili so nas.

Na drugem otoku nam je stara žena, ki je sedela pred svojo kočjo, dala ajce, druga pa dovolila, da si ga skuhamo v njenem loncu.

Pot smo nadaljevali po stezi, ki je peljala čez otok, potem pa zopet dol v reko. Bil je že mrak, ko se je od reke odcepila v gozd. Nagon nam je

Kulturni obzornik

Dr. P.—ar:

Dokumenti slovenske politične miselnosti po vojni l. 1866

4. Slovenci protestirajo.

Čuli smo že želje in prošnje obmejnih Slovencev na Goriškem in Primorskem glede italijanskih in svojih zahtev, zlasti pa glede pridružitve »beneških Slovencev« k skupnemu narodnemu slovenskemu telesu. Znani so nam tudi razlogi za to združitve, znano in umljivo vse njihovo utemeljevanje, da je priključek beneških Slovencev k ostalim Slovincem vitalna državna potreba. Ko pa je dospela nevarnost do viška, ko se je radi negotovosti, kako se odloči usoda glede slovenskih teženj, pristopnjevala nervoznost uvidenih voditeljev do konca, tedaj se je oglašil odločen protest v središču slovenskega življenja v imenu vseh Slovencev. Sam tedanjí priznani vodja, dr. Bleiweis, se je zganil in zapisal 8. avgusta jasno in kratko »iz Ljubljane« v Novicah (št. 32, str. 259): »Da mir z Lahi ni še tako gotov kakor s Prusi, je neki to krivo, da poleg južnih (laških) Tirolcev Lahi zahtevajo tudi še to, da naj prihodnja meja med našim cesarstvom in laškim kraljestvom bude reka Soča. Po takem pa stegajo Lahi svoje roke po slovenskih krajih, ki na Goriškem ležijo unkray Soče. Al tega po nobeni ceni nečemo goriški Slovenci in mi Slovenci vsi protestujemo zoper tak pohot ter z Vodnikom vprašamo Talijane:

Drava čigava je?

Soča čigava je?

Ju bomo varvali,

Kdo ju če piti!

»Protestiramo!« — ta ogroženi glas se je razlegal tiste dni začetkom avgusta vzdolž vse slovenske zapadne meje. Priča nam to energičen do-

V štev. 52 od 3. III. je na str. 10 izpadel podnaslov: 3. Pri cesarju na Dunaju in pri nadškofu v Vidnu.

pis od »blizu Soče« v »Slovenec« 11. avgusta (št. 64, str. 256): »Veselo nas je, da je svetli cesar volilni red za naš dež. zbor pa nasvetu naših rodoljubov tako spremenil, da dobimo mi Slovenci v dež. zboru po pravici več poslancev. Pa kratko je bilo to veselje, kajti po novinah pripoveduje se novica, po kateri smo v nevarnosti in strahu. Zgrabljivi Talijani niso zadovoljni, da dobojo celo Benečijo, še po enem kosu naše dežele dolge svoje prste stegujejo. Mi Goričani smo bili in stali vselej za Avstrijo, bili smo avstriemu cesarju vselej zvesti in smo tudi zdaj prostovoljno brez vsega ukaza napravili črno vojsko, naj branimo svojo deželo proti Lahonom! Veseli smo pričakovali, da se bo tistih 30.000 Slovencev, ki spadajo pod Videmsko nadškofijo, od Benečije ločilo in po narejenem miru k nam goriškim Slovincem pritisnilo, — zdaj pa slišimo, da so Lahoni le volje Goriško raztrgati in lep kos k Benečiji pritisniti. Proti temu nesramnemu, krivičnemu in zgrabljivemu pofenjanju povzdiguemo mi Slovenci svoj protest in prosimo presvetlega cesarja, naj nas in svojo državo varuje te velike nesreče. Ko so od znane pijani Prusi v Mikulovem hotli Avstriji vzeti nekaj česke zemlje, rekel je cesar: »Ne pediti me zemlje in ne ene duše!« In Lahonom, ki smo jih na suhem in na morju tako dobro namahali in slavno zmagali, dovolilo bi se toliko prelepe zemlje in toliko najzvestejših duš ukrasti? Cesarska beseda nam je upanje in porok, da se to ne zgodi, timveč pričakujemo, da se zgodi ravno narobe in da do bimo mi še Slovence Videmske nadškofije. Ako se pa prevzetni in nikoli siti Talijani z lepo ne vda, in steguje svoje roke po južnem Tirolskem, ali Primorskem, ali Istri ali po Dalmaciji, — potem pa le rajši vojsko do poslednjega moža. Naj visoka vlada vselej zvestih Slovencev ne zabi nikoli!«

Ob takem splošnem ogorčenju, vladajočem med slovenskim ljudstvom in inteligenco na zapadni meji, je povsem umljivo, da so se vplivni Slovenci skušali pri vsaki priliki pridobiti tudi odločilne vojaške kroge za svoje težnje. S kakšnim uspehom, to je seveda drugo vprašanje. Važno pa je, da so tudi to poskusili. Kako so poučili glavnega vojskovodjo in nadvojvodo Albrehta, pripoveduje

v Slovenec dopisnik »iz Volčanskega pri Tmínu« 29. avg. (št. 69, str. 277) takole: »Slavni zmogavci pri Kustoci, nadvojvoda Albreht, peljal se je 14. t. m. skozi Volče v Gorico. Žal nam je, da se ni nihče podvzval slavnega nadvojvoda sprejeti. Lahko bi se bila besedica spregovorila zaradi bodoče italijanske avstrijske meje, kajti to nas tmínske prebivalce zelo zanima, posebno če se pomisli, da Talijani prekrasno Goriško okrožje raztrgati in si ga prilastiti, nas pa tako pogoltniti namerjajo. Mislim da g. nadvojvoda v tej reči gotovo kaj premore. Ze zdaj, ko smo bili pod avstrijsko vlado, vrvala se nam je laščina, tako da so nam iz uradnice le italijanske pizeve in pisma pošiljali: kaj bi pa še le potem bilo z nami, ako bi mi pod italijansko vlado prišli, — česar nas Bog sam in vlada naša varuj! Kje bi imeli potem mi Goriški Slovenci narodno ravnopravnost ter materialno in duševno blagostanje? Prosimo torej visoko našo vlado, naj nas nikar ne pozabi, saj smo ji bili vedno zvesti. Vi Lahoni pa vedite, da nimate pri nas ničesar opraviti. Mi nismo vašega rodu in vas prosimo, da nas pustite pri miru. Veselilo me je, ko sem zvedel, kako se je slavno Kobaridsko staroštvo g. nadvojvodu poklonilo in ga prosilo, da bi nas zagovarjal in branil, da bi ne prišli pod italijansko kraljestvo. Ravno tako je storilo tudi Kanalsko srenjsko in okrajno predstojništvo in tako bi moglo tudi pri nas biti! Tmínski predstojnik in ondašnji župan sta bila sicer prišla, a prepozno! Ko bi bil viši inženir prišel pod Brdo čisto pregledovat, gotovo bi ga tmínski pravki ne bili zamudili, ampak šli bi mu bili vsaj eno postajo naproti! Iz tega se vidi, da oni svoje oči in misli preveč le na omenjeno cesto obračajo!

Kar se tiče dokazov zavolje avstrijsko-talijanske meje, ugetne tudi ta dober bitli, da se poleg Tmínskega v beneških hrbitih še ozidje starih mejnikov nekdajne kakor sedanje Benečije nahaja; to ozidje vendar samo izrastlo ni, temuč zidali so ga pradedje naši v ta namen, da je bil mejnik med obema deželama.«

Vse prošnje in vsi protesti Slovencev, naslovljeni na avstrijske odločilne kroge, pa so bili že skoro od vsega početka več ali manj objejeni na

neuspeh. Slovenci namreč niso imeli na svoji strani silno tehtnega, če ne morda edino odločilnega zaveznika, ki je bil — Francija kot tih zaveznica Avstrije proti italijansko-pruski vojni zvezi. Napoleona III. Francija je bila tedaj v Evropi poleg Anglije edini veleodločilni činitelj v vsej politiki, zlasti pa kot zagovornik — narodnostnega načela, ki je v tem pogledu doslej bil vedno podpiral italijanske težnje proti Avstriji (l. 1859). Te vele-sile z Napoleonom III. na čelu Slovenci niso znali in bržkone tudi ne mogli izkoristiti v svoj prid, kar pa so Čehi l. 1869. s političnim vodjo dr. Riegronom na čelu umeli in znali dobro prečeti v svoj politični vzor — v Avstriji. Tako Slovenci torej niso imeli zagovornika svojih teženj upravi v Parizu, kjer so se vršila glavna pogajanja o predaji Benečije Italiji, čim je bila Avstrija iz taktičnih ozirov izročila Benečijo Napoleonu III., on pa na temelju posebnih dogovorov z Italijo in Avstrijo dalje — Italiji. Na to, da pravzaprav odloča o usodi »beneških Slovencev« Napoleon III. s svojimi diplomati v Parizu, veliko bolj kot Avstrija ana Dunaju, so vodilni Slovenci premalo mislili, če so sploh na to mislili in misliti mogli! Pa to je poglavje zase, ki bi ga bilo vredno obdelati prav radi nesrečnega »beneškega plebiscita« koncem oktobra, prideniš z onim dnem, ko so se v Parizu pričela pogajanja za prelminarni mir in se je 12. avgusta sklenilo premirje med Italijo in Avstrijo v Krminu, na podlagi katerega je sledil umik italijanskih čet na določeno — demarkacijsko črto za Talijantom, pa vse dotlej, dokler se 3. oktobra ni sklenil z Italijo mir in je koncem oktobra sledila — velika komedija s »avobodnim« beneškim plebiscitom, v katerem je bil baje le en Slovenec za priključek k Avstriji. Saj je Einspiller še v dopisu z Dunaja poročal 1. septembra v »Slovenec« (str. 290) čisto avtentično: »Obravnave zastran miru s Talijani se bojo pa še motale kakih 6—8 tedov. General Menambrea je 27. avg. zvečer na Dunaj prišel, kjer se bojo z stran tega miru pogajali. To sem za gotovo slišal praviti, da tistih 30.000 Slovencev v Benečiji ni zgubljenih, temveč da se bojo pridružili Gorici, dočim je pariški list »Patrie« že okrog 20. avg. poročal o prelminarnih vprašanjih v Parizu, da so politična vprašanja v principu že urejena in da bo na Dunaju šlo za določitev posamnih obmejnih točk,«

Till Kaiser-Wiederstein:

Disciplina

Lokomotiva sika in ropotači. Kakor lena kača se vije vlak proti severu po neskončno se raztegajoči ravnini Ukrajine.

Prostrana strnišča rišejo enolično sliko; kakor ena sama slamnato-rumena ploskev daleč do obzorja, ki se nato razpipla v sinji neskončnosti. Tupajam se spet trga ta široka enoličnost narave. Ob obeh straneh tirnih zagraj rastejo solnčnična polja in njih cvetoča solca prinašajo v pokrajino čudovit sijaj. Nobena pot, nobena cesta se ne vidi. Daljina in nedoumljiva — ko duša ruskega ljudstva — hiti pokrajina mimo.

Na neki majhni postaji se spet oglasi življenje. Ljudje stopajo v vlak. Med njimi kmetica, blizu šestdesetih let. Njen široki obraz je zgrbljen. Stiska, pomikanje in skrbi so zarezale vanj globoke gube. Toda v njenih očeh, ki so gotovo videle mnogo gorja, tiho sveti boječe veselo pričakovanje, kakor da bi tvegala nekaj velikega, trudapolnega, kar pa naj bi bilo kronano s globokim veseljem. Njeni okorni, robati gibi izražajo ganljivo skrb, ki je med drugimi porinila v voz sivo platneno vrečo in dve tesno zviti ošli. V predelu si je naredila udobno, kakor je pač šlo, ker dolga, dolga je pot, ki se je je lotila 4000 km jo koč od njenega cilja, neke jetnišnice ob Belem morju, 4000 km! Dva dni in dve noči vožnje z železnico! Potem bo spet videla oba, ki jima bije njeno srce. Moža in Vanja, ki so ju kot prisilna delavca poslali na sever.

Poldrugo leto je že od takrat minulo. Trpela je pomanjkanje in stradala, iz ljubezni do moža in sina je prinašala nedopovedljive žrtve. V napornem delu je skladala kopejko za kopejko, da bi si prihranila denar za potovanje.

Ze sedi v vlaku. Ratata-tata-ratata-tata — pojejo kolesa. Va-si-lij-Va-nja-Va-si-lij-Va-nja zveni v njenih ušesih. Objube polna, enolična pesem, ki jo s svojim petjem vodi vedno bliže do dragih. Va-si-lij-Va-nja... Smehljaje je zaprla oči.

Ure beže. Zivelj na postajah se veča. Vlak se bliža glavnemu mestu Harkovu. Nekdaj, v njenem skromnem življenju, je bil zanj najdaljši cilj potovanja, sedaj pa zanj ne pomeni ničesar drugega, ko desetinko predstojee poti.

In vedno dalje proti severu. Majhne vasi: Ob obeh straneh široke, umazane poti, preproste hiše, ilovnatne stene in velike slamnate strehe. Tu pa tam iz vzpetine pozdravlja mlin na veter, ali pa cerkev z ruskim, čebljnim stolpom. — Bilegorod — Kursk — Orel. Ravnina. Razprostirajoči se, obdelani svet. Na daljini, osolnjeni planoti kosci. Nato spet grmovje, neobdelano zemljišče. Z bičkom porastle planjave se menjavajo z žalostnim močvirjem.

Daleč na obzorju se nagiblje solnce. Večeri se. In naenkrat ji je miko in žalostno pri srcu. Brez mejno domotože in hrepenenja po prijetnem zavetju se je prebudilo v nji. Neukrotljiva želja, da bi skoraj, skoraj objela svojo predraga, da bi se razjokala na moževih prsih.

Kako se jima godi? Kako bosta mogla preživeti dolgo zimo tam gori na visokem severu, kjer v ostri zimi zmruzujejo celo ptice v poletu? Kaj, če je eden od njiju že žalostno končal? Zmrnil ali umrl za boleznijo in lakoto? Vanja? Ali Vasilij, njen mož? Morda oba? Ledena zona jo je spreletela. Mučeci strah se je dvignil v nji, stisnil se v njenih prsih tlače in težko. Potem bo tudi ona tam gori umrla, daleč od doma, blizu predragih. Vlegla se bo na snežno polje in se prebudila tam, kjer ni več bolečin. — Vlak pa sope v nagibajočo se noč ter vbiže ženo v plasnih sanjah.

Ko je v zgodnji jutranji megli bobnel čez most pri Oski, jo je življenje polagoma prebudilo. Mučne nočne predstave so se začele izgubljati. V sivo se porajajoči dan je rastele tam zunaj nedostopno kljubujoč Serpušov strmo in zobčasto — silno zgrajena trdnjava Ivana Groznega.

Ze hiti vlak milijonskemu mestu, Moskvi, nasproti. Zivelj na velikanski postaji in glasno govorjenje sopotnikov ji je pomagalo iz pobitosti. Junaška mora biti. Njene oči pa so pogledale sivo vrečo, ki vsebuje živež za oba. Cez zgubane poteze je smuknil smehljaj in v trudem pogledu je zagorela tiha lučka. Tako je ostala mirna in enakomerna, kakor pokrajina tam zunaj.

Proti severu hite kolesa. Zadnja žitna polja so že davno izgnila v sinji daljavi. Veliki gozdovi ovirajo krožeč pogled in bohotni drevesni vrhovi požirajo dim hukajočega stroja. Ona pa sedi v svojem predelu ter čaka. Košćeni roki počivata v naročju. Tako se je že drugi dan potopil v noč. Zasijalo je jutro, nov dan.

Danes! Samo še nekaj ur! Glasneje in viharneje bije njeno srce. Dih vselega pričakovanja je legel na njeni lici. Snidenje! Njene oči so sanjale ven v severno ravnino, toda ona ne bi vedela povedati, kakšna pokrajina hiti mimo.

Izstopila je. Veliko razburjenje se je je lotilo, ko je stopila na zamrznjeno zemljo, ki Vasiliju in Vanju že tako dolgo nadomešča južnejša domača tla. Globoko je zasopla neajkrat. Potem pa je vzdignila culico, z zvesto varovanimi darovi za oba: živila in dve topli odeji. Spraševanje, iskanje v tujem kraju. S čolmom se je prepeljala do jetnišnice. Do vhoda je prišla, delj je niso pustili. Zadržala jo je straža.

»Ali imate iz Moskve dovoljenje za obisk?«
Ne, tega ona nima. O tem ne ve ničesar. Tega ji nihče ni povedal.

»Potem ne smete obiskati nobenega jetnika.«
Trdo so se zaprla vrata pred njo. Vsa otrpla je obstala. Sunek z mečem bi je ne bil mogel raniti tako. Strašno razočaranje ji je ohromelo vsako mišico. Le na njenem starem, dobrem obrazu je drhtelo boleče. Vroče solze so jo pekte v očesnih kotičkih.

Medtem, ko je še čakala, ne da bi si vedela pomagati, ne da bi mogla razumeti, da bi mogel samo manjkajoči kos papirja uničiti vse, je prišla četa jetnikov z dela. Otlopli, trudni, so stopali zraven za drugim. Zatrese se je njeno srce. Ali sta zdrav? Obraz je bil podoben obrazu. Sivi, suhi, vdrti oči, ki so govorile isto bolečino polno govorico. Vasilija in Vanje pa ni med njimi.

Vprašala je ljudi po obeh. Vanja? Neki jetnik je molče pokazal gori na opazovalni stolp. A Va-

rekel, naj gremo po njej. Okoli polnoči smo dospeli do neke postaje za drva ob reki Lolangi, kjer se je najino potovanje končalo. Zvedela sva, da je postajo postavila vlada, da bi se mogli mimo vozeči parniki založiti z drvami. Tu sva dobila prijaznega domačina, ki nam je za tisto noč odstopil svojo kočjo iz trave. Drugo jutro nas je spremil v Bongandango.

Misionar je bil zelo presenečen, ko nas je zagledal. Zglasila sva se pri poveljniku okraja in ga prosila, ali je mogoče kaj storiti, da bi dobila nazaj svoje blago. Tudi on se je čudil, ko sva mu povedala svojo zgodbo. »Čestitam vam, da ste prišli sploh živi iz tiste dežele! Imeli ste srečo. Vladni uradnik, ki je zadnjič hodil skozi tiste kraje z oboroženo policijo, je izgubil dva nosilca, ki so ju požarili tisti divjaki,« je dejal.

Cez štiri dni se je policija vrnila z našimi, še vedno zaprtimi zaboji in povedala, da so ležali na poti tam, kjer sva jih bila pustila.

silij? Tega bodo poiskali. Naj le počaka za ograjo. Nemo je pokimala in uprla pogled na označeno mesto. Minul je trenutek. Zrla je na stolp. Nad doprnim zidom je molel vrhni del človeškega telesa. Obraz ni mogla spoznati, samo čepico s peterozobo zvezdo. Ali je Vanja? Pomigala mu je. Najprvo bo ječe, potem živalneje, toda nobenega odgovora. Mož tam gori je stal nepremično. Vsi mogoči občutki so se polastili uboge žene, ki je po vsem doživeten komaj stala na nogah.

Nenadoma se je tam iz zmešnjave barak izločila neka visoka, suha postava. Naglo se je bližala. Vasilij? On je Vriskač, sproščen krik je planil iz njegovega grla. Od veselja ves iz sebe, je hotel planiti k žični ograji, ko mu je iz opazovalnega stolpa zaklical nekdo: »Stoj!« (Ujetnikom ni dovoljeno, da bi se bližali ograji; deset metrov pred njo je meja.) Vasilij pa je videl svojo ženo za ograjo. Tekel je dalje. V naslednjem trenutku je počil strel, nesrečni mož se je zgrudil, zadet v prsa. Sedaj je tudi težko preizkušena žena omedlela.

Na stolpu pa je stal Vanja — strelec — s široko razprtimi očmi. Nepremičen in otrpel. Njegov zategli klic »Matil« je preglasil pok njegovega lastnega orožja. Zbežan in blazen je buljil doli na svoje delo.

Seveda je videl svojo mater, seveda je koprnol. da bi šel do nje ter jo objel, toda trafil in strah pred disciplinarno kaznijo je tako velik, da prevladuje vsa druga čustva. Takoj bo razrešen straže, vedli ga bodo k zasliševanju, kjer ga bodo pohvalili. Njegova mati ni več odprla svojih oči. S srcem, polnim zaupanja in upajočega veselja, je prišla po nepreglednih poljanah daljne dežele. Izpolnile so se njene plašne sanje: K večnemu počitku, daleč od doma, združena z najdražjim.

V jarku ob ograji pa je ležala siva platnena vreča z živili. Ali jo bo kateri jetnik našel? Kmalu nato pa je bil mlad, duševno stri člo, vek imenovan za vodnika obhodne straže, a z neke rdeče deske sveti odslej, kakor goreč svetilnik, njegovo ime — za zgled.

Dr. Zmeda drvi po jutranjem prepiru z ženo kar brez zajtrka v službo.

Joža Herfort:

Začja svatba

Burja je tulila po barski ravnici. Sneg, ves sipek in droban, mi je neslo v obraz. Nekje je za jokala burja. Večero se je. Nekje visoko so rezale ostre ozke račje peroti žvižgaje zrak. Iz za obzornih gričev je medlo kupal mesec, po vsem barju je ležala gluha, tiha noč, ki se je razgrnila po ravni kakor ogromne, tihe peroti.

Ustavil sem se ob jarku, katerega je že prekril led s svojo svetlomodro plastjo. Temno jelševje, ki je vzdihovalo v burji, me je le šibko krilo. Zajca sem čakal, zakaj januar se je bližal sredini in z njim čas zajčjega lovopusta in zajčje svatbe. Neskončno dolgo se mi je zdelo, da že čakam. Ves premražen sem že bil, zakaj burja je segala res prav do kosti. Kazalec na uri se je pomaknil na deveto, vsake četri ure se je oglasil zvon izpodkrmiske cerkvice in me s svojim otožnim, vendar zvonečim glasom nekako spaval. Kar se je zganila okraj barskega jarka senca. Zajec je bil. Postavil je dobrih dvajset korakov pred menoj mozička, za njim pa je pridrenel že drugi in oba sta pričela svoj ljubezenski ples. Zdelo se mi je, kot da gledam razigrane otročičke, ki se igrajo po belem pesku, ali da sta to dva mlada zaljubljenca, ki sta prišla na sestanek in sta razigrana, misleč, da ju nihče ne vidi. Na zadnje noge sta se postavila, zdelo se mi je, da se objemata. Bolela so me kolena, zakaj čepel sem. Zajcem se ni nikamor mudilo, uganjal sta svoje norčije tako rekoč tik pred menoj, naenkrat pa je prvi odskočil čez jarek in drugi jo je pobrisal za njim, tedaj sem se šele spomnil, da sem hotel enega ustrčiti, toda bilo je prepozno. Počasi sem se dvignil in si hotel prižgati cigareto, zakaj od mraza in burje sem že bil ves trd. Prav v istem hipu pa je prišel po sledi zaljubljenega parčka tretji, najbrž se en samec. Se en kavalir. Dvignil sem puško, potegnil je se ozek ognjen zu-

Kurenčkova Neška ma tud beseda

No, hvala Bogu! Zdej sma dubl spet ena nova organizacija. Seer mama Sluvenici že tulk organizaci, de na vema kam z nim. Res, če b mela mal več časa, de b prešela use naše organizacije! — Grem glava staut, de b jh našela tulk, de b pršla na usacga Sluvenca tla nar mn pu ena organizacija, al pa še mal čez.

Seveda mama precej takeh organizacij, ke sma jh bli prou krvau putrebn in b jh mogli prou hiter, ta nar bulš še prec dons ustanovit, če b jh še na mel. Se več mama pa takeh, ke sa sām tistem h nuc, ke sa jh ustanovel, drugem pa prou nč. Se tulk nimaja ud nh, kulker je za nuhtam črnga. Takeh pa mende sploh nimamo, de b ble kermu kej več na škodo, kokr tulk, kulker more vajna plačvat in pa če da učaseh za kašn liter, keder maja glih kašn zbuvajne, al pa de drač škp prideja.

Zdej zadne dni sma dubl pa spet kar en ceu kup novoh organizacij. Noja, sej jest nč na rečem. Organizacije sa ja putrebne, den jh kamer čes, pou-sod t prideja prou. Kene, kdu bo pa protestiru, če kej na bo prou? Kdu bo resolucije u Belgrad ou-silu, če b na blu organizaci? Res de resolucije al pa prutesti nubenmu nč na nucaja. Ampak bit pa le morja. A ne?

Sej se mende spounete, kul resolucije in protestu se je tekat pelal dol u Belgrad zaule tistga monupola na šulske zvezke. En železničar mi je pravu, de jh je blu ukul pet vagonu, du vrha naluzeneh vagonu. No, in kua je blu iz tega? Ena figa b hmal rekla, pa sm se glih še u pravem čas spoulne, de na smem tku guvort. U Belgrade, prauja, koker am slišala, sa že usi magazini natlačen pouhn. Kua mama ud tega? Spet b hmal rekla: ena figa. Sam stroške jm delama, de boja mogli spet ene par magazinu u štant uzet, al pa nove zidat. Lepu vas prosim, kdaj se bomo pa na ta viža iz krize skubacal? Nkol! Se u veči kriza boma zabredli, pol uma pa mel.

Zdej pa, namest, de b se kde zbrihtali in h pamet pršli, sa pa začel spet neki ungaut. Zdej se gre pa zavle monupola šulskih knjig al bukl, kokr se prau pu dumače. Jest na vem, kua jh zdej spet šulske bukle jest prosja? A ni zadost, če tiskari, pa tist, ke bukle predajajna pa puhipintari pušien dauke plačujaja in pa tiste mestne duklade, ke nisa uredne, de b jh člouk u misu jemau? A sa res tku

naumen, de čja puvrh še garat ket črna žvina? A ni bi kumot, če eden lepu pr sojmu ferkečke sedi in s duša prvezuje, keder prideja dauki za plačat, jh pa lepu plačva, pa je fertik? Mestneh duklad raj u misu na uzameu. Sej se na splačal Nej puve eden, če ni tu bi ajnfah.

Lejte, lde boži, jest vas zmeri lepu učim in svetujem, ampak na prime se vas nč. Sevede, če bo en druh, ke vam ni še nkol nč pametenga puvedu, lepu na kašna miza zlezu in vam začeu kašne namunnast klubeštrat, ke bo use škp ena figa, ga ute pa z ustn, nusam in ušesem puslušal in za zahvala, ke vas je ena ura ali pa še dle farbu, mu ute pa še ene parkat grumuvit »žiuja« zaupil. A ni tu pre-naumen?

Prouzaprou sm vam pa tla jest dons ud urganzicaz puvedat, kere sa putrebne in pa kere nisa putrebne, pa sm ja u stran zafurale.

Kene, urganzicaz stanvajnskeh najemniku je čist udveč. Pa za kua? Zatu, ke ukul vogla strelaja Na hišne pusestneke strelaja, kokr de b bli hišn pusestniki urzah, če sa stanvajna draga. Tistga pa pestje pr gmah, ke je urzah, de se stanvajna dražeja. Astn, za ta urganzicaz b blu bi pameten, de b šla iz lima. Kdur na zna čelaj, nej vrže flinta u kuruza, al pa kamr če. A nej se pa pr urganzicaz hišneh pusestnku infurmiraaja, pa jm uja puvedal, kdu je urzah dragine. Tu b blu pa še bl prou.

Pa je še velik takeh urganzicaz, ke nisa za nka-mer, ampak glih zdelu m na padeja u glava. Nč na škodje. Sej bo pršla še kašna prloznast, de vam bom lohka tud tiste našela.

Ampak zdej ta urganzicaz, ke sa ja zdej nazadne urganziral, ta je bla pa putrebna, kei kuzam ruge, de se lohka med saba trkaja. Kene, kuku je blu zdej narodu za dedce, ke se nisa vedl kam ubrnt, keder sa kašna nevesta nual. S cupringarcam ni nč. Te usaka hvalja. Tku pud ruko dubit nevesta, pa tud ni tku lohku. Na čel pa nima nubena zapisan, kuku in kaj. Astn, urganzicaz akademsko izobraženih žensk je pa kokr nalač. Če bo dedec velik držu na želočec, bo že vedu, kam nej s gre nevesta puiskat, sej maja kuharce tud soja urganzicazja. Če b mou pa rad žena bi za flonc, de b se z no pu-štreku, če bo kam prsou, se bo pa lohka ktr na urganzicazjo akademsko izubrazeneh žensk ubrnu, pa mu ja boja dal. Kuku ja bo pol z no naprej rinu, tu je pa negava privatna reč. Nas tu prou nč na briga. Moja ta starga sm zadnč pralaša, če mu je kej zou, ke s je mene, ke nism akademsko izubrazena, na glava nakoupu, pa m je reku: »Nč! Sej maš še tku, ke nism akademičarka, tku douh jezek, de ga ni konca ne kraja. Kašna b mela pa šele pol! Kuhat pa le znaš, de nkol tagca. Se preke konc mesca, ke sma že uradniki tik pred kunkur-zam, ti še zmeri kej pugruntaš, de nama pu želočec na krul.« K. N.

Šah

Pirc : Spielmann v Moskvi

Turnir v Moskvi, ki vzbuja povsod veliko pozornost, je res pravi turnir, ker so okoliščine take, da mora vsak napeti vse svoje sile, če noče biti neusmiljeno potisnjen v stran. Predvsem mladi mojstri, posebno ruski, so prinesli toliko življenja in borbenosti v turnir, da so vse partije skrajno napete in razburilive. Skoraj preostira igra ruskih igralcev je potegnila za seboj tudi zapadne stare in mlade mojstre, tako, da se vrši turnir v silno napeti atmosferi, ki zahteva od vseh udeležencev skrajni napor duševnih in fizičnih sil. Boj za prvo mesto se je razvil v dvoboj med Botvinnikom in Flohrom. Vprašanje, kdo bo prvi, bo pa ostalo najbrž do konca turnirja odprto, kar daje turnirju še poseben mik. Izmed starejših mojstrov se zelo dobro drže dr. La-sker, Löwenfisch in Spielmann, dočim je Capablanca očividno izgubil svojo staro sigurnost in je mnoge razočaral z dosedanjim uspehom na tem turnirju. Nasprotno pa je vse presenetil Spielmann, ki je na zadnjih turnirjih dosegal bolj slabe uspehe. Izgleda, da Spielmann prija turnirska atmosfera v Moskvi in da njegov velik kombinatorični talent prihaja tam do popolne veljave. Njegova izborna forma je pa škodovala našemu mojstru Pircu, kateremu se je Spielmann strahovito maščeval za hud poraz, ki mu ga je Pirc prizadel lani v Mariboru. Seveda je temu krivo precej tudi slabotno Pirčevo zdravje, ker bi bilo sicer težko razumeti, da ga bo Spielmann nadigrall že v otvoritvi. To partijo danes prinašamo, ker je zelo poučna tako s teoretičnega kakor s taktičnega vidika.

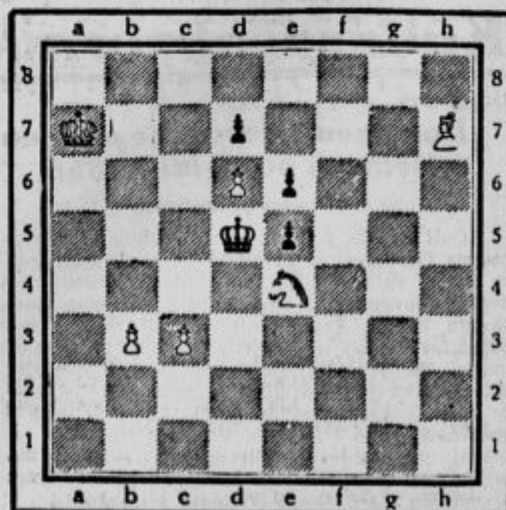
Spielmann : Pirc

1. d2—d4, d7—d5; 2. Sg1—f3, Sg8—f6; 3. e2—e4, e7—e6; 4. Sb1—c3, e7—e6; 5. Lc1—g5, Sb8—d7 (do zelo težke igre vodi d5×c4, e2—e4, b7—b5 i. t. d., kar posebno proti Spielmannu ne bi bilo dobro igrati, ker dobi beli močan napad); 6. e2—e3, Dd8—a5 (črni je prišel v Cambridge—Springs varijanto, ki jo je Capablanca smatral za tako dobro obrambo danskega gambita, da jo je v matchu z Aljehinom navadno preprečil s 6. a2—a3. Kot pa se v tej partiji pokaže, je črni tudi v tej obrambi postavljen pred težke probleme). 7. c4×d5 (tukaj je dolgo časa veljalo za najboljšo potezo Sf3—d2, ker je na igrano potezo dala tzv. jugoslovanska varijanta prednost črni igri.) Sf6×d5 (po e×d5, Ld3 Lb4, 0—0! je bela igra boljša). 8. Dd1—d2! (jugoslovanska varijanta, katero sta zboljšala še E. König in prof. Becker je sledeča: 8. Dd1—b3, Lf8—b4; 9. Ta1—c1, e6—e5! to žrtve pešca so našli jugoslovanski mojstri; 10. Sf3×e5, Sd7×e5, Sd7×e5; 11. d4×e5, Sd5×c3! 12. b×c3, Lb4—a3; 13. Te1—d1, Lc8—e6! in črni stoji bolje. Poteza Dd1—d2 izhaja od P. Johnerja in jo je z uspehom igral Aljehin na turnirju v Zürichu proti Njemečviču.) Lf8—b4; 9. Ta1—c1, 0—0 (to ni dovolj točno. Bolje je takoj h7—h6, Lg5—h4, e6—e5!) 10. e3—e4! (zelo močna poteza, ki spravi črnega v težave. V matchu Aljehin—Bogoljubov je bila igrana poteza Lf1—d3, nakar črni doseže z e6—e5! dobro igro. V Zürichu je igral Aljehin proti Njemečviču Lf1—c4, kar je tudi močno, toda Spielmannova poteza je najbrže še močnejša.) Sd5×c3; 11. b2×c3, Lb4—a3; 12. Te1—b1, e6—e5 (črni je izvedel to važno potezo, toda pozicije še ni izenačil,

ker je damski lovec še vedno zaprt.) 13. Lf1—d3, La3—d6 (črni ima idejo, zažeti protigrig na d liniji. Nadaljni potek pa pokaže, da ta ideja ni dobro izvedljiva in je bilo bolje igrati Tf8—e8 in na 0—0 e5×d4. Beli bi imel sicer še malo prednosti, toda črni bi imel dovolj protigrig.) 14. 0—0, f7—f6 (ta poteza hudo oslabi pozicijo črnega kralja.) 15. Lg5—e3, Tf8—d8; 16. Tfd1, Kg8—f8 (črni je slabo razvit in ima že velike težave. Po tej potezi pride beli, ki je sijajno razvit že v odločilno prednost.) 17. Ld3—c4! (na tej diagonalni je beli lovec zelo močan.) Sd7—b6; 18. Le4—b3, e5×d4 (sedaj je to že prepozno); 19. Le3×d4!! (Spielmann je v svojem elementu. Črni sedaj ne sme igrati e6—e5, ker bi sledilo Ld4—e5!, f6×e5, Sf3×e5! in proti grožnji Dd2—M+ in obrambe. N. pr. e5—e4. Df4+Kg8, Df7+Kh8, T×d6 ali Kf8—e8, Lf7+Kf8, Df4 Lc8—g4; 20. Dd2—e3!; Da5—h5 (na e6—e5 bi sledilo L×f6, g×f6, Db6+ in beli bi prodrl.); 21. e4—e5!, f6×e5; 22. Le3—e5, Ld6×c5; 23. De3×c5+, Kf8—e8; 24. Td1—e1, Sb6—d7; 25. Te1+e5+! (črna pozicija je onemogla in Spielmann se s krepkimi udarci bliža zmagi.) Sd7×e5; 26. Sf3×e5, Lg4—e6 (edino proti Lf7+); 27. Tb1—e1 (seveda na L×e6 radi mata na d1.) Td8—d2 (zadnji poskus, ki je pa seveda brez uspeha); 28. Lb3×e6, Dk5—e2 (postavil nasprotnika pred mat, toda Spielmann pride prej); 29. Le6—f7+, Ke8—d8; 30. De5—f8+, Kd8—e7; 31. Df8—e7+, Ke7—c8; 32. Lf7—e6+, Ke8—b8; 33. Se5—d7+, Kf8—e7; 34. Sd7—c5+ in črni se vda. Na Kb6 pride D×b7+ in mat v naslednji potezi.

Problem št. 9.

Dr. E. Zepler.

Mat v sedmih potezah.

Vse poteze napravita beli lovec in črni kralj.

belj in nočno tišino je pretrgal oster pok. Po streli nisem več videl zajca, tam pa, kjer je sedel, je bilo nekaj črnega. Skočil sem s svojega stojišča, pobrati sem hotel zajca. Naenkrat mi je zmanjkalo tal, zamahnil sem z rokami po zraku, v istem hipu pa že ležal vznak v mehkem snegu sredi barskega jarka. Sunkoma sem se dvignil in skočil k zajcu, toda preden sem bil tam, sem že na obrazu ležal v drugem jarku. Ko sem končno je prišel do zajca, se je ta izpremenil v krmino. To je bil ono leto moj zadnji zajčji lov, sedaj pa so zajci že za varno ograjo zakona, jaz pa lazim po barju za racami in le veter tuli na cevi moje puške.

Služkinja: »Gospa! Pravkar mi je zdrknil z okna cvetlični lonec, ki je padel naravnost na glavo našemu gospodu.«

Gospa: »Pa menda vendar ni padla dragocena majolika?«

Definirja.

Tone: »Kaj pomeni beseda hipohonder?«

Milan: »Hipohonder je človek, ki se samo takrat dobro počuti, kadar se počuti slabo.«

Naši misijonarji za II. evharistični kongres

Pred kakimi dvema mesecema smo odposlali vsem našim misijonarjem in misijonarkam vest, da pripravljamo v Ljubljani II. evharistični kongres za Jugoslavijo. Prosili smo jih, da vklenejo kongres v svoje molitve, pa nam morda tudi sporočijo, kaj je presv. Rešnje Telo njim in kaj njihovi vernikom. Prvi se je oglašil z daljnega Peipinga (Pekinga, glav. mesta Kitajske) gospod France Jereb, misijonar iz družbe sv. Vincenca Pavelskega. Pod naslovom »Samo iz ljubezni do Njega...« nam piše obširno pismo, iz katerega posnemamo sledeče vrstice:

Dvanajsta dopoldanska ura je tekla. Stonel sem nad znaki in glasovi, ki nama jih je — g. Ruparju in meni namreč — pravkar napovedal mojster U, učitelj kitajščine. — Mimogrede sed ališal okorne korake našega vratarja. Pri meni je potrkal. »Dziin laj!« Spoštljivo mi je pomolil pismo in se zadovoljno smehljaj. »Tudi jaz sem pripomogel, da je prišlo pismo do Tebe, šen-fu (duhovni oče),« mi je govoril njegov obraz.

Pismo? Od doma? Saj še ne more priti. »Via Siberia« je odprla šele pred nekaj dnevi. Pa je vseeno šlo to pot, izjemoma. »Pripravljalni odbor za Evharistični kongres v Ljubljani,« sem bral nadpisa in nato vsebino. Za naše posebno uspešne molitve prosite. Na našo poštvovalnost in celo trpljenje apelirate. V Vašo pobudo ter slavo evharističnega Kralja naj bi napisal dolgo pismo, več pisem. Navdušenje se me je lotevalo. A ko sem odložil, sem si moral odkrito reči: To pismo ni zame! Ta poziv je namenjen misijonarjem, jaz pa nosim to ime samo kot predjuno. Pomolal v treh mesecih (toliko časa je namreč g. Jereb na Kitajskem) se ne zasluži misijonska slava. Šel sem b. g. Ruparju. Rad je bral. »Zdaj boš pa pisal,« sem ga napeljal. »Nič ne vem,« je premišljevalje odvrnil. »Sicer je pa poziv nate naslovljen, se je spretno rešil. (Med tem pa je g. Rupar preko Sueza dobil enako pismo.) V soboto popoldne sva šla obiskat sestro Katarino Jančar v bolnišnico sv. Mihaela, v poselnikem mestu. Ona je že drugo leto na Kitajskem, sama med tujci. Slovensko govori le z dobrim Bogom. Ta bi vedela. — Zdaj bodete pa pisali, sestra, sem vlekel pismo iz čepa. — Sem ga tudi dobila, ne bom nič, nič ne vem.«

Nisem se preveč začudil nad odgovorom. Spoznal sem se v teh mesecih z domačo vsemi misijonarji pejpinski škofije. Dvajset, trideset let je že na Kitajskem, so mi rekli za enega ali drugega. Vedno sam na postaji. No, zdaj, ko je njegova čreda le narasla, je dobil kitajskega duhovnika za pomočnika in tovariša. Kristjani onega kraja so njegovo delo, njegovi otroci. Ta bo vedel povedati, kako je delal in trpel, kako zajemal moč in blagoslov pri Evharističnem Prijatelju, edinem. Njegov obraz mi je naprej govoril, da je bila njegova pot zaznamovana s križji. Prislunil sem spoštljivo. Nič. »Dobrodošlica pri nas! Od kraja ne obupavajte! Vzemite si čas za učenje jezika, pozneje ga ne bo več. Na svidenje!« — O svojem

delu, ganljivih zgledih ali celo trpljenju nobene besede.

Kitajski kristjani so vztrajni molilci! Gledal sem jih v naši semeniški, predmestni cerkvi ob nedeljah. Ob sedmih zdaj pozimi, ker vstajajo vedno z dnevom, so se začeli zbirati in skupno moliti. Ob pol osmih je pridiga, ob osmih peti latinska sv. maša, ki trpi svojo uro. Zdaj bodo pa kar hiteli domov, sem mislil, saj je bila večina pri sv. obhajilu. O, ne! Zdaj so začeli šele moliti. Premolili so, menim, ves katekizem in celo na slovesen, daljši način. Bolj iz svojeglavosti kot iz pobožnosti sem vlekel po sv. maši toliko časa, da so končali glasno molitev. Tedaj so otroci odšli. — Popoldne križev pot in rožni venec. Seveda so bili tudi pri petih duhovniških večerneh in blagoslovu. Zopet skoraj tri ure.

Vidite, to je nedelja kitajskih kristjanov, mi je razložil naš predstojnik. — V cerkvi pozabijo svojo bedo. — V cerkvi najdejo lepe obrede, zamenjo za prejšnje poganke, ki so jih, praznoverske, tu in tam tako težko pustili. Gospod Jezus v tabernaklju, in tolikokrat v njihovih srihi, jim daje moč, da vztrajajo, da še druge potegnejo za seboj.

Javno, s procesijami, evharističnega Kralja tu še ne moremo proslaviti. Niti na praznik presv. Rešnjega Telesa ne. — Tvegali bi tudi v večjih krščanskih občinah poganke izgrede ali celo dejanske napade. To pa ni želja Kralja miru. —

Ker vam torej ne morem napisati nič, za kar ste me prosili, bom mogel samo moliti v namen vašega kongresa. To sta tudi g. Rupar in sestra Katrina radevolje obljubila. Molitev pred Njim v naši cerkvi! Saj Gospod je povsod isti, a zdi se mi, da se tu drugače molijo. Dolga, ozka in visoka je naša cerkev. Dve vrsti stebrov, rdeče pobarvanih, nosita obok. Slika Matere Božje v glavnem oltarju se kar izgublja. Na stenah preprost križev pot. Cerkev ni razkošna. A še nekaj je v njej. Širok pas marmornatih črnih plošč krog in krog po stenah, pri tleh. Na njih so vrezana imena mučencev iz bolgarske vstaje. Pri zadnjem mašnem evangeliju, na stranskem oltarju, mi oko razodajalo — kar težko — bere: oče... mati... sin... hči... Slede imena. Po družinah so urejeni. 6000 imen iz pejpinskega vikarijata. Koliko krvi! — S posebnim občutkom, pravim, molim v naši cerkvi. Neka trdost se me poloti. Saj še ni tako dolgo, kar je Gospod tu v tabernaklju zahteval take dokaze ljubezni! Dobrih trideset let! — Kaj si mu pa ti dal? Kaj si pa ti pripravljen storiti zanj, se moram vprašati?

Upam, da vam bodo drugi misijonarji, pravi, napisali veliko lepega. Ne bom omenjal njihovih imen, ki so znana.

Vem, da bodete v Ljubljani dostojno proslavili Boga med nami. Če ne s takim sijajem, kot ga je lani Amerika, pa gotovo z ljubeznijo, kot jo zmore samo naš rod.

Prepričan sem, da bo od bogatih milosti tega kongresa, ki jih bo prešla domovina, Gospod dal delež tudi misijonarjem, posebno nam mladim.

Je učenik bolgarske stenografije izšel prvič l. 1902 v zadnji, 14. izdaji, pa lansko leto. Razen tega je izdal tudi več stenogr. čitank, izdajal je Stenogr. biblioteko in stenogr. spisanje, nazadnje bulletin bolg. sten. instituta, katerega ravnatelj je bil. Prav tako se je odlikoval kot uspešen organizator. Ustanovil je več stenogr. društev. V različne liste, tudi inozemske, je priobčeval svoje številne stenogr. razprave. L. 1932 je izšel prvi zvezek njegove stenografske enciklopedije, katero je sam pisal in katera kaže, kako temeljito je poznal razvoj stenografije pri raznih narodih. Da je bolgarska stenogr. literatura danes mnogo obsejnejša nego slovenska ali srbohrvatska, je nemala zasluga ravno plodovitosti njegovega krilatnega peresa. Lanskega obiska bolgarskih stenografov v Jugoslaviji se sam radi boleznijo ni mogel udeležiti, zastopala ga je njegova hčerka Elena. Veliko naklonjenost do nas je pokazal s tem, da je Slov. stenogr. društvu takoj ob ustanovitvi poslal svoja dela in s tem postavil začetek naši stenogr. društveni knjižnici. Hvala mu tudi zato spomin!

Tudi v naši podružnici

Ljubljana, Miklošičeva cesta 5 (paviljon)

lahko plačate naročnino za »Slovenca«, »Domoljuba« in »Bogoljuba«, naročate inserate in dobite razne informacije. — Poslovne ure od pol 8 jutraj do pol 1 popoldne in od 2 do 6 popoldne. Telefonska številka 3030.

Človeško telo in njegovo naravno zdravljenje.

Pomlad je tu in narava se prebuja k novemu življenju in obnavljanju. Baš v tem času je treba prav posebno paziti na zdravje, ker je človek izpostavljen vsem mogočim nevarnostim. Kakor priroda, tako je tudi naše telo onemoglo in se težko brani boleznim. Zaradi tega mu moramo pomagati in je napraviti odporno in zdravo. Moramo ga očistiti nakopičenih in telesu škodljivih tvarin ter mu dovajati nove in oživljajoče soku. V ta namen se priporoča naravno zdravljenje s »PLANINKA«-čajem BAHOVEC, ki je pripravljen večinoma iz najboljših planinskih zelišč in je njegovo koristno delovanje že priznано v znanstveni medicini.

Dolgoletne izkušnje nam potrjujejo, da je »PLANINKA«-zdravilni čaj zelo dobro ljudsko zdravilo, ker izhajajo njegove sestavine iz znanstvene in deloma tudi iz ljudske medicine.

Pismo iz Mostarja

Mostar, dne 7. marca.

Gospod urednik, da se zopet oglašam, temu je vzrok želja, da bi k pismu o hercegovaškem »hollywoodu« dostavil dve stvari.

Komaj sem namreč oddal pismo na pošto, sem že zvedel iz ustnih virov in iz časopisa, da je v Trebinju že prišla napovedana filmska družba (Ufa iz Berlina) in da že snima Straussovo opereto Čidan baron (ne Leharjeve operete Ciganski baron, ki zanjo sploh ne vem, ali obstoja ali ne; prvokrat sem bral o njej v neki notici v dnevnem časopisu). Ufa pa ne bo vse operete snimala v Trebinju, kajti velik del filma je že izdelan; snimali so ga kar v Berlinu, za Trebinje so pripravili samo tiste prizore, ki se vrše pod milim nebom in kjer nastopajo ljudske množice.

Važno dopolnilo k tistemu delu pisma, ki govori o začetku Mažuraničevega epa, mi je pa poslal g. Kadunec, ravnatelj učiteljskega v Mariboru, ki je sam služboval 16 let v Bosni in Hercegovini; nazadnje je bil ravnatelj sedaj ukinjene nižje gimnazije v Gacku. Jaz sem bral Smrt Small-age Čengijčija s komentarjem prof. Gruborja. Ta pravi, da je postavil pesnik Small-ago »kulo« (dvorec) v mesto Stolac, in sicer radi tega, ker je to mesto doživelo svojo katastrofo istega leta kakor Small-aga: l. 1840 je namreč udarila v »kulo« v Stolcu strela, pri tem se je užgala municija, ki je bila v trdnjavi, in razneslo je »kulo« in še 15 hiš v bližini. Gruborja torej ni nič motilo dejstvo, da Čengijčij ni imel, da se tako izrazimo, v Stolcu »ničesar iskati«, ker je bil Stolac v lasti močnega »hercegovaškega sultana« bega Ali-paše Rizvanbegovića, ki je bil prav takrat na višku svoje moči. Kdor pozna razloček med begom in ago (beg je mnogo več nego aga!), ne bo mogel razumeti, kako je bilo mogoče, da je med begovo rajo izvajal kak aga na tako strašen način svojo oblast, kakor to beremo v Mažuraničevem »Agovanju«. Toda očitno niti Grubor niti drugi razlagavci Small-agine smrti niso vedeli za noben drug Stolac razen za naš sedanji »hollywood«. G. ravnatelj Kodunec mi je pa sporočil, da sta v »zemlji hercegovački« dva Stolca: drugi Stolac je 7 km južno od Gacka, in tam je imel Small-aga Čengijčij svojo »kulo«! Mislim, da ne more biti nobenega dvoma, da je s tem vprašanje Mažuraničevega Stolca pravilno rešeno. Kajti vsakega bralca o Čengijčijevi smrti je moralo motiti dejstvo, da se mesto Stolac pozneje v pesmi nikdar več ne omenja, pač pa govori pesnik samo o Gackem polju:

Gacko polje, liepo ti št,
kad u tebi glada nema,
ljuta glada i nevolje ljute!

G. Kadunec mi je tudi sporočil, da je moje tolmačenje Stolca bral že šestkrat poprej. Vprašal sem svoje kolege in diake (da prav v Hercegovini Mažuraničev epus pridno beremo in razlagamo, je jasno), na kateri Stolac misli Mažuranič, pa sem povsod slišal, da — na mesto Stolac; niti v Mostarju torej ne vemo za mesto Stolac na Gackem polju. Prav za prav to ni niti tako čudno: v Sloveniji si sploh težko mislimo kraj, ki bi bil bolj »izgubljen« nego je Gacko. To mestce s svojimi 1819 prebivalci (po Nar. enciklopediji) leži okoli 90 km vzhodno od Mostarja na visoki planoti kakih 900 m nad morjem. Tudi med Mostarci jih je malo, ki bi bili kdaj tam; jaz nisem bil nikoli — sicer pa gospod urednik, imate v Ljubljani specialista za Gacko, ki vam lahko pove o tem mestu več nego dovolj!

Dr. Sieber, ki je bil svoj čas profesor v Mostarju, je napisal knjigo o Dalmaciji in njenem ledju, kjer pravi, da velja Stolac za najbolj vroče mesto v Evropi. Jaz seveda v januarju vročine nisem doživel, pač pa sem slišal, kako se poleti Mostarci tolažijo, kadar komaj dihaajo od vročine: »Le potolažimo se — še vedno nas ne žge kakor v Stolcu!« — Letošnjo zimo pa Mostarci kar zavidamo Stolanca za njihovo toplejšje podnebje; pri nas je namreč taka zima s snegom, ledom in burjo, da niti najstarejši ljudje ne pomnijo. Pravijo, da smo tak mrz prinesli s seboj — Slovenci iz Alp, ki smo se v poslednjem času naselili v Mostarju.

Ker je predpust, naj ob sklepu povem še dvotip iz mostarske okolice, ki dobro označuje razmerje, ki je vladalo v turških časih med »kmetom« in med njegovim »ago« (lastnikom zemlje). Tam nekje proti širokemu brijegu je živel pobožen kmet, ki se je v svojih molitvah s svojo družino zvesto spominjal vseh znancev, živih in mrtvih. Pa mu pride med molitvijo na misel, da mu je pravkar umrl aga, in molji: »Še pet očenašev za rajnega aga — da bi ga Bog hitro pahnil v pekel, če bi se bil le po kakci zvijači prisreparil v nebesa!«

L. Dolenc.

Vaše perilo je dragoceno.
Zato pazite nanj!

Za pranje uporabljajte le

PERION,

ki Vašemu perilu ne škoduje.

Domač izdelek! Svoji k svojim!

„Daj dežnik in tisoč dinarjev!“,

Maribor, 9. marca.

Precej na samem stannje pri Sv. Mi klavžu na Drav. polju v občini Hoče posestnica in vpkokjena učiteljica Marija Gobec. Zato ima vrata tudi vedno že ob mraku zaklenjena. Pred dnevi je zvečer ob 8 slišala, kakor bi nekdo hodil po dvorišču. Vzela je svetilko ter odklenila vrata in stopila iz hiše. Pri tem je slišala, kako nekdo beži po vrtu. Ko je šla naprej po vrtu, je opazila, da je neznanez pozabil na vrtni ograji dežnik. Vzela je dežnik, vrnila se je v hišo ter čakala do 1. Komaj pa je legla in ugasnila luč, je zaslišala že klicanje neznance: »Daj mi dežnik in tisoč dinarjev, drugače zažgem hišo.« Vstala je in prižgala luč, šla v vežo in neznanez je prejšnjo zahtevo in grožnjo ponovil. Ko mu je rekla, da ne more dati tisoč dinarjev, ker toliko denarja nima, je znižal neznanez svojo zahtevo za polovico in zahteval samo še Din 500. Zraven pa je pristavil, naj da to vsoto takoj, ker del hiše že gori in bo zagorel takoj še ostali del. V strahu je stopila nato Gobec na stol ter hotela posvetiti akoci malo okno nad vrati, da bi mogoče spoznala neznanez, zraven pa je vrgla skozi okence še dežnik. Neznanez je pregledal dežnik in ko ni bilo v njem denarja, je vrgel dežnik nazaj in zahteval denar. Ko mu je Gobec nato vrnila dežnik in dala v dežnik še Din 100 ter hotela ponovno posvetiti skozi okno, je udaril neznanez s palico, da je razbil svetilko, nakar je zginil v temi. Gobec je nato hotela odpreti vežna vrata ter iti klicati sosede. Ni pa mogla odpreti vrat, ker jih je neznanez zavezal z žico. Šele po večjem naporu se ji je posrečilo odpreti vrata, nakar je šla klicati sosede in jim povedala kaj se je zgodilo. Sosedi so šli na njen dom ter tam čakali do 3 brez uspeha. Neznanez zasledujejo orožniki.

★

Možu nasula paprike v oči

Iz Subotice poročajo: Poštar Dušan Knežević se je nedavno zagledal v Janjo Lisjak in pričel hoditi z njo. Ko jo je nekoč videl na cesti v družbi nekega mlajšega človeka, jo je napadel in ji prizadejal več ran. Ker se je bal, da ne bi stvar prišla pred sodišče, se je odločil popraviti pogreško tako, da zaprosi za Janjino roko. Janja se je proti volji svojih staršev poročila z njim, toda kmalu se je pokazalo, da Knežević kot mož ni nič boljši kakor Knežević kot žena. Že po nekaj tednih je Janja zbežala od njega k staršem. Knežević je odločno zahteval, naj se vrne k njemu in grozil vsej njeni rodbini. Stari Lisjak je svetoval Janji, naj zmerom nosi s seboj papriko, če bi jo Knežević slučajno na cesti napadel. Te dni sta se srečala na cesti. Knežević je takoj napadel svojo ženo, kateri pa je priskočil na pomoč njen brat. Knežević je nato potegnil revolver in ustrelil na brata, vendar ga ni zadel. V tem hipu pa mu je Janja že nasula papriko v oči in Knežević je zatulil od strašne bolečine. Prepeljali so ga v bolnišnico, proti Janji so pa uvedli preiskavo.

Obisk pri Magoliču

Z osirom na razstavi v Jakopičevem paviljonu

Dejali so mi, da stanuje v Rožni ulici v hiši štev. 13. »Dobro, bom pa šel k njemu in se malo pomenil o razstavi in 75 letih, ki jih bo imel tedaj za seboj,« sem si mislil in šel. Za Boga, kratka je Rožna ulica tam pa Sv. Jakobom in v hiši štev. 13 v Magoliču — niti sledi! »Ja sploh ne poznamo« so mi rekli in že sem bil zunaj. Pred hišo stražnik. Prijazen in vljuden, pa mu potožim za devoj s napačno številko, podrobno opišem Magoliča in že sva bila za dvajset številki naprej pred hišo, kjer mi je uslužni čvar reda in miru dejal, da bo »ta prava«. Iz sobe se čuje radio, brž sem v prvem nadstropju in pri Magoliču. Da bi rad malo videl in vedel kako s razstavo, ki jo bo priredilo Podporno društvo grafičnih faktorjev ob njegovi 75 letnici. Tako, takol No, cigareto, pa za mizo. In v teku dobre ure sem zvedel o delovanju Magoliča maraika, videl nebroj slik vseh formatov in motivov, seveda je to bil le del, druge ima v tiskarni. V tiskarni? Seveda, po stenah visel »Pridite k meni, videli boste Rab, lani sem bil doli v »Farmanom«, v soboto sem se vrnil, čez dva dni ga pa ni bilo več, strmoglavil je...« Zagotovil sem mu, da se ob prvi priliki oglasim in šel.

Teden po tem sestanku sem ga poiskal v Zadržni tiskarni na Tyrševi cesti, kjer je ravnatelj že dolga leta. Prav za prav to ni tiskarna ampak razstavni prostori. Po stenah strojnice, pisarne, stavnice, ki je v prvem nadstropju, skratka, kjerkoli je bilo kaj prostora, povsod same nove lepe, čudovite pokrajine in olju. Človek, ki je vajen tiskarniškega vzduha, je nemalo zaprepačen. Ali je to sploh mogoče? Da, je, seveda le pri Magoliču. Na hitro roko me je povedel g. Magolič po vseh prostorih in mi tolačil posameznosti slik. O postanku vsake mi je znal povedati nekaj zanimivosti. Dvoje lepih motivov iz Raba stopa v ospredje. Morje, morje in nekaj obrežja. Drugače nič, pač, tam v daljavi bela jadrnica, divno, človek obuja spomine... In našo lepo Gorenjsko v najlepši sončni luči, Barje, Golovec, skratka, vse kraje naše mile domovine je mojstrsko pričaral na platno. Sprejdi pri vratih ducat novih okvirjev. Za razstavo! 134 slik visi v tiskarni, ravno toliko jih ima doma, izmed teh bo 150 najboljših na letošnji razstavi. Zadržal bi se še ure in ure na tej razstavi v obratu, pa naju je zmotil opoldanski zvon, da sem se moral rad ali nerad posloviti. Obljubil pa sem, da še pridem in to še pred razstavo.

Tako nekako je izgledal prvi obisk radovednega reporterja pri Magoliču. — o — a.

Smrt odličnega bolgarskega stenografa

V Sofiji je umrl 4. marca v starosti 65 let Teodor Hr. Golobov. Golobov si je za Bezenškom pridobil za razvoj bolgarske stenografije največ zaslug. Rojen je bil v Carigradu, odkoder so se za rusko-turške vojne izselili njegovi starši v bolgarski Kalofar. Tu je dovršil nižjo gimnazijo, kar mu je umrl oče in ostal je brez sredstev. Prekiniti je moral šolanje tudi radi slabotnega zdravja. Pozneje je nadaljeval študije privatno ter se zlasti vsega posvetil stenografiji. Od l. 1889 je 32 let deloval v Narodnem sobranju ter bil od tega 22 let načelnik stenografskega oddelka. Poučeval je stenografijo na srednjih šolah, bil pa tudi honorarn docent na državni ter lektor za stenografijo na svobodni univerzi v Sofiji. Spisal je veliko stenografskih učnih knjig, od katerih so nekatere doživele več izdaj, med njimi

»PLANINKA«-zdravilni čaj je dober regulator za čiščenje in obnavljanje krvi. Radi tega učinkuje 6—12 tedensko zdravljenje s »Planinka«-čajem BAHOVEC izredno dobro:

- pri slabi želodčni prebavi in zaprtju,
- pri slabem nerednem delovanju črevesja,
- pri napetosti telesa,
- pri omotici, glavobolu, nespečnosti in zgagi,
- pri obolenju sečne kisline in hemoroidih,
- pri obolenju jeter,
- pri nervozni in živčnih boleznih.

»PLANINKA«-zdravilni čaj pospešuje tek. Zahtevajte v lekarnah izrečno »PLANINKA«-čaj BAHOVEC za Din 20— paket, ki vsebuje samo tedaj pravi »PLANINKA«-čaj, kadar je paket zaprt in plombiran, ter nosi naslov:

Lekarna Mr. Bahovec, Ljubljana

Reg. S. br. 14213, 10 / VII. 1934.

Gospodarstvo

Poslovanje Narodne banke

NAKUP ZLATA

Iz poslovnega poročila Narodne banke je poznati, da je konec leta 1933 banka začela kupovati zlato domače produkcije, nadalje kupuje tudi kovano zlato in srebro, katerega izvažajo v inozemstvo. Narodna banka ima od finančnega ministarstva dovoljenje, da kupuje zlato po višjem tečaju plus prim in sicer se ravna pri tem po tečaju dinarja — valute v Curihi in ne devize. Leta 1933. je kupila Narodna banka zlata domače produkcije 4.88 kg za 0.2 milij., lani pa že za 1.175 kg za 44.34 milij. Din, nadalje je lani banka kupila v državi še drugega zlata za 62.4 milij. Din, tako da znašajo vsi nakupi zlata 106.7 milij. stab. ali 137.1 milij. Din s primom. Leta 1933. je banka kupila vsega zlata za 13.6 milij. Din.

Nadalje v aprilu letos je repatriirala banka prve količine zlata iz inozemstva, skupno v celotnem letu 1934 za 63.35, odn. 81.4 milij. Din s primom.

DELNICARJI NARODNE BANKE

Od 60.000 komadov delnic Narodne banke se je nahajalo v rokah naših državljanov 59.136 kom., v rokah inozemcev pa 865 kom. Skupno število delničarjev znaša 1.373, od tega največ malih delničarjev. Največji delničarji imajo: 5.503, 4.842, 4.873, 2.394, 2.200, 1.657, 1.500, 1.000, 1.030 in 1.000 delnic.

OBTOK KOVANEGA DENARJA

Kovanega denarja je bilo v prometu konec zadnjih treh let (v milij. Din):

	srebrni	niklajski	skupno	bank.
1932	831.1	148.2	479.3	4.772.7
1933	810.8	149.2	960.0	4.327.2
1934	843.0	150.8	993.8	4.384.0

SESTAVA OBTOKA BANKOVCEV

V obtoku bankovcev po 1000 in 100 Din je le malo izprememb, opaža se, da se zmanjšuje število

stalnih dinarskih bankovcev z datumom od 30. novembra 1920, povečuje pa se število stalnih dinarskih bankovcev z datumom 1. dec. 1931. Iz obtoka pa so skoraj popolnoma izginili bankovci po 10 Din, katerih je bilo še leta 1931 v obtoku za nad 200 milij., konec leta 1934 pa samo še za 24.5 milij. dinarjev.

Posojila banke

Pri najvažnejših podružnicah je bilo stanje meničnih posojil konec leta 1934 (v oklepajih po datki za 1933): Ljubljana 122.5 (139.55), Maribor 34.5 (36.6), Belgrad 515.3 (635.9), Zagreb 396.5 (488.7), Novi Sad 101.14 (104.0), Osijek 67.9 (73.5) itd. Skupno so se menična posojila od 1933 na 1934 zmanjšala od 1808.9 na 1528.5 milij. Din.

V lombardu je bilo stanje pri najvažnejših podružnicah: Ljubljana 6.65 (14.0), Maribor 1.39 (1.85), Belgrad 205.4 (251.6), Zagreb 10.5 (12.3) in Sabac 4.06 (3.5) milij. Din, skupno je znašal lombard 1934 235.14 (1933 293.1) milij. Din.

Ziroračuni

Ziro je znašal konec 1933 474.4, konec 1934 pa 531.9 milij., od tega v Belgradu 320.5 (301.7), Zagrebu 84.9 (57.4), Sarajevu 25.7 (21.9), Novem Sadu 13.0 (17.7), v Ljubljani 39.04 (24.7) in v Mariboru 6.09 (3.1) milij. Din.

Upravni stroški

so se lani zmanjšali od 63.25 na 54.75 milij. Din, od tega pri upravi od 4.6 na 4.36, plače osebja so narasle od 24.4 na 25.14, stroški za izdelovanje bankovcev so padli od 14.15 na 6.15, zmanjšali pa so se tudi upravni stroški v ožjem smislu od 20.06 na 19.1 milij. Din.

Število osebja se je zmanjšalo od 709 na 686, od tega pri ljubljanski podružnici od 27 na 25, pri mariborski pa od 13 na 11. Število upokojencev je naraslo od 55 na 65.

Ljubljanski proračun in ceste

Novi proračun ljubljanske mestne občine za leto 1935/36 je za 2.300.000 Din višji kot laniški ter znaša 48.919.597 Din. Že laniški proračun je bil visok. Ljubljanski občan ima od občine najbolj vidno korist večinoma le od cest in ulic, kajti ljudskih šol in policije, ki jih je pred vojno vzdrževala občina, nima sedaj občina v celoti več na ramah. V laniškem ljublj. obč. proračunu je bil naveden poseben odstavek za vzdrževanje in za napravo cest in ulic z zneskom 2.796.179 Din, v tej vsoti so pa bile zapadene delavske mezde z zneskom 1.309.176 Din in nabava posipalnega materiala z 967.350 Din, ostanek je šel za mestno vrtnarstvo, za obnovitev trotoarjev, za orodje itd. Za čiščenje ulic, cest in trgov je bilo vpisanih 983.740 Din, za škropljenje pa 566.292 Din. Ker je v postavki za vzdrževanje in napravo cest in ulic zapadla predvsem naprava novih cest, je izdala mestna občina za stare ceste v glavnem le zneska za čiščenje in škropljenje, skupaj torej 1.550.032 Din, tako da je prišel občanom v praviem mestu samemu, ne pa na periferijah, kjer delajo nove ceste in prejšnje posipajo, v prid le del zneska 1 1/2 milij. Din, ker tudi nove ceste čistijo in škrope. Za čiščenje in škropljenje cest v mestu je tedaj ljublj. občina že lani izdala tako malenkostni znesek, le nekakšne 2—3% proračuna, da ni čudno, da so bile ceste v sredini mesta tako slabo očiščene in tako malo škropljene kakor v nobenem drugem večjem mestu v bližini Ljubljane, ne v Zagrebu, ne v Gradcu in ne v Celovcu. Poleti in tudi pozimi v suhem vremenu je v Ljubljani na tlakovanih cestah in celo po asfaltiranih ulicah toliko prahu, če vozijo avtomobili, da bi si človek želel makadamskih cest, ki bi bile zadosti poškropljene, namesto asfaltiranih ali s kamenitimi kockami tlakovanih, ko se na teh voda, ki jo poškrope za silo enkrat ali dvakrat na dan, takoj posuši. To velja prav posebno tudi za asfaltirane ceste. Le hodi ob poletnih popoldnevih in pa proti večeru po najimnitnejših ljubljanskih cestah še moreš, ne da bi se najedel prahu, da ga imaš polna usta in pljuča!

V novem proračunu, ki ga v izvršnico sicer nimamo pred seboj, je pa postavka za »građbeno strokoc« za nad 600.000 Din še nižja kot je bila lani, čeprav je proračun za 2 1/2 milij. višji in hočejo mestne obč. doklade in pa vodarino, gostiščino ter kanal. davek povišati. Slednje predvsem zaradi cestne železnice, kateri so peli svoj čas veliko hvalo. Ljubljanski občani seveda z zvišanjem mestnih davčnin posebno ne v sedanji gospodarski stiski, ne bodo zadovoljni in bo morala pač občina najti kak način, da se domeni z upnikom cestne železnice, za katero bi morala plačevati občina anuiteto, ki jo cestna železnica ne more. Cestna

železnica je res prometno sredstvo, ki je v prid občanom, še bolj važna prometna stvar so pa ceste same in pa snalnost in čistota na njih, ker je pri tem prizadeto zdravje vseh občanov, premožnih in nepremožnih, odraslih in otrok. Kaj pomagajo lige zoper jetiko in dispanzerji za jetične, če pa srkajo dan na dan prah po cestah sredi mesta, kjer je promet največji ter ga vdihamo poleti, ko spe pri odprtih oknih. Ljubljanski občani imajo pravico, da zahtevajo, da so ceste predvsem sredi mesta brez prahu in res snažne. To naj upoštevajo prizadeti, ko bodo pretresali novi ljubljanski proračun ter naj preskrbe zadostno pokritje za čiščenje in škropljenje cest, zmanjšajo pa kakšen drug manj potreben postavke.

V sredi mesta je treba tlakovane, predvsem pa asfaltirane ceste namazati s oljem zoper prah. V Salzburgu, s katerim primerja ljublj. tujaka reklama dostikrat Ljubljano kot središče za tujski promet, so vse asfaltirane ceste v mestu same in tudi na klopodvor, ki je kak kilometer iz mesta, ter na pokopališče, ki je par kilometrov zunaj, namazane s oljem zoper prah. Salzburg je pa polovico manjši kot Ljubljana. Če namažejo n. pr. Miklošičevo cesto, Selenburgovo in Prešernovo ulico, Dunajsko cesto vsaj do žel. proge, Dalmatinsko, Tavčarjevo in Wolfovo ulico, pa še del Sv. Petra ceste, bi stalo to res nekaj denarja, prihranili bi pa zato potem pri čiščenju in bi prenehali prah vsaj na najbolj prometnih ljubljanskih cestah. Ceste, ki so tlakovane, je treba v suhem vremenu izplakovati vsak dan in jih škropiti poleti vsaj štirikrat na dan, ker se na tlaku voda takoj posuši. Posebno po dežju je treba tlakovane ceste takoj izprati. Makadamske ceste, ki so bolj na periferijah, je treba škropiti tudi trikrat na dan. Mestna občina naj bi zahtevala od policije, da slednji prisili voznike motornih vozil, posebno pa še tovornih avtomobilov, da vozijo po mestu le s predpisano hitrostjo 15 km na uro, ne pa po 50 km na uro kot sedaj, ker prav prevelika hitrost pri vožnji vzdiguje prah ter obrablja ceste, ki so last mestne občine, trikrat bolj kot zmerne. Ceste pa vzdržujejo v sli občani, nele lastniki par stotin avtomobilov. Policija še do danes ni prepovedala avtomobilistom dajati ponoči glasovnih signalov, brez katerih izhajajo v Londonu in v Rimu; še enotnih trobil z nizkim, prijetnim glasom ni predpisala, čeprav bi morala ineti po cestnem redu z 30. maja 1933 že 1. junija 1934 vsa motorna vozila taka trobila, da bi tudi podnevi ne vznemirjala občinstva.

Občina in občinska uprava ima skrbeti, da bo na cestah red in snažnost.

Dr. J. R.—I.

Stanje naših kliringov

Po podatkih Narodne banke je bilo dne 6. marca letos stanje kliringov z Nemčijo in Švicco naslednje:

Nemčija: saldo 257.0 (dne 27. februarja 255.0) milij. Din, zadnje izvršeno izplačilo št. 3.519 (3.396) z dne 5. nov. (1. nov.), čakalna doba znaša torej 5 mesecev.

Italija: saldo 15.2 (15.9) milij. Din, zadnje izvršeno izplačilo 64.919 (64.484) z dne 23. febr. (18. febr.), čakalna doba se je povečala od 10 na 12 dni.

Švica: saldo 4.9 (5.6), zadnje izvršeno izplačilo št. 8.640 (8.584) z dne 18. febr. (9. febr.), čakalna doba je skrajšana od 19 na 17 dni.

★

Zgradba moderne ceste Belgrad—Kragujevac. Meseca aprila bo po poročilih belgrajskih listov prva pismena licitacija v gradbenem ministru za zgradbo moderne ceste na prvem ekdrtorju državne ceste Belgrad—Kragujevac od 16.800 do 41 km za proračunsko svoto 16.788.160 Din.

Občni zbori: Zaščita, reg. zadr. z om. zavezo v Ljubljani 19. marca ob 10; Celjska posojilnica d. d. v Celju 27. marca ob 17 (bilanca 1934, volitve uprave in nadzorstva); Elektrarna za Škofjo Loko in okolico v sejni dvorani mestnega doma, dne 27. marca ob 11 (bilanca 1934 volitev uprave eksekutivne in nadzorstva) in Hranilnica v Križevcih d. d. 29. marca ob 9 v Prekmurski banki (bilanca 1934, volitev uprave in nadzorstva).

Likvidacija: A. Fürst in sin, Murska Sobota trgovina z mešanim blagom) razdraženje in likvidacija; Strojna zadruga v Domžalah r. z. z. o. z. Nova zadruga: V zadrugi register je bila vpisana Gospodarska zadruga v Gornjih Petrovcih reg. zadr. z om. zav. (načelnik Godina Stefan, ev. knipnik v Gor. Petrovcih).

Poštna hranilnica v februarju. Število čekovnih računov pri ljubljanski podružnici Poštne hranilnice je naraslo v teku meseca februarja od 6.401 do 6.409, saldo na računih pa je ostal skoro neizpremenjen: 181.6 milij. Din, v znatni meri se je saldo povečal edino v Zagrebu od 326.24 na 336.55 milij. Din. Število računov pa je najbolj naraslo v Belgradu: za 36 na 6.329.

Stroški kulture pšenice v Vojvodini. Zveza kmetijskih združenj donavske banovine v Novem Sadu objavlja, da so znašali produkcijski stroški za proizvodnjo pšenice na 1 katastralnem oralu 1168 Din, dohodki pa 920 Din (8 met. stotov pšenice po 100 Din in 120 Din od slame in plev). Produkcijski stroški pri koruzi so znašali 1051 dinarjev, dohodki 870 Din. Pri pšenici je znašala izguba 248 Din na kat. oral, pri koruzi pa 121 dinarjev.

Hrvatska Medionica, d. d. v Slatini, Savska banovina ima redni (29.) občni zbor dne 31. marca. Na dnevnem redu je tudi sklepanje v smislu čl. 6 odst. 2 uredbe o zaščiti denarnih zavodov in njih upnikov.

Tečaj državnih in po državi garantiranih papirjev. Finančno ministristvo je odredilo tele tečaje za državne papirje: vojna škoda 400 Din, 7% inv. pos. 80 Din, agrarni 50 Din, begl. obveznice 70 Din delnice Priv. agrarne banke 300 dinarjev. Ta tečaj velja za kavejce.

Likvidacija. Brača Kronfeld, d. d. za trgovino in industrijo v Zagrebu ima 23. marca občni zbor, na katerem bodo sklepali o likvidaciji.

Izvenkonkurza likvidacija. »Bankovno i mje-njačno d. d.« v Zagrebu sklicuje za 24. marec izredni občni zbor delničarjev v svoje prostore ob 11. Na dnevnem redu je sklepanje o izvenkonkurzi likvidaciji družbe na podlagi odobritve ministrstva trgovine in industrije z dne 29. januarja 1935, II. št. 206 K—34.

Ludbreška delniška hranilnica. Ludbreg, savska banovina, sklicuje občni zbor za 24. marec ob 11.

Gil Robles njegova volja - njegovi cilji

Madrid, marca.

Mladi politični voditelj Gil Robles je postal vodja španske politike. Z zaupanjem gleda španski narod v njega. On je vendar voditelj nove Španije in njegov neuspeh bi silno bolesto odjeknil v ljudskih plasteh. Toda pogledimo, če ni morda nemir v mnogih desničarskih krogih le nesporazumljenje, ako njegovo pametno previdnost razlagajo kot pomanjkanje hitrega presojanja položaja in volje do dela.

Ko je prišlo v 1. 1933 mese-a novembra po 3-letni politični anarhiji končno do novih volitev, je nastopil Gil Robles z dobro premišljenim programom in geslom: »Vera, domovina in družina«. Njegov širši politični cilj je bil združitev do tedaj opozicijskih desničarskih strank. Šlo je za to, da se prepotentnemu marksizmu izvirje oblast iz rok. Volitvi uspeh desničarskih strank je bil nelucija, ali pa toleriranje sistema. Gil Robles tudi je postavljen pred vprašanje: ali revolucija, ali pa toleriranje sistema. Gil Robles se je odločil, da bo zaenkrat mirno prenašal vladno, ni pa hotel takoj poslati v kabinet Lerrouxa svojih ministrov. Toda ko so se razmere še vedno slabšale in je tako v upravnem, kakor v gospodarskem pogledu nastopala vedno hujša zmeda, je Gil Robles zahteval tudi udeležbo pri oblasti, čeprav je vedel, da z njegovim vstopom v vladno revolucijo, ki jo je dotedanja vladna politika pripravljala, najbrže ne bo več mogoče preprečiti. Tako je vstopila njegova stranka 5. oktobra 1934 v vladno in prevzela ministrstvo pravde, delovno ministristvo in agrarno ministristvo. V teh resorih je upal Gil Robles najbolj učinkovito izvajati svoj socialni program.

Težave, s katerimi se je Gil Roblesova skupina iz vsega početka morala boriti, so bile izredno velike. Dan za dnem se je moral boriti s svojimi svobodnomiselnimi tovariši iz Lerrouxove radikalne stranke, ako je hotel uveljaviti le nekaj svojega programa. Še mnogo večje težave pa mu je delalo upravno uradništvo na vseh področjih, ki je bilo ali nesposobno in podkupljivo, ali pa naravnost leno. Kajti revolucionarni marksistični mogotci so v 3 letih svoje vlade pokrbeli, da so na vsa vodilna mesta spravili svoje ljudi. Toda kljub temu se je Gil Robles in njegovim tovarišem na oblasti poročilo, da se je oktobrska revolucija, kakor so jo zasnivali framasoni in marksisti, izjavila. Še več: socialistična vstaja je dala priliko, da je bilo mogoče pričeti z obširnejšimi političnimi kakor tudi gospodarskimi reformami.

Predalč bi vodilo, ko bi hoteli poplatiti vse obnovitveno delo Gil Roblesove politične skupine. Omenjamo samo nekaj glavnih uspehov: V verskem pogledu se je posrečilo, da so bili odstranjeni mnogi kulturno bojni zakoni, ki jih je Azanova vlada izglasovala proti katoliški cerkvi, tako na primer zakon, ki je omejeval svobodno dušno pastirstvo in zakon proti redovnim šolam, ki so v Španiji velikega pomena. Sele odkar je Gil Robles udeležen v vladi, je bilo mogoče vpostaviti v celotnem obsegu špansko poslanstvo pri Vatikanu. V socialnem pogledu se je pričela izvajati agrarna reforma, ki je glavni problem sodobne Španije. V političnem oziru se Gil Roblesova politična skupina poteguje za večjo politično enotnost Španije in je nasprotna odcepitvi Katalonije in drugih španskih provinc od Madrida. Menda se v tem pogledu pripravljajo tudi revizija ustave. Gil Robles je tudi uspešno, da je Lerroux iz svojega kabineta proti koncu decembra 1934 izločil tiste ministre, ki so se upirali obnovitvenemu delu krščanske politične skupine, kajti le na ta način je bilo mogoče rešiti vladno pred neizbežnim padcem v parlamentu.

Toda kljub temu so nekateri nestrpnosti in bi želeli hitrejših in učinkovitejših reform. Toda to ni nič novega. »Korak za korakom«, je Gil Robles vedno povdarjal. Več, kolikor je trenutno mogoče, se v politiki ne da storiti. Zato nobena stranka, zlasti, če je navezana na sodelovanje z drugimi, ne more računati na to, da bo že v nekaj mesecih oživela svojo celotno program.

Posebno hrebotno napadajo Gil Roblesovo politiko monarhisti. Medtem, ko monarhisti smatrajo, da je monarhija bistvena

oblika Španije, je Gil Robles mnenja, da je državna oblika povsed in tako tudi v Španiji le nekaj drugotnega. Razven tega je mladi voditelj novega socialnega katolicizma še ponovno povdaril, da je prišlo pod staro monarhijo do mnogih izrodov, ki bi jih on v nobenem slučaju ne mogel zagovarjati. Gil Robles stoji na stališču, da je treba rešiti Španijo takšno, kakršna je in tudi v republikanski formi poskusiti vse in zbuditi vse sile, da bo katoliška in urejena po krščanskih socialnih načelih. Državna oblika pa je zaenkrat postranskega pomena.

Lahko kdo misli o Gil Roblesovi politiki, kakor hoče. Toda dejstvo ostane, da so dosedaj še vsi, ki so se proti njemu borili, mu končno le prav dali. Tako so z vsega početka mnogi oporekali njegovi zamisli, da ustanovi politično stranko, češ, da mu na ta način nikdar ne bo mogoče zbrati okrog sebe toliko ljudstva, da bi to odgovarjalo pravemu razpoloženju španskega naroda. Prav tako so ga tudi mnogi napadali, ko je oktobra meseca stopil v vladno, češ, da izdaja svoje ideale in da se druži z nasprotniki katoliške Španije. Toda kljub vsem težavam, ki mu prihajajo z leve in desne in zlasti od monarhistov, je Gil Robles trdno odločen, da ostane na svojem mestu in da si svojo politično pozicijo v vladi po možnosti še utrdi. Sam je izjavil: »Položaja, ki smo si ga osvojili, ne bomo zapustili, pa naj stane kar hoče. Kajti to so naši strelni jarki, iz katerih si bomo končno osvojili oblast v deželi.« Toda katero pot naj bi Robles tudi drugače šel? Dokler ne bo novih volitev, mu ostaja samo dvojna pot: ali aktivno sodelovanje z Lerrouxovo konservativno vlado s postopno revizijo ustave, — zlasti v verskem in agrarnem pogledu —, ali pa da sam prevzame oblast in da Lerroux z njim sodeluje, kar se utegne že v bližnji bodočnosti zgoditi, kakor je Lerroux že sam izjavil. Da bi ostal samo v opoziciji, na to ni misliti, kajti brez udeležbe na oblasti bi mnogi udeleženci zadnje revolucije ostali nekaznovani in njegov boj proti marksizmu ne bi imel zadostnega učinka.

Ni dolgo tega, kar so se ostale desničarske skupine, ki so ostale v opoziciji, združile v »nacionalni blok«, ki seveda sedaj ljuto napada politiko Gil Roblesa. Vendar pa »nacionalni blok« ne more računati na kak posebno velik uspeh, ker mu manjka pravih voditeljev. Zelo verjetno je, da bo »nacionalni blok« že pri prihodnjih volitvah skopnel in sicer v prid Gil Roblesove skupine. O zmagi Gil Roblesa ni mogoče več dvomiti, kajti on uteljuje v sebi voljo mlade španske generacije, ki se bori z energijo, s ljubeznijo do domovine in vero v Boga za vodilno mesto v narodu.

Zaenkrat pa je seveda njegovo delo še nepopolno in potrebuje še v mnogih stvareh spopolnitve. Gil Robles je sam tega mnenja. Saj je pred kratkim izjavil: »Kar smo dosedaj storili, ne zadovoljuje ne mene, ne moje stranke. Samo popolno delo nas bo zadovoljilo.«

Tudi ni mogoče trditi, da bi v komaj 4 mesecih z uradništvom, ki datira še iz dobe anarhije, in v takšnem državnem kaosu bilo mogoče več storiti. Toda monarhisti, ki se že več kot 100 let — ne vedno po pravici — s svojo »domovinsko ljubeznijo« bore za staro Španijo, igrajo še vedno vlogo tistih viteзов iz srednjega veka, ki podobni Don Quichotu (tip španskega idealizma) le prepogosto izgubljajo smisel za resničnost. Skušnje, ki jih je Španija napravila, so tako bridke, da je treba priznati, da ima večkrat tudi Sanchito Panza (tip realizma) svoj prav. Na temelju realizma, toda s silo idealizma, ki je le Špancu lasten, hoče Gil Robles voditi in oblikovati svojo politiko. Toda čudežev seveda ne moremo pričakovati. Kajti obnovitveno delo je mnogo počasnejše in težje, kakor pa razdiralno. Saj je Gil Robles pred kratkim na velikem ljudskem zborovanju izjavil: »Učite se potrpeti. Ali ne boste vi, ki ste imeli potrpljenje, da ste prenašali leta in leta Azana, potrpli tudi nekaj mesecev, da boste videli dovršeno delo katoliškega politika, ki se mora boriti s silnimi težavami? Oh svojem času nam boste vendarle vsi prav dali!«

Louis Vincente.

Na dnevnem redu je poleg običajnih točk tudi odobritev zaključka o prošnji po uredbi o zaščiti denarnih zavodov.

Javna skladišča v Zagrebu. Ministrstvo trgovine in industrije je odobrilo pravilnik javnega skladišča »Skladišče in otpremničko d. d.« v Zagrebu. Obenem je odobrena tudi tarifa za ta javna skladišča.

Romunska pšenica za Avstrijo. Z Dunaja poročajo, da se Avstrija pogaja z Romunijo za dobavo 1600 vagonov pšenice po prednostni carini osem zlatih kron Pogajanja da so neposredno pred zaključkom.

Rusija — drugi največji producent zlata na svetu. Po podatkih ameriškega urada za statistiko kovin se je lani svetovna produkcija zlata v primeri z letom 1933 povečala od 25.378.000 unč na 27.126.000. Pri tem je treba vpoštevati, da je padla produkcija južnoafriške Unije, ki je največji producent zlata na svetu, od 11.014.000 na 10.483.000 unč. Kanadska produkcija je narasla le od 2.949.000 na 2.964.000 unč. Najbolj pa je narasla ruska produkcija, in sicer od 2.814.000 na 4.200.000 unč in je s tem Rusija prehitela Kanado in je njena produkcija druga na svetu. Na četitem mestu je bila lani v svetovni produkciji severnoameriška Unija, katere produkcija se je povečala od 2.507.000 na 2.916.000 unč.

Znižanje glavne Češke eskomptne banke in kreditnega zavoda. Češka eskomptna banka in kreditni zavod v Pragi je kupila od Avstrijske industrijsko-kreditne d. d. 105.000 svojih delnic, katere bo porabila za odpis delniške glavnice od 170 na 130 milijonov Kč.

Banca commerciale italiana, Milan izkazuje za 1934 samo 5.4 milij. lir čistega dobička v primeri s 42.44 milij. lir za 1. 1933. Ves čisti dobiček se prenese na nov račun, kjer se nahaja že 3.13 milij. iz prejšnjega leta. Dividenda za leto 1933 je znašala 5%.

Švicarski vzorčni sejem v Baslu bo letos od 30. marca do 9. aprila. Za našo državo pridelebo tele razstavljalne skupine: elektrotehnik, stroji, in orodje, tekstilno blago, specialni sejmi ur, pi-

sarniških potrebščin in sportnih predmetov. Obiskovalci velesesja uživajo ugodnosti na naših, italijanskih, avstrijskih in švicarskih železnicah. Pojasnila daje Putnik, pa tudi švicarski konzulat.

Borzo

Dne 9. marca 1935.

Denar

Na ljubljanski borzi je znašal promet ta teden 2.46 milij. Din v primeri z 2.59, 3.011, 5.573 in 2.682 milij. Din v prejšnjih tednih. Posebno znaten je bil promet v Beltrtek v Londonu in Newyoru.

Curih. Belgrad 7, Pariz 20.325, London 14.57, Newyork 304.75, Bruselj 71.90, Milan 25.70, Madrid 42.12, Amsterdam 208.85, Berlin 128.95, Dunaj 57, Stockholm 75.15, Kopenhagen 65.10, Praga 12.88, Varšava 58.10, Atene 2.90, Carigrad 2.48, Bukarešta 3.05, Helsingfors 6.44, Buenos-Aires 0.77, Oslo 78.15.

Žitni trg

Novi Sad. Pšenica bač, potiska in slav. 132—134, bač. in srem. 126—128, ban. 128—130, moka bač. in ban. Og in Ogg 195—217.50, št. 2 175—197.5, št. 5 155—177.50, št. 6 137.50—150, št. 7 112.50—117.50, št. 8 80—85. Ostalo neizpremenjeno. Tendence neizpremenjena. Promet slab.

Živina

Mariborski sejem 8. marca. Na svinjski sejem je bilo pripeljanih 176 svinj, cene so bile sledeče: Mladi prašiči 5—6 tednov stari kom. 65—80 Din, 7—9 tednov 80—120, 8—10 mesece 150—180, 5—7 mesecev 200—280, 8—10 mesecev 300—380, 1 leto 480—550, 1 kg žive teže 4—5.50, mrtve 7—9 Din. Prodanih je bilo 45 svinj.

Hmelj

Zatec, CSR. 7. marca. Ta teden je bil promet srednji. Cene so dopustile na 2.300—2.400 Kč za 50 kg.

Naznanila

Ljubljana

1. Drveni ob 20 uri v Unio na veliko evharistično akademijo, ki jo priredijo g. aleksijanci s svojimi gojenci.

1. Trnovski ob 20 uri v Unio na veliko evharistično akademijo, ki jo priredijo g. aleksijanci s svojimi gojenci.

1. Slovenski zbor Glasbene Matice vabi pevce moškega zborja k pogrebu g. župnika Vrhovca, ki bo danes ob 16.30 iz Kopalnice ulice 10.

1. Veliki koncert slovenske narodne pravice bo jutri ob 20 v unioški dvorani prireditelja Glasbene Matice Ljubljane v proslavo 30 letnice obnove Družbe sv. Cirila in Metoda.

1. Uprava Hubadove župe JPZ nujno poziva ljubljanske moške in ženske narodne, pevke in pevce, da se po enem zastopniku(ici) udeležijo v ponedeljek, dne 11. marca ob 18.30 v poveljništvu mestnega magistrata v svrhu dogovora o sprejemu bolgarskega pevkega društva »Rodina« in Sofija, ki pride v Ljubljano v petek, 15. marca.

1. Občni zbor ljubljanskega Aero-kluba bo v ponedeljek, 11. marca ob 18.30 v prostorih Aero-kluba, Kongresni trg 1 (Zvezda). Člani, udeležite se ga!

1. Večletni imajo skupen sestanek v torek, dne 12. marca v veliki dvorani hotela »Mikloš« ob 20. Vsi savorodni vladno vabljani!

1. Jugoslovansko kirurško društvo, sekcija Ljubljana, ima v torek, 12. marca ob 18 v predavalnici ženske bolnišnice v Ljubljani občni zbor s sledečimi spodbodoma: a) Poročni odbora, b) slučajnosti, c) demonstracije primerov.

1. Članom in prijateljem »Martuljka« naznanjamo, da bo redni občni zbor združen 15. marca ob 14 v sejnišnici. Vabljamo! — Načelstvo.

1. Heterogeni knjižniki. Prilaganja bodo še 4. in 20. marca ter 11. aprila v knjižničnem domu, vsakokrat ob 20. — Odbor UORIR, Ljubljana.

1. Na X. proslavni večeri Salesijanskega mladinskega doma na Rodolfovem priložnosti četrti ob 20 bo s akrobatskimi slikami predaval g. prof. Franc Mihelčič o polzemeljskem svetu.

1. Kino Rodolfov. Danes ob 15: »Sestra Angelika«, ob 17 in 19: »Sestra Angelika«, ob 20: »Sestra Angelika« in »Nevarna past« (Mady Christiane, P. Hartmann).

1. Nočno službo imajo lekarne: Danes: dr. Kmet, Tyrševa cesta 41; mr. Trnkoczy, ded. Matni trg 4, in mr. Uštar, Sehnburgova ulica 7. Jutri: mr. Bakarčič, Sv. Jakobova trg 3; mr. Ramor, Miklošičeva cesta 20, in mr. Gurtus, Moste.

Maribor

1. Veseligr »Charjeva betka« vprizori »Danica« v svojih prostorih v Milinski ulici danes ob 15. Vabimo vse prijatelje k udeležbi!

Celje

1. Ljudsko veseležije. V ponedeljek, 11. marca bo predaval ob 20 g. prof. Stane Melihar o »Zemljaku«.

Drugi kraj

1. Grobje pri Domalah. V nedeljo, 17. marca ob 15.30 bo v tukajšnjem Društvenem domu kmetna predstava nove narodne igre s petjem v štirih dejanjih: »Črna žena«.

1. Sreberje-Zadobrova. Danes ob 15 vprizori dramatični odsek »Pevskega društva« ljudsko igre s petjem v petih dejanjih »Mala pevka«.

Radio

Naročite se na glasilo slovenskih poslušalcev naš, že nad 6 let izhajajoči tednik za radiofonijo

RADIO LJUBLJANA

Aktualni članki, misli k sporedom, kronika dogodkov v domačem in tujem radiu, strokovne kritike, rubrika za film in gramofonske plošče, številne ilustracije, tehnični del, čez 20 strani sporedov. — Vsa redna naročnik ima zavarovan svoj aparat in je sam zavarovan za primer smrtne neizgode. — Uganarski natečaj v vsaki številki, dobitki elektronske za aparat po izbiri. — Četrtna naročnina 35 Din, polletna 70 Din, letoletna 140 Din, ena številka 3 Din. Zahtevajo brezplačno številko na ogled, pišite še danes upravi tednika »Radio Ljubljana«, Miklošičeva cesta 7, Ljubljana.

Programi Radio Ljubljana

Nedelja, 10. marca: 7.30 O sodelni kmetijski kulturi (Kralj Josip); 8.00 Miti zaključ (plošče); 8.30 Poročila 8.30 Mandolinskega ansambla; 9.00 Vseko predavanje (dr. Mihael Opekca); 9.30 Prenos iz trnovske cerkve; 9.45 Uvertura na ploščah; 10.00 Proti tuberkulozi (dr. Neubauer); 10.30 Klavirski solo na ploščah; 10.40 Pevski koncerti slovenskega društva iz Škofje Loke; 11.40 Mladinska ura (Cirila Medvedova); 12.00 Čas, Radijski orkester (po željah); 15.00 Plošče (po željah); 16.00 Pevski zbor P. H. Sattnerja, vmes citirski teret; 17.00 Čas, 18.00 Čas, 19.00 Čas, 20.00 Čas, 21.00 Čas, 22.00 Čas, 23.00 Čas, 24.00 Čas, 25.00 Čas, 26.00 Čas, 27.00 Čas, 28.00 Čas, 29.00 Čas, 30.00 Čas, 31.00 Čas, 32.00 Čas, 33.00 Čas, 34.00 Čas, 35.00 Čas, 36.00 Čas, 37.00 Čas, 38.00 Čas, 39.00 Čas, 40.00 Čas, 41.00 Čas, 42.00 Čas, 43.00 Čas, 44.00 Čas, 45.00 Čas, 46.00 Čas, 47.00 Čas, 48.00 Čas, 49.00 Čas, 50.00 Čas, 51.00 Čas, 52.00 Čas, 53.00 Čas, 54.00 Čas, 55.00 Čas, 56.00 Čas, 57.00 Čas, 58.00 Čas, 59.00 Čas, 60.00 Čas, 61.00 Čas, 62.00 Čas, 63.00 Čas, 64.00 Čas, 65.00 Čas, 66.00 Čas, 67.00 Čas, 68.00 Čas, 69.00 Čas, 70.00 Čas, 71.00 Čas, 72.00 Čas, 73.00 Čas, 74.00 Čas, 75.00 Čas, 76.00 Čas, 77.00 Čas, 78.00 Čas, 79.00 Čas, 80.00 Čas, 81.00 Čas, 82.00 Čas, 83.00 Čas, 84.00 Čas, 85.00 Čas, 86.00 Čas, 87.00 Čas, 88.00 Čas, 89.00 Čas, 90.00 Čas, 91.00 Čas, 92.00 Čas, 93.00 Čas, 94.00 Čas, 95.00 Čas, 96.00 Čas, 97.00 Čas, 98.00 Čas, 99.00 Čas, 100.00 Čas, 101.00 Čas, 102.00 Čas, 103.00 Čas, 104.00 Čas, 105.00 Čas, 106.00 Čas, 107.00 Čas, 108.00 Čas, 109.00 Čas, 110.00 Čas, 111.00 Čas, 112.00 Čas, 113.00 Čas, 114.00 Čas, 115.00 Čas, 116.00 Čas, 117.00 Čas, 118.00 Čas, 119.00 Čas, 120.00 Čas, 121.00 Čas, 122.00 Čas, 123.00 Čas, 124.00 Čas, 125.00 Čas, 126.00 Čas, 127.00 Čas, 128.00 Čas, 129.00 Čas, 130.00 Čas, 131.00 Čas, 132.00 Čas, 133.00 Čas, 134.00 Čas, 135.00 Čas, 136.00 Čas, 137.00 Čas, 138.00 Čas, 139.00 Čas, 140.00 Čas, 141.00 Čas, 142.00 Čas, 143.00 Čas, 144.00 Čas, 145.00 Čas, 146.00 Čas, 147.00 Čas, 148.00 Čas, 149.00 Čas, 150.00 Čas, 151.00 Čas, 152.00 Čas, 153.00 Čas, 154.00 Čas, 155.00 Čas, 156.00 Čas, 157.00 Čas, 158.00 Čas, 159.00 Čas, 160.00 Čas, 161.00 Čas, 162.00 Čas, 163.00 Čas, 164.00 Čas, 165.00 Čas, 166.00 Čas, 167.00 Čas, 168.00 Čas, 169.00 Čas, 170.00 Čas, 171.00 Čas, 172.00 Čas, 173.00 Čas, 174.00 Čas, 175.00 Čas, 176.00 Čas, 177.00 Čas, 178.00 Čas, 179.00 Čas, 180.00 Čas, 181.00 Čas, 182.00 Čas, 183.00 Čas, 184.00 Čas, 185.00 Čas, 186.00 Čas, 187.00 Čas, 188.00 Čas, 189.00 Čas, 190.00 Čas, 191.00 Čas, 192.00 Čas, 193.00 Čas, 194.00 Čas, 195.00 Čas, 196.00 Čas, 197.00 Čas, 198.00 Čas, 199.00 Čas, 200.00 Čas, 201.00 Čas, 202.00 Čas, 203.00 Čas, 204.00 Čas, 205.00 Čas, 206.00 Čas, 207.00 Čas, 208.00 Čas, 209.00 Čas, 210.00 Čas, 211.00 Čas, 212.00 Čas, 213.00 Čas, 214.00 Čas, 215.00 Čas, 216.00 Čas, 217.00 Čas, 218.00 Čas, 219.00 Čas, 220.00 Čas, 221.00 Čas, 222.00 Čas, 223.00 Čas, 224.00 Čas, 225.00 Čas, 226.00 Čas, 227.00 Čas, 228.00 Čas, 229.00 Čas, 230.00 Čas, 231.00 Čas, 232.00 Čas, 233.00 Čas, 234.00 Čas, 235.00 Čas, 236.00 Čas, 237.00 Čas, 238.00 Čas, 239.00 Čas, 240.00 Čas, 241.00 Čas, 242.00 Čas, 243.00 Čas, 244.00 Čas, 245.00 Čas, 246.00 Čas, 247.00 Čas, 248.00 Čas, 249.00 Čas, 250.00 Čas, 251.00 Čas, 252.00 Čas, 253.00 Čas, 254.00 Čas, 255.00 Čas, 256.00 Čas, 257.00 Čas, 258.00 Čas, 259.00 Čas, 260.00 Čas, 261.00 Čas, 262.00 Čas, 263.00 Čas, 264.00 Čas, 265.00 Čas, 266.00 Čas, 267.00 Čas, 268.00 Čas, 269.00 Čas, 270.00 Čas, 271.00 Čas, 272.00 Čas, 273.00 Čas, 274.00 Čas, 275.00 Čas, 276.00 Čas, 277.00 Čas, 278.00 Čas, 279.00 Čas, 280.00 Čas, 281.00 Čas, 282.00 Čas, 283.00 Čas, 284.00 Čas, 285.00 Čas, 286.00 Čas, 287.00 Čas, 288.00 Čas, 289.00 Čas, 290.00 Čas, 291.00 Čas, 292.00 Čas, 293.00 Čas, 294.00 Čas, 295.00 Čas, 296.00 Čas, 297.00 Čas, 298.00 Čas, 299.00 Čas, 300.00 Čas, 301.00 Čas, 302.00 Čas, 303.00 Čas, 304.00 Čas, 305.00 Čas, 306.00 Čas, 307.00 Čas, 308.00 Čas, 309.00 Čas, 310.00 Čas, 311.00 Čas, 312.00 Čas, 313.00 Čas, 314.00 Čas, 315.00 Čas, 316.00 Čas, 317.00 Čas, 318.00 Čas, 319.00 Čas, 320.00 Čas, 321.00 Čas, 322.00 Čas, 323.00 Čas, 324.00 Čas, 325.00 Čas, 326.00 Čas, 327.00 Čas, 328.00 Čas, 329.00 Čas, 330.00 Čas, 331.00 Čas, 332.00 Čas, 333.00 Čas, 334.00 Čas, 335.00 Čas, 336.00 Čas, 337.00 Čas, 338.00 Čas, 339.00 Čas, 340.00 Čas, 341.00 Čas, 342.00 Čas, 343.00 Čas, 344.00 Čas, 345.00 Čas, 346.00 Čas, 347.00 Čas, 348.00 Čas, 349.00 Čas, 350.00 Čas, 351.00 Čas, 352.00 Čas, 353.00 Čas, 354.00 Čas, 355.00 Čas, 356.00 Čas, 357.00 Čas, 358.00 Čas, 359.00 Čas, 360.00 Čas, 361.00 Čas, 362.00 Čas, 363.00 Čas, 364.00 Čas, 365.00 Čas, 366.00 Čas, 367.00 Čas, 368.00 Čas, 369.00 Čas, 370.00 Čas, 371.00 Čas, 372.00 Čas, 373.00 Čas, 374.00 Čas, 375.00 Čas, 376.00 Čas, 377.00 Čas, 378.00 Čas, 379.00 Čas, 380.00 Čas, 381.00 Čas, 382.00 Čas, 383.00 Čas, 384.00 Čas, 385.00 Čas, 386.00 Čas, 387.00 Čas, 388.00 Čas, 389.00 Čas, 390.00 Čas, 391.00 Čas, 392.00 Čas, 393.00 Čas, 394.00 Čas, 395.00 Čas, 396.00 Čas, 397.00 Čas, 398.00 Čas, 399.00 Čas, 400.00 Čas, 401.00 Čas, 402.00 Čas, 403.00 Čas, 404.00 Čas, 405.00 Čas, 406.00 Čas, 407.00 Čas, 408.00 Čas, 409.00 Čas, 410.00 Čas, 411.00 Čas, 412.00 Čas, 413.00 Čas, 414.00 Čas, 415.00 Čas, 416.00 Čas, 417.00 Čas, 418.00 Čas, 419.00 Čas, 420.00 Čas, 421.00 Čas, 422.00 Čas, 423.00 Čas, 424.00 Čas, 425.00 Čas, 426.00 Čas, 427.00 Čas, 428.00 Čas, 429.00 Čas, 430.00 Čas, 431.00 Čas, 432.00 Čas, 433.00 Čas, 434.00 Čas, 435.00 Čas, 436.00 Čas, 437.00 Čas, 438.00 Čas, 439.00 Čas, 440.00 Čas, 441.00 Čas, 442.00 Čas, 443.00 Čas, 444.00 Čas, 445.00 Čas, 446.00 Čas, 447.00 Čas, 448.00 Čas, 449.00 Čas, 450.00 Čas, 451.00 Čas, 452.00 Čas, 453.00 Čas, 454.00 Čas, 455.00 Čas, 456.00 Čas, 457.00 Čas, 458.00 Čas, 459.00 Čas, 460.00 Čas, 461.00 Čas, 462.00 Čas, 463.00 Čas, 464.00 Čas, 465.00 Čas, 466.00 Čas, 467.00 Čas, 468.00 Čas, 469.00 Čas, 470.00 Čas, 471.00 Čas, 472.00 Čas, 473.00 Čas, 474.00 Čas, 475.00 Čas, 476.00 Čas, 477.00 Čas, 478.00 Čas, 479.00 Čas, 480.00 Čas, 481.00 Čas, 482.00 Čas, 483.00 Čas, 484.00 Čas, 485.00 Čas, 486.00 Čas, 487.00 Čas, 488.00 Čas, 489.00 Čas, 490.00 Čas, 491.00 Čas, 492.00 Čas, 493.00 Čas, 494.00 Čas, 495.00 Čas, 496.00 Čas, 497.00 Čas, 498.00 Čas, 499.00 Čas, 500.00 Čas, 501.00 Čas, 502.00 Čas, 503.00 Čas, 504.00 Čas, 505.00 Čas, 506.00 Čas, 507.00 Čas, 508.00 Čas, 509.00 Čas, 510.00 Čas, 511.00 Čas, 512.00 Čas, 513.00 Čas, 514.00 Čas, 515.00 Čas, 516.00 Čas, 517.00 Čas, 518.00 Čas, 519.00 Čas, 520.00 Čas, 521.00 Čas, 522.00 Čas, 523.00 Čas, 524.00 Čas, 525.00 Čas, 526.00 Čas, 527.00 Čas, 528.00 Čas, 529.00 Čas, 530.00 Čas, 531.00 Čas, 532.00 Čas, 533.00 Čas, 534.00 Čas, 535.00 Čas, 536.00 Čas, 537.00 Čas, 538.00 Čas, 539.00 Čas, 540.00 Čas, 541.00 Čas, 542.00 Čas, 543.00 Čas, 544.00 Čas, 545.00 Čas, 546.00 Čas, 547.00 Čas, 548.00 Čas, 549.00 Čas, 550.00 Čas, 551.00 Čas, 552.00 Čas, 553.00 Čas, 554.00 Čas, 555.00 Čas, 556.00 Čas, 557.00 Čas, 558.00 Čas, 559.00 Čas, 560.00 Čas, 561.00 Čas, 562.00 Čas, 563.00 Čas, 564.00 Čas, 565.00 Čas, 566.00 Čas, 567.00 Čas, 568.00 Čas, 569.00 Čas, 570.00 Čas, 571.00 Čas, 572.00 Čas, 573.00 Čas, 574.00 Čas, 575.00 Čas, 576.00 Čas, 577.00 Čas, 578.00 Čas, 579.00 Čas, 580.00 Čas, 581.00 Čas, 582.00 Čas, 583.00 Čas, 584.00 Čas, 585.00 Čas, 586.00 Čas, 587.00 Čas, 588.00 Čas, 589.00 Čas, 590.00 Čas, 591.00 Čas, 592.00 Čas, 593.00 Čas, 594.00 Čas, 595.00 Čas, 596.00 Čas, 597.00 Čas, 598.00 Čas, 599.00 Čas, 600.00 Čas, 601.00 Čas, 602.00 Čas, 603.00 Čas, 604.00 Čas, 605.00 Čas, 606.00 Čas, 607.00 Čas, 608.00 Čas, 609.00 Čas, 610.00 Čas, 611.00 Čas, 612.00 Čas, 613.00 Čas, 614.00 Čas, 615.00 Čas, 616.00 Čas, 617.00 Čas, 618.00 Čas, 619.00 Čas, 620.00 Čas, 621.00 Čas, 622.00 Čas, 623.00 Čas, 624.00 Čas, 625.00 Čas, 626.00 Čas, 627.00 Čas, 628.00 Čas, 629.00 Čas, 630.00 Čas, 631.00 Čas, 632.00 Čas, 633.00 Čas, 634.00 Čas, 635.00 Čas, 636.00 Čas, 637.00 Čas, 638.00 Čas, 639.00 Čas, 640.00 Čas, 641.00 Čas, 642.00 Čas, 643.00 Čas, 644.00 Čas, 645.00 Čas, 646.00 Čas, 647.00 Čas, 648.00 Čas, 649.00 Čas, 650.00 Čas, 651.00 Čas, 652.00 Čas, 653.00 Čas, 654.00 Čas, 655.00 Čas, 656.00 Čas, 657.00 Čas, 658.00 Čas, 659.00 Čas, 660.00 Čas, 661.00 Čas, 662.00 Čas, 663.00 Čas, 664.00 Čas, 665.00 Čas, 666.00 Čas, 667.00 Čas, 668.00 Čas, 669.00 Čas, 670.00 Čas, 671.00 Čas, 672.00 Čas, 673.00 Čas, 674.00 Čas, 675.00 Čas, 676.00 Čas, 677.00 Čas, 678.00 Čas, 679.00 Čas, 680.00 Čas, 681.00 Čas, 682.00 Čas, 683.00 Čas, 684.00 Čas, 685.00 Čas, 686.00 Čas, 687.00 Čas, 688.00 Čas, 689.00 Čas, 690.00 Čas, 691.00 Čas, 692.00 Čas, 693.00 Čas, 694.00 Čas, 695.00 Čas, 696.00 Čas, 697.00 Čas, 698.00 Čas, 699.00 Čas, 700.00 Čas, 701.00 Čas, 702.00 Čas, 703.00 Čas, 704.00 Čas, 705.00 Čas, 706.00 Čas, 707.00 Čas, 708.00 Čas, 709.00 Čas, 710.00 Čas, 711.00 Čas, 712.00 Čas, 713.00 Čas, 714.00 Čas, 715.00 Čas, 716.00 Čas, 717.00 Čas, 718.00 Čas, 719.00 Čas, 720.00 Čas, 721.00 Čas, 722.00 Čas, 723.00 Čas, 724.00 Čas, 725.00 Čas, 726.00 Čas, 727.00 Čas, 728.00 Čas, 729.00 Čas, 730.00 Čas, 731.00 Čas, 732.00 Čas, 733.00 Čas, 734.00 Čas, 735.00 Čas, 736.00 Čas, 737.00 Čas, 738.00 Čas, 739.00 Čas, 740.00 Čas, 741.00 Čas, 742.00 Čas, 743.00 Čas, 744.00 Čas, 745.00 Čas, 746.00 Čas, 747.00 Čas, 748.00 Čas, 749.00 Čas, 750.00 Čas, 751.00 Čas, 752.00 Čas, 753.00 Čas, 754.00 Čas, 755.00 Čas, 756.00 Čas, 757.00 Čas, 758.00 Čas, 759.00 Čas, 760.00 Čas, 761.00 Čas, 762.00 Čas, 763.00 Čas, 764.00 Čas, 765.00 Čas, 766.00 Čas, 767.00 Čas, 768.00 Čas, 769.00 Čas, 770.00 Čas, 771.00 Čas, 772.00 Čas, 773.00 Čas, 774.00 Čas, 775.00 Čas, 776.00 Čas, 777.00 Čas, 778.00 Čas, 779.00 Čas, 780.00 Čas, 781.00 Čas, 782.00 Čas, 783.00 Čas, 784.00 Čas, 785.00 Čas, 786.00 Čas, 787.00 Čas, 788.00 Čas, 789.00 Čas, 790.00 Čas, 791.00 Čas, 792.00 Čas, 793.00 Čas, 794.00 Čas, 795.00 Čas, 796.00 Čas, 797.00 Čas, 798.00 Čas, 799.00 Čas, 800.00 Čas, 801.00 Čas, 802.00 Čas, 803.00 Čas, 804.00 Čas, 805.00 Čas, 806.00 Čas, 807.00 Čas, 808.00 Čas, 809.00 Čas, 810.00 Čas, 811.00 Čas, 812.00 Čas, 813.00 Čas, 814.00 Čas, 815.00 Čas, 816.00 Čas, 817.00 Čas, 818.00 Čas, 819.00 Čas, 820.00 Čas, 821.00 Čas, 822.00 Čas, 823.00 Čas, 824.00 Čas, 825.00 Čas, 826.00 Čas, 827.00 Čas, 828.00 Čas, 829.00 Čas, 830.00 Čas, 831.00 Čas, 832.00 Čas, 833.00 Čas, 834.00 Čas, 835.00 Čas, 836.00 Čas, 837.00 Čas, 838.00 Čas, 839.00 Čas, 840.00 Čas, 841.00 Čas, 842.00 Čas, 843.00 Čas, 844.00 Čas, 845.00 Čas, 846.00 Čas, 847.00 Čas, 848.00 Čas, 849.00 Čas, 850.00 Čas, 851.00 Čas, 852.00 Čas, 853.00 Čas, 854.00 Čas, 855.00 Čas, 856.00 Čas, 857.00 Čas, 858.00 Čas, 859.00 Čas, 860.00 Čas, 861.00 Čas, 862.00 Čas, 863.00 Čas, 864.00 Čas, 865.00 Čas, 866.00 Čas, 867.00 Čas, 868.00 Čas, 869.00 Čas, 870.00 Čas, 871.00 Čas, 872.00 Čas, 873.00 Čas, 874.00 Čas, 875.00 Čas, 876.00 Čas, 877.00 Čas, 878.00 Čas, 879.00 Čas, 880.00 Čas, 881.00 Čas, 882.00 Čas, 883.00 Čas, 884.00 Čas, 885.00 Čas, 886.00 Čas, 887.00 Čas, 888.00 Čas, 889.00 Čas, 890.00 Čas, 891.00 Čas, 892.00 Čas, 893.00 Čas, 894.00 Čas, 895.00 Čas, 896.00 Čas, 897.00 Čas, 898.00 Čas, 899.00 Čas, 900.00 Čas, 901.00 Čas, 902.00 Čas, 903.00 Čas, 904.00 Čas, 905.00 Čas, 906.00 Čas, 907.00 Čas, 908.00 Čas, 909.00 Čas, 910.00 Čas, 911.00 Čas, 912.00 Čas, 913.00 Čas, 914.00 Čas, 915.00 Čas, 916.00 Čas, 917.00 Čas, 918.00 Čas, 919.00 Čas, 920.00 Čas, 921.00 Čas, 922.00 Čas, 923.00 Čas, 924.00 Čas, 925.00 Čas, 926.00 Čas, 927.00 Čas, 928.00 Čas, 929.00 Čas, 930.00 Čas, 931.00 Čas, 932.00 Čas, 933.00 Čas, 934.00 Čas, 935.00 Čas, 936.00 Čas, 937.00 Čas, 938.00 Čas, 939.00 Čas, 940.00 Čas, 941.00 Čas, 942.00 Čas, 943.00 Čas, 944.00 Čas, 945.00 Čas, 946.00 Čas, 947.00 Čas, 948.00 Čas, 949.00 Čas, 950.00 Čas, 951.00 Čas, 952.00 Čas, 953.00 Čas, 954.00 Čas, 955.00 Čas, 956.00 Čas, 957.00 Čas, 958.00 Čas, 959.00 Čas, 960.00 Čas, 961.00 Čas, 962.00 Čas, 963.00 Čas, 964.00 Čas, 965.00 Čas, 966.00 Čas, 967.00 Čas, 968.00 Čas, 969.00 Čas, 970.00 Čas, 971.00 Čas, 972.00 Čas, 973.00 Čas, 974.00 Čas, 975.00 Čas, 976.00 Čas, 977.00 Čas, 978.00 Čas, 979.00 Čas, 980.00 Čas, 981.00 Čas, 982.00 Čas, 983.00 Čas, 984.00 Čas, 985.00 Čas, 986.00 Čas, 987.00 Čas, 988.00 Čas, 989.

Sport

Hašk : Ilirija

Prijateljska nogometna tekma na Stadionu danes točno ob 15.30. — Predtekma ob 14: ILIRIJA : SK SLOGA

Predno stopijo v ostro borbo za podvezno prvenstvo, ki prične že v nedeljo 17. t. m., hočejo belozeleni še enkrat pregledati svoje vrste. Izbrali so si za to svoje letošnje prvo srečanje starega znanca iz Zagreba. Moštvo akademikov je znano širom naše domovine po svoji krasni kombinacijski igri, in je celo v dunajskem stadionu zadivilo razvzrojeno občinstvo. Nesrečen je Hašk v borbah za državno prvenstvo, kjer je tekmovalje ostro in ne prija izbranim tehničarjem. Čim pa ne gre za točke, je Hašk tisto moštvo, ki zna najlepše igrati. Značaj dajejo njegovi igri naši reprezentanti Gajer, Petrak in Leinert. — Naši Ilirijani pa, ki jih je nemila usoda krivično izrinila iz drž. prvenstva, pa bodo hoteli dokazati činiteljcem, ki za mizami sestavljajo drž. prvenstvo, da so jo po krivici izločili. — Ker je tekma propagandnega značaja, bo vstopnina nizka. Članske vstopnice se dobe proti izkazilu o plačani članarini. Veljajo tudi za starešine. — Vsakdo pa naj si ogleda tudi zanimivo predtekmo, kjer se bo pomerila mlajša ilirijanska garda s prvakom drugega razreda SK Sloga. Pričetek programa ob 14. Blagajna bo poslovala pol ure preje.

Zaključne tekme za ZP

Današnji program na igrišču Hermesa:

ob 14 Grafika : Zalog,

ob 15.30 Hermes : Svoboda.

Ob vsakem vremenu: vstopnina minimalna.

Reprez. trboveljskega okrožnega odbora : Liga Primorje

Danes ob 15.30 nastopi reprezentanca okrožja Trbovlje proti liga moštvu Primorja. Reprezentanca se bo brez dvoma potrdila, da dokazuje občinstvu slovenskega sportnega centra velik napredek rudarskih centrov Trbovelj, Zagorja in Hrastnika. Primorje pa mora tekmo odigrati v najresnejšem stilu, ker je to zadnja preizkušnja pred najtežjo borbo, ki jo pričakuje naslednjo nedeljo na Hajdukovem igrišču v Splitu. V predtekmi nastopijo napredujoči ljubljanski Svobodaši proti prvemu moštvu Primorja, ki razpolaga z mnogimi dobrimi močmi, kandidati za liga moštvo. Predtekma prične ob 14, glavna tekma ob 15.30. Vstopnina minimalna.

SK Mars : SK Slaviša

Danes ob 16 bo na igrišču SK Beke prijateljska tekma med omenjenima kluboma. SK Mars bo nastopil v svoji najboljši postavi. Vrečki, ki jih je moštvo imelo, so sedaj izpolnjene z igralci, ki so se vrtnili od vojakov. Tudi SK Slaviša bo nastopila v ojačani postavi. Tekma bo ob vsakem vremenu.

Ali bomo videli 100 m skoke?

Še teden dni in veliki dogodki lanskega marca se bodo ponovili v Planici. Vsi, ki smo bili tedaj priča tem edinstvenim svetovnim skokom, še sedaj vidimo norveške »tite«, kako plavajo visoko nad rekordno skakalnico v Planici in se zaustavljajo pred ogromno množico, ki zadržuje sapo ob drznih poletih teh smelih skakalcev, ki ne poznajo strahu in menda tudi meje ne... Prav v prijetnem spominu nam je njihov lanaki nastop na naših tleh, v našem lepem kotičku krasne Gorenjske, saj so skakali tedaj tako kakor so sami hoteli. Podirali so stare rekorde in postavljali nove, medtem ko so v krasnem stilu sigurneje plavali v zračnih višavah kakor marsikak amušar na tleh.

So to veliki mojstri Norvežani, ki bodo še dolgo igrali vodilno vlogo v skokih, v najtežjih panogah smučarskega sporta. Njim so se pridružili še Avstrijci in naši fantje, tako da je bilo število skakalcev prav lepo. Napredek niso zaznamovali samo inozemci, ampak tudi naši fantje, saj je Novšak z zmagko 66 m postavil nov jugoslovanski rekord.

Kako pa bo danes teden?

Težko je prorokovati in si delati vnaprej račune, ki bi kolikšak držali. Zaenkrat je gotovo samo to, da bodo poleg naših fantov skakali

vsi norveški mojstri

in tudi Avstrijci so prijavili nad 20 skakalcev med katerimi vidimo same znane »kanone«. Z gotovostjo se pričakuje udeležba Poljakov, Nemcev in Čehov, tako da bo slika tako popolna ko malo-kdaj in malokje na svetu.

Prihod inozemskih skakalcev

se pričakuje vsak trenutek. Vsi se bodo seveda takoj podali v Planico ter bodo začeli s trenin-gom, ki bo kaj kmalu pokazal, kaj bo prinesla prihodnja nedelja. Skakalnica je najskrbneje pripravljena in tako preurejena, da bo dopuščala 100 m skoke, ako bo skakalec kolikšak na tem, da jih dosežejo. In ker bo izredno ostra konkurenca, niso izključena tudi danes teden kaka presenečenja. Vse se z mrzlično naglico pripravlja na velike dogodke, ki jih od Planice danes teden vsi pričakujejo.

Planica vabi

Ko so bili 3. febr. t. l. za zaključek letošnjih nemških zimskih sportnih tekem na programu skoki na veliki olimpijski skakalnici, je nad 30 posebnih vlakov pripeljalo deset in desetisoče gledalcev v središče nemškega zimskega sporta v Garmisch-Partenkirchen, da bi mogli gledati svetovne pravke v zračnih višavah pod močnim vrhom »Zugspitze«. Nihče se ni strahil dolge poti in stroška, ampak je hotel vsakdo videti skoke na veliki skakalnici. Ta olimpijska skakalnica je res velika in prvovrstno zgrajena, toda naša v Planici pa je še večja, impozantnejša. Doslej so na olimpijski skakalnici dosegli najdaljši skok s 86 m, dočim ima naša skakalnica v Planici rekord z 92 m. Sedaj je — kakor sem že omenil — preurejena in 100 m skoki bodo izvedljivi na njej. Upajmo, da jih bomo v nedeljo videli in da bomo lahko v nedeljo zvečer vsemu svetu sporočili: Norvežani so skočili 17. marca 1935 na Rožman-Bloudekovi skakalnici v Planici 100 m in čez, naši fantje so pa zdrknili nad 70 m...

Poljaki v Planici

V torek dospejo v Planico Poljaki iz Münna v Švici, kjer se sedaj nahajajo. Na tekmah nastopijo njihovi najboljši skakači, kateri danes že dosega Norvežane, ti so: Bronislav Czech, Maruszarz in Izidor Grossmann.

Ugodnosti za tekmo v Planici. Vsak klub ima pravico do omejenega števila polovičnih vstopnic k skakalnim tekmam, ako jih zahtevajo pravočasno v Ljubljani. Na dan tekme se te vstopnice ne bodo več izdajale. Število vstopnic za tekmovalce je samo tolikšno, kolikor njihovih članov je letos nastopilo na srušnih tekmah. Klub, ki prireja mladinske telete (do 14. leta) v Planico, morejo dobiti proti predhodnemu zaprosilu pri svezni blagajni nakaznico za polovične vstopnice k tekmam, vstopnice pa dobijo na predloženem prostoru.

★

ESK Hermes. Osrednji odbor. Redni letni občni zbor kluba bo v nedeljo, 31. marca ob 9 v običajnem dnevnem redom. V smislu pravil kluba morajo biti vsi eventualni samostojni predlogi za občni zbor predloženi predhodno najkasneje osem dni pred občnim zborom.

SK Ilirija. Nogometna sekcija. Ob 13.30 naj bodo v garderobi igralci za predtekmo. Šestava prvega moštva je razpisana v članski knjižnici.

Kolesarska podzveza »Ljubljana«. Po nalogu kolesarske zveze v Zagrebu z dne 23. februarja pozivamo zastopnike vseh klubov ljubljanske, kakor tudi vseh klubov bivše Triglavske podzveze na konferenco, ki bo v nedeljo, 17. marca ob 9 v prostorih gostilne pri »Amerikancu« na Karlovski cesti v Ljubljani. Ker je ta konferenca zelo važna za celokupni kolesarski sport v dravski banovini, je dolžnost vseh kolesarskih klubov, da se te konference sigurno udeležijo.

S sportom zdravje, z zdravjem uspeh

Vse premalo se upošteva pri nas sport, ki je eden glavnih virov našega zdravja. Ogromna večina je še vedno mnenja, da je sport samo za gotovi del mladine, ki išče v igrah zgolj zabave in si tako krajša čas, ker drugače ne ve, kaj naj počne, in pa za one, ki si drugače ne morejo umiriti svojih živcev, kakor na prav napetih nogometnih tekmah. Zato je še danes tako majhen odstotek onih, ki hodijo na igrišča, na zrak in na sonce, da bi si tam pridobili svežih moči za svoj vsakdanji poklic. To je žalostno in resnično dejstvo, preko katerega ne moremo in ne smemo iti, če nam je kaj za zdravje naše mladine in vsega našega ljudstva, ki mu je v današnji dobi tako potrebno sportno udejstvovanje, kakor še nikoli prej. Nekatere panoge kakor smučanje so res prilegale v svoj krog velikansko število sportnikov, vendar je ogromna večina takih, ki se morejo smučati samo ob nedeljah in še to v najbližji okolici Ljubljane. Da je to vse premalo za utrditve zdravja, je razumljivo, zlasti če imamo take zime, kakršna je bila letošnja. Druga sportna panoga, ki ima še večje število ljubiteljev, je plavanje, odnosno kopanje. Tudi kopalna sezona je v naših krajih zelo kratka. Zatorej se nikakor ne smemo zadovoljiti samo s tema dvema sportoma, neglede na to, da je k razširjenju smučar-skega sporta mnogo pripomogla moda, k plavalnemu sportu pa poletna vročina. Kdor hoče ohraniti svoje zdravje, se mora celo leto gojiti sport. In sicer je najbolj priporočljivo, da se goji borbena sport, ker le na ta način bomo napravili svoje telo odporno proti raznim boleznim, ki se

pojaviijo v povojni dobi v vedno večjem številu in vedno v novih oblikah.

Gibanje, solnce, zrak, svetloba in voda, to so glavni činitelji našega zdravja in sploh vsega našega življenja. Znano je, da je najboljše, če začnemo pri majhnem otroku s telesnimi vajami. Potem se pa stopnjujejo vedno bolj in bolj, radi česar postanemo tudi mi vedno bolj odporni, močnejši. S tem pa ne dvignemo samo svojega zdravja, temveč se tudi uspeh zelo dvigne, kar je končno tudi sila važno; kajti zdravje in uspeh sta dva osnovna činitelja redne in po načrtu izvedene telesne vzgoje, ki stopnjujeta sama sebe vedno višje in višje. Zdravje je največji naš zaklad, ki ga moremo imeti na zemlji, zdravje je vir vsega življenja in blagostanja. Kdor ga ima, ne ve, kakšen zaklad hrani v sebi; kajti le oni, ki je imel priliko poskusiti na sebi ali v družini bo-lezen, ta ve šele pravilno ceniti zdravje. Zatorej glej tedaj, ko si še zdrav, da si zdravje tudi za naprej ohraniš.

Sport je — kakor sem že omenil — eden glavnih pospeševalcev našega zdravja. Seveda se bo zdaj marsikateri starejši gospod ali pa sta-rejša dama vprašala, kako pa naj ona kar naenkrat gre na sportno igrišče med mladino in tam ž njimi teka ali morda igra kake igre. To ni niti najmanj potrebno. Saj imamo pri nas toliko prilik za gojitev sporta, kakor morda malokje na svetu. Tako krasne izletne točke v bližnji in daljni okolici, da se vsakdo lahko poda na ture. Treba pa je seveda res delati ture. Ne se samo ali večji del voziti z vlakom ali avtobusom, morda celo do cilja, potem se vvesti v kako gostilno in potem počakati zadnjega vlaka ali avtobusa in se dobro razpoloženi vračati zopet na svoje domove. Na enodnevnih turi mora biti najmanj šest ur hoje. Potem imamo šele kaj od ture. In vsakokrat se podamo kam drugam ter si po možnosti izbiramo vedno teže in daljše ture. Dobro je, če po ma-lem poskušamo izvesti kako manjšo plezalno turo. To bi bile ene vrste sporta, posebno za one, ki ne bi hoteli na igrišča. Na igriščih pa lahko go-jimo najrazličnejše igre z žogo, izmed katerih je najprimernejša odbojka. Potem imamo še lahko atletiko, kjer lahko skatemo, mečemo razno lah-koatletsko orodje ter tekamo. To so sijajne vaje, ki jih lahko več ali manj vsakdo izvaja. In še polno je drugih primerljivih sportnih panog, ki jih lahko gojimo na igriščih, kjer imamo tudi dovolj solnce in zraka. Zatorej z našo mladino na igri-šča, ker le tako jo bomo ohranili zdravo in moč-no in ker bomo le na ta način dosegli uspehe na sportnem in na drugih poljih. I. K.-er.

VREMENSKO POROČILO JZSZ

Planica, Dom SK Ilirije (8. marca): —16, jasno, solnčno, 80 cm sneža. Smuka prav dobra.

Koča pod Bogatinom (7. marca): —12, jasno, 1 m sneža. Smuka zelo dobra.

Pokljuka (8. marca): —4, jasno, 140 cm starega sne-ža, 10 cm pršica. Smuka idealna. Skakalnica uporabna.

Dosje-Mojstrana (8. marca): —12, jasno, 12 cm pr-šica na stari podlagi. Smuka prav dobra. Skakalnica uporabna. Planine brez nevarnosti pred plazovi.

Zelenica (8. marca): —4, jasno, solnčno, na 370 cm podlagi 18 cm pršica. Smuka idealna.

Jezerški vrh (7. marca): —4, oblačno, mirno, 20 cm sneženja. Smuka dobra.

Velika Planina (8. marca): —7, na 1 m podlage za-padlo 80 cm pršica. Smuka izborna.

Kravec (8. marca): —10, pol metra pršica na stari podlagi. Smuka izborna.

Mozirski koča na Gojstah (8. marca): —4, jasno, na 1 m podlagi 25 cm pršica. Smuka idealna.

Smrekovec (8. marca): —4, na 155 cm podlagi 20 cm pršica. Smuka idealna. Stalno brezplačno na razpolago amušarski učitelj.

Kranjska gora, Ratače-Planica (telef.): —4, drobno medo, 40 cm pršica. Smuka dobra.

Blatnica-Bokinjaško jezero (telef.): —4, oblačno, 8 cm pršica na 5 cm podlagi. Smuka dobra.

Kočevje (telef.): —3, oblačno, drobno medo, 40 cm sneža.

Mrslica (telef.): —4, zelo oblačno, drobno medo, 25 cm sneža. Smuka dobra.

Liudska samopomoč

reg. pomožna blagajna v Mariboru, Grajski trg 7, poverjenišvo: Ljubljana, Tyrševa 34, naznanja smrtne slučaje svojih članov v mesecu januarju 1935

Leh Marija, Rečica
Beljak Jakob, Muršak
Oven Anton, Vavta vas
Gruber Ana, Ravnje
Bayer Terezija, Brežice
Huber Stefan, Studenci
Polanc Jurij, Sv. Vid
Fohn Franciška, Celje
Tanko Franc, Ljubljana
Postaržnik Franc, Sellaš
Koren Alojzija, Črnojevo
Markelj Franc, Linderjev kal
Kwidlich Marija, Vojnik
Holzmann Terezija, Maribor
Gočnik Franc, Konjice
Primolič Neža, Markovec
Vedernjak Franc, Ljubljana
Dimce Azata, Ponoviče
Dr. Gregorij Viktor, Novo mesto
Frie Jošip, Maribor
Lorbec Ivan, Janževa gora
Pušnik Cecilija, Dovše
Hribar Franciška, Sv. Katarina
Jerina Janz, Sp. Ribče
Toplak Elizabeta, Zlatolake
Vodopivec Neža, Celje
Gavay Franc, Dobrava
Sajovic Jožef, Krčevina

Vidovič Tomaž, Sellaš
Jesovnik Terezija, Makarska vas
Blagartnik Fani, Laško
Otrovec Janez, Buče
Vogrinc Anton, G. Hajdina
Lorenc Viktor, Konjice
Vertič Julijana, Maribor
Počevavšek Jakob, Buče
Petan Franc, Sromlje
Židan Terezija, Ljubljana
Pukšič Marija, Gaje
Zor Marija, Ljubljana
Slik Julijana, Vosek
Gašparc Jakob, Biela
Kosi Alojz, Maribor
Kronvozd Anton, Sv. Lenart v S. g.
Rožman Helena, Artiče
Kos Mihael, Ljubljana
Znidar Anton, Doklece
Pešar Amalija, Oglemece
Štauber Julijana, Maribor
Peterkovič Marija, Curnovec
Krajnc Ivan, Črnojevo
Trojcar Jožefa, Brežje
Muhčič Franciška, Zagradec
Košar Ana, Lekmarje
Arbelter Marija, Jurčinci
Mihelič Marija, Vel. Lašče

Plösch Franc, Smarino
Boidan Marija, Krška vas
Grafenauer Franc, Zikarce
Rosenberger Albert, Maribor
Kušinar Ema, Kristan vrh
Svoboda Jera, Ptuj
Kolarič Ivana, Nova vas
Standekar Marija, Sp. Kunguta
Mandelj Helena, Smarino
Slavič Jožef, Krišovo
Glavič Marija, Praproče
Bežjak Neža, Moravec
Krašovec Janez, Vrhnika
Bratuša Marija, Ptuj
Salar Terezija, Rogosnica
Lorber Neža, Dobovec
Gobeč Anton, Sv. Ema
Natlačen Franc, Otok
Poplav Franc, Stari trg
Domadenik Helena, Sesdobe
Cehnar Neža, Koprivnik
Krajnc Gera, Koračice
Bokalčič Janko, Lelčeno
Sušnik Marija, Mali vrh
Pinžgar Andrej, Varož
Venstovšek Viktorija, Maribor

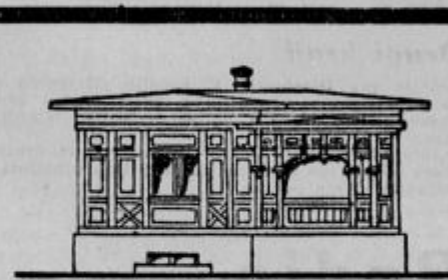
Po vseh umrlih se je izplačala pripadajoča pogrebna v skupnem znesku 648.600 Din. Kdor še ni član »Ljudske samopomoči«, naj zahteva brez-obvezno in brezplačno pristopno izjavo. Blagajniško načelstvo.

Ni lepšega dekleta, kot je Slovenka v narodni noši

Blago za narodne noše vedno na zalogi pri

A. & E. Skabernè Ljubljana

Lastni dom za vsakogar

ki ga zamore zgraditi vsakdo, posebno priporočljiv za upokojence, uradnike, letovanijske domove i. t. d. Stavba je zgrajena strogo solidno in masivno tako, da popolnoma odgovarja trajnemu bivanju.

Zaželjene ponudbe je poslati na upravo »Slovenca« pod »Udobni dom 25«.

Plise za volane v različnih gubah
Specielni entel pajčolanov rut, šalov, oblek
Fini entel vložkov in čipk
Specielni ažur za žepne robce
Azuriranje prlov, volan i. t. d.
Prediskone ženskih ročnih del — lepi vzorci, čist tisk

Vezenje monogramov, zaves, perila z naj-finejšo in najprežnejšo prejo.
Žepni robci komad Din 2—, Din 3—, Din 3'50, Din 5— in Din 6—

Za naše kvaliteto delo, nizke cene in hitro postrežbo se Vam izplača pot k

Mattek & Mikeš, Ljubljana
samo poleg hotela Struželj

Pridobljajte novih naročnikov!

BANKA BARUCH
11, RUE AUBER
PARIS (9e)

Telef.: Trinité 81-74 — Telef.: Trinité 81-75
Naslov brzojavkam: Jugobaruch Paris 22

Banka Jugoslovanskih izseljencev v Bel-giji, Franciji, Holandiji in Luksenburgu.

Odpremlja denar v Jugoslavijo najhitreje in po najboljšem dnevnem kurzu.

Vrši vse bančne posle najkulantneje.

Poštni uradi
v Belgiji, Franciji, Holandiji in Luksen-burgu sprejemajo plačila na naše

čekovne račune:

BELGIJA: No. 3064-64 Bruxelles,

FRANCIJA: No. 1117-94 Paris

HOLANDIJA: No. 1458-65 Ned. Dienst,

LUKSENBURG: No. 5967 Luxembourg.

Na zahtevo pošljemo brezplačno naše čekovne nakaznice.

Oskrbite si

za Vaše leposlovne, znanstvene in druge knjige primerne preproste ali fine

Poslužite se

za vezavo revij: Dom in Svet, Mladika, Ilustracija, Zena in Dom

trpežne vezave

originalnih platnic

katere Vam nudi

Knjigoveznica Jugoslovanske tiskarne

I. Z. S. Z.

Ljubljana, Kopitarjeva ulica 6/II

MESTO PISMA

katero bi poslali mnogim tisočem naših cenjenih odjemalcev, zbrali smo za naslednje važno sporočilo to enostavno pot:

Ker so se nam povečala naročila in tudi iz racionalnih razlogov, podvojili smo kapaciteto naše tovarne s pomočjo novih angleških inštalacij. Naši novi proizvodi bodo torej boljši in cenejši.

Da spravimo v sklad cene naših do sedaj izdelanih suken s cenami novih suken, izvršili smo

znižanje cen od 20-40%, kar se redkokdaj doživi,

tako, da stanejo odslej naša najboljša dosedanja sukna za obleke **140 in 160 Din meter**. Sicer je pa cena velikega števila tkanin iz čiste volne znižana na 80, 100 in 120 Din za meter.

V bodoče Vas bo stala obleka iz našega odličnega sukna z jako dobro podlogo, napravljeno od boljšega krojača, izpod Din 1000.

Zahvaljujemo se od vsega srca našim odjemalcem in prijateljem, dobrovoljnim pomagačem, ki neprestano vrše propagando za naše res odlično domače blago, ter jih prosimo, da pridobijo še ostale svoje znance, da tudi oni kupujejo samo naše proizvode v njihovo, našo in splošno korist.

Industrija volnenih tkanin Vlada Teokarović & Komp. PARAČIN

ima svoje prodajalne v sledečih krajih:

LJUBLJANA, Gradišče 4
Beograd, Knez Mihajlova 28
Zagreb, Jurišičeva br. 4
Novi Sad, Trg Oslobođenja 3
Sarajevo, Strossmajerjeva
Niš, Obrenovićeva 45
Skoplje, Pološka 17
Leskovac, Kralja Petra

Zaječar, Kralja Petra trg 19
Paračin, Kralja Petra br. 2
Jagodina, Gornja glavna ulica
Kragujevac, Kralja Aleksandra 13
Subotica, Karadjordjev trg 9
Osijek, Kapucinska br. 15
Split, Zadarska 16
Čuprija, Kralja Petra 9

TVRDKA MOTOROIL d.z.o.z. V MARIBORU nudi izven kartela

BENCIN čist, lahki

franko	v cisternah	30 sodov	posamezni sodi
Maribor	9.—	9'10	9'20
Celje	9'10	9'20	9'30
Ljubljana	9'15	9'25	9'40
Novo mesto	9'30	9'45	9'60
Jesenice	9'30	9'45	9'60
Mur. Sobota	9'10	9'20	9'30

PETROLEJ 1a vodenočisti

franko	v cisternah	30 sodov	posamezni sodi
Maribor	6.—	6'—	6'—
Celje	6'15	6'25	6'30
Ljubljana	6'25	6'35	6'40
Novo mesto	6'40	6'50	6'60
Jesenice	6'40	6'50	6'60
Mur. Sobota	6'15	6'25	6'30

100 % amerikansko avtomobilsko A, AF, BB, B in C
v sodih po 14.— + 2.— Din državne trošarine

Trgovci dvokolesi!

Zahtevajte kataloge in cenike
od najcenejšega in najboljšega nabavnega vira

EM. FISCHER,

veletrgovina dvokoles, šivalnih strojev, nadomestnih delov in pnevm-tike. Prodaja na veliko.

Zagreb, Jelačićev trg 24

V tem letu Maja prinaša novosti

RAZPIS

RESTAVRACIJA

Grand hotela „UNION“ v Ljubljani
ev. v zvezi z „VINSKO KLETJO“

SE ODDA V NAJEM

Kuhinja in restavracija se bosta odslej vodili v meščanskem slogu. Reflektantje s kvalifikacijo in primerno kavejijo naj pošljejo ponudbe s popisom dosedanjega udeleževanja do 27. t. m. na podpisano družbo. Natančnejša pojasnila se dobijo pri podpisani družbi, Miklošičeva cesta št. 1.

Ljubljana, dne 8. marca 1935.

„UNION“

hotelska in stavbinska d. d.
v Ljubljani

M. DRENIK

Ljubljana, Kongresni trg 7

Največja zaloga ročnih del in materijala. Ržbe za avbe in zavijačke ter vse pripadajoče: zlate niti, luskin ce, zrnca i. t. d. Zlati in rožasti trakovi ter čipke vseh vrst. Pasovi, stare in nove avbe, zavijačke in rute vedno v zalogi.

V starosti 76 let je dokončala danes svojo življenjsko pot
naša ljuba mama in stara mama, gospe

MARIJA ŽAGAR

previdena s svetimi zakramenti za umirajoče.

Pogreb blagopokojne mame bo v ponedeljek, dne 11. marca ob štirih popoldne iz hiše žalosti, Ulica na grad št. 1, na pokopališče k Sv. Križu.

Ljubljana, dne 9. marca 1935.

Rodbine Žagar, Starič
in ostalo sorodstvo.

MALENKOST NA MESEC

plačate naročnine za našo
knjižne zbirke

Leposlovna knjižnica

4 v polno platno vezane knjige
mesečno po Din 15
s poštnino Din 16

Ljudska knjižnica

4 v polno platno vezane knjige
mesečno po Din 12
s poštnino Din 13

Domači pisatelji

3 v polno platno vezane knjige
mesečno po Din 10
s poštnino Din 11

K o s m o s

poljudno znanstvena zbirka
5 v polno platno vezane knjige
mesečno po Din 12
s poštnino Din 13

Vse podrobnosti vam pove ilustrirani.
30 strani obsegajoči prozpekt, ki vam
ga pošle brezplačno na zahtevo

Jugoslovanska knjigarna
Ljubljana

Pišite ji še danes dopisnico!

REVMATIZEM

bolečine v kosteh, t. hias, zbadanje okorelost
žil revmat čni glavobol in zobobol itd. zdravi
z uspehom ANTIRHEUMIN, dober domač
zdravilni preparat, ki je preizkušen v raznih
slojih, tako v državi kot v tuzemstvu.

Cena steklenici 75 g 35 Din (s poštnino
40 Din) a steklenici 40 gr 18 Din (s poštni-
no 23 Din, 3 stekle 100 gr 75 gr 105 Din).
Razpošilja po povzročju z obširnim navodilom,
franko omot Mr. Antje Mrkušič, lekarnar,
Mostar (Prim. ban.), do biva se tudi v lekarnah.
Ogl. reg. pod S. br. 14.45 od avgusta 1933.

TUDI TI SE POSLUŽI NAŠIH

malih oglasov, o katerih gre glas po Sloveniji, da imajo vselej najuspešnejši uspeh. — Maji oglasi v »Slovenču« so na cenejša pa najuspešnejša reklama za vsako stroko trgovine in o. rti.

PERJE

1 kg Din 5 50, 10 — SAMO KEM. ČISTO
1 kg skubljen 16 —, 20 —, skubljen gosle
perje 36 —, 48 —, beli po puh 100 —, sivi puh,
1 kg 80 —, beli puh 150 —. Polnjene blazine,
dober inlet 60 x 80 cm od Din 22 —, 35 — dalje. Polnjene pe nice od
Din 87 —, 110 —, 135 — dalje. Vzorci brezplačno

„POSTELJINA“ - Zagreb Il'ca 76

Išče se samostojen pooblaščen stavbeni inženir

kateri ima prakso na arm. beton. zgradbah.

Ponudbe z življenjepisom in dosedanjio prakso
poslati na administracijo »Slovenca« pod šilro:
»agilen« št. 2549.

Zahvala

Za premnože dokaze iskrenega sočutja, ki smo jih prejeli
ob prerani, težki izgubi naše ljubljene mame, gospe

Franje Žebretove

vdove po sodnem nadsvetniku

in za poklonjeno cvetje, se tem potom vsem najljubše za-
hvaljujemo.

Posebej se zahvaljujemo pevcem Glasbene Matice za to-
lažilno žalno petje in vsem številnim prijateljem in znancem
za nadvse častneče spremstvo na njeni zadnji poti.

Blagopokojnico priporočamo v molitev.
V Ljubljani, dne 10. marca 1935.

Zalujoči otroci:

Silva, Ila, Sanda, Mira por. Lajovic, Mito,
Sveto, Tatjana in ostalo sorodstvo.

Zahvala

Za premnože izraze iskrenega sočuvstvovanja ob bridki
izgubi nam predragega pokojnika, izrekamo tem polom vsem,
ki so z nami sočuvstvovali, podarili krasne vence in cvetje,
vsem prijateljem in znancem, kateri so blažega pokojnika v
tako častnem številu spremili k zadnjemu počtku, našo globoko
čutečo zahvalo, proseč, da našem dragemu pokojniku ohranite
drag spomin.

Ljubljana, dne 9. marca 1935.

Globoko žalujoče rodbine:

Konzul Herbert del Cott, dr. Trenkler in conte Pavlovič.

I. DELAVSKO KONZUMNO DRUŠTVO V LJUBLJANI

je najcenejši nabavni vir. Kdor hoče dobro
sebi in drugim, postane član in od emalec.

Björnstjerne Björnson:

Deklica s Prisoj

Birma se je pričela, duhovnik je nastopil in otroci
so zapeli Kingovo birmansko pesem. Jasni, čisti in
zaupljivi glasovi otrok, ki vkup pojo — to gane ljudi,
zlasti tiste, kateri na svoji življenjski poti še niso
prišli tako daleč, da se ne bi spominjali dneva, ko so
sami bili pri birmi. Se bolj pa jih gane, ko v splošni
tišini duhovnik — morda isti, že več ko dvajset let
isti, ki je že tudi nje nagovarjal k dobremu — svoji
roki prekriža na prsih in začne govoriti. A otroci
začno jokati šele, ko spregovori staršem ter jih opo-
minja, naj prosijo Boga za svoje otroke. Thorbjörn,
ki je šele pred kratkim bil tako blizu smrti, in je še
nedavno mislil, da bo vse življenje ostal slaboten po-
habljenec, je močno jokal, zlasti pa, ko so otroci ob-
ljubljali, da se bodo neomajno držali svoje vere.

Thorbjörn se ni niti enkrat ozrl na žensko stran.
Ko pa je služba božja bila končana, je stopil k Ingridi
in ji nekaj zašepetal na uho. Nato se je naglo zgnel
iz cerkve. Nekateri so trdili, da ni odšel po cesti,
ampak da jo je mahnil čez hrib v gozd; a za trdno
tega nihče ni vedel. Sāmund ga je iskal, a ga nehal
iskati, ko je videl, da tudi Ingrida ni. Potem se je
ozrl za prisojskimi, ki so tudi po vsej sosedščini iskali
in spraševali po Senevi, katere nihče ni videl. Tako so
starši morali sami iti domov — vsaka dvojica zase.

Medtem pa sta Seneva in Ingrida pretekli že lep
kos poti.

»Skoro se kesam, da sem šla,« je rekla prva.

»Saj ni nič hudega, kar oče ve,« je odgovorila
druga.

»Pa ni moj oče,« je rekla Seneva.

»Kdo ve,« je odgovorila Ingrida — potem pa o
tem nista več govorili. »Mislim, da bi ga morali tukaj
počakati,« je menila Ingrida, ko sta prišli do velikega
ovinka in sta obstali v goščavi.

»Velik ovinek je imel,« je rekla Seneva.

»Saj je že tukaj!« se je oglašil Thorbjörn in stopil
izza velike skale.

Sam pri sebi je že natanko premislil, kaj bo rekel;
in tega ni bilo malo. Danes mu ne bo težko govoriti,
ker je oče vedel in odobral, tako je sodil po vsem
tem, kar se je zgodilo pred cerkvijo. Že na poletje je
tako hrepenel po tej uri — sedaj bo treba bolj go-
umno govoriti ž njo ko poprej.

»Najbolje bo, če pojdemo po gozdni poti,« je rekel
»Bomo hitreje doma.«

Deklici nista nič rekli, pač pa sta šli za njim.

Thorbjörn je torej nameraval s Senevo spregovo-
riti, a je odlagal, dokler ne bi prišla na vrh griča,
potem pa, dokler ne bi minilo močvirje; ko pa je
bil za njim že vrh in močvirje, je pomislil, da bo
najbolje počakati, dokler ne prideta v gozd.
Ingridi se je zadelo, da ta reč nekam prepočas-
napreduje, zato je začela zaostajati, dokler mu ni čisto
zaostala. Seneva se je delala, kakor da bi tega ne
opazila, ter je začela ob poti trgati jagode.

»Bilo bi res čudno, ko bi ne mogel govoriti,« je
pomislil Thorbjörn in začel:

»Danes je lepo vreme.«

»Res je lepo,« je odgovorila Seneva.

Zopet sta nekaj časa stopala, kakor poprej ter
pridno nabirala jagode.

»Lepo je, da si prišla,« je rekel.

»Na to pa ni odgovorila.

»Nak, tako ne pojde,« je pomislil Thorbjörn, »če
bova kar hodila, se ne bova mogla porazgovoriti.« In
glasno je rekel: »Mislim, da bi bilo pametno, ko bi
počakala Ingrido.«

»Prav, pa počakajva!« je odgovorila Seneva in ob-
stala.

Tamkaj pa ni bilo jagod, da bi se bila pa nje
sklanjala, to je Thorbjörn opazil. A Seneva je izpulila
dolgo bilko in na njo pridno nabirala jagode.

»Danes sem se živo spominjal, kako sva včasih
vkup hodila v cerkev in bila birmana,« je dejal.

»Tudi jaz sem morala zopet na to misliti,« je od-
govorila.

»Od tistih dob se je marsikaj spremenilo,« — ker
pa je kar molčala, je nadaljeval: »Marsikaj je drugače,
kakor pa sva pričakovala.«

Seneva je še vedno neutrudno nabirala jagode na
bilko ter sklanjala glavo.

Pristopil je k njej, da bi ji pogledal v obraz; ko
pa je zapazila, kaj namerava, se je spretno obrnila
na drugo stran.

Sedaj se je začel že kar bati, da ne bo mogel nič
ziniti. »Seneva, najbrže mi imaš kaj povedati?«

Tedaj pa ga je pogledala in se zasmejala.

»Kaj naj ti pa povem?« je vprašala.

Začutil je, da se mu vrača ves pogum in jo je
hotel objeti. Ko pa je bil že pri njej, si zopet ni več
upal in je le plašno vprašal:

»Saj je menda Ingrida že govorila s teboj?«

»Je,« je odgovorila.

»Tedaj mi imaš gotovo kaj povedati,« je nadaljeval.

Ona pa je molčala.

Tedaj mi imaš gotovo kaj povedati,« je ponovil in
se ji vnovič približal.

Kulinarstvo (umešnost
kuhanja) je na Kitajskem
bolj zasebna stvar. Ondi
zapusti vsaka družina
knjigo ali načim kuhanja
svojim potomcem, take
knjige sploh ni mogoče
kupiti v kaki knjigarni.

Beseda »možgani« ni
nikdar omenjena v svetem
pismu, ista je prišla v
šele v modernih casih.

Prve razglednice so za-
čeli tiskati v Nemčiji leta
1777.

Zamoreci v ameriških
južnih državah smatrajo
krokodilov rep za naj-
boljšo jed na svetu.

Morski somi dosežejo
starost do 100 let.
Bamboo drevesa dose-
žejo višino 100 čevljev.

Macedonski kralj Ale-
ksander Veliki je bil ro-
jen v Evropi, umrl je v
Aziji, pokopan je pa v
Afriki.

Do 8 in pol čevlja ve-
like rogove imajo volli v
Nairobi Kenya koloniji v
Afriki.

Solnce daje toliko to-
pote vsako sekundo, ka-
kor če bi se v letem času
eežgalo 11 trilijsen ton
premoga.

Na Filipinskem otočju
nosijo dekleta pitno vodo
iz bližnjih studencev v
12 čevljev dolgih bambu-
sovih votlih nalikah.

Modni Manjarn
Sportni ševijot
za 112c obične
velikosti izbira - usodno cene
R. MIHLAUC
"Pri Skolu"
Ljubljana ul. - Pred šoljo 3
Ljubljana ul. - Pred šoljo 3

Cenj. občinstvu vljudno naznanjam, da sem
otvoril lesno trgovino
v Ljubljani, Tyrševa cesta 47

Na zalogi je vsakovrsten les, posebno za mizarje
in stavbenike, razni oblani podi, ladijska tla,
opaži itd. Sprejemam vsa v to stroko spadajoča
naročila. Postrežba točna in solidna, cene nizke.
Se vljudno priporočam

JOSIP ANDLOVIC, šaga, Škofljica.

Zemljišče

22.598 m² na vzhodni strani Ljubljane,
primerno za tovarniški obrat - ugodno
prodaj. - Na parceli je 22 m globok, iz
naravnega kamna zidan vodnjak s dobro
pitno vodo, mala hišica, šupa in nov
kozolec s zidanimi stebri, s 16 predelki.
Fergman Josip, Ljubljana, Poljanska c. 85

Šivalni stroji
Din 1600 naprej.
Otroški vozički od Din 200 naprej.
Dvokolesa 950 naprej. - »SACHS«
mojori od Din 5000 naprej pri
»TRIBUNA« F. Batjel, Ljubljana, Karlovska c. 4
Ceniki franco

Srbsko platno

po Din 10 meter dobite v
Trpinovem bazarju v Mariboru
Vetrnška 15.

Debečo tiskalno napravo

skoro novo: aparat in večjo zalogo
črk, le malo časa rabljeno, ceno
prodam. Naslov pove uprava „Slo-
venca“ pod „Debečo“.

POCENI, ZANESLJIVO, USPEŠNO
BOSTE OBVAROVALI VASE SADNO
DREVJE PRED RAZNIMI ŠKODLJIVCI Z

SHELL BILJOBAN ZIMSKI

KI UNIČUJE RAZNE ŠKODLJIVCE,
NJIHOVA JAJČKA, GNEZDA IN LIČINKE

ZAHTEVAJTE BREZPLAČNO POUČNO KNIŽICO IN NAVODILA PRI
ANGLO-JUGOSLAVENSKO PETROLEJSKO D. D.
BEOGRAD ZAGREB SARAJEVO

Gumbe

za perilo, kostume, plašče, ruknje, obleke itd.

D. M. C. in C. M. S.

predmete kakor prejeto za vesele v strelah in
klopih, Monline, trakove, čipke, vesele, suka-
ne, lastiko, svilu kronsko, Primer, Gulliver, Adler,
Semperbene, damsko perilo, kravate, ovratnike.

Dišeče milo

sočno čisto Kalodant, Odol, Klorodont, prašek,
ščetke, vazelina za roke.

Nogavice

damске, moške, otroške in rokavice v veliki izbiri
nudi po najnižjih cenah

OSVALD DOBEIC, LJUBLJANA

Pred šoljo 15.

Na debelo! Ogled brezobvezen. Na drobno

Prodaja posestva

Proda se iz proste roke ali najpozneje
24. marca 1935 na javni dražbi v Dolinih Retjah
posestvo umrlega Primožiča Antona. Posestvo me-
ri 18 ha, je lepo zaokroženo in posloja v naj-
boljšem stanju. Posestvo leži ob državni cesti,
blizu železnice in trga Velike Lašče. - Proda se
na drobno ali skupaj. Izključna cena skupaj 118.000
Din, plačljivo deloma v gotovini, deloma s prevze-
mom dolga ali s hranilnimi knjižicami.
Vsa pojasnila daje upravnik mase Hanžič
Ivan, javni notar v Velikih Laščah.

PREDSEDSTVO MESTNE OBČINE LJUBLJANSKE

sporoča žalostno vest, da je njen

častni meščan, gospod

IVAN VRHOVNIK

trnovski župnik v p., slov. zgodovinar,
imejitelj reda sv. Save III. razr.

v petek 8. marca umrl.

Pogreb velikega pokojnika se bo vršil v nedeljo,
10. marca ob pol 5 popoldne iz pokojnikovega
doma, Kopališka ulica v Trnovem.

Zasluznega moža ohranimo v trajnem spominu.

Ljubljana, dne 9. marca 1935.

Najnižje cene!

RADI PRESELITVE

smo vsemu manufakturnemu blagu globoko znižali cene in prodajamo:

Creppe de Chine	Din 22-	Volneno od	Din 14-
Creppe Satin čista svila	< 40-	Volneni rips 130 cm	< 60-
Creppe Georgette čista svila	< 40-	Eponge	< 15-
Frotir za obleke	< 18-	Batist za perilo	< 9-
Touring za srajce	< 12-	Gradi za madrace	< 19-
Creppe za obleke	< 9-	Zavese 3 delne	< 95-

Lastni izdelki belega blaga:

Kontenina	Din 5-	Kontenina za rjuhe 156 cm	Din 13-
Sifon 70 cm	< 6-	Belo za rjuhe	< 17-
Sifon 1a	< 9-	Za kapne 180 cm	< 24-50

NARODNI MAGACIN

SPLOŠNA TEKSTILNA D. D.

Ljubljana, Mesni trg 17

Trnovskim župljanom, sobratom in pokojnikovim pri-
jateljem naznanjam, da je dopotoval dolgo, dela
polno življenjsko pot gospod

ZLATOMAŠNIK IVAN VRHOVNIK

trnovski mestni župnik v pokoju, ljubljanski častni
meščan, vitez III. r. sv. Save, zgodovinar, urednik itd.

Verno in ves vdan v božjo voljo je prejel svete zakramente za
umirajoče in mirno zatislil oči 8. marca zvečer ob četrtna deset

Pogreb bo v nedeljo popoldne ob 1/5 izpred trnovske cerkve

Molimo, bratje!

F. S. Finčgar,
trnovski župnik

Srajce

za delo, svečanost in sport, kakor tudi vse
moško in žensko perilo iz platna, cefirja,
oksforda, šifona, batista in svile dobavi po
zelo znižanih cenah

TRGOVSKI DOM
Sterneski
TONARNA - PERILA - ITI - OBLEK

Celje št. 18

Veliki ilustrirani cenik zastoji

Mali oglasi

V malih oglasih velja vsaka beseda Din 1.—; ženilovanjski oglas Din 2.—. Najmanjši znesek za mali oglas Din 10.—. Mali oglasi se plačujejo takoj pri naročilu. — Pri oglasih reklamnega značaja se računa enokolonska, 3 mm visoka peletna vrstica po Din 2-56. Za pismene odgovore glede malih oglasov treba priložiti znamko.

Damske trenčkoate

za pomlad, prvovrstne kvalitete, nudimo po reklamni ceni od 360 Din naprej; deklisane trenčkoate od 10 let, v vseh velikostih, od 250 Din; navadne športne plašče od 180 Din; otroške male plašče za pomlad od 90 Din. Velika izbira damskih kril in bluz, domačih oblek itd. Lastna izdelovalnica konfekcije. Plašče in kostume izdelujemo tudi po naročilu ter jamčimo za prvovrstno izdelavo po solidnih cenah.

F. L. GORIČAR, LJUBLJANA, SV. PETRA C. 29.

Prireditve

Gostilna Kramar

Dolenjska cesta 5 — nadaljuje vsako nedeljo domačo zabavo s klavirskim koncertom. (b)

Službe iščejo

Vrtnar

starejši, oženjen, z dvema otrokoma, z večletnimi spričevali, želi stalne zaposlitve za takoj. Gre tudi kot hišnik ali sluga. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 2237. (a)

Izobraženo dekle

išče službe k otrokom. Gre tudi za sobarico k boljši družini. V pošto pride Ljubljana ali Maribor. Naslov v upravi »Slovenca«, Ljubljana 2474. (a)

Dekle

pridna, poštena, vajena vseh hišnih del — išče službo k dobri ljudem v mesto ali na deželo. Naslov v upravi »Slovenca«, št. 2458. (a)

Dve družini

marljivi in poštenu, s kompletnim poljskim orodjem, iščeta zaposlitve na večjem posestvu. Pojasnila daje Emigr. društvo »Krn« v Crnomlju.

Mladenka

z dežele, stara 23 let, vajena gospodinjstva, želi kjerkoli primerne zaposlitve. Dozdaj še ni bila v službi. Nastop po dogovoru. Naslov v upr. »Slovenca«, št. 2489. (a)

16 letno dekle

z dežele išče službo v pomoč gospodinj. Naslov v upr. »Slovenca« pod št. 2459. (a)

Šofer in vrtnar

z večletno prakso, vojašine prost, trezen, razume se na vsa hišna dela, išče zaposlitve. Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Samski« št. 2455. (a)

Krojaški pomočnik

s dobrimi spričevali išče službo za majhno plačilo. Naslov v upr. »Slovenca« pod št. 2453. (a)

Dobro dekle

vajena hišnega dela in otrok ter kuhanja — išče službo. Gre najraje v Ljubljano ali kam na Gorenjsko. Ponudbe upravi »Slov.« pod »Poštena« št. 2504. (a)

Boljša dekle

stara 21 let, išče službo kot pomoč gospodinj in k otrokom zunaj Ljubljane. Dobro šiva, govori tudi nemško. — Ponudbe upravi »Slov.« pod »Vestna« št. 2532. (a)

Kuharica

samostojna, poštena in delovna — želi službo v Ljubljani. Naslov v upr. »Slov.« pod št. 2564. (a)

Čevljarški pomočnik

vsestransko izučen, išče stalno zaposlitev. Matija Peterka, Beltinci. (a)

Službo služe

ali inkasanta išče moški srednjih let, zmogel večje kavicije. Naslov v upr. »Slov.« pod št. 2590. (a)

Uradnica

starejša moč, s perfektnim znanjem nemščine in vseh pisarniških del, išče mesto v Ljubljani. Ponudbe upravi »Slov.« pod »Vestna« — nastop takoj. št. 2589. (a)

Kamnoseškega

pomočnika

sprejem. — F. Bačnik, kamnosek v Mostah pri Ljubljani. (b)

Služkinjo

pridno, pošteno, za hišna in poljska dela, sprejem. Škerjanec, mlin, Radomlje. (b)

Samostojno šiviljo

spretno, iščem. Stalno mesto. Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Stalno« št. 2620. (b)

Dekle

pošteno, vajeno kuhe in vseh hišnih del, z gospodinjstvom šolo, iščem za takoj. — Naslov v upr. »Slovenca« pod 2618. (b)

Hišnika zakonca

sprejem takoj ali z aprilom. — Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Obrtnik« št. 2612. (b)

Zastopnika

za Kranjsko išče vinska trdka. — Ponudbe pod »Vpeljan« št. 2603 upr. »Slovenca« Maribor. (b)

Zasluzek

Čč. gg. duhovnik!

Najceneje izvršujem nove umetniške oljate slike za zastave, ter popravilam stare. G. Wanisch, Ljubljana, Florjanska ulica 12, mansarda. (z)

Vajenci

Vajenca

močnega, sprejem v pekarno v Prešernovi 11 v Ptuj. (v)

Krojaškega učenca

sprejem. Oskrba v hiši. Bobnar, krojač, Dol. Toplice. (v)

Vajenca

sprejem za slaščičarsko in medicinsko obrt; hrana in stanovanje v hiši. Predpogoj: priden in pošten. E. Stary nasl. slaščičarna, Krško ob Savi. (v)

Vajenca

za mizarstvo obrt, z oskrbo v hiši, sprejem. — Josip Goljar, Gosposvet-ska 13. (v)

Pouk

Gospodične

sprejme za dnevni in večerni pouk v šivanju perila. Naslov pove uprava »Slovenca« št. 2403. (u)

Kako postaneš šofer?

Ako se vpišeš v J. Čehovo šolo, šolo na Tyrševi cesti 36, ki ti pošlje na zahtevo prospekt za stano. (u)

Poceni instruiram

vse predmete klasične in realne gimnazije. Ponudbe upravi »Slov.« pod »Akademik« št. 2593. (u)

Denar

Plačam 100%

za knjige Mestne in Banovinske hranilnice Ljubljanske proti mesečnemu odplačevanju. Garancija vknjižba na prvo mesto nepremičnine vredne 1 milijon Din. Ponudbe pod »Zelo ugodno« št. 2471. d

Posredujem

denar na hranilne knjižice vseh denarnih zavodov. Rudolf Zore, Ljubljana, Gledališka ulica 12. Telefon 38-10. Pismeni odgovor 3 Din. (d)

Iščem posojilo

do 100.000 Din; polovico knjižice Kmetijske posojilnice ljubljanske, polovico gotovine — proti zadostnemu varstvu. Ponudbe upravi »Slov.« pod »Posojilo 1935« št. 2565. (d)

Iščem posojilo

do 250.000 Din; polovico knjižice Mestne hranilnice ljubljanske, polovico gotovine — proti garanciji. Ponudbe upr. »Slov.« pod »Sigurna varnost« št. 2566. (d)

Posojilo

proti veliki varnosti in vknjižbi na prvo mesto — iščem. Informacije v upr. »Slov.« pod »250.000« št. 2594. Do polovice event. knjižice Mestne ljubljanske. (d)

Ureditev dolgov

potom sodnih in izven-sodnih poravnav.

Nasveti v konkurznih zadevah in vseh drugih trgovsko-obrtnih poslih. Strokovne knjigovodske revizije, sestava in aprobacija bilanc.

Preskrba kreditov, nasveti glede hranilnih vlog in plasiranje istih. Vsi posli kmečke zaštite.

Edina koncesijonirana komercialna pisarna:

Lojze Zajc,

Ljubljana, Gledališka ulica 7. Telefon 38-18.

Posojila

na vložne knjižice daje Slovenska banka, Ljubljana. Krekov trg 10

Bančno kom. zavod

Maribor, kupi hran. knjižice: vseh mestnih hranilnic, vseh okrajnih hranilnic, vseh članic Zdržne zveze, vseh bank itd. — Cene najugodnejše. — Za odgovor 3 Din znamk. (d)

Bančne vlož. knjižice

kupujemo, prodajamo in dobavljamo kredite na iste najsolidnejše in najhitreje. — Poslovni zavod d. d., Zagreb, Praška ulica 6/II. Tel. int. 38-38. (d)

Hranilne knjižice

podeželskih hranilnic in posojilnic članic Zdržne zveze, takoj kupim po primerni ceni. Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Prevzem posestva 100 tisoč« št. 2624. (d)

Ženitbe

Kateri gospod

v starosti 29—34 let bi poročil mlado vdovo brez otrok. Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Srečna bodočnost« 2488. (z)

Gospodična

z nekaj prihranki, želi poročiti gospoda, ki ima stalno službo ali obrt. — Ponudbe upravi »Slov.« pod »30—40 let« 2553. (z)

Posestnik in obrtnik

star 30 let, z dobro uspevalno obrtjo, poroči gospodično ali dvojo z dežele s kapitalom zaradi povečanja obrata. Dopise s sliko upravi »Slovenca« pod »Sigurna bodočnost« št. 2563. (z)

Katera gospodična

bi želela poročiti posestnika srednjih let v Ljubljani? Ker imam za izplačati deleže, bi želel nekaj premoženja. Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Takoj 1« 2613. (z)

Mali oglasi

Slovenca

za jamčijo najpopolnejši uspeh

Stanovanja

IŠČEJO:

Profesor

išče za 1. maj blizu Sv. Petra ali Sv. Jožefa dvosobno stanovanje s pritliklinami. Električna, parket, vodovod. Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Solčno« št. 2373. (c)

ODDAJO:

Za 400 Din mesečno se takoj odda dvosobno parketirano stanovanje s predstavo in pritliklinami v občinskem domu v St. Vidu nad Ljubljano. (c)

Dvosobno stanovanje

komfortno, išče družina štirih odraslih oseb z aprilom ali majem. — Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Plačujem točno« št. 2509. (c)

Stanovanje

dvo- ali trisobno, komfortno, na Dolenjski cesti — oddam. Več v upr. »Sl.« pod št. 2531. (c)

Dvosobno stanovanje

oddam. Rožna dolina ceste II. št. 31, pritliklje. (c)

Dvosobno stanovanje

takoj odda Tribuč, Glince, Tržaška 6, telefon 2605. (c)

Sobo in kuhinjo

oddam za 200 Din mesečno. Naslov v upr. »Slov.« pod št. 2567. (c)

Opremljeno sobo

lepo in snažno, oddam eni ali dvema osebam na Miklošičevi cesti 22B, I. nadstr., vrata 17. (s)

Sobo s štedilnikom

takoj oddam. Pod ježami št. 17. (s)

Opremljeno sobo

s posebnim vvhodom in centralno kurjavo, oddam v hiši Na Kodeljevo 11. (s)

Opremljeno sobo

oddam takoj eni ali dvema osebam. Naslov v upr. »Slovenca« pod št. 2559. (s)

Zastoj dobila

stanovanje dva solidna gospoda ali dijaka, če plačata celodnevno 15 Din: hrano, luč in perilo. Naslov v upr. »Slov.« pod št. 2592. (s)

Vnajem

ODDAJO:

V stalnem zdravilišču oddam lokal za mešano stroko, oziroma celo hišo za penzion. Naslov v upr. »Slov.« št. 2480. (n)

Trgovino

na prometnem kraju, dam v najem. Dopise pod »Dežela« na upravo »Slov.« v Celju, št. 2513. (n)

Dobro gostilno

in trgovino z mešan. blagom, tik farne cerkve in šole v Slov. goricah oddam takoj za več let v najem. Potreben kapital 50.000 Din. Pismene ponudbe upravi »Slovenca« Ljubljana pod »Ugodni pogoji« št. 2451. (n)

Skladišče

suho, lepo — oddam sredi mesta. Naslov v upr. »Slov.« pod št. 2538. (n)

Skladišče (klet)

v sredini mesta, oddam. Naslov v ogl. odd. Sl. pod št. 2534. (n)

Vrt

v mestu oddam v obdelavo. Naslov v upr. »Slovenca« št. 2599. (n)

Radio

Radio

6-cevni His Master, 220 Volt, malo rabljen, poceni napredaj. Naslov pove upr. »Slov.« pod št. 1956. (u)

Glasba

Muzika

prodaja prvovrstne mozemske klavirje in pianine. Popravlja in uglašuje strokovnjaško, najceneje. Izposojuje in prodaja tudi preigrane instrumente. — Ljubljana, Knaflijeva ul. 4

Za mal' d'narja dost' muzke

plešča — gramofona izposojamo, zamenjavamo, prodajamo in kupujemo ELEKTROTON c. 20. z. pasaja nebotičnika

Rabljen klavir

kupim ali zamenjam s novim harmonijem. — Tramte, Medvode. (z)

Harmonij

dve vrsti glasov, zelo ceno prodam. Župan, Moste 89 pri Kamniku. (z)

Razno

Diabolo posnemalnik

le malo rabljen, zamenjam za semenski krompir ali koruzo ali sveže travnato seme. Naslov v upr. »Slov.« Maribor št. 1425. (z)

Za duhovnika

ali obrtnika hiša z vinogradom, poleg župne cerkve, napredaj tudi na hran. knjižice. Duhovnik, ki bi mogel opravljati ob nedeljah jutranje sv. opravilo, bi dobival biro. Naslov v upr. »Slovenca« pod št. 2481. (z)

Gostilna »Ljubljana«

v Šibeniku (na obali) izbora slovenska kuhinja, ob vsaki uri tople in mizle jedi, prvovrstna vina, sobe za tujce, vse po najnižjih cenah. — Se priporoča Franja in Andrej Zuljan. (z)

Obubožana gospa

prosi dobre ljudi za staro opravo, katero bi odslužila s postrežbo. Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Hvaležna«. (z)

Rabljene premičnine

vsakovrstne ugodno prodaj in sprejema

v prodajo

»Promet«

nasproti križevniške cerkve.

Objave

Izjava

Podpisani izjavljam, da nisem plačnik za dolgove, ki bi jih naredil kdorkoli na moje ime. — Janez Trbuc mlajši, posestnik, Log št. 1, Radeče pri Zidanem mostu. (o)

Poziv

Vsi cenj. klienti naj plačajo do opoldne 13. t. m. zapadle pristojbine in dvignejo predmete, drugače zapadejo zaradi ureditve računov. »Prilika«, komisa. trgovina, Ljubljana, Kersnikova ulica 7. o

Izjava

Podpisani Jesenek Franc mlajši iz Bovš št. 6, občine Skofje vasi, izjavljam, da preklic, ki je bil priobčen v »Slovenca« od Jeseneka Franca star. — ne odgovarja resnici.

ČITAJTE IN ŠIRITE »SLOVENCA«

deluje in učinkuje ponajveč s pomočjo slik in ilustracij

Vaš plakat

bo sigurno dosegel željeni učinek, če bo izdelan v moderni tiskarski tehniki, t. j. v eno- ali večbarvnem offset-tisku ali pa bakrotisku

Take plakate Vam more dobaviti le s tovrstnimi stroji in dr. pripomočki opremljena tiskarna, ki Vam po potrebi oskrbi tudi osnutke. • Obrnite se na naslov:

Jugoslovanska tiskarna v Ljubljani

Poizvedbe**Maček**

mlad, tigrast, sivo-črn - se je izgubil. Proti nagradi ga je oddati: Ecker, Slomškova 4. (e)

Posestva

Droben oglaš v »Slovenca« posestvo ti hitro prodaja, če te ne z gotovim denarjem pač kupca ti s knjižico da

Katero

stavbno podjetje mi postavi hišo pod pogojem, da vzame v račun enonadstropno vilo vredno nad 100.000 Din, ostalo plačam v gotovini. Ponudbe poslati na upravo »Slovenca« pod »Ljubljana-Kamnik«, št. 2502. (p)

Tristanovanjska hiša nova, z zemljiščem, tik glavne ceste, 3 minute od postaje Pesnica, ceno naprodaj. Plačljivo polovica v gotovini, polovica v hranilnih knjižicah. Vprašati: Kerenčič, Pesnica. p

Ugoden nakup

Nova hiša v Šostanju, na orometnem in lepem prostoru, za vsakega uporabna, najmoderneje urejena, na prodaj. Ponudbe v upravi »Slovenca« št. 2519. (p)

Stavbna parcela

3000 kv. m. v bližini Tyrševe ceste, Stožice — naprodaj. Naslov v upravi »Slovenca« št. 2408. (p)

Posestvo

srednje veliko, v bližini Kamnika prodam. Cena po dogovoru. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 2409. (p)

Sodna dražba

posestva v Brezovici pri Borovnici dne 1. aprila. Enonadstropna hiša s trgovino in gostilno, mlin in žaga, hlev, gozdovi, travniki, njive. Pripravno za lesno industrijo. (p)

Hišo in vrt

prodam za nizko ceno. Nadgorica 16, p. Ježica. (p)

Hiša z vrtom

in vodno močjo naprodaj. Poizve se pri Gregoriju, mlinarju, Bled. (p)

Vila

s tremi orali arondiranega zemljišča v Sv. Lovrencu na Pohorju — naprodaj za 120.000 Din. Informacije daje Posojilnica v Rušah. (p)

Majhno posestvo

v bližini trga ob glavni cesti, prodam. Poslopje je zidano ter v zelo dobrem stanju, primerno za obrtnika ali upokojenca. Cena 54.000 Din. — Kolar Marija, Oplotnica. (p)

Varno naložen denar dobre obresti ima, kdor kupi novo hišo tik Ljubljane. Dam tudi hipoteko. Mišvelj, Ljubljanska 37, Moste. (p)

V centru Ljubljane

poceni naprodaj hiša s skladiščem in vrtom. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 2535. (p)

Posestvo

za 3—5 živin, z gostilno, kupim. Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Posestvo« št. 2627. (p)

Hišo

in parcelo kupim za knjižice. Ponudbe na »Dom«.

Lepo stavbno parcelo

primerno za pekarijo — prodam. Poizve se v upr. »Slov.« pod št. 2562. (p)

Parcela

blizu šole v Mostah, naprodaj. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 2586. (p)

Naprodaj:

Gospodarsko poslopje obstoječe iz stanovanjske hiše, trgovine, gostilne, pekarije, avtogaraže in 10 orolov rodovitne zemlje. Pristava. Poslopja so zidana leta 1927. — Pojasnila daje Franc Kampuš, Sv. Ema, pošta Pristava. (p)

Posestvo

za 3—4 živine, z mizarско delavnico — kupim. Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Mizar« 2626. (p)

Hišo-vilo

event. večjo donosno hišo v Ljubljani kupim. Dosedanji lastnik si lahko pridrži dosmrtno stanovanje. Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Laško dosmrtno« št. 2595. (p)

Stavbno parcelo

blizu centra v Ljubljani ugodno prodam. Za plačilo se vzame tudi hranilne knjižice. Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Za vilo« št. 2596. (p)

Kupimo Čebelarji! Vosek kupujem in zamenjavam za satnice. — Fr. Stupica, trg. z železnico, zaloga vseh čebelarjskih potrebščin, poljedelskih strojev in dr. Monopolna zaloga razstreljiv, Ljubljana, Gosposvetska cesta št. 1. (k)

Kupim lokomobil 65 do 90 k. s. s pregrevalec, kondenzacijo, po možnosti z dvema valjema (Compound), dobro ohranjeno. — Ponudbe s točnim popisom, navedbo tovarne, ceno in letom gradnje poslati po posredovanju uprave »Slovenca« pod »Kondenzacijska lokomobila« št. 2398. (k)

Srebrne krone staro zlato in srebro kupuje RAFINERIJA DRAGIH KOVIN — Ljubljana, Ilirska ulica 36, vhod z Vidovdanske ceste pri gostilni Možina. (p)

Z dvrmi žgano apno večjo količino, bomo rabili skozi celo leto. Ponudbe s ceno franko vagon Ljubljana upravi »Slovenca« pod »Apno« 2625 z znakom za odgovor. (k)

Vratni rolo

komplet, kupim. Hišnik — Ljubljana, Kolodvorska 11. (k)

Dieselmotor 6—8 HP

valjčke in drobilec (Zerkleinerungsmaschine) kupi Bahovec, Ljubljana, Streliška 37. (k)

Vsakovrstno

zlato kupuje po najvišjih cenah CERNE, suvelir, Ljubljana Wolfova ulica št. 3.

Preproge (tekače) dobro ohranjene in zastavne liste od zastavljalnice kupim. Ponudbe na upravo »Slov.« pod »Preproge«, št. 2499. (k)

Rabljen štedilnik kupim. Naslov v upravi »Slovenca« št. 2407. (k)

Pekarno

kupim ali vzamem v najem, kupim tudi za pekarno primerno poslopje. Ponudbe upravi »Slov.« pod »Ljubljana in okolice« št. 2544. (k)

Zidarske plohe rabljene — kupim. Ponudbe upravi »Slov.« pod »Vsaka množina« 2552. k

Pohištvo Spalnice

moderne (orehove korenine) ter pleskane v najnovejši orehovi imitaciji, in kuhinjske opreme priporočam najceneje Andlovic, Komenskega ulica 34. (š)

Kompletna spalnica lepa, elegantna, za zakonski par, naprodaj za 8000 Din. Za naslov vprašati v upravi »Slovenca« pod št. 2601. (š)

Obrt STAMPILJE, ETIKETE, GRAVERSTVO, KUPILNA SVEČKA, Ljubljana, SYMBOLIC, 1935

Predno se odločite za popravilo Vašega visalnega stroja zahtevajte ponudbo od specialnega mehanika B. Žitnik, Ljubljana Kolodvorska ul. 26 Tel. št. 34-25 Za vsako popravilo jamčim nismo!

odroce posteljne mreže, železne zložljive postelje, otomane, divane in tapetinske izdelke nudi najceneje RUDOLF RADOVAN tapetnik, Mestni trg 13. Ugodni nakup morske trave, žime, cvilja za modroce in blaga za prevleke pohištva.

Naznanilo Vljudno si Vam dovoljujem naznaniti, da sem prevzel od prejšnje tvrde Mavricij Pobeška, čevljarstvo delavnico. Jamčim Vam za vsako delo, kakor tudi za izvršitev in solidne cene. Za izdelavo uporabljam samo najboljšo blago z najboljšimi močmi. V prijetni nadi, da me boste z Vašimi cenji, naročili počastili — beležim z odličnim spoštovanjem

DERMASTJA IVAN (prej Mavricij Pobeška) Cankarjevo nabrežje 13. Št. Vid nad Ljubljano 21.

Velika šupa 20 m dolga, 13½ m široka, z dobro opeko krta — naprodaj. Tyrševa cesta 47. (l)

DOSPELA JE NOVA SVILA za NARODNE NOŠE Naročite vzorce takoj I. LENASI & GERKMAN LJUBLJANA

Čebele nekaj A. Z. panjev, prodaja I. Zupan, Moste 89, pri Kamniku. (l)

Čebulček — večjo množino — ima naprodaj Ivanka Kopač, Št. Vid nad Ljubljano 21.

Foto amaterji pozor! Nudimo Vam po najnižji ceni popolnoma nove krasne foto albume, foto oglične, navadne albume za razglednice ter spominske knjige.

Bogata zaloga Konkurenčne cene

Prodajalna H. Ničman Ljubljana, Kopitarjeva ulica št. 2

Zvedeli smo, da nekateri trgovci preprodavajo naše izdelke

AGFA-FILME

pod običajno prodajno ceno, a v nekaterih slučajih tudi pod lastno kupno ceno.

Ozirom na to okolnost izjavljamo, da dotični trgovci nimajo pri nas nobenih posebnih ugodnosti, ter da takšnega postopanja, katero lahko škoduje vsem drugim strokovnim trgovcem, nikakor ne odobravamo. — Naša trdka bode take slučaje tudi v bodoče zasledovala zaradi zaščite občinstva in samih trgovcev, sodelujoči le z onimi trgovci, katerih prodajni pogoji odgovarjajo pravilom lojalne trgovske tekme.

Agfa-Foto

„Juganil“ k. d. - Zagreb

Parne pekovske peči in stroje postavila »Tehna«, Ljubljana, Mestni trg 25. Sprejema zastopnike iz vseh krajev.

Prodamo Če avto svoj stari opravlja al' motorja bi znebil se rad hrš kupcev ti mnogo prižene Slovenca najmanjši inkrat

Neveste gospodinjice - obrtniki ne zamudite ugodne prilike. Zaradi izpraznitve zaloge odprodajam iz skladišča razno kuhinjsko posodo, orodje itd. — po znatno nižjih cenah Stanko Florjančič, čevljar. Resljeva cesta št. 3 (poleg Zmajskega mostu). Vhod skozi dvorišče. V račun vzamem tudi hranilne knjižice Kmetске in Ljudske posojilnice Ljubljanske. (l)

Tri bukove plohe 50 cm široke, 4 cole debele, 4 m dolge, prodam. Škerjanec, Mala stara vas št. 6, p. Grosuplje. (l)

Semenski oves do-belozrnat, ječmenovec, švedskega izvora, za nameno kaljiv, nudi najcenejše, dokler kaj zaloge TVRDKA A. VOLK LJUBLJANA, Resljeva c. 24

Šparglove sadike najboljšie vrste, dveletne, nudi po zelo ugodni ceni Marija Puh, Ljubljana, Gradaška ulica 22. (l)

Velika šupa 20 m dolga, 13½ m široka, z dobro opeko krta — naprodaj. Tyrševa cesta 47. (l)

DOSPELA JE NOVA SVILA za NARODNE NOŠE Naročite vzorce takoj I. LENASI & GERKMAN LJUBLJANA

Čebele nekaj A. Z. panjev, prodaja I. Zupan, Moste 89, pri Kamniku. (l)

Čebulček — večjo množino — ima naprodaj Ivanka Kopač, Št. Vid nad Ljubljano 21.

Čebele nekaj A. Z. panjev, prodaja I. Zupan, Moste 89, pri Kamniku. (l)

Čebulček — večjo množino — ima naprodaj Ivanka Kopač, Št. Vid nad Ljubljano 21.

Foto amaterji pozor! Nudimo Vam po najnižji ceni popolnoma nove krasne foto albume, foto oglične, navadne albume za razglednice ter spominske knjige.

Bogata zaloga Konkurenčne cene

Prodajalna H. Ničman Ljubljana, Kopitarjeva ulica št. 2

Gozdne sadike za pomladansko posadovanje 4 in 5 letne presajene smrekove ter 2 in 3 letne mecesnovne, prvo, vrstne, močne in zdrave, kakor tudi

cipresne sadike za vrtno ograje v različnih višinah od 1.20 m, ima poceni naprodaj Franc Dolenc, Predvor nad Kranjem.

VINA vseh vrst kupite najugodnejše pri

Centralni vinarni v Ljubljani.

Kupite novodošle državne srečke beogradske glavne kolekture v Menjalnici »Reicher & Turk«, Ljubljana.

Sveže najfinejše norveško ribje olje iz lekarne dr. G. Piccolija v Ljubljani, se priporoča bledim in slabotnim osebam

Prima šport. suknjiče po 98 Din, pumparice, modne hlače itd., kupite zelo ugodno pri Preskerju, Ljubljana, Sv. Petra cesta 14. (l)

50 kg krompirja za 28 Din dobite samo v trgovini Havelka, Trnovski pristan 16. (l)

Kanarčke hancerje odlikovane na božični razstavi, samce in samice, prodam. Jože Bitenc, Karlovska cesta 9-III — Ljubljana. (l)

Rabljen inventar sestojec iz pulta, 2 stolov, 1 stelaže — poceni prodamo. Glavna zaloga tobaka, Breg 20. (l)

Spalne divane, otomane, fotelje ter vse ostalo tapetinsko pohištvo najceneje in solidno. V račun vzamem hranilne knjižice Ljubljanskih denarnih zavodov. — Zakrajšek, tapetnistvo — Ljubljana, Selenburgova 4 (l)

Gostilniška oprava dobro ohranjena — ceno naprodaj. Vprašanja na: Ivan Jelačin, Ljubljana, Emonska 8. (l)

Dam in gospodom nudimo izbero raznovrstne manufakture po ugodnih cenah. Oblačilnica za Slovenijo, hiša Gospodarske zveze, Tyrševa c. 29. Do preklica vzamemo v račun hranilne knjižice članov Zadržne zveze. (l)

»Wertheim« blagajna velika, enokrilna, pripravnica za župni ali občinski urad, se ugodno prodaja. Kramar & Mislej, Celje. (l)

Nafta-motor 13 HP težke konstrukcije, elektroštevce 220 V, rabljene, istosmerni tok, Dinamo-stroje, rabljene, ugodno prodaja: Obl. poob. elektrotehnič. podjetje Oblak Gabriel, Logatec. (l)

Stelja Prodaj par voz listja na Rožniku. Trgovina Verbič, Stritarjeva ulica. (l)

Ia orehe štajerske nudi kg Din 4.80 franko Ptuj: Korošec, Majšperg 30. (l)

Uprava »Slovenca« Maribor

Koroška cesta 1 Podružnica: Aleksandrova 6 Sprejemajo se oglasi in naročniki lista, izvršujejo vsi upravni posli in dajejo pojasnila ki spadajo v delokrog upravnistiha lista.

Žganje vseh vrst nudi po najnižjih cenah in dostavlja na dom. — Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Garan-tirano pristno« 2429. (l)

Zdravniška oprema popolna in domača lekarna se pcceni prodaja. — Naslov v upravi »Slov.« Maribor, št. 1427. (l)

Naprodaj zaradi ukinitvenja obrata: 1. hitrotekoč polnojarmenik 55 cm, 1 moderna lokomobila 130 PS, 1 štabilni parni stroj 50 PS, 1 skobelnik 50 cm, 1 osebnik 4 sedežni avto, 1 elektromotor 14 PS 220 voltov kompletno, 1 elektromotor 3 PS 150 voltov kompletno, oba istosmerni tok. Ponudbe pod »Vse v brezhibnem stanju« na upravo »Slovenca« pod št. 2476. (l)

Dražba lova Dne 12. marca 1935 ob 9 se bo vršila pri podoisnem sreskem načelstvu ponovna dražba lovišča bivše občine Rača. Sreško načelstvo v Ljubljani, dne 7. marca 1935. (l)

Več pletilnih strojev št. 6, 8 in 10 — prodam skupno ali posamezno po najnižjih cenah. Naslov v upr. »Sl.« pod št. 2523. (l)

Kamen raznovrsten, za ureditev vrtov, nudi vsako množino po ugodni ceni trdka Slokan, Ljubljana, Kolezijska 7. (l)

Dva pasova in druga starinska zlatnina k narodni noši — naprodaj. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 2556. (l)

Biedermeier ogledalo, mala garnitura, luster in drugo pohištvo — naprodaj. Marijin trg 3-II. levo. Ogleda se od 2—4.

Mizarsko delavnico zidano, ca. 13 m dolgo in 11 m široko, s parcelo — ugodno prodam. Pojasnila: Moste, Zaloška c. 74

Semenski oves, grahamo, domačo črno deteljo, banaško lucerno, travna in druga semena za polje

dobite pri trvdki FRAN POGAČNIK d. o. z. v Ljubljani, Javna skladišča (Balkan) Tyrševa (Dunaška) c. 38

Jajca sveža, debela, zajamčena, 400 kom. 165 Din, 720 kom. 295 Din — franko vsaka železniska postaja razpošilja G. Drechsler, Tuzla. (l)

Železen štedilnik velik, komplet, poceni prodam. Naslov v upravi »Slovenca« št. 2623. (l)

Naročajte SLOVENCA najcenejši slovenski dnevnik

POSMRTNINA

V zadnjem času je izplačala KARITAS cele zavarovane vsote, med drugimi tudi po smrti sledečih članov:

Arbeiter Marija, Jurčič 1, Benkovič Jožefa, Ljubljana, Gosposvetska 10 Kmetec Vid, Varnica pri Ptuj, Fabič Ivan, Studenci pri Mariboru, Besov Jožefa, Ljubljana, Florjanska 28, Sovič Marija, Slatina 22, Komers Alojzij, Pekeč 10, Gregorc Anton, Ljubljana, Ilirska 19, Razinger Katarina, Blejska Dobrava 20, Šerak Alojzija, Celje, Breg, Lacheiner Karolina, Ljubljana, Ilirska 29, Puškar Slavko, Trbovlje, Loke 252 (izplačana dvojna zavarovalna vsota zaradi neugodne smrti zavarovanca), Breznik Uršula, Koreno 9, p. Lukovica, Gros Janez, Biatrica pri Trzinu 34, Verbajc Apolonija, Ljubljana, Poljanska cesta 17, Kajzar Marija, Ljubljana, Gorupova 10, Gošče Florjan, Sava pri Litiji, Ravnak Terezija, Šmarjeta pri Ptuj 11, Zabukovec Marija, Ljubljana, Ost na Rakovo Jelšo, i. t. d.

V zavarovanje sprejemamo samo zdrave osebe. Kdor hoče varno preskrbeti sebe in svoje domače, naj se zavaruje pri KARITAS, ki goji le pravo, solidno zavarovanje in izključuje vsako špekulacijo z bolnimi osebami.

Zahtevajte prospekt!

KARITAS, Ljubljana, palača Vzajemne zavarovalnice. KARITAS, Maribor, Orožnova 8.

99

79

45

**Naš
cilj je
postreči Vam
z dobro in
ceneno
obutvijo**

79

99

Rača